

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1

DG COMM | PUBLIC ATZINUMS MONITORING UNIT

EIROPAS PARLAMENTS

EIROBA

ROMET

RA

APTAUJ

A

DEMOKRĀTIJA DARBĪBĀ
GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA
VĒLĒŠANĀM

Eiropas Parlaments

Dokuments, ko sagatavojs Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Šā “pagaidu” dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam Eiropas Savienības iedzīvotāju uzzināt par Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (un tos finansē no viņu nodokļiem). **Beztulkojumiem cilvēki tiek izslēgti no debatēm.**

Šis dokuments “Eurobarometer” bija [pieejams tikai angļu valodā](#)pdf failā. No šī sākotnējā faila mēs izveidojām odt-failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, mašīntulkošanaiuz citām valodām. Rezultātitagadir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Ir vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. “Svarīgi dokumenti” ir ne tikai normatīvie akti, bet arī svarīga informācija, kas nepieciešama, lai kopīgi pieņemtu apzinātus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

IMPRESSUM

Ziņojumu Eiropas Parlamentam ir sagatavojis Kantar Public.

ATBILDĪGS

Philipp SCHULMEISTER, nodaļas vadītājs

LĪDZDALĪBNIEKI

Gonzalo VELASCO MONASTERIO, projekta vadītājs

Monika ALPOEGGER

Yasser EL KOURA

Antoine MOUNIER

OLAF ZÜHLKE

RAŽOŠANA

Katarzyna Oniszk

GRAFISKAIS DIZAINS

Ana-Maria ZAMBORI

Manuscripts pabeigts 2023. gada maijā

Briselē, © Eiropas Savienība, 2023. gads

PAR IZDEVĒJU

Šo dokumentu publicēja Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļa.

Lai sazinātos ar Sabiedriskās domas uzraudzības nodaļu, rakstiet uz šādu adresi: dgcomm-pom@europarl.europa.eu

VALODAS VERSIJA

Oriģināleksemplārs: EN

ATRUNA

Šis dokuments ir sagatavots un galvenokārt adresēts Eiropas Parlamenta deputātiem un darbiniekiem, lai palīdzētu viņiem veikt parlamentāro darbu. Par dokumenta saturu atbild vienīgi tā autors(-i), un šajā dokumentā paustie viedokļi nav uzskatāmi par Parlamenta oficiālo nostāju.

SATURA RĀDĪTĀJS

10 ATSLĒGAS LĪDZŅEMŠANAI.....	6
KOPSAVILKUMS.....	8
KONTEKSTS.....	12
METODOLOGIJA.....	17
1. DZĪVE EIROPAS SAVIENĪBĀ: DEMOKRĀTIJA UN DZĪVES LĪMENIS.....	18
1.1. Krievijas agresija pret Ukrainu.....	40
1.2. Inflācija un dzīves dārdzības pieaugums.....	45
1.3. Pilsoņu dzīve vairāku krīžu laikā.....	50
1.4. Demokrātijas stāvoklis ES.....	75
2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI.....	99
3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ: PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ.....	128
3.1. Eiropas Parlamenta vēlēšanas.....	128
3.2. Koncentrēšanās uz jaunatni.....	158
3.3. Balsošanas paradumi.....	163
4. PILSONU PRIEKŠSTATS PAR ES UN EIROPAS PARLAMENTU.....	183
4.1. Priekšstats par ES.....	183
4.2. Priekšstats par Eiropas Parlamentu un tā lomu.....	216
SECINĀJUMS.....	230
TEHNISKĀS SPECIFIKAČIJAS.....	231
Komentāri brīvībā.....	237

10 ATSLĒGAS LĪDZŅEMŠANAI

1 PĀREJA NO “PERMAKRĀCIJAS”

Pēc gadiem ilgas mūžīgas krīzes Eiropas Savienībā iedzīvotāju uztveres pasliktināšanās par viņu personīgajām ekonomiskajām izredzēm un gaidām attiecībā uz viņu nākotnes dzīves apstākļiem var beigties. Lielākā daļa respondentu (52 %) joprojām sagaida, ka viņu valsts ekonomiskā situācija nākamajā gadā pasliktināsies, taču pēdējo sešu mēnešu laikā šis īpatvars ir samazinājies par astoņiem procentpunktiem.

2 CERĪBA, PATIESĪBĀ

Cerība ir emocijas, ko visbiežāk min ES pilsoņi (37 %), kasierodas astoņās ES dalībvalstīs. Tomēr nenoteiktība, kas saistīta ar pašreizējām krīzēm, ierindojas otrajā vietā, proti, 34 %, un tā ir arī saraksta augšgalā astoņās ES dalībvalstīs.

3 DZĪVES DĀRDZĪBA JOPROJĀM IR AUGSTA

Dzīves dārdzības krīze daudziem eiropiešiem joprojām ir ļoti svarīga. 65 % nav apmierināti ar valsts valdības veiktajiem pasākumiem, 57 % ir neapmierināti ar ES veiktajiem pasākumiem.

4 NĀKOTNE SPĪD SPILGTI (VAIRĀK)

Tomēr vairākums 25 ES dalībvalstu ir optimistiskas attiecībā uz ES nākotni. Optimisms kopš 2022. gada rudens ir palielinājies par septiņiem procentpunktiem, un tagad kopumā ES līmenī tas ir 64 %.

5 MĒS # #STANDWITHUKRAINE

Vairāk nekā gadu pirms Krievijas kara pret Ukrainu pilsoņi visā ES turpina atbalstīt ES atbalstu Ukrainai: Šos pasākumus apstiprina 76 %, kas ir palielinājums par diviem procentpunktiem kopš 2022. gada rudens. Turklāt atbalsts Ukrainai ir pirmā ES rīcība, ko iedzīvotāji atceras: 74 % ir dzirdējuši par to, proti, par 36 procentpunktiem vairāk nekā otra visvairāk pieminētā ES rīcība.

DEMOKRĀTIJA DARBĪBĀ: ES SASNIEDZ

71 % eiropiešu teiktu, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi. ES darbības, ar kurām iedzīvotāji ir visvairāk apmierinātas, ir atbalsts Ukrainai (69 %), demokrātiskām tiesībām un tiesiskuma ievērošanai (64 %), kā arī ārpolitikai (54 %).

7 LIETAS SIRDS

Demokrātija ir pamatvērtība, ko iedzīvotāji vēlas, lai Eiropas Parlaments aizstāvētu. 37 % minot to kopumā, tā ir arī vadošā vērtība 14 ES dalībvalstīs. Lielākā daļa iedzīvotāju ir apmierināti arī ar to, kā demokrātija darbojas Eiropas Savienībā (54 %).

8 DEMOKRĀTIJA IR TAS, KAS MŪS PADARA

Absolūts vairākums ES pilsonu ir apmierināti ar septiņiem no desmit demokrātijas aspektiem. Brīvas un godīgas vēlēšanas (70 %), vārda brīvība (70 %) un pamattiesību ievērošana (66 %) ir aspekti, kas rada vislielāko gandarījumu.

9 TAS IR DATUMS (UN VAIRĀK PILSONU PAR TO JAU ZINA)

Informētība par to, ka Eiropas vēlēšanas notiks 2024. gadā, ievērojami palielinās līdz 45 % iedzīvotāju — par deviņiem procentpunktiem vairāk nekā pirms sešiem mēnešiem un par to, ka tas ir par deviņiem procentpunktiem vairāk nekā līdzīgā brīdī pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2019. gadā, kad informētība par šo datumu bija 32 %.

2024. GADA 10. EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANAS: NĀK UZ AUGŠU

Interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām ir 56 % iedzīvotāju, kas ir par sešiem procentpunktiem vairāk nekā gadu pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Kas vēl ir: divas trešdaļas iedzīvotāju (67 %) apgalvo, ka viņi, visticamāk, balsos, kad 2018. gadā to minēja 58 % iedzīvotāju.

KOPSAVILKUMS

Pavasarī ir skaists laiks visā pasaulē. Japānā zied miljoniem ķiršu ziedu koku, kas liecina par dzīvīgumu un jaunu sākumu. Alaskā, grizzly lācis mazulji miegaini pamosties no ziemas guļas uz dradžu skaņu kušanas sniega. Un katru gadu Eiropā, piemēram, migrējošo putnu ganāmpulki, kas atstāj ziemas dzīvotnes, intervētāji Eiropas Parlamenta pavasara Eirobarometra aptaujā, lai uzzinātu, kas ir mainījies aukstajā sezonā un kas ir palicis nemainīgs. Ko viņi varētu sagaidīt šoreiz 2023. gadā?

Protams, pēdējie trīs gadi bija izaicinājums. Collins vārdnīca 2022. gada vārds bija "permakrīze", kas norāda uz ilgāku nestabilitātes un nenoteiktības periodu. Tomēr 26,376 dalībnieku atbildes sniedz pārsteidzoši niansētu priekšstatu par noturību. Neapšaubāmi, pašreizējās ekonomiskās grūtības nopietni ietekmē eiropiešus. Tomēr gadu pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām apsekojums arī liecina, ka demokrātija ir cieši iesakņojusies pilsoņu sirdīs. Eiropieši atzīst ES nozīmi un galvenokārt pozitīvi vērtē to. Patiešām, viņu nākotnes perspektīva klūst arvien cerīgāka.

DZĪVE, DEMOKRĀTIIJA UN EIROPA

Tomēr diagnozes sākumpunkts ir sobering. Tikai aptuveni ceturtā daļa respondentu (26 %, + 2 procentpunkti kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) uzskata, ka situācija viņu valstī notiek pareizajā virzienā, savukārt pārliecinošs vairākums 61 % (-1 procentpunkt) apgalvo, ka vispārējā situācija ir nepareiza. ES līmenī rezultāts ir pozitīvāks — gandrīz trešdaļa (32 %, + 1 procentpunkt) respondentu uzskata, ka situācija ES notiek pareizajā virzienā, bet 47 % (-4 procentpunkt) domā pretējo. Šī sajūta ir viisspēcīgākā Francijā (61 %) un Grieķijā (62 %).

Šis novērtējums ir saistīts ar to, ka Eiropas pilsoniem šie ir personisku grūtību laiki. Dzīves līmena pazemināšanās ir acīmredzama. Puse respondentu (50 %) nesen redz, ka viņu dzīves līmenis samazinās, un sagaida, ka tas vēl vairāk samazināsies. Tāpēc, protams, iedzīvotāji vēlas, lai viņu vadītāji reāģētu, un

viņi sagaida, ka ES rīkosies. Tomēr līdz šim vairākums uzskata, ka ir jādara vairāk. Gandrīz divas trešdaļas (65 %, + 1 procentpunkt) apgalvo, ka nav apmierinātas ar savas valsts veiktajiem pasākumiem krīzes pārvarēšanai, un 57 % (+ 1 procentpunkt) nav apmierināti ar ES rīcību šajā jomā.

Tomēr cilvēki nav zaudējuši ticību demokrātiskajam procesam. Tieši uzskatīts, ka ir vērts cīnīties par demokrātiju, un sabiedrības pieķeršanās demokrātiskajām vērtībām ir augsta. Pieprasot vērtības, kas EP būtu jāaizstāv kā prioritāte, demokrātija ir iedzīvotāju visbiežāk pieminētā vērtība (37 %, + 1 procentpunkt), kam seko cilvēktiesību aizsardzība ES un pasaule (28 %, -1 procentpunkt), kā arī vārda un domas brīvība (27 %, -1 procentpunkt).

Turklāt cilvēki novērtē veidu, kā demokrātija tiek īstenota Eiropā. 56 % iedzīvotāju ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas viņu valstī, un 54 % ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas ES. Tas attiecas arī uz daudziem tās galvenajiem aspektiem: ES pilsoņi ir visvairāk apmierināti ar brīvām un godīgām vēlēšanām (70 %), vārda brīvību (70 %) un pamattiesību ievērošanu (66 %).

ŠEIT NĀK PIEGĀDES — KO EIROPA DARĪJA JŪSU LABĀ

Tātad, demokrātija saņem milzīgu atzinību no pilsoņiem. Lai noskaidrotu, cik lielā mērā cilvēki ir pamanījuši Eiropas demokrātiju darbībā, Eirobarometrs jautāja iedzīvotājiem par viņu informētības līmeni un apmierinātību ar ES politiku un jo īpaši EP rezultātiem. Vai Eiropas Parlaments sniedza rezultātus, ko cilvēki gaidīja?

Informētības līmenis par Eiropas Savienības rīcību pēdējos gados kopumā ir augsts. Lielākā daļa apzinās ES ietekmi uz viņu ikdienas dzīvi: Aptuveni septiņi no desmit (71 %) piekrīt šim atzinumam, tostarp gandrīz piektaļa (18 %), kuru "loti lielā mērā" ietekmē ES darbības. Ir atzīta arī Eiropas Parlamenta loma šajā jomā — 62 % nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par EP. Tomēr starp valstīmpastāv ievērojamas atšķirības, un vērtības svārstās no 85 %

plašsaziņas līdzekļu atsaukšanas Somijā līdz tikai 39 % Francijā.

Iedzīlinoties Krievijas iebrukumā gada laikā, ES atbalsts Ukrainai izceļas ar to, ka iedzīvotāji līdz šim ir visvairāk informēti par paveikto: 74 % ir dzirdējuši par ES un EP rīcību, un 69 % ir apmierināti ar veiktaiem pasākumiem. Visaugstākais apmierinātības līmenis ir Zviedrijā (97 %), Somijā (96 %), Nīderlandē un Portugālē (abās 95 %). Visticamāk, ka respondenti Slovākijā, Grieķijā (51 %) un Bulgārijā (54 %) to apstiprinās vismazāk.

Citas politikas jomas parasti ir mazāk pamanāmas. Nemot vērā zināmu attālumu, migrācija un patvērumi (38 %) un ES zaļais kurss (37 %) seko tematiem, ko iedzīvotāji ir dzirdējuši. Šīs tēmas ir ne tikai mazāk zināmas, bet arī mazāk apstiprinātas (attiecīgi 43 % un 47 %). Apmierinātība ir lielāka tādās jomās kā demokrātiskās tiesības/tiesiskuma ievērošana (64 %) un ārpolitika (54 %).

VĒLĒŠANAS — DEMOKRĀTIJAS STŪRAKMENS

2024. gada pavasara beigās pilsoņi tiks aicināti pasūtīt jaunu piegādi: Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Eirobarometra aptaujā tika vērtēta šī pasākuma nozīme vēlētāju acīs. Nozīme, kādu pilsoņi piešķir šīm vēlēšanām, ir palikusi stabila, bet gan interese par Eiropas vēlēšanām, gan balsošanas iespējamība ir ievērojami palielinājusies, jo īpaši salīdzinājumā ar pirms pieciem gadiem.

To respondentu īpatsvars, kuri interesējas par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, tagad ir lielāks nekā pirms iepriekšējām vēlēšanām. 2018. gada sākumā 50 % norādīja, ka viņi ir ieinteresēti, un 48 % norādīja, ka viņi nav ieinteresēti. 2023. gadā pārliecinošs vairākums respondentu (56 %) interesējas par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām (tostarp 15 % respondentu apgalvo, ka viņi ir "joti ieinteresēti"), savukārt 43 % respondentu apgalvo, ka viņus neinteresē. Vislielākā interese ir Nīderlandē (75 %), savukārt Čehijā (27 %) un Slovākijā (26 %) cilvēki nav tik intrīgējoši.

Ir palielinājusies arī informētība par nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu datumu: 45 % iedzīvotāju zina, ka tas notiks kādu laiku nākamgad. Tas ir pieaugums par trīspadsmit

procentpunktiem salīdzinājumā ar iepriekšējām vēlēšanām (2018. gada aprīlī) un pieaugums par deviņiem punktiem kopš 2022. gada rudens.

Attiecībā uz to, cik svarīgi ir doties uz vēlēšanu urnu, gandrīz puse pilsoņu (48 %, + 2 procentpunkti kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) piešķir lielu nozīmi balsošanai Eiropas vēlēšanās, savukārt 38 % (-1 procentpunkt) uzskata, ka balsošana tajās ir vismaz vidēji svarīga. Tikai 13 % (-1 procentpunkt) uzskata, ka šīm vēlēšanām vispār nav nozīmes.

Šie skaitļi atbilst tiem, kas reģistrēti līdzvērtīgā laikā pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām. 2018. gada aprīlī (t. i., aptuveni trīspadsmit mēnešus pirms vēlēšanām) 49 % piešķīra lielu nozīmi balsošanai šajās vēlēšanās, savukārt 17 % uzskatīja, ka tās ir maznozīmīgas.

Liela nozīme, informētība un interese rada lielu vēlmi balsot. Divas trešdaļas (67 %) pilsoņu apgalvo, ka, ja tie notiks nākamnedēļ, ļoti iespējams, ka viņi balsos Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Tādējādi kopumā ar vēlēšanām saistītie rādītāji šobrīd jau ir augstāki nekā pirms pieciem gadiem.

KONTEKSTS — KO PILSONI DOMĀ PAR EIROPU

Vēlēšanas ir daļa no vispārējās politiskās sistēmas. Eiropiešu vispārējā attieksme pret Eiropas Savienību un Eiropas Parlamentu ir attīstījusies ilgākā laikposmā. Pēdējo desmit gadu laikā pozitīvie uzskati ir lielā mērā palielinājušies un pēdējo sešu mēnešu laikā nav būtiski mainījušies. Lielākā daļa (45 %, -2 procentpunkti) apgalvo, ka ES viņiem ir pozitīvs tēls, savukārt 17 % (+ 3 procentpunkt) ir negatīvs attēls. Viens atzinums ir ļoti stabils augstā līmenī kopš aptuveni 2018. gada: pārliecinošs vairākums (61 %, -1 procentpunts) uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, savukārt tikai aptuveni ktrs desmitais (11 %, + 1 procentpunts) uzskata, ka tas ir negatīvs. Nedaudz vairāk nekā ceturtdaļa (27 %, bez izmaiņām) uzskata, ka tā nav ne laba, ne slikta lieta.

Attiecībā uz Eiropas Parlamentu vairāk nekā vienai trešdaļai respondentu (37 %, + 1 procentpunts) ir pozitīvs priekšstats par

Eiropas Parlamentu, savukārt mazāk nekā katram piektajam respondentam (19 %, + 2 procentpunkti) ir negatīvs tēls. Lielākā daļa respondentu (43 %, -2 procentpunkti) pauž neitrālu viedokli.

Atbildot uz jautājumu par tematiem, kurus EP uzskata par prioritāriem, cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību joprojām ierindojas pirmajā vietā (38 %, + 1 procentpunkts). Tam seko sabiedrības veselība (33 %, -1 procentpunkts), cīņa pret klimata pārmaiņām (31 %, bez izmaiņām) un atbalsts ekonomikai un jaunu darbvielu radīšanai (31 %, bez izmaiņām).

KONCENTRĒŠANĀS UZ JAUNATNI

Gados jauni respondenti (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) ir īpaši ieinteresēti Eirobarometra aptaujā, jo viņu attieksme un viedokli liecina par nākotnes tendencēm un norisēm. Daži galvenie konstatējumi:

- Vērtību sarindojums, kas Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā, ir līdzīgs tam, kāds novērots visu respondentu vidū. Demokrātija ir abu grupu vērtību saraksta augšgalā (32 %; visi respondenti: 37 %), bet jauniešiem vārda un domas brīvība tiek uzskatīta par vienlīdz svarīgu (32 %; visi respondenti: 27 %).
- Prioritātes, kurām jaunieši vēlētos pievērsties Eiropas Parlamentam, nedaudz atšķiras no vispārējām iedzīvotāju prioritātēm. Lai gan cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību joprojām ir augstāka (40 %; visi respondenti: 38 %), tai pievienojas pasākumi pret klimata pārmaiņām, ko ievērojami biežāk min 15–24 gadus veci cilvēki nekā iedzīvotāji kopumā (40 % pret 31 %).
- 42 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem apgalvo, ka ir ļoti svarīgi, lai viņi personīgi balsotu Eiropas vēlēšanās — ir nedaudz mazāka iespēja, ka viņi to teiks nekā vidēji (48 %).
- Pārmaiņas ir svarīgas jauniešiem. Lūdza balsot, jo tā ir pilsonisks pienākums (35 %; visi respondenti: 38 %) un vēlme atbalstīt politisko partiju (35 % salīdzinājumā ar

36 %) ir divi galvenie iemesli gan jauniešiem, gan vidējam rādītājam. Tomēr vēlēšanās mainīt situāciju (33 % salīdzinājumā ar 29 %) attiecībā uz jaunajiem respondentiem ir trešajā vietā.

NĀKOTNE IR PRIEKŠĀ MUMS — PIRMAIS PAVASARA ČIPSS

Eirobarometra 2023. gada pavasara aptauja liecina, ka iedzīvotājiem ir divējāds priekšstats par stāvokli Savienībā. Tās novērtē ES un Eiropas Parlamenta paveikto krīžu laikā ar kritisku skatījumu, bet arī atzīst panākumus. Viņiem ir atšķirīgi priekšstati par ES un EP, bet viņi lielā mērā tic Eiropas demokrātiskajiem procesiem. Neskatoties uz krīzi un tikko pieredzēto malcontent ziemu, šie viedokli — lielākoties — pēdējo sešu mēnešu laikā nav piedzīvojuši lielas pārmaiņas. Tomēr šim modelim ir ievērojams izņēmums. Kad cilvēkiem tika īpaši jautāts par turpmāko attīstību, atbildes bija daudz spilgtākas nekā pirms pusgada:

- Attiecībā uz ES nākotni gandrīz divas trešdaļas (64 %) apgalvo, ka ir optimistiskas attiecībā uz ES nākotni, savukārt tikai 32 % apgalvo, ka ir pesimistiski. To cilvēku īpatsvars, kuri ir optimistiski noskaņoti, kopš iepriekšējā apsekojuma 2022. gada rudenī ir palielinājies par septiņiem procentpunktiem.
- Attiecībā uz savu dzīves līmeni lielākā daļa respondentu joprojām sagaida samazinājumu nākamā gada laikā (79 %), bet šis rādītājs ir ievērojami mazāks nekā pirms pusgada — tas samazinājās par sešiem procentpunktiem. Iedzīvotāji arī biežāk norāda, ka viņi negaida nekādas dzīves līmeņa izmaiņas (19 %, + 5 procentpunkti).
- Runājot par turpmāko ekonomikas attīstību, lielākā daļa respondentu joprojām sagaida pasliktināšanos nākamā gada laikā (52 %), bet šis rādītājs ir ievērojami mazāks nekā pirms pusgada — tas ir samazinājies par astoņiem procentpunktiem.

Tātad, neskatoties uz sarežģīto kontekstu, tendences varētu norādīt uz pirmajām pretējās pazīmes — attitudināla atveselošanās, kas lēnām, bet stabili pārvēršas pozitīvākā skatā par turpmākajām lietām.

Anketā bijavēl viens punkts, kas bija ievērības cienīgs. Tas nebija par viedokļiem vai attieksmi, bet par jūtām. Respondentiem tika iesniegti četrpadsmit pozitīvi un negatīvi noskaņojumi, un viņiem tika jautāts, kurš no viņiem vislabāk

raksturo viņu pašreizējo emocionālo stāvokli. Protams, viņu izvēle atspoguļo laika neskaidrību, bet galvenā atbilde bija: cerīgs (37 %).

Pašlaik eiropieši piedzīvo grūtības. Tomēr viņu cerība uz nākotni ir droša, lai palīdzētu viņiem kopīgajos centienos padarīt “permakru” par pagātnes vārdu.

KONTEKSTS

Eiropas Parlamenta 2023. gada pavasara Eirobarometra apsekojums tika veikts Kantar laikā no 2. līdz 26. martam visās 27 ES dalībvalstīs. Lai pareizi interpretētu aptaujas rezultātus, ir svarīgi ņemt vērā politisko un sociālo kontekstu uz vietas veiktā darba laikā. Visi valstu rezultāti par šajā aptaujā uzdotajiem jautājumiem — un turpinot arī Eiropas vidējos rezultātus — ir jāskata, ņemot vērā situāciju un publiskās debates laikā, kad notiek darbs uz vietas.

KRIEVIJAS KARŠ PRET UKRAINU

Gadu pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā karam Eiropas teritorijā joprojām bija liela nozīme sabiedriskajās debatēs, jo īpaši tāpēc, ka pasaule 2023. gada 24. februārī atzīmēja nelikumīgās agresijas pirmo gadadienu. Neilgi pirms konflikta otrā gada beigām ANO Ģenerālā asambleja ar lielu balsu vairākumu nobalsoja par rezolūciju, kurā Krievija tiek mudināta “beznosacījuma kārtā un nekavējoties” izstāties no Ukrainas un panākt “globālu, taisnīgu un ilgstosu mieru”. 141 dalībvalsts balsoja par šo rezolūciju un tikai septiņas — pret Baltkrieviju, Korejas Tautas Demokrātisko Republiku, Eritreju, Mali, Nikaragvu, Krieviju un Sīriju. No 32 atturoties bija Ķīna, Indija un Pakistāna.¹

Kopš Krievijas kara pret Ukrainu sākuma ES ir sniegusi Ukrainai humāno, politisko, finansiālo un militāro atbalstu. Reaģējot uz iebrukumu, ES ļoti ātri vienojās par vairākām sankcijām pret Krieviju, un kopš tā laika tās rīcībā joprojām ir izšķiroša un vienota.² ES līderi 2023. gada 25. februārī vienojās par desmito sankciju kopumu, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, tostarp par kritiski svarīgu tehnoloģiju un rūpniecības preču eksporta aizliegumiem un papildu sankciju noteikšanu personām un vienībām, tostarp galvenajiem lēmumu pieņēmējiem, militārajiem vadītājiem, Vāgnera grupas militārajiem komandieriem un dronu ražotājiem.³

Tā kā daudzas Ukrainas pilsētas turpināja izturēt Krievijas raķešu uzbrukumus un ar īpaši intensīvu cīņu pār Bakhmut pilsētu, Ukraina uzsvēra, ka steidzami ir jāsaņem vairāk ieroču. Ieroču un munīcijas piegāde Ukrainai ir bijusi svarīgs temats daudzās ES dalībvalstīs uz vietas veiktā darba laikā. ES ir strādājusi pie tā, lai pārvietotu munīciju no esošajiem valstu krājumiem, veiktu kopīgus Eiropas iepirkumus militāro vajadzību apmierināšanai un ievērojami palielinātu ražošanas jaudu, lai palīdzētu Ukrainai piegādāt ieročus, kā arī atjaunotu Eiropas rezerves.

13. martā Krievija piekrita pagarināt graudu eksporta darījumu no Ukrainas caur Melno jūru par 60 dienām pēc sarunām ar ANO. Tajā pašā laikā Eiropas Komisija apsvēra iespēju izveidot krīzes rezervi trim Ukrainas kaimiņvalstīm: Polija, Bulgārija un Rumānija, kas cieš no spiediena, ko šo valstu tirgos veica Ukrainas graudu imports.

17. martā Starptautiskā Krimināltiesa (ICC) izdeva Vladimira Putina apcietināšanas orderi par Ukrainas bērnu “nelikumīgu deportāciju” uz Krieviju.⁴ 20. martā Ķīnas prezidents Sji Dzjiņpins ieradās Maskavā trīs dienu valsts vizītē, kur viņš tikās ar prezidentu Putinu, kļūstot par pirmo ārvalstu līderi, kas tikās ar prezidentu Putinu, kopš Starptautiskā Krimināltiesa viņu apsūdzēja kara noziegumos.

1 <https://news.un.org/en/story/2023/02/1133847>

2 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/02/25/one-year-of-russia-s-full-scale-invasion-and-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-its-10th-package-of-economic-and-individual-sanctions/>

4 <https://www.icc-cpi.int/news/situation-ukraine-icc-judges-issue-arrest-warrants-against-vladimir-vladimirovich-putin-and>

2022. gada martā ES bija aktivizējusi Pagaidu aizsardzības direktīvu,⁵ palīdzot cilvēkiem, kas bēg no kara. Kopš tā laika Ukrainas bēgļiem ir tiesības saņemt uzturēšanās atļauju, kā arī piekļuvi izglītībai un darba tirgum. ES tagad ir mājvieta aptuveni 4 miljoniem ukraiņu, kuri bēga no iebrukuma un atrada patvērumu daībvalstīs.

Pēc Krievijas agresijas gan Somija, gan Zviedrija atcēla desmitiem gadu ilgo militārās nesaskaņotības politiku un iesniedza pieteikumu daībai NATO 2022. gada maijā. Lai gan Somija tuvojās savam mērķim ātri iesaistīties transatlantiskajā aizsardzības paktā ar parlamentu, kas pārliecinoši apstiprināja nepieciešamos tiesību aktus uz vietas veiktā darba laikā, Türkiye un Ungārija turpināja bloķēt Zviedriju.

EKONOMISKAIS KONTEKSTS

ES ekonomika 2022. gadā nedaudz izvairījās no recessijas. Kopš 2022. gada rūdens ES ekonomikā ir vērojamas vairākas pozitīvas norises. Pateicoties saskaņotiem centieniem un REPowerEU plānam, ES spēja aizpildīt gāzes krātuves vēsturiski augstā līmenī un dažādot enerģijas importu, tādējādi palīdzot samazināt atkarību no Krievijas fosilā kurināmā. Neraugoties uz enerģētikas šoku un rekordaugsto inflāciju, palēnināšanās 2022. gada trešajā ceturksnī izrādījās mērenāka, nekā iepriekš tika lēsts, un 2022. gada 4. ceturksnī ES ekonomikai bija vērojama plaša stagnācija, nevis rudenī prognozētais samazinājums par 0,5 %. EK 2023. gada ziemas ekonomikas prognoze paātrina izaugsmes perspektīvu un nedaudz samazina inflācijas prognozes. Tagad tiek lēsts, ka izaugsme 2022. gadā būs 3,5 % gan ES, gan eurozonā. Tieki prognozēts, ka IKP ES palielināsies par 0,8 % 2023. gadā un 1,6 % 2024. gadā.⁶

Saskaņā ar Eurostat (ES Statistikas birojs) publicētajiem datiem Eiropas Savienības gada inflācija 2023. gada martā bija 8,3 % (februārī — 9,9 %). Pirms gada šis rādītājs bija 7,8 %. Euro zonas gada inflācija 2023. gada martā bija 6,9 % (februārī — 8,5 %). Pirms gada šis rādītājs bija 7,4 %. Žemākie gada rādītāji tika reģistrēti Luksemburgā (2,9 %), Spānijā (3,1 %) un Nīderlandē (4,5 %). Visaugstākie gada rādītāji tika reģistrēti Ungārijā (25,6 %), Latvijā (17,2 %) un Čehijā (16,5 %).⁷

Vairākus mēnešus pēc inflācijas samazināšanās apstiprina, ka inflācija ir sasniegusi maksimumu, tomēr tā joprojām ir augsta, un paredzams, ka tuvākajā laikā saglabāsies vājš patēriņš, jo inflācija joprojām pārsniedz nominālās darba samaksas pieaugumu. Paredzams, ka naudas līdzekļu stingrības palielināšana turpināsies, kavējot ieguldījumus. 17. martā Eiropas Centrālā banka (ECB) nolēma vēl vienu procentu likmi paaugstināt par 0,50 %,⁸ neraugoties uz to, ka Silikona ielejas bankas krīze pirms nedēļas finanšu tirgos atraisīja paniku.

Arī darba tirgi ir saglabājuši spēcīgus rezultātus, un bezdarba līmenis ES 2023. gada februārī joprojām bija visu laiku zemākais — 6,0 %.⁹

Savā fiskālās politikas norādēs 2024. gadam Eiropas Komisija atcēla vispārējo izņēmuma klauzulu, ar kuru kopš Covid-19 pandēmijas sākuma tika deaktivizēts Stabilitātes un izaugsmes pakts, mudinot daībvalstis pakāpeniski pārtraukt masveida enerģijas subsīdijas, jo tā paziņoja, ka

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians/>

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2023-economic-forecast-eu-economy-set-avoid-recession-headwinds-persist_en

7 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324910/2-19042023-AP-EN.pdf/ff3d6b28-9c8f-41cd-714f-d1fd38af0b15>

8 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.mp230316~aad5249f30.en.html>

9 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/16324762/3-31032023-BP-EN.pdf/4cb7a93a-bb55-923d-ec95-5fc8073271c>

2024. gada pavasarī sāks "pārmērīga budžeta deficitā novēršanas procedūras". Notiek diskusijas par to, kā reformēt Stabilitātes un izaugsmes paktu.¹⁰

ES IESTĀDES UN LIKUMDOŠANAS KONTEKSTS ES LĪMENĪ

2022. gada 9. decembrī Belģijas Federālā policija arestēja vairākas personas, pamatojoties uz apsūdzībām saistībā ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un korupciju, tostarp vienu no Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja vietniekiem un bijušajiem Eiropas Parlamenta deputātiem. Skandāls ir nodēvēts par "Qatargate", atsaucoties uz apgalvojumiem, ka skaidra nauda ir saņemta no trešām valstīm, lai ietekmētu ES politikas veidotājus. 2023. gada janvārī EP priekšsēdētāja Metsola uzsāka 14 punktu reformu procesu, kura mērķis ir stiprināt Eiropas Parlamenta pārredzamības, ētikas un rīcības instrumentus, lai saglabātu sabiedrības uzticēšanos iestādei. Laikā, kad notika darbs uz vietas, Komisija paziņoja par plāniem noteikt stingrākus noteikumus par Eiropas ierēdņu apmaksātiem ceļojumiem pēc tam, kad atklājās, ka Katara samaksāja dažus ģenerāldirektora ceļa izdevumus, kamēr Komisija risināja sarunas par gaisa transporta nolīgumu ar Kataru.

Gada sākumā Zviedrija pārnēma rotējošo Eiropas Savienības Padomes prezidentūru, par savām prioritātēm paziņojojot par drošību, konkurētspēju, zaļo un enerģētikas pārkārtošanu, demokrātiskām vērtībām un tiesiskumu.¹¹

Dažas dienas pirms praktiskā darba sākuma Eiropas Komisija aizliedza amatpersonām izmantot TikTok lietotni korporatīvajās ierīcēs, jo baidās no iespējamiem drošības un datu aizsardzības jautājumiem. Pēc tam Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome paziņoja par līdzīgiem TikTok ierobežojumiem.

Starptautiskā sieviešu diena 8. martā bija atzīmēta ar daudziem pasākumiem dalībvalstīs. ES pieņēma vēsturisku lēmumu par sieviešu tiesībām, nosakot sankcijas deviņām personām un trim organizācijām, kuras tā uzskata par atbildīgām par seksuālu vardarbību un sieviešu tiesību plaša mēroga pārkāpumiem. Sankcijas aizliedz ieceļošanu ES un piekļuvi aktīviem un to apriti Eiropas Savienībā.¹²

Eiropas Savienība arī turpināja strādāt pie tā, lai līdz 2050. gadam bloku padarītu klimatneitrālu. Lauka darba periods ir iezīmējies ar pieaugošu opozīciju pret iekšdedzes dzinēju aizliegšanu Eiropā. ES Padomes un Eiropas Parlamenta sarunu vedēji 2022. gada oktobrī panāca principiālu vienošanos par regulu par jaunu vieglo automobiļu un furgonu bezemisiju likmes obligātu piemērošanu no 2035. gada. Tomēr marta sākumā pēdējā brīdī U-turnā vairākas dalībvalstis, tostarp Vācija, atsauca savu atbalstu aizliegumam, pieprasot atbrīvojumu automašīnām, kurās izmanto e-degvielas.

Arī ar klimatu saistīto tiesību aktu kontekstā Francija un vairākas citas ES dalībvalstis centās iekļaut kodolenerģiju ES atjaunojamās enerģijas politikas ietvaros. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi, Eiropas Parlaments 14. martā balsoja par tekstu, kura mērķis ir līdz 2030. gadam ievērojami samazināt ēku oglekļa pēdu. Pirmo reizi Eiropas līmenī šajā tekstā aplūkots esošo mājokļu un ēku fonds, nosakot obligātās renovācijas grafiku. Paredzams, ka no 2028. gada jaunās ēkas būs bezemisiju ēkas.¹³

CITI NOZĪMĪGI NOTIKUMI VALSTS UN STARPTAUTISKĀ LĪMENĪ

10 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1410

11 <https://swedish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/priorities/>

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1487

13 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230310IPR77228/meps-back-plans-for-a-climate-neutral-building-sector-by-2050>

27. februārī, tieši pirms praktiskā darba, ES un Apvienotā Karaliste vienojās par jauniem tirdzniecības noteikumiem attiecībā uz Ziemeļriju. Nolīgums, ko sauc par "Windsor Framework", sekoja mēnešiem ilgām sarunām, kuru mērķis bija atvieglo tirdzniecību starp Ziemeļriju un pārējo Apvienoto Karalisti pēc Brexit.

28. februārī notika sadursme starp diviem vilcieniem uz dienvidiem no Tempes ieblas Griekijā un nogalināja vismaz 58 cilvēkus, no kuriem daudzi studenti. Šī traģēdija ir satricinājusi Griekiju un izraisījusi nacionālu skumju un sašutumu, kas galvenokārt vērsta pret valsts valdību un amatpersonām. Lai gan šīs katastrofas tiešais cēlonis var būt cilvēku kļūda, dzelzceļa tīkls ir cietis no nepietiekamiem ieguldījumiem un nolaidības gadiem.

Sākot ar 7. martu, Gruzijas protestētāji devās ielās pret likumu, kas būtu deklarējis plašsaziņas līdzekļus un nevalstiskās organizācijas, kas vairāk nekā 20 procentus no sava finansējuma saņem no ārvalstīm kā "ārvalstu ietekmes aģentus". protestētāji baidījās, ka likums attdarinās līdzīgus Krievijas tiesību aktus, kas izmantoti, lai ierobežotu pilsonisko sabiedrību un apspiestu valdības oponentus, iezīmējot autoritāru maiņu. Protesti piespieda Gruzijas valdību atsaukt likumprojektu.

Vidusjūras piekraste bija vairāku kuģu avāriju vieta, kas pārvadāja migrantus un radīja cilvēku zaudējumus. Vismaz 62 cilvēki, tostarp 12 bērni, gāja bojā, kad 26. februārī Kalabrijas piekrastē avarēja koka buru laiva, kas veda migrantus no Afganistānas, Irānas un vairākām citām valstīm uz Eiropu. Aptuveni 30 migranti tika pazuduši un noslīcināti pēc pārapdzīvotas laivas, ko 12. martā veica kravas kuģis pie Lībijas krastiem.

20. martā Francijas prezidents Makrons sašaurināja neuzticības balsojumu parlamentā pēc tam, kad viņš bija veicis ļoti nepopulāru un daudz apstrīdētu pensiju reformu bez balsojuma parlamentā, atsaucoties uz pretrunīgu konstitucionālu instrumentu — 49. panta 3. punktu. Tas izraisīja vēl vairāk sašutumu un streiku, kā arī arvien vardarbīgākus protestus visā valstī.

VĒLĒŠANAS

12. februārī pirms praktiskā darba uzsākšanas Nikos Christodoulides — neatkarīgs centrēts kandidāts, ko atbalstīja sociāldemokrāti un liberālās partijas — ar 51,9 % balsu uzvarēja Kipras prezidenta vēlēšanās. Vēlētāju aktivitāte bija 72,45 %.¹⁴ Viens no viņa kampaņas tematiem bija sarunu atsākšana par salas atkalapvienošanos. Tādējādi Christodoulides ir vērsusies pie Eiropas partneriem, lai radītu jaunu impulsu noregulējuma procesā, 2023. gada martā tiekoties ar EP priekšsēdētāju Robertu Metsolu, EK priekšsēdētāju Urzulu fon der Leienu un Eiropadomes priekšsēdētāju Šarlui Mišelu (Charles Michel).

5. martā Igaunija ievēlēja jaunu valsts parlamentu, apstiprinot Kaja Kallas, kas pazīstama ar savu nelokāmo atbalstu Ukrainai, par premjerministru. Viņas partija, liberālā reformu partija, kas ES Parlamentā strādā kopā ar grupu "Renew Europe", ieguva 31,2 % (+ 2,3), kas ir labākais rezultāts partijas vēsturē, un Kallass saņēma vislielāko balsu skaitu no jebkura politiķa valsts parlamenta vēlēšanās. Labējā spārna EKRE partija, kas ir ES Parlamenta ID grupas locekle, ieņēma otro vietu, bet samazinājās no 17,8 % 2019. gadā līdz tikai 16,1 % balsu. Tā cīnījās pret Igaunijas nelokāmo Ukrainas nostāju un vērsās pret Kallasu par inflācijas paaugstināšanos valstī. Vairāk nekā puse balsu tika nodotas elektroniski, kas, iespējams, palīdzēja iegūt rekordlielu vēlētāju aktivitāti 63 % apmērā.¹⁵

15. martā Nīderlandē notika reģionālās vēlēšanas, kas noveda pie vēsturiski veiksmīgas agrārās interešu partijas BoerBurgerBeweging (BBB)¹⁶— salīdzinoši jaunas partijas, kas dibināta 2019. gadā un kas sākotnēji bija guvusi vilcināšanos pret slāpekļa samazināšanas tiesību aktiem.

14 https://live.elections.moi.gov.cy/English/PRESIDENTIAL_EPANALIPTIKI_EKLOGI_ELECTIONS_2023_Islandwide

15 <https://www.valimised.ee/en>

16 <https://www.kiesraad.nl/verkiezingen/provinciale-staten/uitslagen/uitslagen-per-gemeente>

Vēlēšanu rezultāti nozīmēja neveiksmi vēsturiskajam premjerministram Mark Rutte, jo Nīderlandes provinču pārstāvji ir ievēlējuši senāta loceklus. Senāts nevar grozīt tiesību aktus, bet tam ir pilnvaras apstiprināt vai noraidīt likumus. Lai gan premjerministra Rutes valdībai senātā bija tikai mazākums, šī minoritāte tika vēl vairāk samazināta.

Gan Somijā, gan Bulgārijā bija paredzēts rīkot parlamента vēlēšanas 2. aprīlī, un vēlēšanu kampaņas bija pilnā sparā laikā, kad notika darbs uz vietas. Bulgāriem tā bija piektā reize pēc diviem gadiem, kad viņi tika aicināti balsot parlamenta vēlēšanās, jo valsts dzīlāk iedzīlinās politiskajā krīzē un nestabilitātē.

METODOLOGIJA

Metodika, kas izmantota šajā 2023. gada pavasara Eirobarometra apsekojumā, kuru veica 99.1. kārtā, ir Eirobarometra aptaujas, ko veica Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta (Sabiedriskās domas uzraudzības nodāļa) uzdevumā. Apsekojumu no 2023. gada 2. līdz 26. martam visās 27 ES dalībvalstīs veica Kantar Public. Kopumā tika veiktas 26376 intervijas. ES rezultāti tika novērtēti atbilstoši iedzīvotāju skaitam katrā valstī.

Eirobarometra aptaujas tiek veiktas klātienē cilvēku mājās vai pie viņu sliekšņa valsts valodā. Visās valstīs tika izmantota CAPI (datorizēta personiskā intervija).

Dānijā, Čehijā, Maltā un Somijā dažas intervijas tika veiktas, izmantojot datorizētas videointervijas (CAVI) metodi. Intervētājs anketu respondentam administrē attālināti, izmantojot videokonferenci, kur abas daļas var redzēt viena otru: interviju nosacījumi ir ļoti līdzīgi klāties nosacījumiem.

Saskaņā ar ES Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR) respondentiem tika jautāts, vai viņi piekristu uzdot jautājumus par jautājumiem, kurus varētu uzskatīt par "sensitīviem".

Lasītājam jāapzinās, ka šajā ziņojumā viena konkrēta rādītāja attīstība kopumā tiek uzskatīta par stabili, ja tā svārstās par ± 2 procentpunktiem vai mazāk. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzu, skatiet tabulu, kas norādīta XX. lappusē, attiecībā uz kļūdas robežu atkarībā no interviju skaita.

Piezīme. Šajā ziņojumā ES valstis ir apzīmētas ar to oficiālo saīsinājumu.

Šajā ziņojumā izmantotie saīsinājumi atbilst:

Belgija	BÜT	Francija	FR	Nīderlande	NL
Bulgārija	BG	Horvātija	HR	Austrija	AT
Čehija	CZ	Itālija	IT	Polija	PL
Dānija	DK	Kipras Republika	CY*	Portugāle	PT
Vācija	DE	Latvija	LV	Rumānija	RO
Igaunija	EE	Lietuva	LT	Slovēnija	SI
Īrija	IE	Luksemburga	LU	Slovākija	SK
Grieķija	EL	Ungārija	HU	Somija	FI
Spānija	ES	Malta	MT	Zviedrija	SE

Eiropas Savienība — vidējais svērtais rādītājs 27
dalībvalstīm

ES-27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TI, NL, FI, EL, EE, SI,
CY, MT, SK, LV, LT

eurozona

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE

ārpus eurozonas

*Kipra kopumā ir viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Tomēr "acquis communautaire" ir apturēts tajā valsts daļā, kuru nekontrolē Kipras Republikas valdība. Praktisku apsvērumu dēļ, kategorijā "CY" un ES27 vidējo rādītāju ir iekļautas tikai intervijas, kas veiktas Kipras Republikas valdības kontrolētajā valsts daļā.

1. DZĪVE EIROPAS SAVIENĪBĀ: DEMOKRĀTIJA UN DZĪVES LĪMENIS

Kāda ir eiropiešu attieksme pret demokrātijas stāvokli Eiropas Savienībā, dzīves līmena izmaiņām saistībā ar inflācijas pieaugumu un viņu gaidām attiecībā uz ekonomisko situāciju un dzīves apstākļiem? Aptauja liecina, ka, turpinoties personīgām un ekonomiskām grūtībām, joprojām pastāv saikne ar demokrātiskajām vērtībām un vispārēja apmierinātība ar ES demokrātiju. Turklat šķiet, ka Parlamenta 2022. gada rudens apsekojumā novērotā iedzīvotāju personiskās ekonomiskās perspektīvas un nākotnes dzīves apstākļu gaidu paslīktināšanās ir apstājusies.

Šo neviennozīmīgo ainu, iespējams, vislabāk raksturo tas, ka eiropieši mēdz raksturot savu emocionālo statusu kā cerīgu, pārliecinošu un mierīgu, bet arī kā neskaidru un nemierīgu. Attiecībā uz attieksmi pret demokrātiju pilsoni uzskata, ka demokrātija ir vērtība, kas Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv kā prioritāte. Viņi arī joprojām ir apmierināti gan ar veidu, kā demokrātija darbojas ES un viņu valstī, gan ar dažādiem konkrētiem ES demokrātijas aspektiem. Tomēr eiropieši ir mazāk apmierināti ar ES un viņu valstu valdību veiktajiem pasākumiem, lai risinātu dzīves izmaksu krīzi. Tas nav pārsteidzoši, ņemot vērā to, ka lielākā daļa no viņiem ir piedzīvojuši vai sagaida dzīves līmena pazemināšanos un ka lielai daļai iedzīvotāju ir grūtības vismaz laiku pa laikam samaksāt savus rēķinus. Neraugoties uz Ukrainas kara ietekmi uz iedzīvotāju dzīvi, joprojām plaši tiek apstiprināts ES atbalsts Ukrainai. Visbeidzot, ņemot vērā inflācijas tempa palēnināšanos laikā no 2022. gada beigām līdz 2023. gada sākumam, 2022. gada oktobrī un novembrī novērotā Eiropas iedzīvotāju dzīves apstākļu un tautsaimniecības gaidu¹⁷paslīktināšanās ir ļāvusi stabilizēt šos rādītājus.

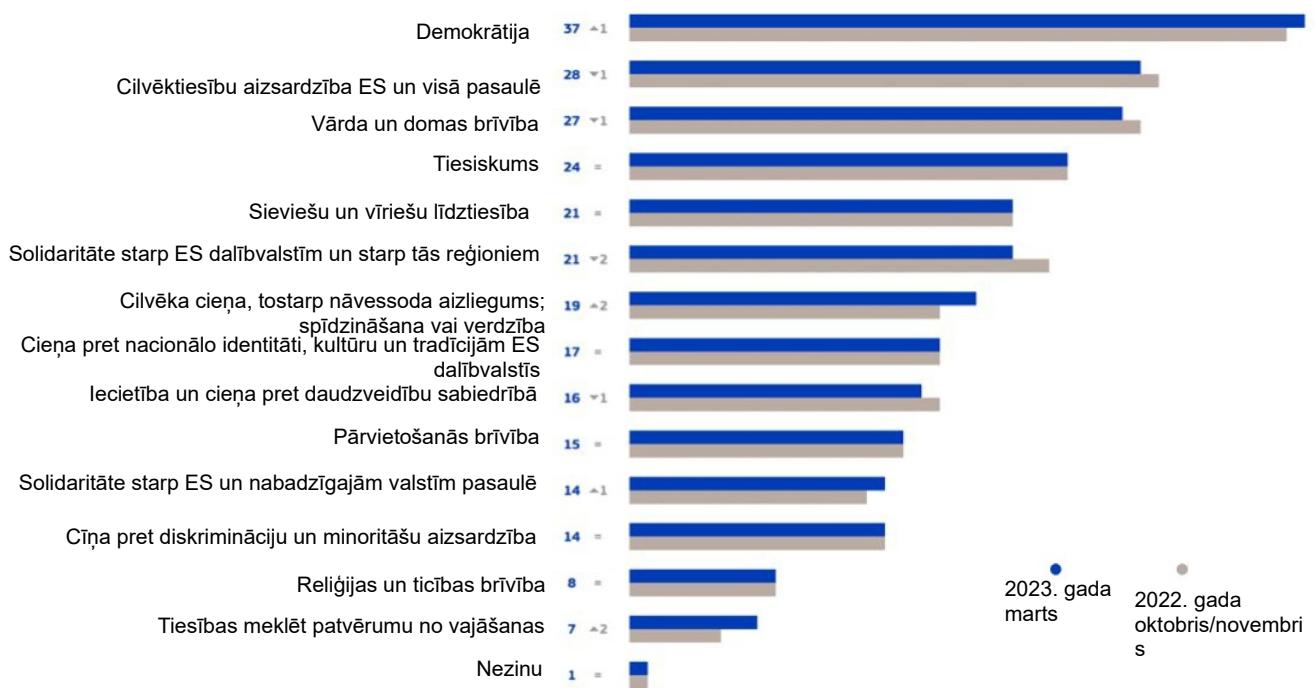
Vērtības, kas Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā

Demokrātija ir to vērtību saraksta augšgalā, kuras Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv kā prioritārs jautājums. Tāpat kā iepriekšējos apsekojumos, demokrātija ir iedzīvotāju visbiežāk pieminētā vērtība (37 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim), kam seko cilvēktiesību aizsardzība ES un pasaule (28 %, -1 procentpunkts) un vārda un domas brīvība (27 %, -1 procentpunkts). Vairāk nekā viena piektdaļa respondentu uzskata, ka Eiropas Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka tiesiskums (24 %, bez izmaiņām), sieviešu un vīriešu līdztiesība (21 %, bez izmaiņām) un solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (21 %, -2 procentpunkti). Visas pārējās vērtības ir minējušas mazāk nekā katrs piektais respondents.

Rezultāti kopumā ir saglabājušies stabili, jo šis jautājums pēdējo reizi tika uzdots 2022. gada oktobrī-novembrī.

17 <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-17032023-ap#:~:text=The%20euro%20area%20annual%20inflation,down%20from%2010.0%25%20in%20January>

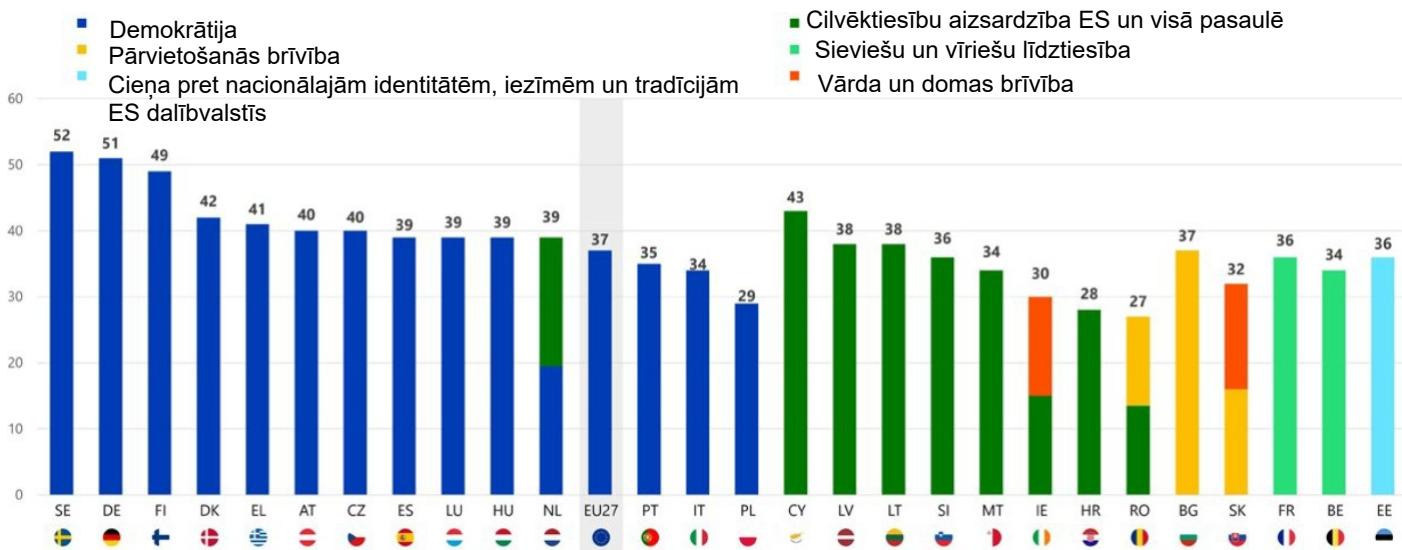
QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (%)

14 valstīs demokrātija ir visvairāk pieminētā (vai visbiežāk pieminētā) vērtība, kas Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā. Cilvēktiesību aizsardzība ir galvenā prioritāte (vai kopīga augstākā prioritāte) respondentiem deviņās valstīs.

Sieviešu un vīriešu līdztiesība ir visbiežāk citētā vērtība Belģijā un Francijā. Pārvietošanās brīvība ir Bulgārijas prioritāšu saraksta augšgalā, un tā ir ierindota pirmajā vietā Slovākijā un Rumānijā, savukārt vārda un domas brīvība ir visizplatītākā vērtība Īrijā un Slovākijā. Igaunija ir vienīgā valsts, kurā respondenti par galveno prioritāti uzskata cieņu pret nacionālo identitāti, kultūru un tradīcijām ES dalībvalstīs.

QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 ANSWERS) (%) — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)

Demokrātija ir viena no trim visbiežāk minētajām vērtībām 21 valstī — no 52 % Zviedrijā, 51 % Vācijā un 49 % Somijā līdz 24 % Horvātijā, Slovēnijā un Rumānijā.

Tāpat cilvēktiesību aizsardzība ES un visā pasaulē ir ierindota trīs galvenajās vērtībās 20 valstīs. To visbiežāk minēti respondenti Zviedrijā (46 %), Kiprā (43 %) un Nīderlandē (39 %). Turpretī 22 % Itālijā un Polijā uzskata, ka tai vajadzētu būt prioritātei.

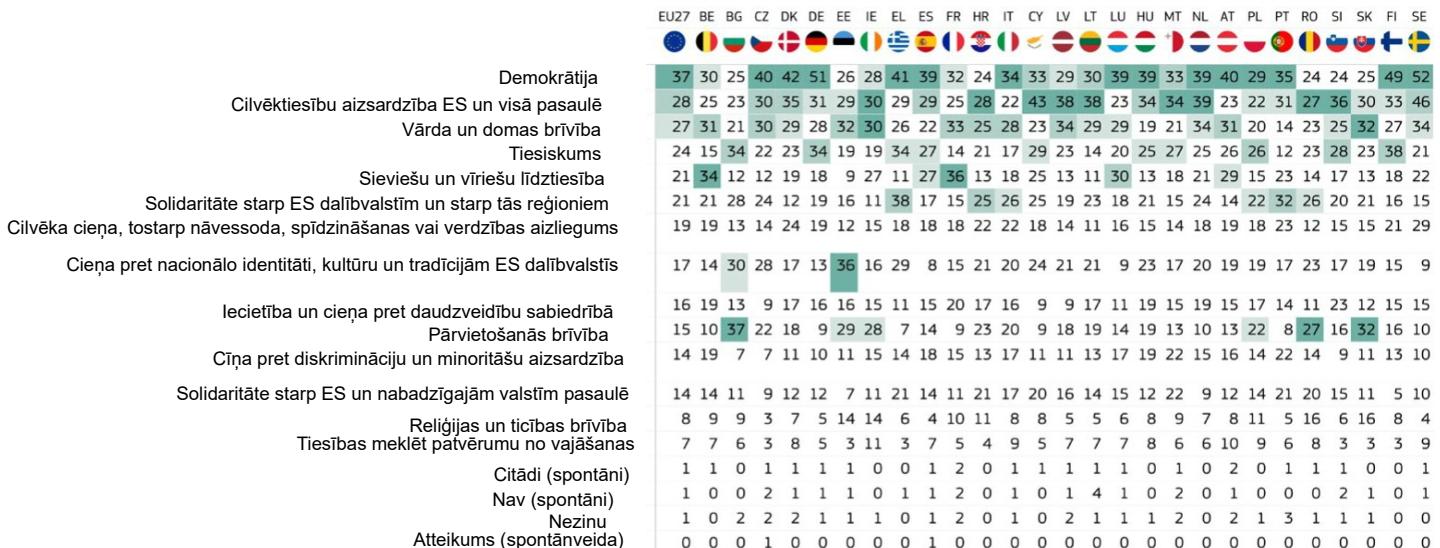
Vārda un domas brīvība ir viena no trim galvenajām vērtībām, ko aizstāvēt 16 valstīs. Vairāk nekā trešdaļa minē to Latvijā, Nīderlandē un Zviedrijā (34 %), bet Portugālē (14 %) un Ungārijā (19 %).

Tiesiskums ierindojas starp trim labākajiem desmit valstīs. Šī vērtība visbiežāk minēta Somijā (38 %), kam seko Bulgārija, Vācija un Grieķija (visas 34 %), bet vismazāk tā ir minēta Portugālē (12 %), Francijā un Lietuvā (abās 14 %).

Sieviešu un vīriešu līdztiesību uzskata par augstāko vērtību Francijā (36 %) un Beļģijā (34 %), un tā ir otrā augstākā vērtība Luksemburgā (30 %). Skalas pretējā galā tas ir minēts par 9 % Igaunijā un par 11 % Grieķijā un Lietuvā.

Sešās valstīs solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem ir viena no trim augstākajām vērtībām. Proporcijas svārstās no 38 % Grieķijā un 32 % Portugālē un 28 % Bulgārijā līdz 11 % Īrijā, 12 % Dānijā un 14 % Austrijā.

QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (%)

Visbiežāk minētais postenis

Visbiežāk minētais postenis

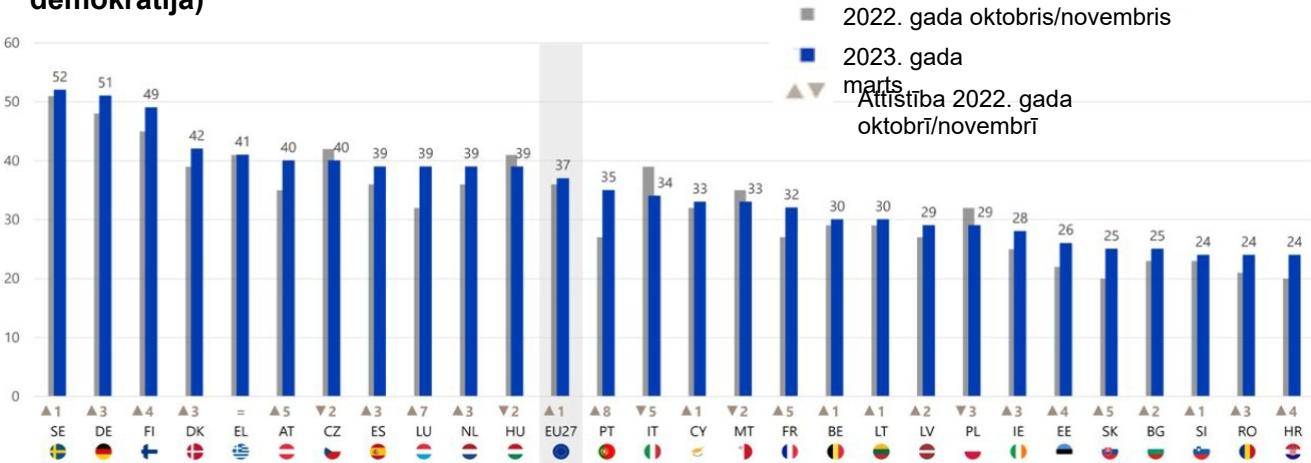
3. Visbiežāk pieminētais postenis

2023. gada
marts

Tas, kurš uzskata, ka pārvietošanās brīvība ir vērtība, kas Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv kā prioritāte, ir īpaši augsts Bulgārijā (37 %), savukārt Igaunijā (36 %) biežāk nekā citās valstīs tiek minēta cieņa pret nacionālo identitāti, kultūru un tradīcijām ES dalībvalstīs.

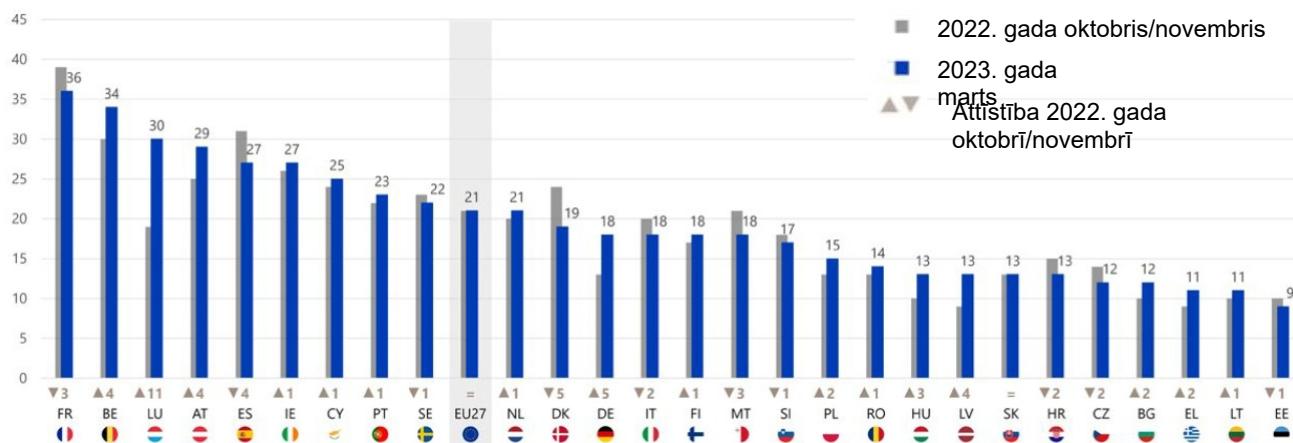
Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim demokrātija ir kļuvusi svarīgāka kā vērtība respondentu aizstāvībai 14 valstīs un jo īpaši Portugālē (35 %, + 8 procentpunkti), Luksemburgā (39 %, + 7 procentpunkti), Austrijā (40 %, + 5 procentpunkti), Francijā (32 %, + 5 procentpunkti) un Slovākijā (25 %, + 5 procentpunkti). Savukārt mazāks respondentu īpatsvars norāda uz demokrātiju Itālijā (34 %, -5 procentpunkti) un Polijā (29 %, -3 procentpunkti). Šis rādītājs 17 valstīs ir palicis nemainīgs vai stabils.

QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām būtu Eiropas Parlamentam aizstāvētu kā prioritāru jautājumu? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 ANSWERS) (%) — demokrātija)

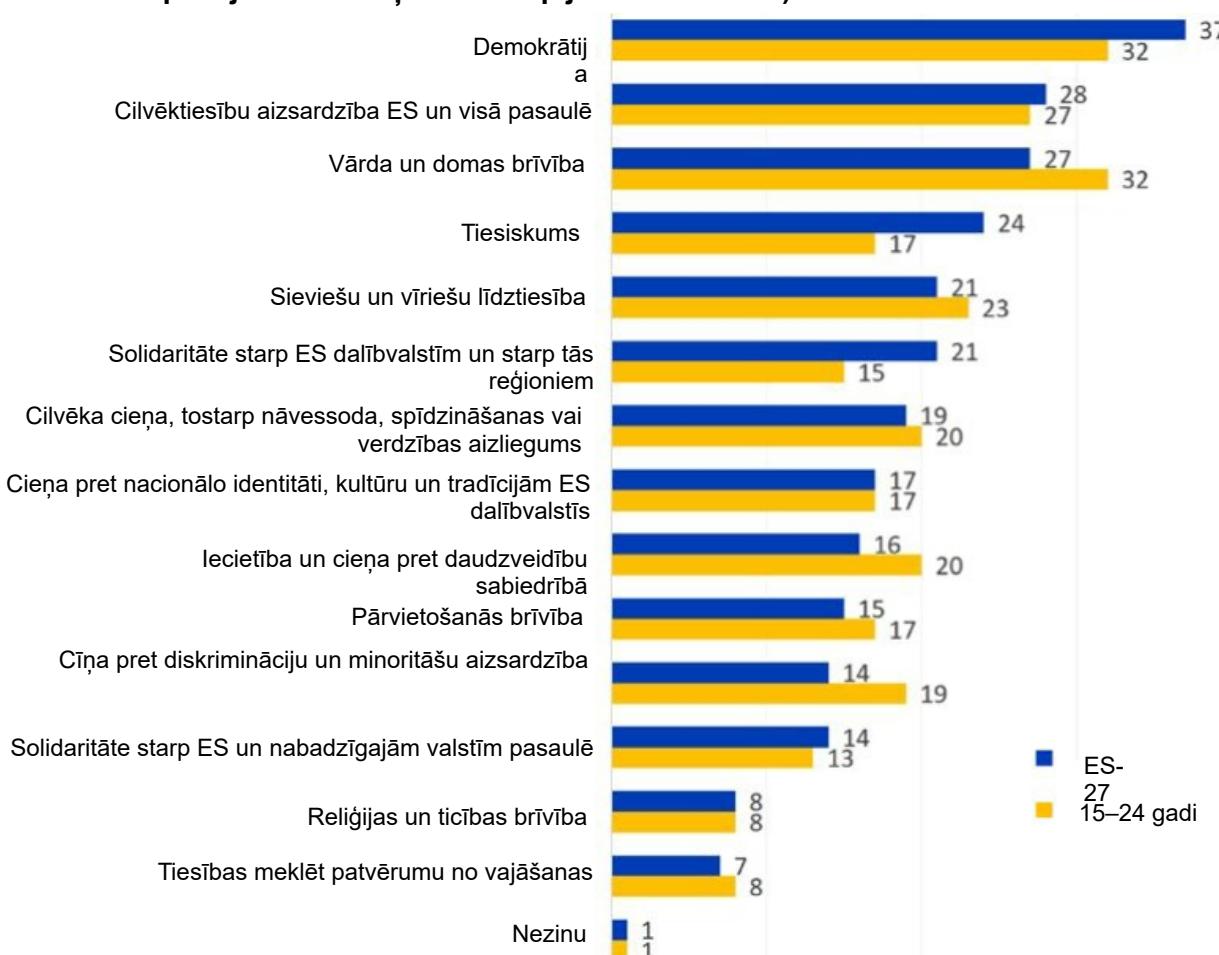
Sieviešu un vīriešu līdztiesība ir palielinājusies sešās valstīs salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri. Luksemburga ir valsts, kurā pieaugums ir bijis vislielākais (30 %, + 11 procentpunkti), tai seko Vācija (18 %, + 5 procentpunkti), Beļģija (34 %, + 4 procentpunkti), Austrija (29 %, + 4 procentpunkti) un Latvija (13 %, + 4 procentpunkti). Skalas pretējā galā sieviešu un vīriešu līdztiesība ir mazāk minēta Dānijā (19 %, -5 procentpunkti), Spānijā (27 %, -4 procentpunkti), Malta (18 %, -3 procentpunkti) un Francijā (36 %, -3 procentpunkti). 17 valstīs šī proporcija ir palikusi nemainīga vai stabila.

**QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 ANSWERS) (%)
— sieviešu un vīriešu līdztiesība)**

Galveno uzmanību pievēršot jaunākajiem respondentiem (t. i., 15–24 gadus veciem respondentiem), vērtību sarindojums kopumā atbilst visu respondentu skaitam ar dažām nelielām atšķirībām. Demokrātija ir to vērtību saraksta augšgalā, kuras jāaizstāv arī šajā vecuma grupā, bet tai pievienojas vārda un domas brīvība (abās 32 %) un cilvēktiesību aizsardzība ES un pasaulē (27 %), kam seko trešā daļa. Jaunākie respondenti retāk nekā vidēji min demokrātiju (32 % pret 37 %), tiesiskumu (17 % pret 24 %) un solidaritāti starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (15 % pret 21 %). Tomēr viņi biežāk izvēlas vārda un domas brīvību (32 % pret 27 %), iecietību un cieņu pret daudzveidību sabiedrībā (20 % pret 16 %) un cīņu pret diskrimināciju un minoritāšu aizsardzību (19 % pret 14 %).

QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 3 ANSWERS) (%) — sieviešu un vīriešu līdztiesība)
(piezīme: šie pēdējie vārdi ir klūda no kopijas/ielīmēšanas)

Sociāldemogrāfiskā analīze koncentrējas uz sešām galvenajām vērtībām, kuras, pēc iedzīvotāju domām, Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā. Vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka prioritātē būtu jāpiešķir demokrātijai (41 % pret 34 %) un tiesiskumam (28 % salīdzinājumā ar 20 %), bet otrādi — vīriešu un sieviešu līdztiesībai (16 % pret 27 %).

Tie, kas pabeidzuši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk atsaucas uz cilvēktiesību aizsardzību ES un visā pasaule (31 %). Respondenti, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki, visdrīzāk apgalvo, ka Eiropas Parlamentam par prioritāti būtu jānosaka vārda un domas brīvība (21 %) un tiesiskums (20 %).

Respondenti, kas sevi uzskata par daļu no sabiedrības augstākās vai augstākās vidussējelas, biežāk nekā tie, kas sevi uzskata par darba šķiru, atsaucas uz tiesiskuma aizsardzību (29–32 % pret 22 %), savukārt pretējais attiecas uz sieviešu un vīriešu līdztiesību (17–18 % pret 24 %).

Respondenti, kuri uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, ir vairāk nekā tie, kas uzskata, ka demokrātija (40 % pret 33 %), cilvēktiesību aizsardzība ES un pasaules solidaritāte (32 % pret 19 %) un solidaritāte starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (24 % pret 13 %) ir vērtības, kas ir aizstāvamas.

Visbeidzot, respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, uzskata, ka prioritātē būtu jāpiešķir cilvēktiesību aizsardzībai ES un pasaule (31 % pret 24 %), kā arī solidaritātei starp ES dalībvalstīm un starp tās reģioniem (26 % pret 16 %). Turpretī tie, kuriem ir negatīvs tēls, biežāk min vārda un domas brīvību (33 % pret 23 %).

QA6ab Jūsuprāt, kuras no turpmāk minētajām vērtībām Eiropas Parlamentam būtu jāaizstāv prioritārā kārtā? Pirmkārt? Un tad?

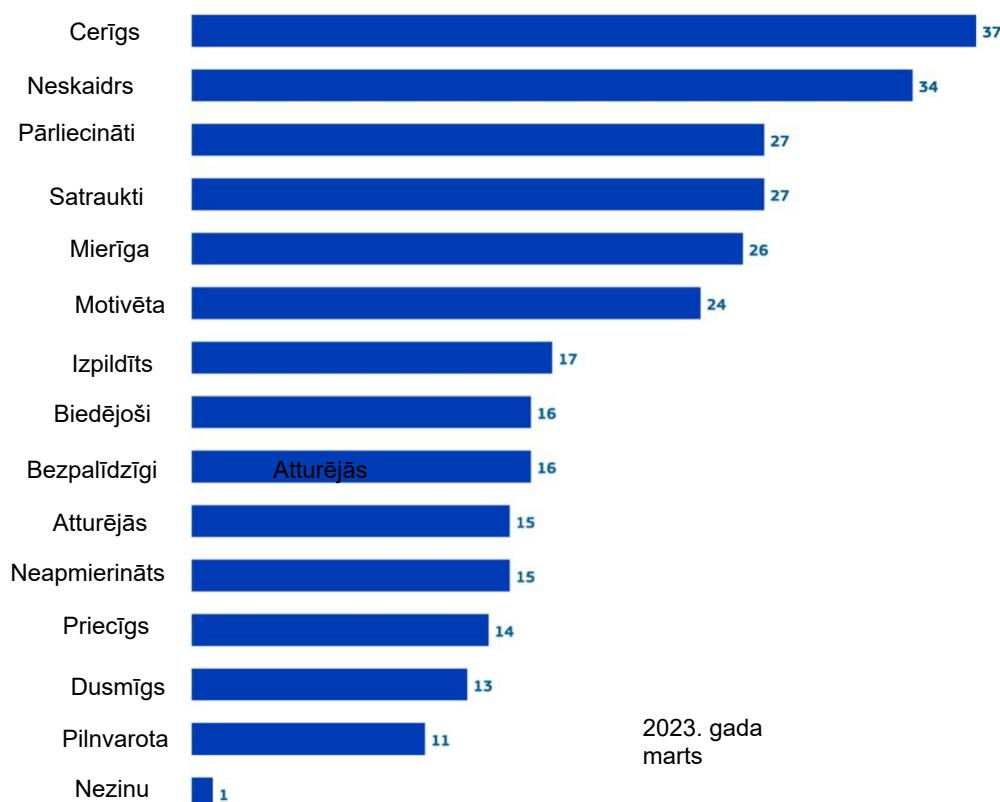
	Sieviešu vīriešu līdztiesība	Solidaritāte un starp dalībvalstīm un starp tās reģioniem	ES aizsardzība ES un visā pasaulē	Cilvēktiesību aizsardzība Vārda domas brīvība	un Demokrātija	Tiesiskums
ES-27	21	21	28	27	37	24
Dzimums						
Vecīt	16	22	27	28	41	28
Sieviete	27	19	30	26	34	20
Vecums						
15–24	23	15	27	32	32	17
25–39	22	21	30	27	37	22
40–54	21	21	28	28	38	25
55+	21	22	28	25	39	26
Izglītība (sākums)						
15—	23	21	27	21	39	20
16–19	21	21	27	28	37	25
20+	20	23	31	28	38	25
Joprojām mācās	24	14	29	31	35	18
Apsvērt piederību pie						
Darba klase	24	18	25	27	35	22
Zemākā vidusšķira	20	20	28	26	40	23
Vidussķira	21	22	30	27	37	24
Augstākā vidusšķira	18	23	30	29	40	29
Augstākā klase	17	27	32	23	52	32
Eiropas Parlamenta tēls						
Pozitīvi	20	26	31	23	40	26
Neitrāla	23	19	28	28	36	23
Negatīva	21	16	24	33	36	24
Atzinums par valsts dalību ES						
Laba lieta	21	24	32	25	40	25
Slikta lieta	21	13	19	31	33	22
Ne laba lieta, ne slikta lieta	22	17	25	30	33	22

Pilsoņu pašreizējais emocionālais statuss

Respondentiem tika jautāts, kā viņi vislabāk raksturotu savu pašreizējo emocionālo stāvokli, domājot par dzīvi, ko viņi vada. Starp sešām atbildēm tiek novērots pozitīvu un negatīvu emociju apvienojums, lai gan pozitīvas nedaudz dominē. Jo īpaši vairāk nekā trešdaļa apgalvo, ka viņi ir cerīgi (37 %), bet aptuveni ceturdaļa vai vairāk raksturo viņu emocionālo stāvokli kā pārliecināts (27 %), mierīgs (26 %) un motivēts (24 %). Negatīvajā pusē aptuveni viena trešdaļa apgalvo, ka tās ir neskaidras (34 %) un vairāk nekā viena ceturdaļa jūtas satrauktas (27 %).

Visas pārējās emocijas ir minētas mazāk nekā piektdaļā: izpildīts (17 %), baismīgs, bezpalīdzīgs (16 %), atturīgs, neapmierināts (abi 15 %), priecīgs (14 %), dusmīgs (13 %) un rīcībspējīgs (11 %).

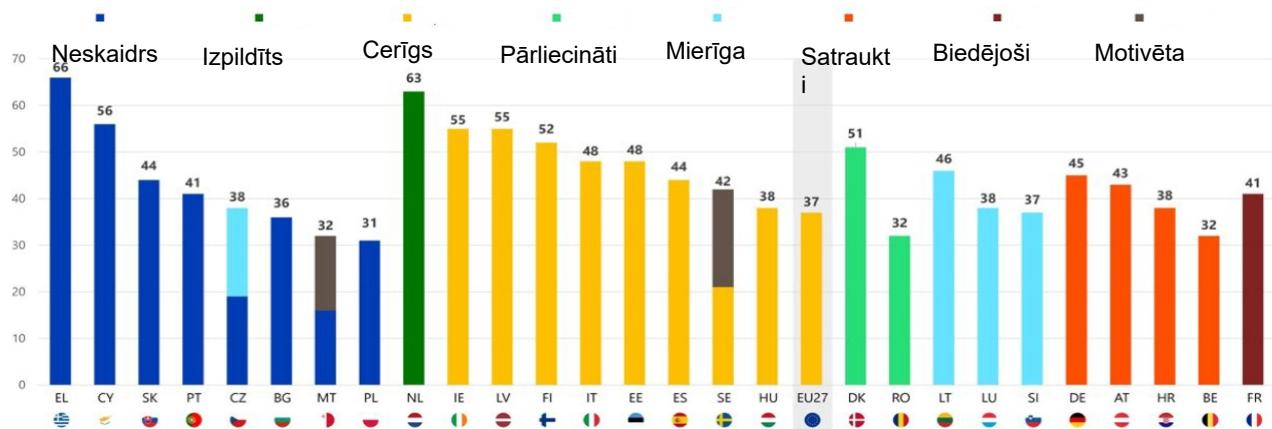
QA10ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (ES27) (%)

Astoņās valstīs cerība ir visvairāk citēts (vai visbiežāk citēts) emocionālais stāvoklis, savukārt miera sajūta ir labākā atbilde (vai kopīga augstākā atbilde) vēl četrās valstīs. Lielākā daļa respondentu jūtas pārliecināti par Dāniju un Rumāniju un izpildījušies Nīderlandē.

Starp negatīvām emocijām nenoteiktības sajūta ir visvairāk pieminētā (vai visbiežāk pieminētā) respondentu astoņās valstīs, un lielākā daļa respondentu jūtas satraukti vēl četrās valstīs. Tikai Francijā “bailes” ir atbilde, ko respondenti visvairāk minējuši, lai aprakstītu savu emocionālo stāvokli.

QA10ab Domājot par dzīvi, ko jūs vadāt, kā jūs vislabāk aprakstīt savu pašreizējo emocionālo statusu? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 ANSWERS) (% — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)

ES, 21 valsts, cerams, ir viena no trim visvairāk pieminētajām respondentu jūtām, domājot par savu dzīvi, un proporcijas svārstās no vairāk nekā puses Irijā, Latvijā (55 %) un Somijā (52 %), līdz 15 % Kiprā, 22 % Bulgārijā un 23 % Čehijā.

Nenoteiktības sajūta ierindojas trīs galvenajās atbildēs 14 valstīs, un respondenti Grieķijā (66 %), Kiprā (56 %) un Slovākijā (44 %), visticamāk, to pieminēs. Turpretī šis emocionālais stāvoklis ir mazāk izplatīts Dānijā (13 %), Nīderlandē (18 %) un Somijā (21 %).

Desmit valstīs pārliecinoša ir viena no trim visvairāk citētajām atbildēm. Šī sajūta visvairāk izplatās Dānijā (51 %), Somijā (47 %) un Irijā (42 %), savukārt 6 % to min Kiprā un Grieķijā un 12 % Slovākijā.

Trauksmes sajūta ierindojas starp trim labākajiem desmit valstīs — no 45 % Vācijā, 43 % Austrijā un 42 % Grieķijā līdz 7 % Spānijā, 9 % Čehijā un 11 % Rumānijā.

Miers ir viens no trim respondentu visbiežāk pieminētajām emocijām, lai aprakstītu savu emocionālo stāvokli 11 valstīs. To min četri no desmit vai vairāk Lietuvā (46 %), Latvijā (41 %) un Zviedrijā (40 %). Skalas pretējā galā šo atbildi izvēlas 13 % Grieķijā un 15 % Horvātijā un Slovākijā.

Īpaši augsts īpatsvars, kas apgalvo, ka ir motivēts, ir Nīderlandē (45 %) un Zviedrijā (42 %). Nīderlande (63 %) ir arī valsts, kurā visvairāk respondentu apgalvo, ka tie ir izpildīti, savukārt Francijā (41 %) sevi visvairāk raksturo kā baiļu.

QA10ab Domājot par dzīvi, ko jūs vadāt, kā jūs vislabāk aprakstīt savu pašreizējo emocionālo statusu? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Cerīgs	37	28	22	23	45	40	48	55	26	44	24	31	48	15	55	33	34	38	28	40	35	30	40	30	31	34	52	42
Neskaidrs	34	27	36	38	13	33	22	27	66	40	29	30	42	56	24	30	26	34	32	18	33	31	41	29	22	44	21	22
Konfidents	27	17	24	15	51	41	24	42	6	20	21	22	26	6	30	38	35	24	30	26	36	19	31	32	30	12	47	20
Satraukti	27	32	31	9	27	45	18	15	42	7	21	38	20	35	26	22	13	34	29	40	43	28	20	11	30	39	30	18
Mierīga	26	27	26	38	36	27	39	35	13	27	24	15	20	17	41	46	38	25	31	32	23	21	20	24	37	15	30	40
Motivēta	24	30	23	21	32	22	24	31	4	25	21	30	25	5	31	32	27	29	32	45	24	17	24	25	33	16	27	42
Fulfilled	17	30	15	23	50	9	27	17	6	23	11	24	15	4	15	18	10	10	31	63	12	15	12	19	12	11	45	33
Biedējoši	16	19	12	8	6	12	6	9	27	8	41	12	14	21	6	5	26	14	6	4	15	14	28	12	5	16	2	5
Bezpalīdzīgi	16	12	14	20	4	13	7	6	10	7	28	18	26	23	13	9	13	18	19	3	14	16	8	21	17	21	2	7
Atturējās	15	15	25	9	2	10	5	7	28	16	17	13	21	19	5	18	6	13	13	7	11	16	21	24	6	28	2	9
Neapmierināts	15	20	9	12	12	17	16	13	57	16	11	15	11	54	16	11	7	8	20	12	20	13	11	16	4	13	19	30
Priecīgs	14	13	10	19	36	10	18	18	3	22	10	16	7	9	17	8	14	17	21	29	15	18	15	18	27	11	19	37
Dusmīgs	13	11	16	18	2	11	7	4	48	3	22	14	13	28	9	7	4	8	13	2	19	12	5	14	9	15	4	7
Pilnvarota	11	12	2	11	18	7	13	10	6	5	16	14	17	6	19	4	13	18	3	6	9	9	4	22	8	11	5	18
Cits (spontānveida)	1	2	1	1	0	0	3	0	1	3	1	0	0	1	1	3	2	0	1	0	5	0	1	0	2	1	0	1
Nezinu	1	0	1	2	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0	

Visbiežāk minētais posteņis

Visbiežāk minētais posteņis

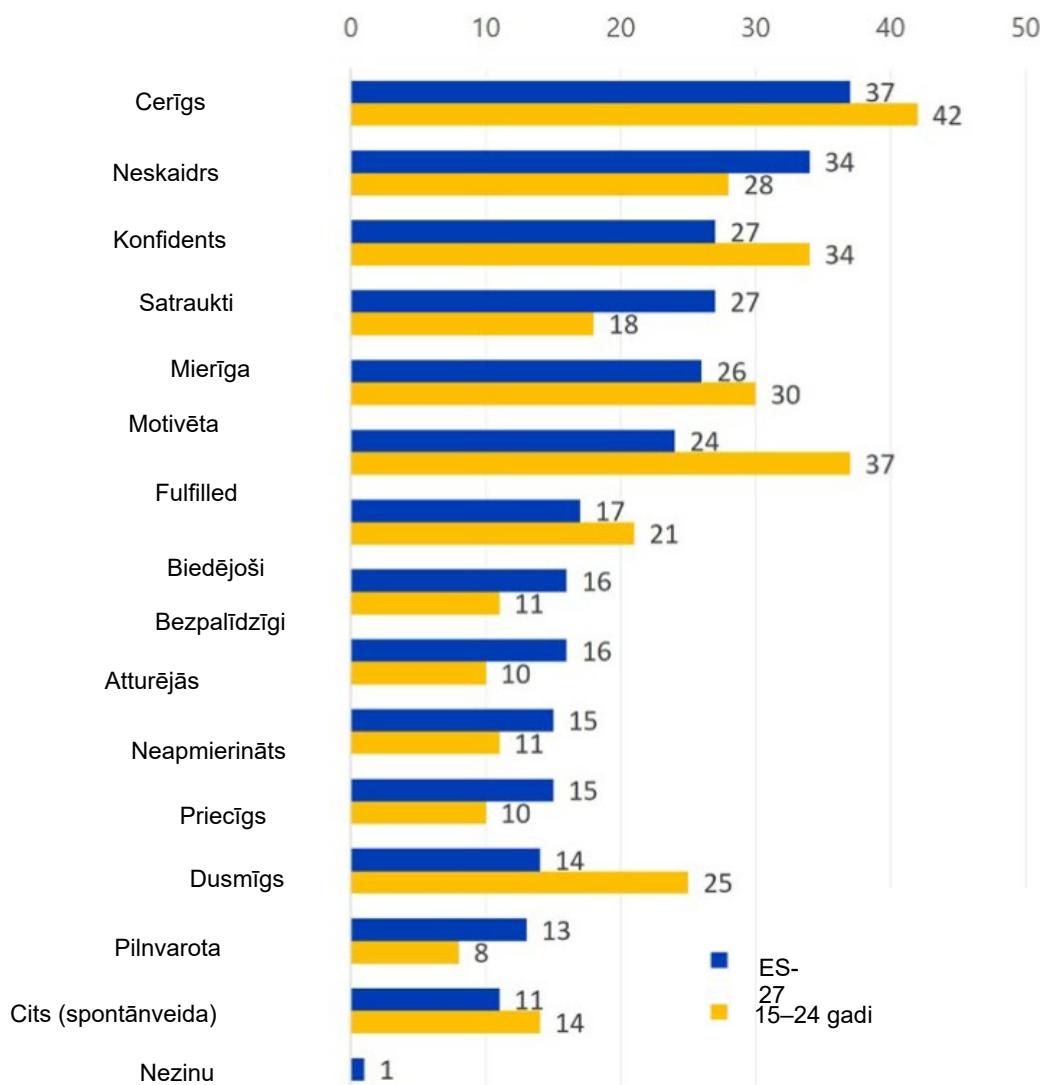
2022. gada marts

3. Visbiežāk pieminētais posteņis

Visjaunāko respondentu, t. i., 15–24 gadus vecu respondentu vidū, pozitīvās izjūtas ir izteiktākas nekā sabiedrībā kopumā. Jo īpaši, lai gan cerams, ka atbilstoši saraksts 15–24 gadus vecu cilvēku vidū, kā arī iedzīvotāju vidū (42 % pret 37 %), ir motivēts, otrs visbiežāk minētais termins, ko jaunieši min, lai aprakstītu savu emocionālo stāvokli, ir motivēts (37 % pret 24 %), kam seko pārliecinoši (34 % pret 27 %). Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem ne tikai jūtas cerīgāki, motivētāki un mierīgāki nekā vidēji, bet arī daudz biežāk jūtas priecīgi (25 % pret 14 %) un nedaudz biežāk jūtas mierīgi (30 % pret 26 %) un ir izpildīti (21 % pret 17 %).

Tomēr vīniem ir mazāka iespēja nekā vidēji izvēlēties negatīvus terminus, lai aprakstītu savu emocionālo stāvokli. Jo īpaši mazāk izplatīta ir trauksmes sajūta (18 % pret 27 %), nenoteiktība (28 % pret 34 %), bezpalīdzība (10 % pret 16 %), baiļu sajūta (11 % pret 16 %), neapmierinātība (10 % pret 15 %) un dusmas (8 % pret 13 %).

QA10ab Domājot par dzīvi, ko jūs vadāt, kā jūs vislabāk aprakstīt savu pašreizējo emocionālo statusu? Pirmkārt? Un tad? (ES27) (%)

Aplūkojot sociāldemogrāfiskos datus par sešām visbiežāk minētajām emocijām, ir skaidrs, ka vīrieši biežāk jūtas mierīgi (29 % salīdzinājumā ar 22 % sieviešu), pārliecināti (29 % pret 25 %) un motivēti (26 % pret 22 %), savukārt sievietes biežāk jūtas satrauktas (30 % pret 24 % vīriešu) un neskaidras (36 % salīdzinājumā ar 32 %).

Respondenti, kuri vairāk laika pavadīja izglītībā, biežāk pieminēs pozitīvas jūtas. Piemēram, 29 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, uzskata, ka jūtas motivēti, salīdzinot ar 13 % no tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāku. Negatīvās sajūtas ir pretējas, jo tie, kas pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, biežāk apgalvo, ka viņi ir neskaidri (43 % pret 29 % no tiem, kas pabeiguši 20 gadu vecumu) vai satraukti (33 % pret 25 %).

Respondenti, kuriem ir vismazāk grūtības apmaksāt savus rēķinus, visticamāk, raksturos savu emocionālo stāvokli, izmantojot pozitīvus terminus. Piemēram, 31 %, kuriem nekad vai gandrīz nekad nav grūtību, apgalvo, ka ir pārliecināti, salīdzinājumā ar 15 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika. Šie respondenti arī vismazāk jūtas neskaidri (29 % salīdzinājumā ar 41–42 % no tiem, kuriem ir grūtības vismaz laiku pa laikam) vai satraucoši (25 % salīdzinājumā ar 32 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika).

Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, izjūt pozitīvas sajūtas. Piemēram, 47 % cilvēku, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, jūtas cerīgi, salīdzinot ar 18 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls. Pretstats attiecas uz nenoteiktības sajūtu (40 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls salīdzinājumā ar 28 % no tiem, kuriem ir pozitīvs tēls) un trauksmi (34 % pret 22 %).

Respondenti, kuri domā, ka lietas viņu dzīvē notiek pareizajā virzienā, biežāk raksturo savu emocionālo stāvokli, izmantojot pozitīvus terminus, un mazāk iespējams izvēlēties negatīvus terminus. Piemēram, 43 % no šiem respondentiem jūtas cerīgi (salīdzinājumā ar 23 % respondentu, kas saka, ka lietas notiek nepareizā virzienā) un 30 % jūtas neskaidri (salīdzinājumā ar 41 %). Tas pats attiecas uz tiem, kuri domā, ka lietas notiek pareizajā virzienā ES vai viņu valstī.

Tie, kas sagaida, ka viņu dzīves apstākļi un valsts ekonomikas stāvoklis gada laikā būs labāki, visticamāk, pieminēs pozitīvas jūtas. Piemēram, 36 % no tiem, kas domā, ka viss būs labāks viņu dzīves apstākļiem, jūtas motivēti, salīdzinot ar 16 % no tiem, kuri domā, ka situācija būs sliktāka. Turpretī respondenti, kuri sagaida situācijas pasliktināšanos, visticamāk, jutīsies nenoteikti vai satraukti. Piemēram, 38 % no tiem, kas domā, ka situācija valsts ekonomikā būs sliktāka, ir nenoteiktības sajūta, salīdzinot ar 25 % no tiem, kuri domā, ka viss būs labāks.

Tāpat respondentiem, kuri ir apmierināti ar ES vai valstu pasākumiem, kuru mērķis ir risināt dzīves dārdzības pieaugumu, ir lielāka iespēja, ka viņiem ir pozitīvas sajūtas, savukārt negatīvas izjūtas ir pretējas. Piemēram, 36 % no tiem, kas ir apmierināti ar ES pasākumiem, jūtas pārliecināti (salīdzinājumā ar 22 % no tiem, kuri nav apmierināti), savukārt 39 % no tiem, kuri nav apmierināti, jūtas nedroši (salīdzinājumā ar 25 % no tiem, kas ir apmierināti).

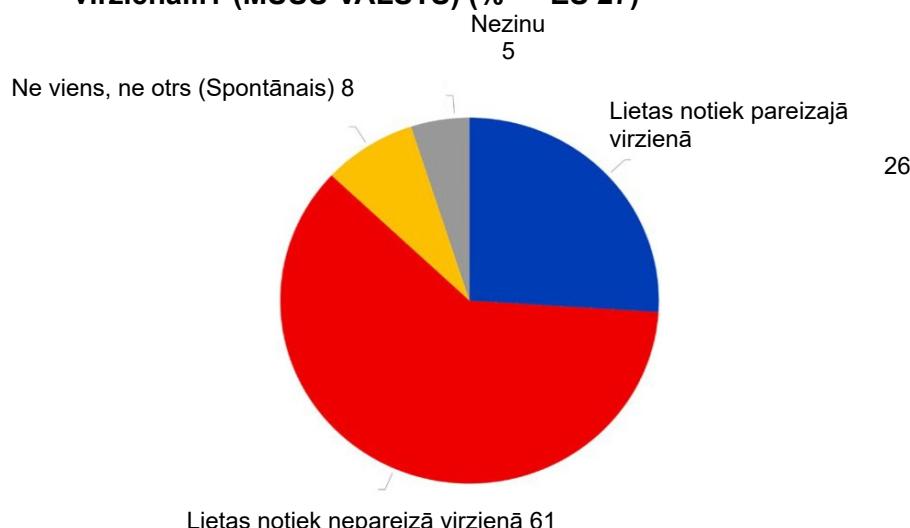
QA10ab Domājot par dzīvi, ko jūs vadāt, kā jūs vislabāk aprakstīt savu pašreizējo emocionālo statusu? Pirmkārt? Un tad? (% — ES27)

	Cerīgs	Pārliecināti	Neskaidrs	Mierīga	Satrauktī	Motivēta
ES-27	36	26	34	26	26	24
Dzimums						
Vecīt	37	29	32	29	24	26
Sieviete	36	25	36	22	30	22
Vecums						
15–24	42	34	28	30	18	37
25–39	37	26	33	25	24	29
40–54	36	27	34	24	26	25
55+	35	25	36	26	31	16
Izglītība (sākums)						
15—	34	19	43	22	33	13
16–19	35	26	36	24	28	20
20+	38	29	29	28	25	29
Joprojām mācās	44	36	28	31	20	37
Grūtības apmaksāt rēķinus						
Lielāko daļu laika	26	15	42	15	32	16
Laiku pa laikam	33	21	41	20	28	19
Gandrīz nekad/nekad	39	31	29	29	25	27
ES tēls						
Pozitīvi	47	36	28	30	22	31
Neitrāla	33	23	38	25	28	20
Negatīva	18	13	40	17	34	15
Lietas jūsu dzīvē notiek						
Pareizais virziens	43	33	30	29	24	29
Nepareizs virziens	23	14	41	17	32	13
Arī	33	20	44	22	33	18
Tautsaimniecības gaidu stāvoklis						
Labāks	46	36	25	29	21	33
Sliktāk	31	22	38	23	30	21
Tas pats	42	32	31	29	24	27
Dzīves apstākļu gaidāmā situācija						
Labāks	44	33	25	26	19	36
Sliktāk	27	18	41	20	33	16
Tas pats	43	33	30	30	23	28
Apmierinātība ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai risinātu dzīves dārdzības problēmu						
Apmierināts	43	36	27	30	25	28
Nav apmierināts	34	22	38	23	28	22
Apmierinātība ar ES pasākumiem, kas veikti, lai risinātu dzīves dārdzības problēmu						
Apmierināts	45	36	25	30	23	30
Nav apmierināts	32	22	39	22	29	21

Kā notiek lietas ES un dalībvalstīs

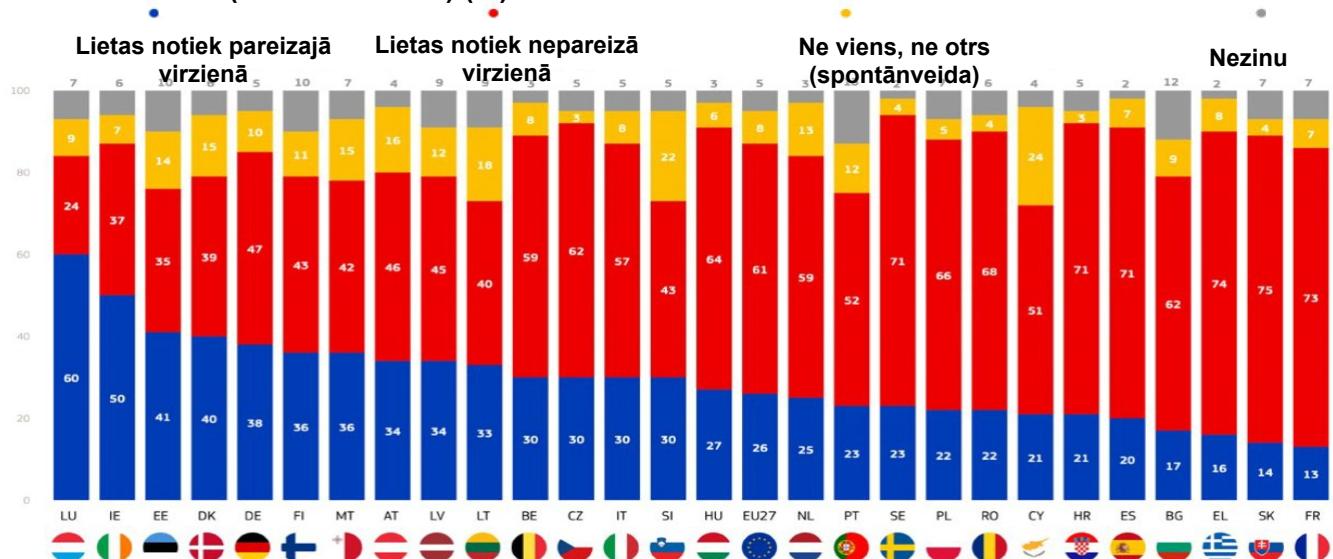
Aptuveni ceturtā daļa respondentu (26 %, + 2 procentpunktī kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) savā valstī redz lietas, kas notiek pareizajā virzienā, savukārt pārliecinošs vairākums (61 %, -1 pp) uzskata, ka lietas notiek nepareizā virzienā. Pēc tam, kad 2022. gada aprīlī-maijā un oktobrī-novembrī ievērojami samazinājās pozitīvās izjūtas par valsts virzību, pašreizējā apsekojumā rezultāti kopumā ir saglabājušies stabili.

D73.1 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? (MŪSU VALSTS) (%) — ES 27

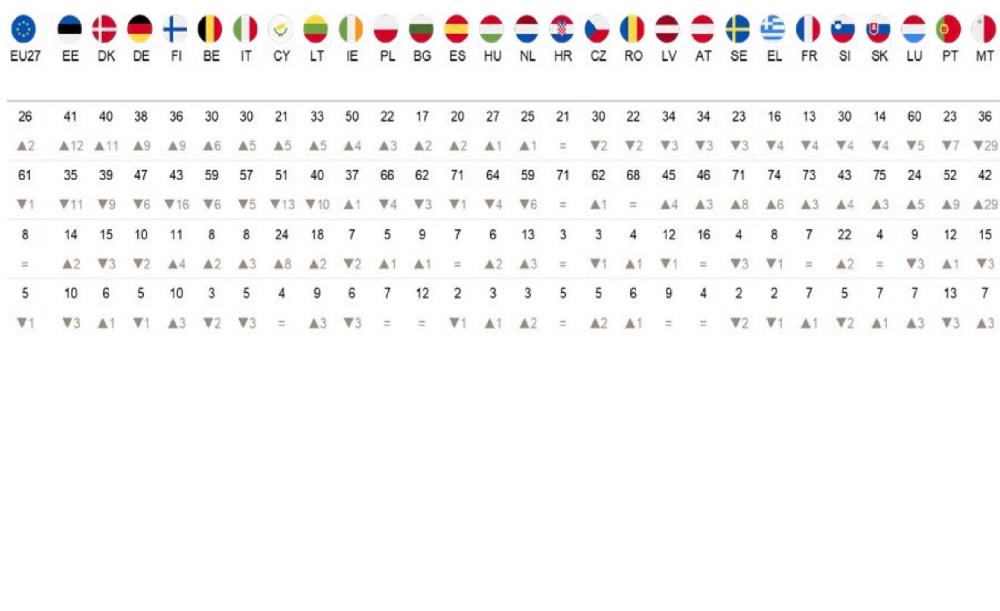
Runājot paro, kā notiek lietas viņu pašu valstī, četrās dalībvalstīs vairākums domā, ka viss notiek pareizajā virzienā: Luksemburga (60 %), Īrija (50 %), Igaunija (41 %) un Dānija (40 %). Atlikušajās 23 dalībvalstīs vairākums uzskata, ka situācija notiek nepareizā virzienā, un tas ir īpaši izplatīts Slovākijā (75 %), Grieķijā (74 %) un Francijā (73 %).

D73.1 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? (MŪSU VALSTS) (%)

Respondenti desmit dalībvalstīs vairāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī bija pozitīvi attiecībā uz savas valsts virzību. Tas jo īpaši attiecas uz Igauniju (41 %, + 12 procentpunktī), Dāniju (40 %, + 11 procentpunktī) un Vāciju (38 %, + 9 procentpunktī). Tomēr respondenti tagad mazāk domā, ka viņu valsts atrodas pareizajā virzienā vēl desmit dalībvalstīs, un Malta (36 %, -29 procentpunktī) uzrāda īpaši lielu šīs proporcijas samazinājumu, kam seko Portugāle (23 %, -7 procentpunktī) un Luksemburga (60 %, -5 procentpunktī). Šīs respondentu īpatsvars septiņās valstīs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

D73.1 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? (MŪSU VALSTS) (%)

Tuvāks sociāldemogrāfiskais dalījums apstiprina, ka vairākums visās kategorijās redz, ka viņu valsts atrodas nepareizā virzienā.

Lai gan konstatējumi ir līdzīgi visās vecuma grupās, ir neliela atšķirība attiecībā uz respondentu izglītības līmeni, jo tie, kas pabeidz pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem vai vecāki, visticamāk, domā, ka viņu valsts atrodas pareizajā virzienā, salīdzinot ar tiem, kuri pametuši 19 vai jaunākas personas (29 % pret 24 %).

Vadītāji (35 %) visdrīzāk pozitīvi ietekmēs savas valsts virzību, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (16 %) un mājokļiem (18 %).

Arī tie, kuriem ir labāki finanšu nosacījumi, visticamāk, būs pozitīvi. Jo īpaši respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus (31 %), biežāk nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika (13 %), domā, ka viņu valsts dodas pareizajā virzienā.

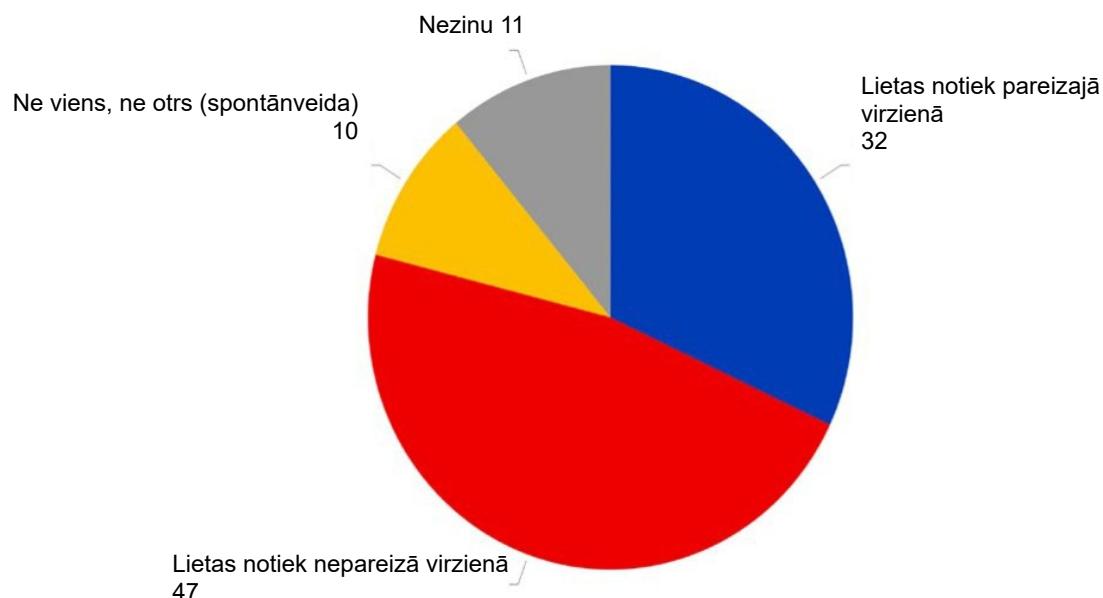
Respondenti, kuri ir apmierināti ar demokrātiju savā valstī (42 % salīdzinājumā ar 6 % no tiem, kuri nav apmierināti), to respondenti, kuri piekrīt savai balsij savā valstī (37 % pret 11 % respondentu, kuri nepiekrīt), un tie, kas balsoja pēdējās valsts vēlēšanās (28 % pret 19 % no tiem, kuri nebalsoja), biežāk domā, ka viss notiek pareizajā virzienā. Tas attiecas arī uz tiem, kuri sagaida savas valsts ekonomikas situācijas uzlabošanos (53 % salīdzinājumā ar 14 % no tiem, kuri uzskata, ka tas būs sliktāk).

D73.1 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? (MŪSU VALSTS) (% — ES 27)

	Lietas notiek pareizajā virzienā	Lietas notiek nepareizā virzienā	Nezinu
ES-27	26	61	5
Dzimums			
Vecīt	28	59	5
Sieviete	24	61	6
Vecums			
15–24	28	54	9
25–39	26	62	4
40–54	25	64	4
55+	26	59	6
Izglītība (sākums)			
15—	24	61	8
16–19	24	64	4
20+	29	58	4
Joprojām mācās	31	50	10
Sociālī profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	28	60	4
Vadītāji	35	52	4
Citas baltas apkakles	27	62	4
Strādnieki	20	68	4
Mājas personas	18	69	6
Bezdarbnieku	16	72	5
Atvainīnāts	27	57	7
Studenti	31	50	10
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	13	76	4
Laiku pa laikam	20	69	5
Gandrīz nekad/nekad	31	54	6
Mana balss tiek ļemta vērā (Mūsu valstī)			
Piekrtītu	37	49	5
Nepiekrist	11	79	4
Apmierinātība ar demokrātiju valstī			
Apmierināts	42	42	6
Nav apmierināts	6	86	3
Tautsaimniecības gaidu stāvoklis			
Labāks	53	35	4
Sliktāk	14	76	4
Tas pats	35	49	6
Balsoja pēdējās valsts vēlēšanās			
Jā	28	59	5
Nē	19	66	6

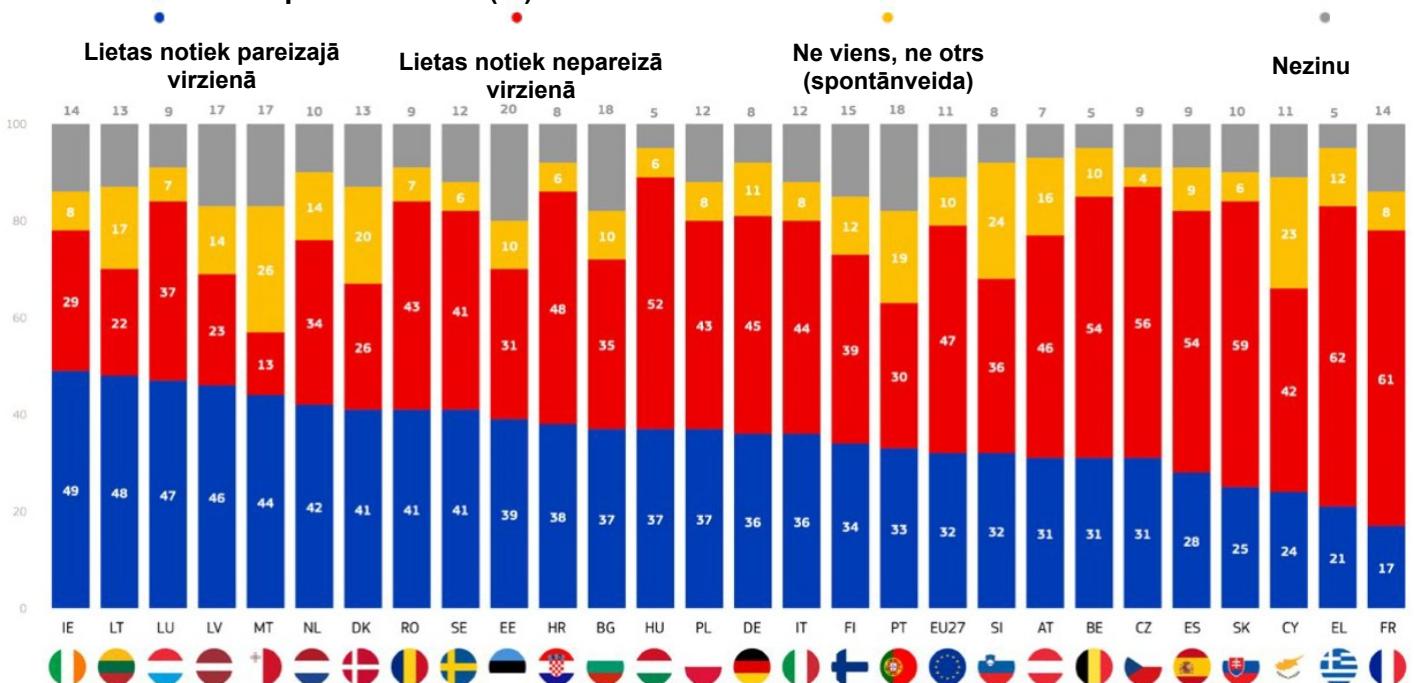
ES pilsoņi parasti ir nedaudz pozitīvāki attiecībā uz Eiropas Savienības virzību. To respondentu īpatsvars, kuri redz lietas pareizajā virzienā ES, joprojām ir stabils — tikai gandrīz trešdaļa respondentu (32 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) pēc ievērojama samazinājuma no 2022. gada aprīļa līdz maijam un oktobrim-novembrim. Savukārt to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka situācija ES notiek nepareizā virzienā, ir samazinājies par četriem procentpunktiem līdz 47 %.

D73.2 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Eiropas Savienība (%) — ES 27)

Devīnās valstīs vairākums uzskata, ka situācija Eiropas Savienībā notiek pareizajā virzienā. Šis viedoklis ir visplašāk izplatīts Īrijā (49 %), Lietuvā (48 %) un Luksemburgā (47 %). Atzinumi ir sadalīti Zviedrijā (41 % “labajā virzienā” un 41 % “nepareizā virzienā”). Pārējās 17 valstīs respondenti, kuri domā, ka lietas notiek nepareizā virzienā, ir vairākumā. Tas jo īpaši attiecas uz Grieķiju (62 %), Franciju (61 %) un Slovākiju (59 %).

D73.2 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Eiropas Savienība (%)

14 valstīs pozitīva attieksme pret ES virzību ir kļuvusi izplatītāka nekā 2022. gada oktobrī-novembrī. Lielākais pieaugums proporcionāli, kas domā, ka lietas notiek pareizajā virzienā, ir Dānijs (41 %, + 10 procentpunkti), Igaunijā (39 %, + 10 procentpunkti) un Somijā (34 %, + 9 procentpunkti). Šis respondentu īpatsvars sešas valstīs ir samazinājies, un, tāpat kā situācija valsts līmenī, Malta (44 %, -21 procentpunkts) izceļas ar vislielāko samazinājumu. Atlikušajās septiņās valstīs šis īpatsvars lielā mērā ir saglabājies stabils.

D73.2 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Eiropas Savienība (%)

			EU27	DK	EE	FI	HR	LT	BE	SE	DE	IT	CY	NL	HU	ES	RO	BG	IE	LV	LU	SK	PT	SI	EL	PL	CZ	AT	FR	MT
Lietas notiek pareizajā virzienā	2023. gada marts	32	41	39	34	38	48	31	41	36	36	24	42	37	28	41	49	46	47	25	33	32	21	37	31	31	17	44		
Lietas notiek nepareizā virzienā	Δ 2022. gada oktobris/novembris	▲1	▲10	▲10	▲9	▲8	▲8	▲6	▲6	▲5	▲5	▲5	▲5	▲5	▲4	▲3	▲3	▲1	▼1	▼1	▼2	▼3	▼5	▼6	▼21					
Ne viens, ne otrs (spontānveida)	2023. gada marts	47	26	31	39	48	22	54	41	45	44	42	34	52	54	43	35	29	23	37	59	30	36	62	43	56	46	61	13	
Nezinu	2023. gada marts	▲2	▲5	▼3	▲2	▼1	▲2	▼2	=	=	▲3	▲5	▲4	▲1	▲3	▲1	▲1	▲2	▼1	▲4	▼3	=	▲2	▲1	▲1	▲2	▲2	▲4		
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													
	2023. gada marts																													
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													
	2023. gada marts																													
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													
	2023. gada marts																													
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													
	2023. gada marts																													
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													
	2023. gada marts																													
	Δ 2022. gada oktobris/novembris																													

Sociāldemogrāfiskie modeļi, kas pausti atzinumos par virzību ES līmenī, lielā mērā ir līdzīgi tiem, kas iepriekš novēroti attiecībā uz valsts līmeni. Šoreiz ir vērojamas skaidrākas viedokļu atšķirības starp vecuma grupām: Jo jaunāki respondenti, jo lielāka iespēja, ka viņi domā, ka situācija Eiropas Savienībā notiek pareizajā virzienā (37 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 29 % cilvēku vecumā no 55 gadiem).

Respondentu izglītības līmenis ietekmē arī attieksmi, jo tie, kas pabeidzuši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem vai vecāki, biežāk apgalvo, ka situācija notiek pareizajā virzienā nekā tie, kas pametuši 19 vai jaunākas personas (39 % salīdzinājumā ar 22–29 %).

Vadītāji (46 %) visdrīzāk apgalvo, ka situācija ES notiek pareizajā virzienā, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (22 %) vai mājokļiem (23 %). Svarīgi ir arī finansiālie apstākļi, jo respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, visticamāk, būs pozitīvi attiecībā uz virzienu (38 % salīdzinājumā ar 15 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika).

Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, domā, ka viss notiek pareizajā virzienā (53 % pret 6 %). Tāpat arī tie, kuri piekrit, ka viņu viedoklis tiek nemts vērā ES (50 % pret 17 % no tiem, kas nepiekrīt), tie, kuri ir apmierināti ar demokrātiju ES (51 % pret 11 % no tiem, kuri nav apmierināti), un tie, kas balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (39 % pret 23 % no tiem, kuri nebalsoja), visticamāk, jutīsies pareizajā virzienā. Turklāt arī tie, kas seko Eiropas politikai, biežāk piekrīt šim viedoklim salīdzinājumā ar tiem, kas to nedara (40 % pret 23 %).

Visbeidzot, attieksme pret situāciju valstu un ES līmenī ir saistīta. Trīs ceturdaļas no tiem, kuri domā, ka lietas notiek pareizajā virzienā savā valstī, arī uzskata, ka situācija Eiropas Savienībā notiek labi, savukārt 70 % no tiem, kas domā, ka situācija notiek nepareizā virzienā valsts līmenī, arī jūtas negatīvi attiecībā uz to, kā ES notiek.

D73.2 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Eiropas Savienība (% — ES 27)

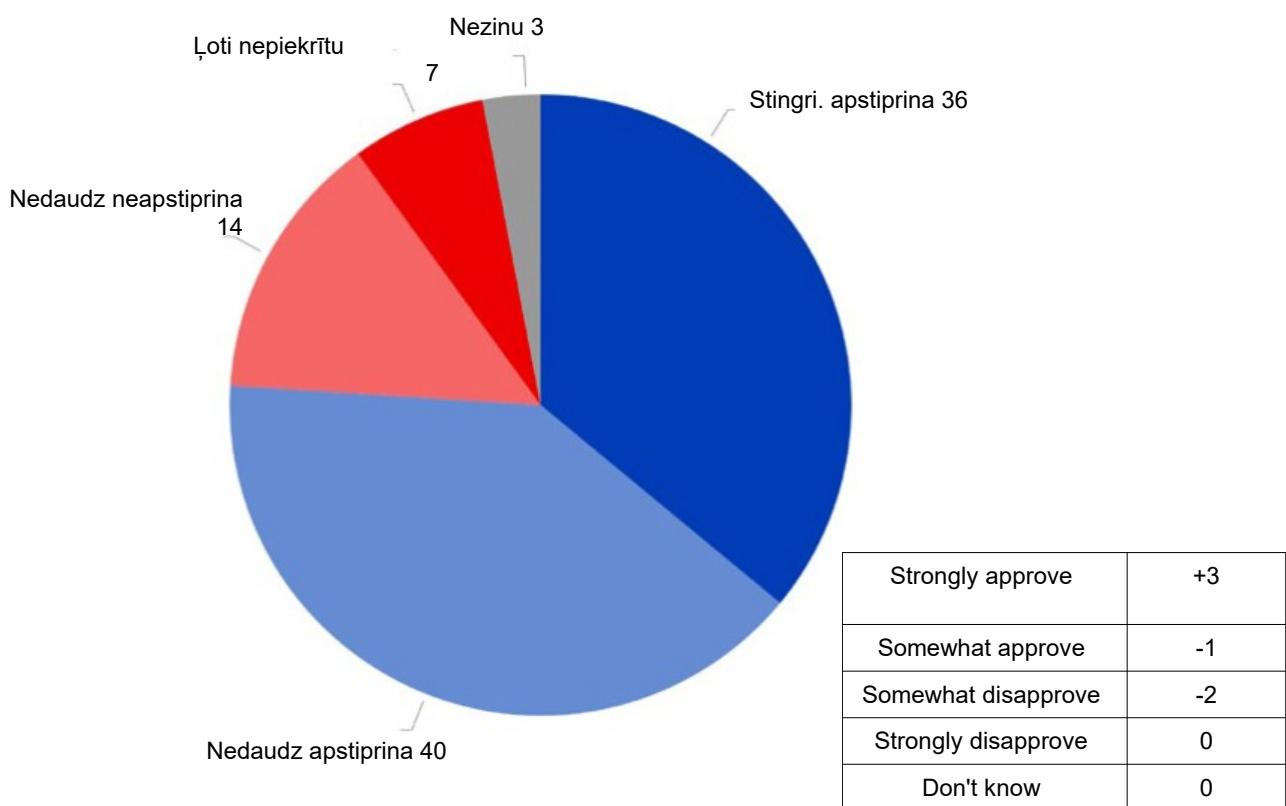
	Lietas notiek pareizajā virzienā	Lietas notiek nepareizā virzienā	Nezinu
ES-27	32	47	11
Dzimums			
Vecīt	34	48	9
Sieviete	31	47	12
Vecums			
15–24	37	38	15
25–39	36	46	9
40–54	32	51	8
55+	29	49	12
Izglītība (sākums)			
—15	22	52	16
16–19	29	53	9
20+	39	43	8
Joprojām mācās	39	34	16
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	34	47	8
Vadītāji	46	39	6
Citas baltas apkakles	37	48	8
Strādnieki	27	55	8
Mājas personas	23	53	14
Bezdarbnieku	22	56	13
Atvaiņināts	28	48	13
Studenti	39	34	16
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	15	65	9
Laiku pa laikam	26	57	9
Gandrīz nekad/nekad	38	41	11
ES tēls			
Pozitīvi	53	27	10
Neitrāla	20	56	13
Negatīva	6	85	4
Viss valstī notiek...			
Pareizais virziens	75	16	5
Nepareizs virziens	18	70	7
Arī	14	7	6
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā			
Piekritu	50	32	8
Nepiekrist	17	64	10
Apmierinātība ar demokrātiju ES			
Apmierināts	51	29	10
Nav apmierināts	11	74	6
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā	39	42	8
Nē	23	56	13
Sekojiet Eiropas politikai			
Sekot	40	43	7
Nesekojiet	23	53	15

1.1. Krievijas agresija pret Ukrainu

Eiropas Savienības atbalsts Ukrainai joprojām ir stingrs gadu pēc Krievijas kara sākuma. Vairāk nekā trīs ceturdaļas apstiprina ES atbalstu Ukrainai, kas ir stabila attīstība salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri (76 %, + 2 procentpunkti). 36 % “pilnībā apstiprina” ES atbalstu — palielinājums par trim procentpunktiem. Aptuveni viena piektaļa (21 %, -2 procentpunkti) nepiekrti ES atbalstam Ukrainai, tostarp 7 % (bez izmaiņām), kuri “loti nepiekrti”.

Šie konstatējumi saskan ar Eiropas Komisijas 2023. gada janvārī-februārī veiktā Eirobarometra standarta apsekojuma datiem, kas liecina, ka liels ES iedzīvotāju vairākums (ar proporcijām robežās no 65 % līdz 91 %) piekrīt virknei pasākumu, ko ES veikusi, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā¹⁸.

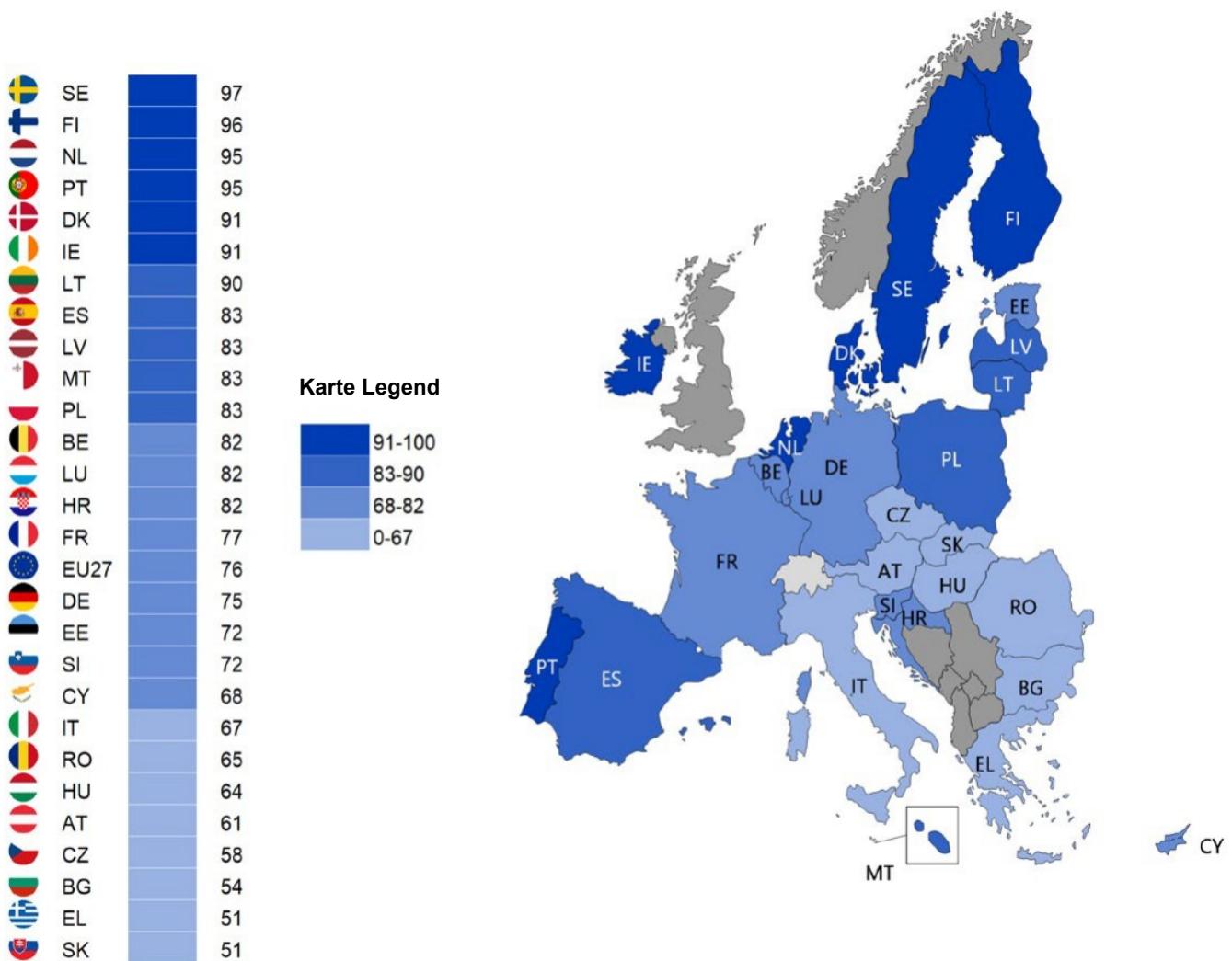
QA23 Kopumā, vai jūs apstiprināt vai nepiekrtītat Eiropas Savienības atbalstam Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (ES27) (%)

Visās valstīs absolūts vairākums atbalsta ES atbalstu Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma. Šī proporcija ir visaugstākā Zviedrijā (97 %), Somijā (96 %), Nīderlandē un Portugālē (abās 95 %). Vismazāk varētu apstiprināt respondentus Slovākijā, Grieķijā (51 %) un Bulgārijā (54 %). Grieķija (46 %), Slovākija (44 %) un Bulgārija (39 %) ir arī valstis, kurās ir visaugstākais noraidījuma līmenis, kā arī Čehija (39 %). Tāpat kā iepriekšējā aptaujā, arī Eiropas dienvidaustrumu apgabalos ES atbalsts Ukrainai ir plašāk izplatīts.

¹⁸ Eiropas Komisija, Eirobarometra standartaptauja 98–2022.–2023. gada ziema (EB 98.2), pieejams tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

**QA23 Kopumā, vai jūs apstiprināt vai nepiekritat Eiropas Savienības atbalstam
Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? Kopā “Apstiprināt” (%)**

Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim šis jautājums pēdējo reizi tika uzdots 14 valstīs, 14 valstīs ir apstiprinājies ES atbalsts Ukrainai. Konkrētāk, Kipra (68 %, + 15 procentpunktī) izceļas ar vislielāko šīs proporcijas pieaugumu, kam seko Belģija un Horvātija (abi ir 82 %, + 7 procentpunktī). Tomēr apstiprinājuma līmenis ir samazinājies Čehijā (58 %, -10 procentpunktī) un Igaunijā (72 %, -4 procentpunktī). Zviedrijā šis rādītājs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

QA23 Kopumā, vai jūs apstiprināt vai nepiekīrat Eiropas Savienības atbalstam Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (%)

	Stingri apstiprināt		Nedaudz apstiprināt		Nedaudz neapstiprina		Ļoti nepiekīru		Nezinu		Kopā "Apstiprināt"		Kopā "Neapstiprināts"	
	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts
	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—
ES-27	36	3	40	-1	14	-2	7	0	3	0	76	2	21	-2
BŪT	33	7	49	0	12	-4	5	-3	1	0	82	7	17	-7
BG	16	2	38	4	22	-7	17	2	7	-1	54	6	39	-5
CZ	28	-8	30	-2	24	6	15	3	3	1	58	-10	39	9
DK	61	0	30	-1	4	-1	3	1	2	1	91	-1	7	0
DE	42	6	33	-4	15	-1	7	-1	3	0	75	2	22	-2
EE	40	0	32	-4	15	3	6	-1	7	2	72	-4	21	2
IE	57	7	34	-5	5	-1	3	1	1	-2	91	2	8	0
EL	14	1	37	2	26	0	20	-2	3	-1	51	3	46	-2
ES	32	-4	51	7	10	-2	4	0	3	-1	83	3	14	-2
FR	38	2	39	-3	11	2	6	-1	6	0	77	-1	17	1
HR	38	11	44	-4	12	-5	5	-2	1	0	82	7	17	-7
IT	15	3	52	1	23	-3	8	-1	2	0	67	4	31	-4
CY	19	2	49	13	17	-5	12	-8	3	-2	68	15	29	-13
LV	49	-10	34	13	9	2	4	-4	4	-1	83	3	13	-2
LT	63	4	27	-1	5	-1	4	-1	1	-1	90	3	9	-2
LU	43	11	39	-8	12	0	5	1	1	-4	82	3	17	1
HU	17	3	47	2	21	-5	13	1	2	-1	64	5	34	-4
MT	53	-8	30	6	8	1	7	2	2	-1	83	-2	15	3
NL	69	3	26	-1	3	0	2	-1	0	-1	95	2	5	-1
AT	26	1	35	0	19	-1	16	-1	4	1	61	1	35	-2
PL	37	2	46	-4	14	3	2	0	1	-1	83	-2	16	3
PT	65	17	30	-14	3	0	1	-1	1	-2	95	3	4	-1
RO	13	-2	52	7	25	-4	8	0	2	-1	65	5	33	-4
SI	36	9	36	-6	17	-2	9	-1	2	0	72	3	26	-3
SK	15	2	36	0	28	1	16	-3	5	0	51	2	44	-2
FI	80	-3	16	4	2	-1	2	0	0	0	96	1	4	-1
SE	85	4	12	-4	1	-1	1	0	1	1	97	0	2	-1

Pēc Krievijas iebrukuma vairāk izglītoti respondenti drīzāk atbalsta Ukrainai (81 % no tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem vai vairāk, salīdzinājumā ar 72–73 % no tiem, kuri pameta mācības agrāk). Apstiprināšanas līmenis ir augstāks arī to personu vidū, kuras atrodas labākā sociālekonomiskajā situācijā. Tas jo īpaši attiecas uz vadītājiem (83 % salīdzinājumā ar 68 % no mājokļiem), tiem, kuriem nekad vai gandrīz nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus (82 % salīdzinājumā ar 62 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika), un tiem, kuri sevi uzskata par pieredžiem sabiedrības augstākajai vai augstākajai vidusšķirai (86–94 % salīdzinājumā ar 72 % no tiem, kuri sevi uzskata par darba vai zemākā līmeņa vidussākuru).

ES atbalsta Ukrainai apstiprināšana ir arī augstāka to valstu vidū, kuru tēls par ES ir pozitīvs (91 % salīdzinājumā ar 46 % no tiem, kuru tēls par ES ir negatīvs).

Respondenti, kuri sagaida, ka pēc gada uzlabosies viņu dzīves apstākļi un valsts ekonomikas stāvoklis, visticamāk, apstiprinās ES atbalstu Ukrainai (80–83 % salīdzinājumā ar 67–71 % no

tiem, kuri sagaida, ka viņi pasliktināsies). Tāpat tie, kuri ir apmierināti ar ES un valstu pasākumiem, kas veikti, lai risinātu pieaugošo dzīves dārdzību, vairāk sliecas apstiprināt šo atbalstu (88–89 % salīdzinājumā ar 68–70 % no tiem, kuri nav apmierināti).

QA23 Kopumā, vai jūs apstiprināt vai nepiekritat Eiropas Savienības atbalstam Ukrainai pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā? (%)

	Kopā "Apstiprināt"	Kopā "Neapstiprināts"
ES-27	76	21
Dzimums		
Vecīt	76	22
Sieviete	76	21
Vecums		
15–24	79	18
25–39	75	23
40–54	74	23
55+	77	20
Izglītība (sākums)		
—15	72	24
16–19	73	25
20+	81	16
Joprojām mācās	81	15
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	78	20
Vadītāji	83	15
Citas baltas apkakles	79	19
Strādnieki	70	28
Mājas personas	68	29
Bezdarbnieku	70	27
Atvalināts	77	20
Studenti	81	15
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	62	34
Laiku pa laikam	69	28
Gandrīz nekad/nekad	82	16
Apsvērt piederību pie		
Darba klase	72	25
Zemākā vidusšķira	72	25
Vidusšķira	78	20
Augstākā vidusšķira	86	13
Augstākā klase	94	5
ES tēls		
Pozitīvi	91	8
Neitrāla	73	23
Negašīva	46	51
Gaidāmā situācija tautsaimniecībā		
Labāks	83	15
Sliktāk	71	26
Tas pats	81	16
Dzīves apstākļu gaidāmā situācija		
Labāks	80	19
Sliktāk	67	30
Tas pats	83	14
Apmierinātība ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai risinātu dzīves dārdzības problēmu		
Apmierināts	88	11
Nav apmierināts	70	27
Apmierinātība ar ES pasākumiem, kas veikti, lai risinātu dzīves dārdzības problēmu		
Apmierināts	89	10
Nav apmierināts	68	29

1.2. Inflācija un dzīves dārdzības pieaugums

Nemot vērā pieaugošo inflācijas līmeni un dzīves dārdzības krīzi, kas ietekmē mājsaimniecību pirkspēju, lielākā daļa ES iedzīvotāju nav apmierināti ar pasākumiem, ko līdz šim veikusi ES un valstu valdības, lai risinātu šo jautājumu, un proporcijas ir saglabājušās stabilas kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim.

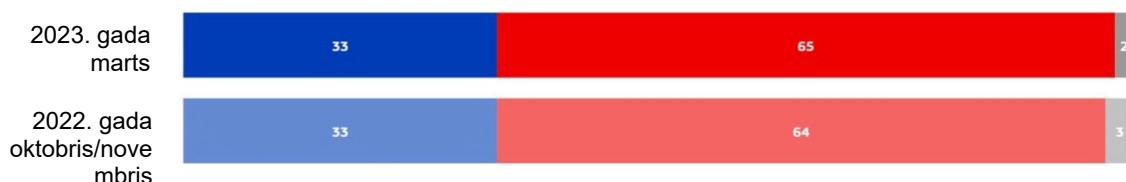
Konkrētāk, vairāk nekā trīs no desmit (33 %, nav izmaiņu kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) ir apmierināti ar pasākumiem, ko valstu valdības veikušas, lai risinātu dzīves dārdzības pieaugumu. Gandrīz divas trešdaļas (65 %, + 1 procentpunkts) apgalvo, ka tās nav apmierinātas, tostarp 28 % (+ 1 procentpunkts), kuri "nav apmierināti".

Līdzīga proporcija (32 %, -1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) liecina, ka ir apmierināta ar ES veiktajiem pasākumiem, savukārt 57 % (+ 1 procentpunkts) nav apmierināti, tostarp gandrīz ceturdaļa (23 %, + 1 procentpunkts), kuri apgalvo, ka "nav apmierināti".

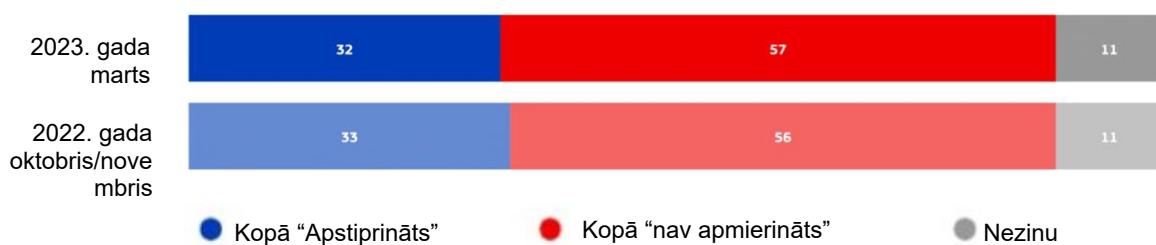
Tāpat kā iepriekšējā aptaujā respondenti mēdz vairāk kritizēt savu valstu valdību veiktos pasākumus nekā ES (attiecīgi 65 % pret 57 % "nav apmierināti"), lai gan atbildes "nezinu" tiks sniegtas attiecībā uz ES nekā attiecībā uz valstu valdībām (attiecīgi 11 % pret 2 %).

QA24 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai risinātu pieaugošo dzīves dārdzību (piemēram, augošās pārtikas vai enerģijas cenas) par (ES27) (%)

(Valsts) valdība?

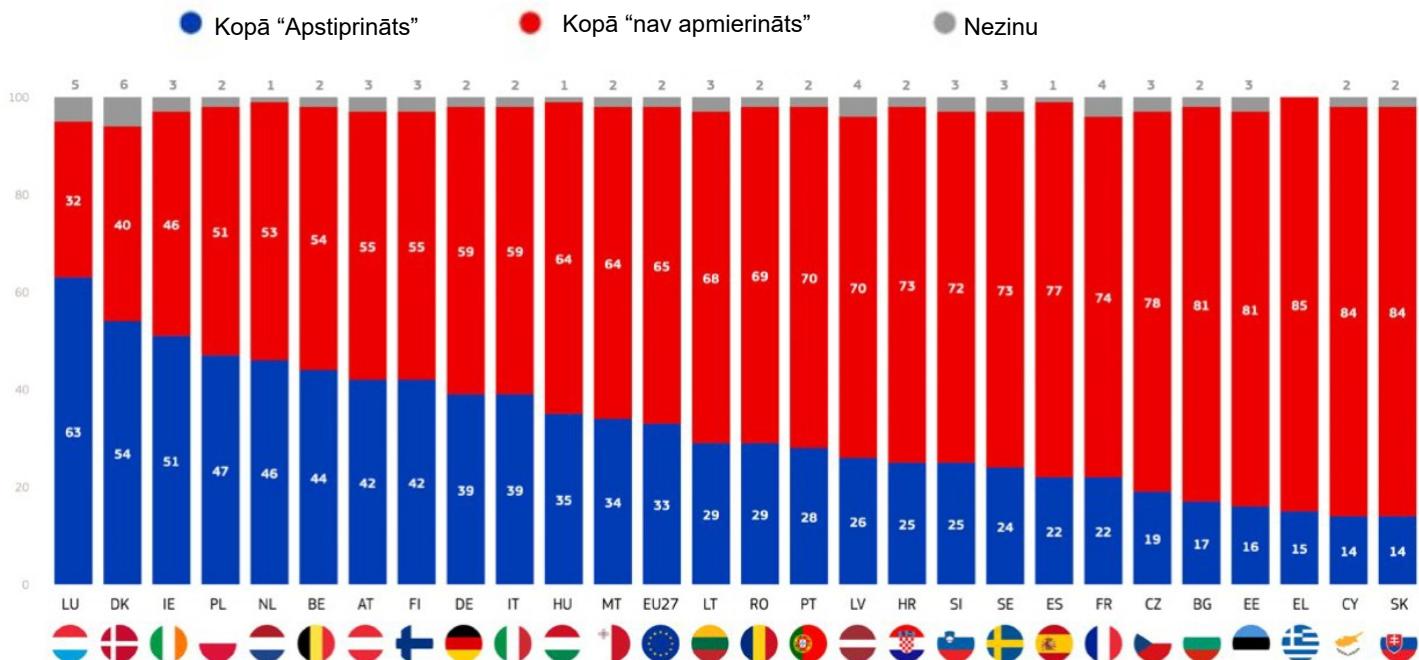
ES?

2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris

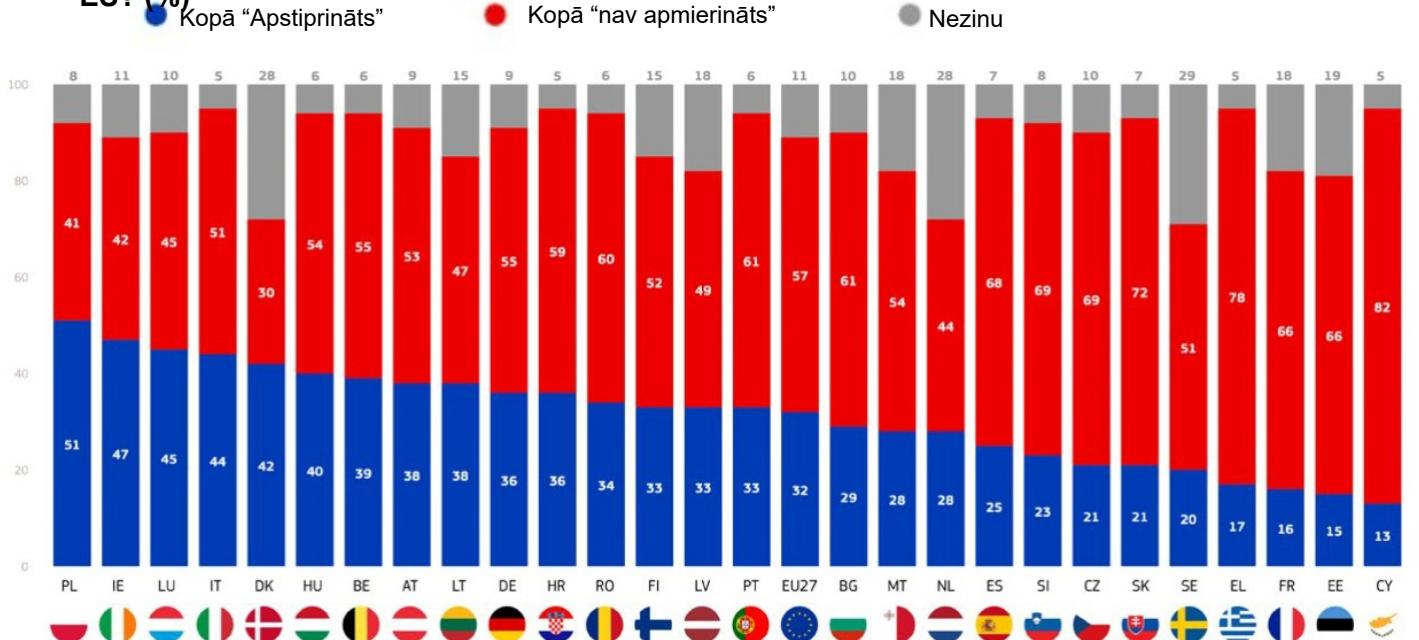
Vairākums ir apmierināts ar pasākumiem, ko līdz šim veikušas valstu valdības, lai risinātu dzīves dārdzības pieaugumu trijās valstīs, t. i., Luksemburgā (63 %), Dānijā (54 %) un Īrijā (51 %). Tomēr pārējās 24 valstīs vairākums nav apmierināts ar savu valstu valdību rīcību. Tas jo īpaši attiecas uz Grieķiju (85 %), Kipru un Slovākiju (abās 84 %).

QA24.1 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, pieaugošās pārtikas vai enerģijas cenas), ko veic (NATIONALITY) valdība? (%)

Trijas dalībvalstis lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir apmierināti ar pasākumiem, ko ES līdz šim veikusi, lai risinātu pieaugošo dzīves dārdzību: Polija (51 %), Īrija (47 %) un Dānija (42 %). 23 valstis lielākā daļa nav apmierināta, un lielākais šis īpatsvars novērots Kiprā (82 %), Grieķijā (78 %) un Slovākijā (72 %). Viedokli ir sadalīti Luksemburgā (45 % "apmierina" un 45 % "nav apmierināti").

QA24.2 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, augošās pārtikas vai enerģijas cenas) ES? (%)

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri 14 valstis ir samazinājusies apmierinātība ar pasākumiem, ko valstu valdības veikušas, lai risinātu dzīves dārdzības pieaugumu. Malta (34 %, -32 procentpunktii) izceļas ar īpaši lielu apmierinātības samazināšanos, kam seko Portugāle (28 %, -11 procentpunktii) un Slovēnija (25 %, -10 procentpunktii). Savukārt apmierinātības līmenis ir palielinājies sešās valstīs: Polija (47 %, +9 procentpunktii), Dānija (54 %, +8 procentpunktii), Belģija (44 %, +8 procentpunktii), Vācija (39 %, +8 procentpunktii), Lietuva (29 %, +8 procentpunktii) un Latvija (26 %, +4 procentpunktii).

Apmierinātības līmenis ar ES veiktajiem pasākumiem kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir samazinājies 13 valstīs, un samazinājums par vairāk nekā desmit procentpunktiiem atkal vērojams Maltā (28 %, -24 procentpunktii), Portugālē (33 %, -12 procentpunktii) un Slovēnijā (23 %, -11 procentpunktii). Turpretī šis īpatsvars ir palielinājies astoņās valstīs, jo īpaši Vācijā (36 %, +9 procentpunktii), Latvijā (33 %, +9 procentpunktii) un Belģijā (39 %, +8 procentpunktii). Rezultāti ir stabili vēl sešās valstīs.

QA24.2 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, augošās pārtikas vai enerģijas cenas) ES? (%)

	Kopā "Apstiprināts"		Kopā "Nav apmierināts"		Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	
	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris
ES-27	32	-1	57	1	11	0
BÜT	39	8	55	-9	6	1
BG	29	-3	61	6	10	-3
CZ	21	-10	69	7	10	3
DK	42	3	30	-6	28	3
DE	36	9	55	-6	9	-3
EE	15	2	66	1	19	-3
IE	47	-8	42	7	11	1
EL	17	-2	78	1	5	1
ES	25	-7	68	9	7	-2
FR	16	-6	66	5	18	1
HR	36	3	59	-3	5	0
IT	44	6	51	-5	5	-1
CY	13	-8	82	6	5	2
LV	33	9	49	-11	18	2
LT	38	4	47	-1	15	-3
LU	45	-2	45	5	10	-3
HU	40	1	54	-3	6	2
MT	28	-24	54	17	18	7
NL	28	-4	44	0	28	4
AT	38	-1	53	0	9	1
PL	51	4	41	-3	8	-1
PT	33	-12	61	14	6	-2
RO	34	-2	60	4	6	-2
SI	23	-11	69	10	8	1
SK	21	-3	72	8	7	-5
FI	33	-5	52	2	15	3
SE	20	-8	51	9	29	-1

Dzīļš sociāldemogrāfiskais slānis parāda konsekventu attieksmi pret valstu valdību un ES veiktajiem pasākumiem, lai risinātu pieaugošās dzīves dārdzības problēmu. Apmierinātības līmenis atšķiras atkarībā no respondentu izglītības līmeņa un sociālekonomiskajiem apstākļiem. Tie, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem (36 % valstu valdībām un 35 % ES), visticamāk, būs apmierināti nekā tie, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunākus (31 % un 27 %). Aplūkojot sociāli ekonomiskos faktorus, augstākais apmierinātības līmenis ir vadītājiem (40 % valdībām un kopā ar citām baltajām apkaklīm — 40 % ES) un tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus (37 % un 35 %), savukārt viszemākais ir bezdarbnieku (20 % un 21 %) un to personu vidū, kurām ir grūtības apmaksāt rēķinus lielāko daļu laika (21 % un 20 %).

Respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, ir apmierināti ar ES veiktajiem pasākumiem (48 % pret 10 %). Turklāt ir arī lielāka iespēja, ka tās būs apmierinātas ar savu valstu valdību rīcību (44 % pret 17 %).

Tie, kuri sagaida savas valsts ekonomikas situācijas un dzīves apstākļu uzlabošanos viena gada laikā, visticamāk, būs apmierināti ar veiktajiem pasākumiem. Piemēram, 47 % cilvēku, kuri sagaida, ka viņu dzīves apstākļi uzlabosies, ir apmierināti ar valsts valdību un ES veiktajiem pasākumiem, salīdzinot ar 22 % no tiem, kuri paredz dzīves apstākļu pasliktināšanos.

Tāpat tie, kas apgalvo, ka viņu dzīves līmenis ir pazemināts, ir mazāk iespējams teikt, ka ir apmierināti ar savu valstu valdību un ES veiktajiem pasākumiem (23 % abiem), salīdzinot ar tiem, kuri apgalvo, ka ir piedzīvojuši vai negaida nekādas pārmaiņas (49 % valstu valdībām un 45 % ES).

QA24 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai risinātu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, pieaugošās pārtikas vai enerģijas cenas)... (%) — ES27)

	(Valsts) valdība	ES
ES-27	33	32
Dzimums		
Vecīt	34	33
Sieviete	32	31
Vecums		
15–24	32	34
25–39	32	34
40–54	33	33
55+	34	30
Izglītība (sākums)		
—15	31	27
16–19	32	32
20+	36	35
Joprojām mācās	34	34
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	36	33
Vadītāji	40	40
Citas baltas apkakles	35	40
Strādnieki	29	29
Mājas personas	25	26
Bezdarbnieku	20	21
Atvaiļināts	34	29
Studenti	34	34
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	21	20
Laiku pa laikam	27	30
Gandrīz nekad/nekad	37	35
ES tēls		
Pozitīvi	44	48
Neitrāla	27	24
Negatīva	17	10
Tautsaimniecības gaidu stāvoklis		
Labāks	58	54
Sliktāk	22	24
Tas pats	41	40
Dzīves apstākļu gaidāmā situācija		
Labāks	47	47
Sliktāk	22	22
Tas pats	40	38
Jūsu dzīves līmenis ir..		
Jau jāsamazina	23	23
Vēl nav samazināts, bet tiks	40	40
Nav mainīts/ palielināts	49	45

1.3. Pilsoņu dzīve vairāku krīžu laikā

Eiropas iedzīvotāju dzīves līmeņa izmaiņas

Gandrīz astoņi no desmit gadiem jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos vai paredzamu dzīves līmeņa pazemināšanos nākamā gada laikā, lai gan šī proporcija samazinās.

Respondentiem tika lūgts domāt par savu personīgo dzīves līmeni, domājot par tādiem jautājumiem kā Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas. Puse respondentu apgalvo, ka viņu dzīves līmenis jau ir pazemināts, un viņi sagaida, ka tas tā būs arī nākamajā gadā. Gandrīz trīs no desmit (29 %) norāda, ka viņu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, taču viņi uzskata, ka tas tā būs nākamajā gadā. Gandrīz viena piektaļa (19 %) negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni, bet 1 % apgalvo, ka viņu dzīves līmenis ir paaugstinājies.

QA25 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē pasaules ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, par precēm un pakalpojumiem, kurus varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvākais jūsu personīgajai situācijai? (%)

Šie rezultāti atkal saskan ar standarta Eirobarometra 2023. gada janvāri-februāri izdarītajiem konstatējumiem, kuros īpaša uzmanība tika pievērsta Ukrainas kara ietekmei uz personīgajām

finansēm, un lielākā daļa ES iedzīvotāju (63 %) apgalvo, ka karš Ukrainā viņiem personīgi rada nopietnas finansiālas sekas¹⁹.

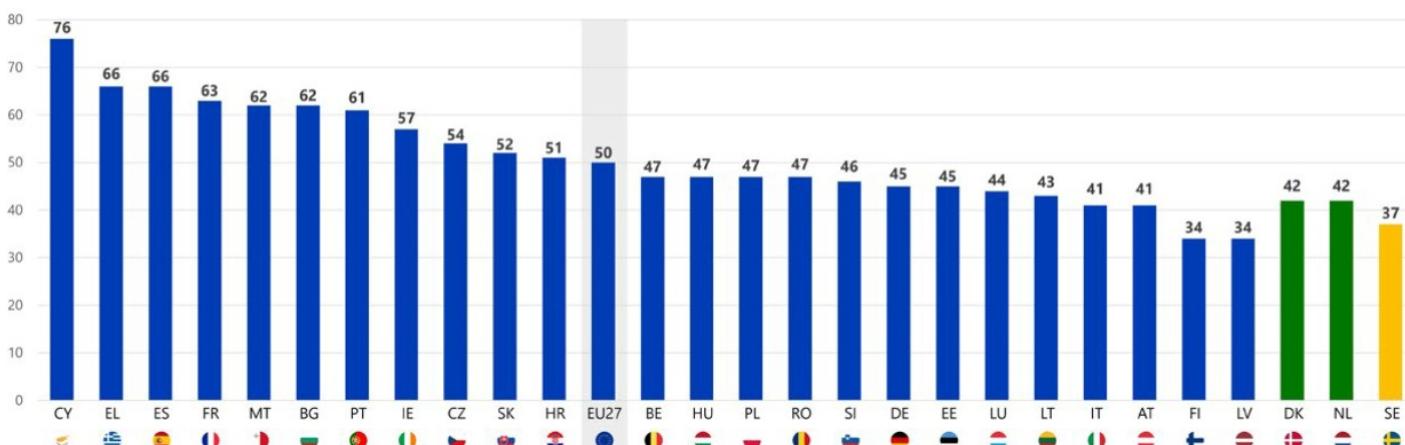
Salīdzinot šos rezultātus ar 2022. gada oktobrī-novembrī novērotajiem rezultātiem, rodas neviennozīmīga aina attiecībā uz ES iedzīvotāju dzīves līmeņa izmaiņām. No vienas puses, to cilvēku īpatsvars, kuri ir redzējuši dzīves līmeņa pasliktināšanos, ir nedaudz palielinājies (+ 4 procentpunkti). No otras puses, respondenti pašlaik daudz retāk apgalvo, ka, lai gan viņu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, viņi joprojām sagaida pasliktināšanos nākamajā gadā (-10 procentpunkti), un viņi arī biežāk norāda, ka negaidīs nekādas izmaiņas (+ 5 procentpunkti).

24 valstīs (salīdzinājumā ar 14 valstīm 2022. gada oktobrī-novembrī) respondentu visbiežāk sniegtā atbilde ir tāda, ka viņu dzīves līmenis jau ir pazemināts, un viņi sagaida, ka tas tā būs arī nākamajā gadā. To iedzīvotāju īpatsvars, kuru dzīves līmenis ir pasliktinājies, ir īpaši augsts Kiprā (76 %), Grieķijā un Spānijā (abās 66 %).

Dānijā un Nīderlandē (abos 42 %) respondenti apgalvo, ka negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz jūsu dzīves līmeni, savukārt Zviedrijas iedzīvotāji (37 %), visticamāk, norāda, ka viņu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, bet viņi uzskata, ka tas tā būs nākamajā gadā.

QA25 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē pasaules ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, par precēm un pakalpojumiem, kurus varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvākais jūsu personīgajai situācijai? (%) — visvairāk minētā atilde pa valstīm)

- Jūsu dzīves līmenis jau ir pazemināts, un jūs sagaidāt, ka tas joprojām būs viņa gadījums nākamajā gadā.
- Jūs negaidāt nekādas izmaiņas vai ietekmi uz jūsu dzīves līmeni
- Jūsu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, bet jūs domājat, ka tas tā būs nākamajā gadā.

17 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka viņu dzīves līmenis jau ir pazemināts, un sagaida, ka tas tā būs arī nākamajā gadā. Pieaugums par vismaz desmit procentpunktiem ir vērojams Spānijā (66 %, + 12 procentpunkti), Bulgārijā (62 %, + 11 procentpunkti), Slovākijā (52 %, + 11 procentpunkti), Īrijā (57 %, + 10 procentpunkti) un Polijā (47 %, + 10 procentpunkti). Šis respondentu īpatsvars ir samazinājies Dānijā (34 %, -5 procentpunkti), Latvijā (34 %, -4 procentpunkti), Belģijā (47 %, -3 procentpunkti) un Maltā (62 %, -3 procentpunkti).

19 Eiropas Komisija, Eirobarometra standartaptauja 98–2022.–2023. gada ziema (EB 98.2), pieejams tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

Proporcijas, kuru dzīves līmenis vēl nav pazemināts, bet sagaida, ka tas notiks nākamajā gadā, samazinās visās valstīs, galvenokārt Luksemburgā (31 %, -18 procentpunkti), Dānijā (22 %, -16 procentpunkti), Čehijā (26 %, -16 procentpunkti), Somijā (30 %, -16 procentpunkti) un Slovākijā (34 %, -16 procentpunkti). Savukārt respondenti šobrīd biežāk apgalvo, ka 17 valstīs negaida nekādas izmaiņas vai ietekmi uz viņu dzīves līmeni. Tas jo īpaši attiecas uz Dāniju (42 %, + 20 procentpunkti), Beļģiju (23 %, + 12 procentpunkti) un Nīderlandi (42 %, + 12 procentpunkti).

QA25 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē pasaules ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, par precēm un pakalpojumiem, kurus varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvākais jūsu personīgajai situācijai? (%)

	Jūsu dzīves līmenis jau ir pazemināts, un jūs sagaidāt, ka tas tā būs arī nākamajā gadā.		Jūsu dzīves līmenis vēl nav pazemināts, bet jūs domājat, ka tas tā būs nākamajā gadā.		Jūs negaidāt nekādas izmaiņas vai ietekmi uz jūsu dzīves līmeni.		Jūsu dzīves līmenis ir paaugstinājies		Nezinu		Kopā "Jūs domājat, ka jūsu dzīves līmenis nākamajā gadā samazināsies"	
	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	Dif. 2023. gada marts	2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris
ES-27	50	4	29	-10	19	5	1	0	1	1	79	-6
BŪT	47	-3	27	-10	23	12	2	1	1	0	74	-13
BG	62	11	20	-8	15	-2	1	0	2	-1	82	3
CZ	54	6	26	-16	17	7	1	1	2	2	80	-10
DK	34	-5	22	-16	42	20	2	2	0	-1	56	-21
DE	45	5	33	-13	21	8	1	0	0	0	78	-8
EE	45	-1	31	-6	20	6	2	1	2	0	76	-7
IE	57	10	26	-12	14	1	1	1	2	0	83	-2
EL	66	0	25	-4	9	4	0	0	0	0	91	-4
ES	66	12	24	-12	9	-1	0	0	1	1	90	0
FR	63	1	21	-5	12	0	2	2	2	2	84	-4
HR	51	5	36	-4	11	-2	2	1	0	0	87	1
IT	41	0	30	-10	26	9	2	1	1	0	71	-10
CY	76	6	13	-5	8	-3	2	1	1	1	89	1
LV	34	-4	29	-11	30	11	6	4	1	0	63	-15
LT	43	3	26	-15	25	10	4	2	2	0	69	-12
LU	44	8	31	-18	22	9	2	1	1	0	75	-10
HU	47	3	40	-7	13	5	0	-1	0	0	87	-4
MT	62	-3	21	-9	14	11	3	3	0	-2	83	-12
NL	31	-2	21	-14	42	12	6	4	0	0	52	-16
AT	41	8	36	-9	20	1	2	1	1	-1	77	-1
PL	47	10	35	-10	15	-1	1	0	2	1	82	0
PT	61	4	28	-6	8	1	1	1	2	0	89	-2
RO	47	7	37	-5	13	-3	2	1	1	0	84	2
SI	46	7	28	-11	23	4	2	0	1	0	74	-4
SK	52	11	34	-16	13	5	0	0	1	0	86	-5

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 1. DZĪVE EIROPAS SAVIENĪBĀ: DEMOKRĀTIJA UN DZĪVES LĪMENIS

FI	34	7	30	-16	31	6	4	3	1	0	64	-9
SE	24	0	37	-10	36	9	3	1	0	0	61	-10

Iedzīvotāji no lielākajām sociāli demogrāfiskajām kategorijām ir piedzīvojuši dzīves līmeņa pasliktināšanos, un sagaida, ka tas tā būs arī nākamajā gadā.

Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem mazāk apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pazemināšanos (43 % salīdzinājumā ar 49–52 % vecāka gadagājuma cilvēku), un nedaudz biežāk apgalvo, ka viņi neplāno nekādas izmaiņas vai ietekmi uz savu dzīves līmeni (22 % salīdzinājumā ar 17 %–19 %). Respondenti, kuri pametuši pilna laika izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki, apgalvo, ka jau ir saskārušies ar dzīves līmeņa pasliktināšanos (61 % salīdzinājumā ar 41 % no tiem, kuri pabeiguši 20 gadu vecumu vai vairāk), savukārt tie, kuri pametuši izglītību 20 vai vairāk gadu vecumā, visdrīzāk apgalvo, ka neplāno nekādas izmaiņas (23 % salīdzinājumā ar 14–15 % no tiem, kuri pabeidza 19 gadu vecumu vai jaunāku).

Respondenti, kas atrodas sliktākā sociālekonomiskajā situācijā, biežāk apgalvo, ka ir saskārušies ar dzīves līmeņa pasliktināšanos, un mazāk ticams, ka negaidīs nekādas izmaiņas. Piemēram, vairāk nekā divas trešdaļas (67 %) bezdarbnieku apgalvo, ka viņu dzīves līmenis ir pasliktinājies salīdzinājumā ar 38 % vadītāju. Tāpat vairāk nekā trīs ceturtdaļas (78 %) no tiem, kuriem ir grūtības samaksāt savus rēķinus, lielākoties apgalvo, ka ir piedzīvojuši dzīves līmeņa pasliktināšanos, salīdzinot ar 41 % no tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības.

Augstākie respondenti sevi novieto uz sociālajām kāpnēm, jo mazāka iespēja, ka viņi apgalvo, ka viņu dzīves līmenis ir pasliktinājies: 26–28 % no tiem, kas sevi uzskata par sabiedrības augstākās vai augstākās vidusskiras daļu, to saka, salīdzinot ar 67 % no tiem, kas sevi uzskata par darba šķiru.

QA25 Daudzi elementi, piemēram, Covid-19 pandēmijas sekas, karš Ukrainā un pieaugošā inflācija un cenas, ietekmē pasaules ekonomiku, tostarp Eiropas Savienības dalībvalstis. Domājot par jūsu personīgo dzīves līmeni (piemēram, par precēm un pakalpojumiem, kurus varat atļauties), kurš no šiem apgalvojumiem ir vistuvākais jūsu personīgajai situācijai? (%)

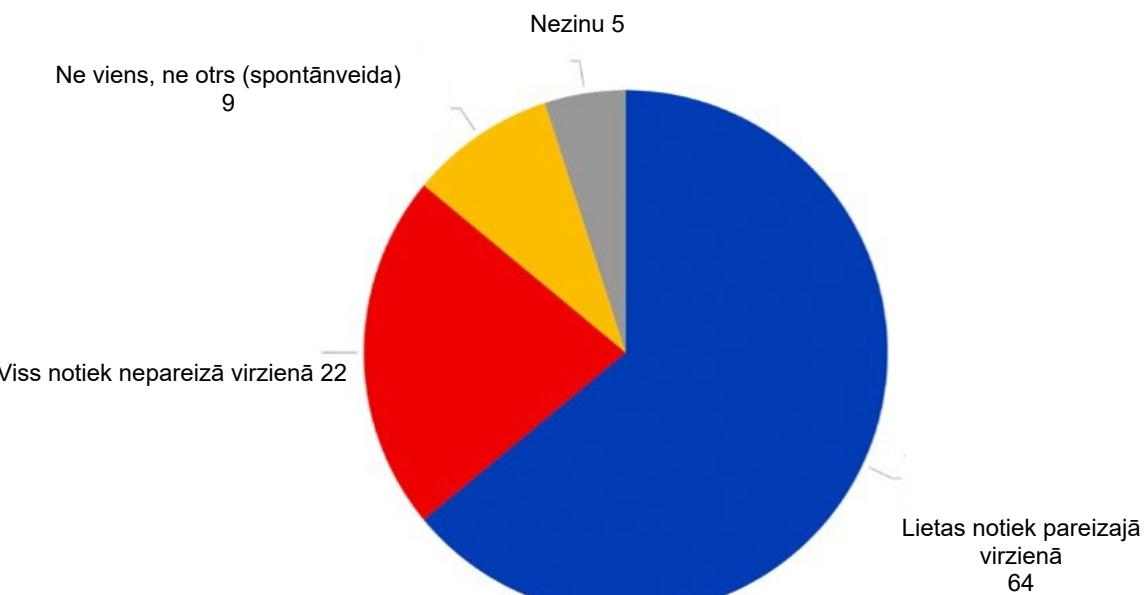
	Jūsu dzīves līmenis jau ir līmenis vēl nav pazemināts, un pazemināts, bet jūs sagaidāt, ka jūs domājat, ka tas tā būs arī tas tā būs nākamajā gadā. nākamajā gadā.	Jūs negaidāt nekādas izmaiņas vai ietekmi uz jūsu dzīves līmeni	Jūsu dzīves līmenis ir paaugstinājies
ES-27	50	29	19
Dzimums			1
Vecīt	48	29	20
Sieviete	52	29	17
Vecums			1
15–24	43	29	22
25–39	49	31	17
40–54	51	29	17
55+	52	27	19
Izglītība (sākums)			1
—15	61	23	14
16–19	55	28	15
20+	42	32	23
Joprojām mācās	41	30	25
Sociāli profesionālā kategorija			1
Pašnodarbinātie	45	30	23
Vadītāji	38	33	26
Citas baltas apkakles	45	34	18
Strādnieki	56	28	13
Mājas personas	61	23	14
Bezdarbnieku	67	18	12
Atvālināts	53	26	19
Studenti	41	30	25
Grūtības apmaksāt rēķinus			1
Lielāko daļu laika	78	13	7
Laiku pa laikam	62	26	10
Gandrīz nekad/nekad	41	32	24
Eiropas Parlamenta tēls			2
Pozitīvi	41	34	23
Neitrāla	51	29	17
Negašīva	65	20	13

Kā notiek pilsoņu personīgā dzīve?

Gandrīz divas trešdaļas (64 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra-novembra) uzskata, ka lietas viņu dzīvē notiek pareizajā virzienā, savukārt nedaudz vairāk nekā piektā daļa (22 %, -2 pp) saka, ka lietas notiek nepareizā virzienā.

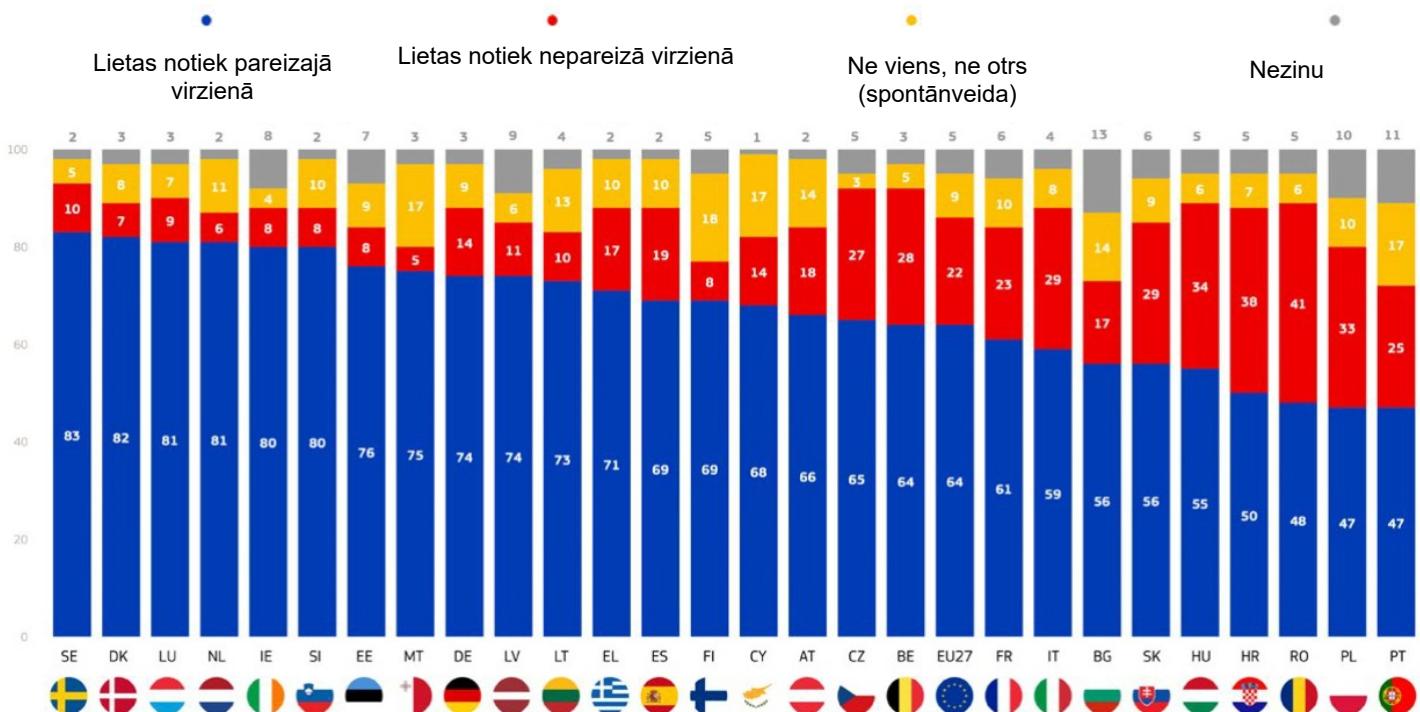
Nemot vērā to cilvēku kopējā īpatsvara nelielo samazināšanos, kuri jau ir saskārušies ar dzīves līmena pazemināšanos vai paredz to nākamā gada laikā, nav pārsteidzoši, ka pašreizējā apsekojumā pēc paslītināšanās no 2022. gada aprīļa līdz oktobrim-novembrim ir stabilizējies īpatsvars, kas liecina, ka lietas notiek pareizajā virzienā.

D73.4 Vai jūs šobrīd teiku, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Jūsu personīgā dzīve (ES27) (%)

Visās dalībvalstīs lielākā daļa uzskata, ka situācija ir viņu personiski pareizajā virzienā, un vairāk nekā astoņām no desmit ir tāda pati nostāja kā Zviedrija (83 %), Dānija (82 %), Nīderlandē un Luksemburgā (abās 81 %). Spektra otrā pusē mazāk nekā puse Polijā, Portugālē (abās 47 %) un Rumānijā (48 %) ir pozitīvas attiecībā uz viņu personīgo dzīvi.

D73.4 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Jūsu dzīve personīgi (%)

Optimisms, ka viss notiek pareizajā virzienā savā personīgajā dzīvē, ir izplatītāks nekā 2022. gada oktobrī-novembrī deviņās valstīs, jo īpaši Belģijā (64 %, + 10 procentpunkti), Itālijā (59 %, + 9 procentpunkti), Dānijā (82 %, + 7 procentpunkti) un Somijā (69 %, + 7 procentpunkti). Tā vietā tas ir samazinājies Čehijā (65 %, -6 procentpunkti), Austrijā (66 %, -5 procentpunkti) un Slovākijā (56 %, -4 procentpunkti). 15 valstīs ir saglabājies stabils vai nemainīgs īpatsvars, kas uzskata, ka lietas notiek pareizajā virzienā.

D73.4 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Jūsu dzīve personīgi (%)

	Lietas notiek pareizajā virzienā		Lietas notiek nepareizā virzienā		Ne viens, ne otrs (spontānveida)		Nezinu	
	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembirs	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembirs	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembirs	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembirs
		oktobris/novembirs		oktobris/novembirs		oktobris/novembirs		oktobris/novembirs
ES-27	64	1	22	-2	9	1	5	0
BÜT	64	10	28	-7	5	0	3	-3
BG	56	3	17	0	14	1	13	-4
CZ	65	-6	27	5	3	0	5	1
DK	82	7	7	-5	8	-3	3	1
DE	74	-2	14	1	9	0	3	1
EE	76	5	8	-3	9	1	7	-3
IE	80	0	8	-1	4	-2	8	3
EL	71	1	17	1	10	-1	2	-1
ES	69	2	19	-4	10	2	2	0
FR	61	0	23	-3	10	2	6	1
HR	50	-2	38	4	7	-1	5	-1
IT	59	9	29	-7	8	0	4	-2
CY	68	0	14	1	17	1	1	-2
LV	74	1	11	-1	6	-2	9	2
LT	73	1	10	-1	13	0	4	0
LU	81	-1	9	2	7	-2	3	1
HU	55	5	34	-7	6	0	5	2
MT	75	-1	5	0	17	1	3	0
NL	81	4	6	-5	11	1	2	0
AT	66	-5	18	5	14	0	2	0
PL	47	0	33	-3	10	3	10	0
PT	47	1	25	-3	17	5	11	-3
RO	48	-1	41	1	6	1	5	-1
SI	80	1	8	-1	10	1	2	-1
SK	56	-4	29	6	9	-2	6	0
FI	69	7	8	-7	18	4	5	-4
SE	83	3	10	0	5	-3	2	0

Jo jaunāki respondenti, jo lielāka iespēja, ka viņi jutīsies optimistiski attiecībā uz virzienu, kas notiek viņu personīgajā dzīvē (74 % no cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 60 % no tiem, kuri ir 55 gadus veci vai vecāki). Nozīme ir arī izglītības līmenim, proti, 72 % no tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem un kuri uzskata, ka situācija notiek pareizajā virzienā, salīdzinājumā ar 52 %, kuri šādi jūtas to cilvēku vidū, kuri pametuši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki.

Vadītāji (79 %), visticamāk, būs pozitīvi (salīdzinājumā ar 42 % bezdarbnieku), kā arī tie, kuriem ir vismazākās finansiālās grūtības (75 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, salīdzinājumā ar 34 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika). Turklāt sajūta, ka lietas notiek nepareizā virzienā savā dzīvē, ir kopīga vairākumam starp tiem, kuriem ir vislielākās grūtības samaksāt savus rēķinus (49 %).

Tie, kas sevi novieto augstāk uz sociālajām kāpnēm, biežāk jūtas pozitīvi attiecībā uz dzīves virzienu (83 % no tiem, kas sevi uzskata par daļu no augšējās vai augšējās vidusšķiras, salīdzinājumā ar 51 % no tiem, kuri sevi uzskata par darba klasi).

Visbeidzot, tie, kuri ir redzējuši, ka dzīves līmenis pasliktinās, ir daudz mazāk ticams, ka jūtas, ka viņu dzīvē notiek pareizais virziens, nekā tie, kuri (vēl) nav piedzīvojuši lejupslīdi (55 % pret 72–78 %).

D73.4 Vai jūs šobrīd teiktu, ka kopumā viss notiek pareizajā virzienā vai nepareizā virzienā...? Jūsu dzīve personiski (% — ES27)

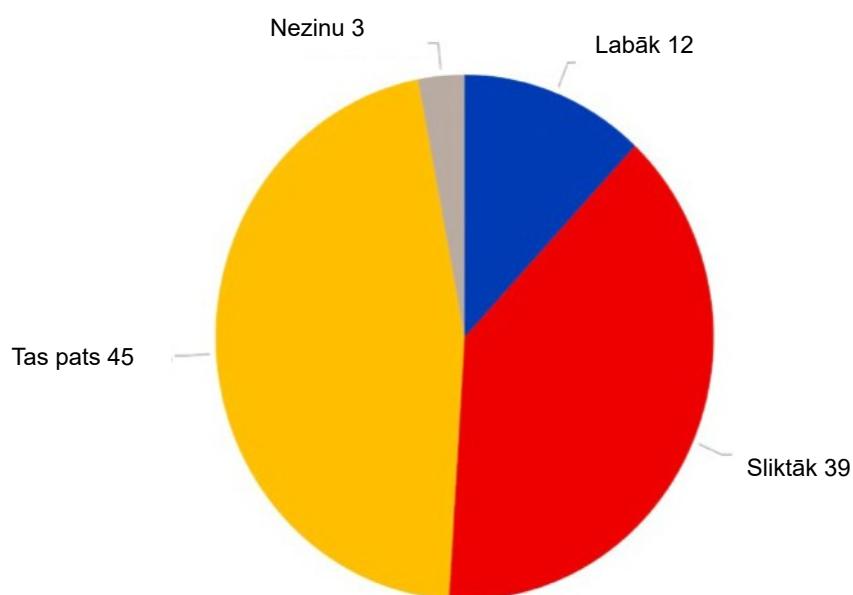
	Lietas notiek pareizajā virzienā	Lietas notiek nepareizā virzienā	Nezinu
ES-27	64	22	5
Dzimums			
Vecīt	66	21	4
Sieviete	63	23	5
Vecums			
15–24	74	16	3
25–39	68	20	4
40–54	63	24	4
55+	60	23	6
Izglītība (sākums)			
—15	52	29	7
16–19	60	26	4
20+	72	16	4
Joprojām mācās	77	13	4
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	69	18	5
Vadītāji	79	11	3
Citas baltas apkakles	67	22	4
Strādnieki	59	27	4
Mājas personas	52	31	7
Bezdarbnieku	42	41	4
Atvaljināts	61	22	6
Studenti	77	13	4
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	34	49	5
Laiku pa laikam	50	35	5
Gandrīz nekad/nekad	75	13	4
Apsvērt piederību pie			
Darba klase	51	31	6
Zemākā vidusšķira	55	30	4
Vidussšķira	71	17	4
Augstākā vidussšķira	83	10	2
Augstākā klase	83	11	3
Jūsu dzīves līmenis ir			
Jau ir samazināts	55	28	5
Vēl nav samazināts, bet tiks	72	17	4
Nav mainīts/palielināts	78	13	3

Iedzīvotāju vēlmes attiecībā uz dzīves apstākļiem pēc viena gada

Aptuveni četri no desmit (39 %, -1 procentpunkt kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) sagaida, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs sliktāki, savukārt nedaudz vairāk nekā katrs desmitais (12 %, -1 procentpunkt) domā, ka būs labāki. Lielākā daļa (46 %, +4 pp) sagaida, ka viņi paliks tādi paši.

Tāpat kā optimisms attiecībā uz viņu personīgo dzīvi nākotnē, ir stabilizējušās arī cerības, ka dzīves apstākļi pasliktināsies pēc ievērojama pieauguma laikā no 2021. gada novembra līdz 2022. gada oktobrim-novembrim.

SD21.1 Viena gada laikā, vai jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāk, sliktāk vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (ES27) (%)

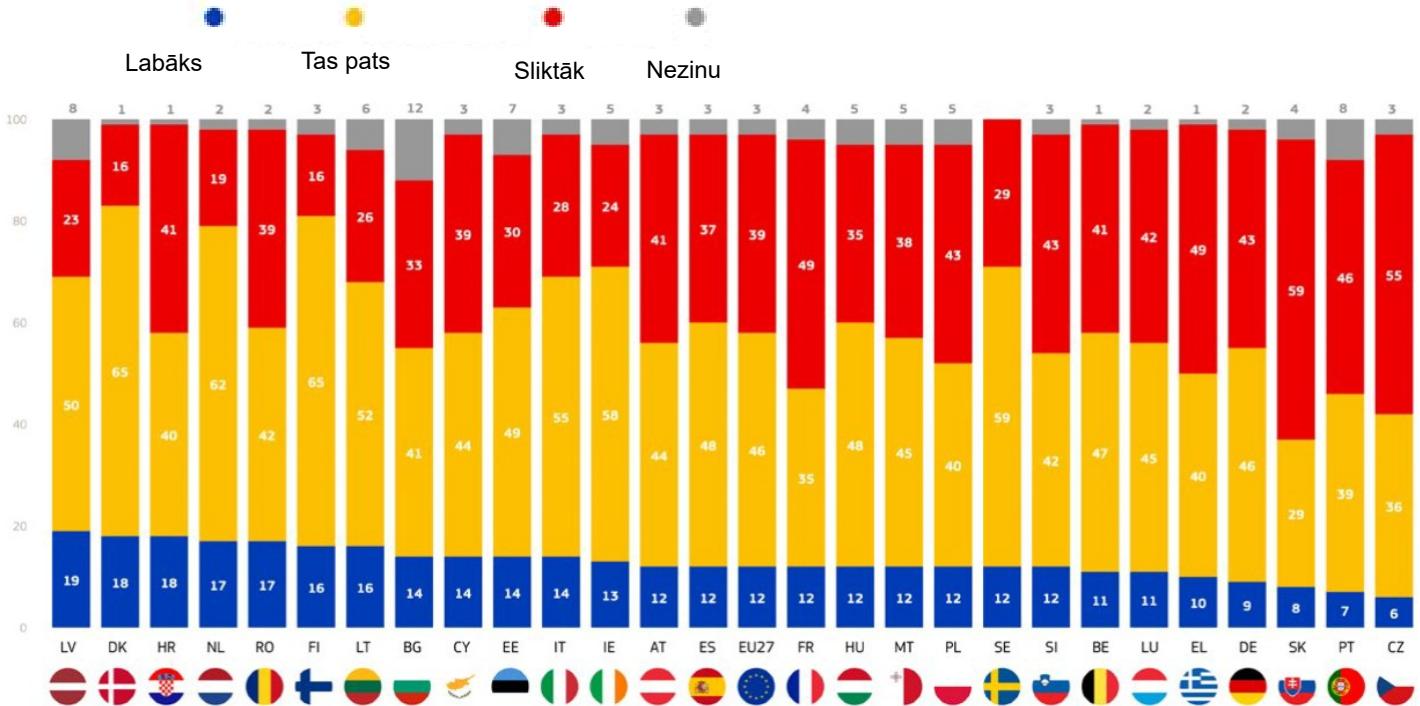

Astoņās valstīs vairākums uzskata, ka nākamajā gadā dzīves apstākļi pasliktināsies, un vislielākais īpatsvars ir Slovākijā (59 %), Čehijā (55 %), Francijā un Grieķijā (abās 49 %). Pārējās 19 valstīs lielākā daļa sagaida, ka dzīves apstākļi saglabāsies tādi paši. Tas jo īpaši attiecas uz Dāniju, Somiju (65 %) un Nīderlandi (62 %).

Visās valstīs mazāk nekā katra piektā daļa domā, ka viņu dzīves apstākļi būs labāki viena gada laikā. Respondenti visdrīzāk piekrīt šim viedoklim Latvijā (19 %), Horvātijā un Dānijā (abās 18 %).

Astoņās valstīs respondenti, visticamāk, mazāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī sagaida, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs labāki, un lielākais samazinājums novērots Zviedrijā (12 %, -7 procentpunkti), Luksemburgā (11 %, -6 procentpunkti) un Rumānijā (17 %, -6 procentpunkti).

SD21.1 Viena gada laikā, vai jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāk, sliktāk vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (%)

Spānija (37 %, + 8 procentpunktī), Luksemburga (42 %, + 7 procentpunktī), Francija (49 %, + 4 procentpunktī) un Slovēnija (43 %, + 4 procentpunktī) ir vienīgās valstis, kurās ir palielinājies īpatsvars, kas sagaida, ka viņu dzīves apstākļi nākamajā gadā pasliktināsies. Savukārt respondētu īpatsvars ir samazinājies 11 valstīs, visvairāk Maltā (38 %, -9 procentpunktī), Latvijā (23 %, -9 procentpunktī), Ungārijā (35 %, -8 procentpunktī) un Lietuvā (26 %, -8 procentpunktī).

SD21.1 Viena gada laikā, vai jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāk, sliktāk vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (%)

	Labāks		Sliktāk		Tas pats		Nezinu	
	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris
		oktobris/novembris		oktobris/novembris		oktobris/novembris		oktobris/novembris
ES-27	12	-1	39	-1	46	4	3	-2
BÜT	11	-2	41	-6	47	9	1	-1
BG	14	0	33	-2	41	3	12	-1
CZ	6	-2	55	2	36	0	3	0
DK	18	0	16	-6	65	7	1	-1
DE	9	1	43	-6	46	7	2	-2
EE	14	1	30	-3	49	3	7	-1
IE	13	-4	24	1	58	4	5	-1
EL	10	1	49	-4	40	4	1	-1
ES	12	-4	37	8	48	-3	3	-1
FR	12	0	49	4	35	-3	4	-1
HR	18	-4	41	2	40	2	1	0
IT	14	-4	28	-6	55	13	3	-3
CY	14	2	39	-4	44	6	3	-4
LV	19	1	23	-9	50	10	8	-2
LT	16	2	26	-8	52	5	6	1
LU	11	-6	42	7	45	2	2	-3
HU	12	2	35	-8	48	4	5	2
MT	12	-1	38	-9	45	10	5	0
NL	17	-4	19	-1	62	4	2	1
AT	12	0	41	2	44	0	3	-2
PL	12	0	43	0	40	1	5	-1
PT	7	-2	46	-3	39	7	8	-2
RO	17	-6	39	-4	42	12	2	-2
SI	12	-2	43	4	42	-1	3	-1
SK	8	-2	59	2	29	3	4	-3
FI	16	-1	16	0	65	1	3	0
SE	12	-7	29	-1	59	9	0	-1

Respondenti lielākajā daļā sociāldemogrāfisko grupu uzskata, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs sliktāki, nekā domāt, ka viņi būs labāki.

Respondenti vecumā no 25 gadiem biežāk nekā cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem sagaida, ka viņu dzīves apstākļi pasliktināsies (37–41 % salīdzinājumā ar 30 %). Sajūta, ka dzīves apstākļi būs sliktāki, ir arī izplatītāka to respondentu vidū, kuri pabeidza pilna laika izglītību pirms 20 gadu vecuma sasniegšanas (43–46 % salīdzinājumā ar 35 % no tiem, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem).

Bezdarbnieki (48 %), mājokļi (46 %) un strādnieki (45 %) visdrīzāk domā, ka viņu dzīves apstākļi gada laikā būs sliktāki, jo īpaši salīdzinājumā ar vadītājiem (31 %). Tas pats attiecas uz tiem, kuriem ir vislielākās grūtības maksāt savus rēķinus (61 % salīdzinājumā ar 32 % no tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības).

Respondenti, kuri sevi uzskata par sabiedrības augstākās šķiras daļu, ir vienīgie, kuru vidū valda sajūta, ka dzīves apstākļi būs labāki (26 % “labāks” salīdzinājumā ar 20 % “sliktāku”), un kopā ar tiem, kas sevi uzskata par vidusšķiru (22 %), vismazāk ticams, ka apstākļi pasliktināsies (salīdzinājumā ar 50 % no tiem, kuri sevi uzskata par darba šķiru).

Respondenti, kas dzīvo lauku ciematos vai mazās/vidējās pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo lielākās pilsētās, sagaida situācijas pasliktināšanos (40–41 % salīdzinājumā ar 35 %).

To respondentu īpatsvars, kuri sagaida, ka viņu dzīves apstākļi uzlabosies nākamā gada laikā, ir visaugstākais starp 15–24 gadus veciem jauniešiem (20 %), bezdarbniekiem (19 %) un tiem, kuri sevi uzskata par augstāko šķiru (26 %).

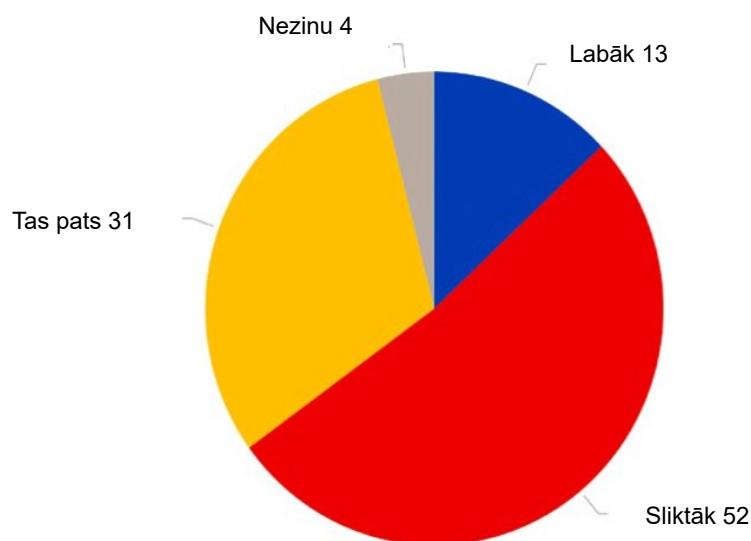
SD21.1 Viena gada laikā, vai jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāk, sliktāk vai tāds pats kā šodien? Jūsu dzīves apstākļi (ES27) (%)

	Labāks	Sliktāk	Tas pats	Nezinu
ES-27	12	39	46	3
Dzimums				
Vecīt	14	37	46	3
Sieviete	10	41	46	3
Vecums				
15–24	20	30	45	5
25–39	18	37	42	3
40–54	12	41	44	3
55+	7	41	49	3
Izglītība (sākums)				
—15	7	46	43	4
16–19	12	43	42	3
20+	13	35	50	2
Joprojām mācās	18	28	48	6
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	15	34	48	3
Vadītāji	14	31	53	2
Citas baltas apkakles	13	36	48	3
Strādnieki	14	45	38	3
Mājas personas	9	46	42	3
Bezdarbnieku	19	48	29	4
Atvaļināts	5	42	50	3
Studenti	18	28	48	6
Grūtības apmaksāt rēkinus				
Lielāko daļu laika	11	61	26	2
Laiku pa laikam	11	49	37	3
Gandrīz nekad/nekad	13	32	52	3
Apsvērt piederību pie				
Darba klase	9	50	38	3
Zemākā vidusšķira	9	48	40	3
Vidusšķira	14	34	49	3
Augstākā vidusšķira	16	22	60	2
Augstākā klase	26	20	53	1
Subjektīva urbanizācija				
Lauku ciemats	10	41	46	3
Maza/vidēja izmēra pilsēta	13	40	44	3
Liela pilsēta	13	35	48	4

Pilsoņu cerības attiecībā uz valsts ekonomiku

ES pilsoņi ir kļuvuši mazāk pesimistiski noskaņoti pret savas valsts ekonomikas situāciju, lai gan tas tieši nenozīmē spēcīgāku pozitīvu perspektīvu. Lielākā daļa respondentu (52 %) sagaida, ka valsts ekonomiskā situācija pēc viena gada pasliktināsies. Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim šī proporcija ir samazinājusies par astoņiem procentpunktiem pēc tam, kad no 2021. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada oktobrim-novembrim šis respondentu īpatsvars būtiski palielinājās (+ 23 procentpunkti). Aptuveni trīs no desmit (31 %) uzskata, ka situācija saglabāsies nemainīga — pieaugums par septiņiem procentpunktiem. Visbeidzot, vairāk nekā katrs desmitais (13 %, + 2 procentpunkti) cer, ka situācija nākamajā gadā uzlabosies.

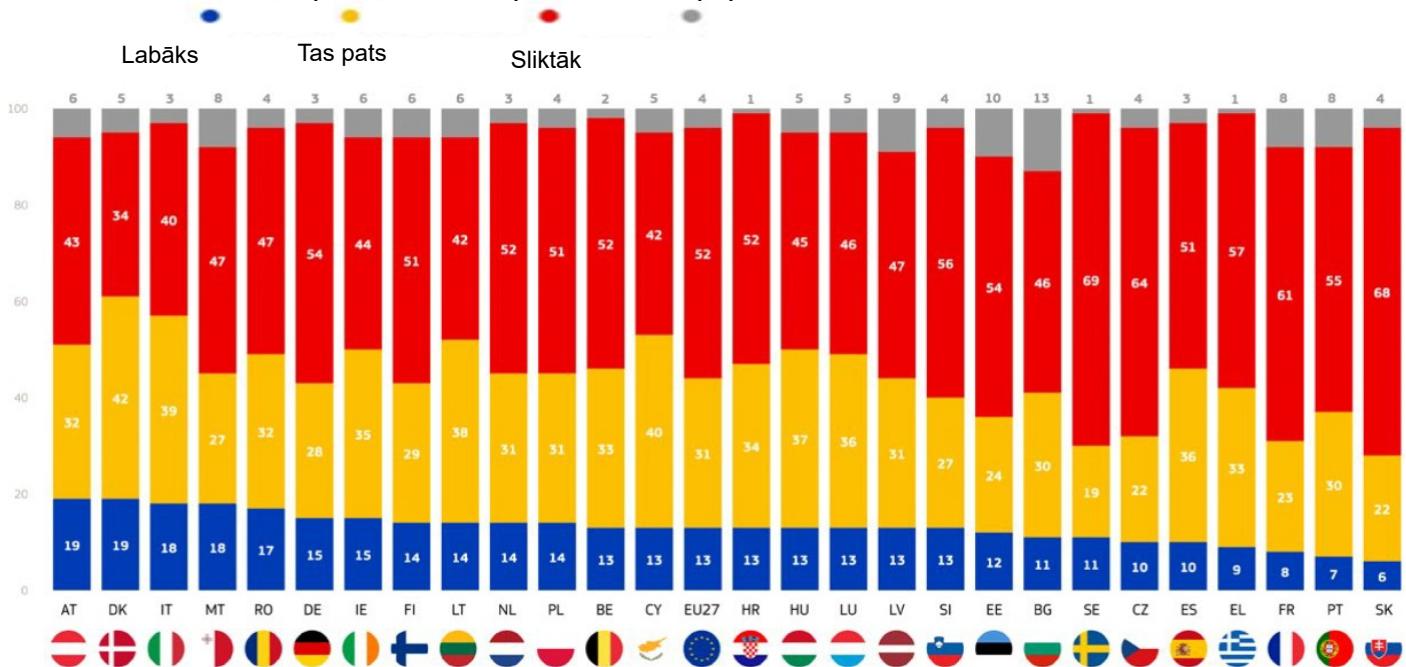
SD21.2 Vai gada laikā jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? (Valstspiederības) ekonomikas stāvoklis (ES27) (%)

Visās dalībvalstīs, izņemot vienu, vairākums sagaida, ka valsts ekonomikas stāvoklis pēc viena gada būs sliktāks — no 69 % Zviedrijā, 68 % Slovākijā un 64 % Čehijā līdz 40 % Itālijā un 42 % Lietuvā un Kiprā. Dānija (34 %) ir vienīgā valsts, kurā respondenti, kuri sagaida situācijas pasliktināšanos, ir mazākumā.

Līdzās Dānijai (42 %), salīdzinoši lielam respondentu īpatsvaram Kiprā (40 %), Itālijā (39 %) un Lietuvā (38 %) uzskata, ka situācija valsts ekonomikā saglabāsies tāda pati. Mazāk nekā katrs piektais no katras valsts sagaida, ka situācija uzlabosies. Respondenti Dānijā, Austrijā (abās 19 %), Itālijā un Maltā (18 %), visticamāk, būs optimistiski.

SD21.2 Vai gada laikā jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (%)

21 valstī ir samazinājušās proporcijas, kas sagaida, ka situācija tautsaimniecībā gada laikā pasliktināsies. Samazinājums par vismaz 10 procentu punktiem vērojams deviņās valstīs, jo īpaši Vācijā (54 %, -20 procentpunkti), Nīderlandē (52 %, -17 procentpunkti) un Lietuvā (42 %, -16 procentpunkti).

Optimisms par valsts ekonomikas stāvokli nākamajā gadā ir palielinājies astoņās valstīs, jo īpaši Vācijā (15 %, + 9 procentpunkti), Austrijā (19 %, + 5 procentpunkti), Ungārijā (13 %, + 5 procentpunkti) un Somijā (14 %, + 5 procentpunkti).

SD21.2 Esn viena gada laikā, vai jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāk, sliktāk, vai tāds pats kā šodien? (Valstspiederības) ekonomikas stāvoklis (%)

	Labāks		Sliktāk		Tas pats		Nezinu	
	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris
		2023. gada marts	2023. gada marts	2023. gada marts		2023. gada marts		2023. gada marts
ES-27	13	2	52	-8	31	7	4	-1
BŪT	13	3	52	-12	33	9	2	0
BG	11	-1	46	-3	30	1	13	3
CZ	10	2	64	-8	22	6	4	0
DK	19	2	34	-11	42	8	5	1
DE	15	9	54	-20	28	12	3	-1
EE	12	4	54	-13	24	6	10	3
IE	15	1	44	-2	35	5	6	-4
EL	9	1	57	-6	33	6	1	-1
ES	10	-1	51	1	36	2	3	-2
FR	8	1	61	-1	23	-2	8	2
HR	13	-2	52	-3	34	6	1	-1
IT	18	0	40	-9	39	10	3	-1
CY	13	1	42	-10	40	10	5	-1
LV	13	-1	47	-4	31	8	9	-3
LT	14	2	42	-16	38	13	6	1
LU	13	-1	46	0	36	5	5	-4
HU	13	5	45	-10	37	4	5	1
MT	18	-1	47	-7	27	8	8	0
NL	14	3	52	-17	31	13	3	1
AT	19	5	43	-9	32	4	6	0
PL	14	1	51	-7	31	7	4	-1
PT	7	0	55	-6	30	8	8	-2
RO	17	-2	47	-3	32	6	4	-1
SI	13	3	56	-2	27	0	4	-1
SK	6	-1	68	-4	22	7	4	-2
FI	14	5	51	-12	29	6	6	1
SE	11	-1	69	-1	19	3	1	-1

Sociāldemogrāfiskie rezultāti ir līdzīgi tiem, kas novēroti attiecībā uz dzīves apstākļiem. Respondenti, kas vecāki par 24 gadiem, vairāk sliecas sagaidīt, ka viņu valsts ekonomikas situācija gada laikā paslīktināsies (52–55 % pret 45 %).

Mājokļi (60 %), bezdarbnieki un strādnieki (57 %), visticamāk, domās, ka valsts ekonomiskā situācija būs sliktāka nekā vadītāji (51 %), pašnodarbinātie un citi baltie apkakles (abās 50 %).

Respondenti, kuriem ir grūtības maksāt rēķinus lielāko daļu laika, ir daudz biežāk nekā tie, kuriem reti vai nekad nav grūtības sagaidīt, ka situācija paslīktināsies (67 % pret 48 %). Tāpat tie, kas sevi uzskata par sabiedrības augstākās šķiras daļu, ir mazāk ticami nekā tie, kas sevi uzskata par darba šķiru vai zemāku vidusšķiru, domājot, ka valsts ekonomiskā situācija paslīktināsies (43 % pret 57–58 %).

Cerības attiecībā uz valsts ekonomisko situāciju ir saistītas arī ar dzīves apstākļiem. Vairāk nekā astoņi no desmit (86 %) no tiem, kuri sagaida, ka viņu dzīves apstākļi paslīktināsies, to sagaida arī valsts ekonomikā.

Optimisms par savas valsts ekonomikas perspektīvām viena gada laikā ir izplatīts starp 15–24 gadus veciem (15 %), vadītājiem (16 %), tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības apmaksāt rēķinus (15 %) un tiem, kuri sevi uzskata par piedeļiem vidusšķirai (19–20 %).

SD21.2 Vai gada laikā jūs domājat, ka katrs no šiem būs labāks, sliktāks vai tāds pats kā šodien? Stāvoklis (NATIONALITY) ekonomikā (%) — ES27)

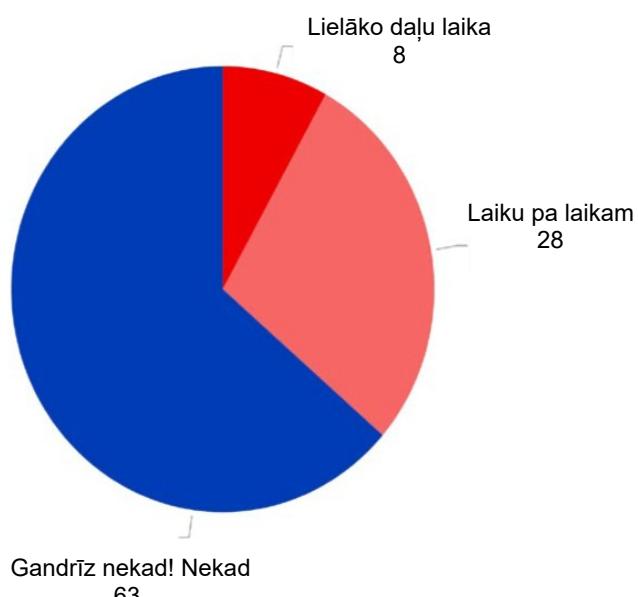
	Labāks	Sliktāk	Tas pats	Nezinu
ES-27	13	52	31	4
Dzimums				
Vecīt	14	50	31	5
Sieviete	12	54	30	4
Vecums				
15–24	15	45	33	7
25–39	14	54	29	3
40–54	13	55	29	3
55+	11	52	32	5
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	15	50	31	4
Vadītāji	16	51	31	2
Citas baltas apkakles	15	50	32	3
Strādnieki	12	57	27	4
Mājas personas	9	60	28	3
Bezdarbnieku	11	57	27	5
Atvalināts	11	51	32	6
Studenti	15	43	35	7
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	8	67	21	4
Laiku pa laikam	10	57	29	4
Gandrīz nekad/nekad	15	48	33	4
Apsvērt piederību pie				
Darba klase	8	58	29	5
Zemākā vidusskīra	10	57	29	4
Vidusskīra	15	48	33	4
Augstākā vidusskīra	19	49	29	3
Augstākā klase	20	43	36	1
Dzīves apstākļu gaidāmā situācija				
Labāks	56	28	14	2
Sliktāk	4	86	8	2
Tas pats	9	31	57	3

Grūtības apmaksāt rēķinus

Lielākajai daļai respondentu (63 %) nekad vai gandrīz nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, kas kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies par trim procentpunktiem. Gandrīz trim no desmit (28 %, -2 pp) laiku pa laikam ir grūtības, un mazāk nekā vienam no desmit (8 %, -1 pp) ir grūtības lielākajā daļā laika.

Visās dalībvalstīs, izņemot vienu, vairākums sagaida, ka valsts ekonomikas stāvoklis pēc viena gada būs sliktāks — no 69 % Zviedrijā, 68 % Slovākijā un 64 % Čehijā līdz 40 % Itālijā un 42 % Lietuvā un Kiprā. Dānija (34 %) ir vienīgā valsts, kurā respondenti, kuri sagaida situācijas pasliktināšanos, ir mazākumā.

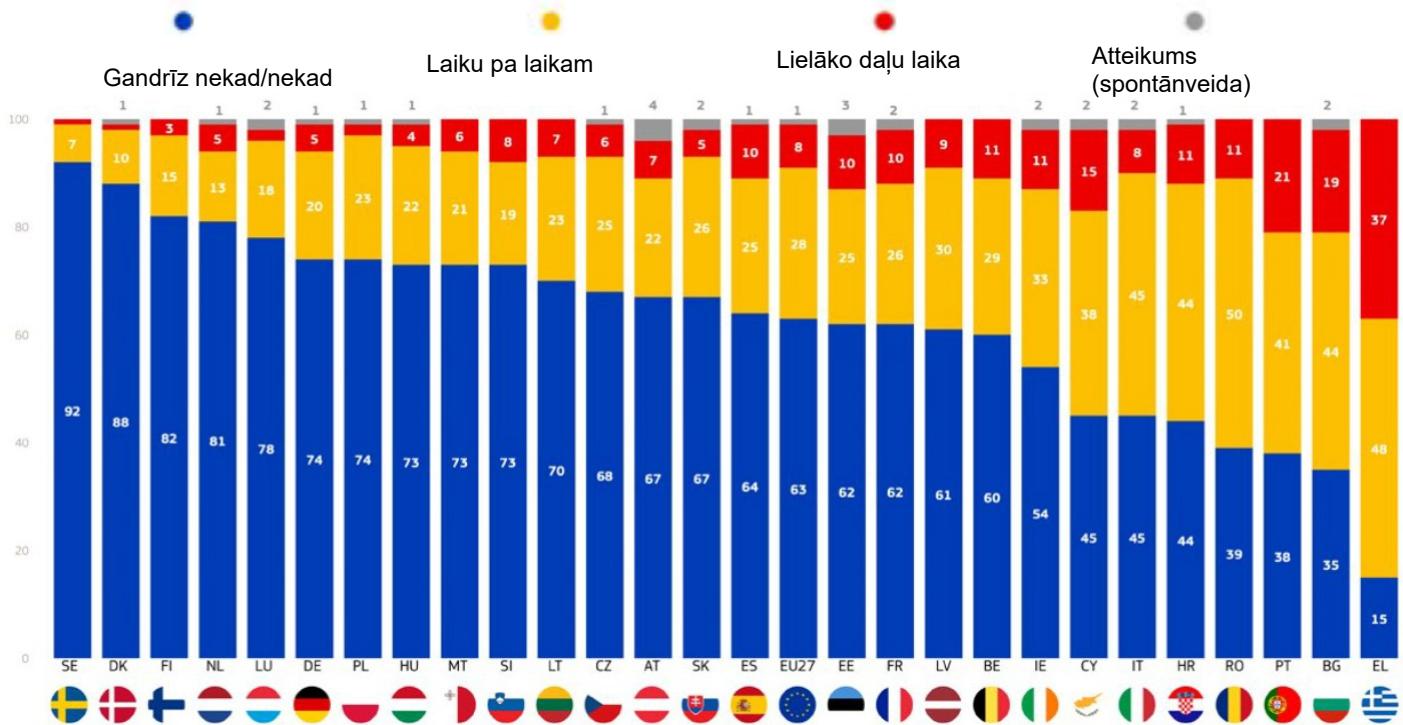
D60 Pēdējo divpadsmiņu mēnešu laikā, vai jūs teiktu, ka jums bija grūtības samaksāt savus rēķinus mēneša beigās...? (ES27) (%)

20 valstīs lielākā daļa apgalvo, ka tām nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus, un vislielākais īpatsvars ir Zviedrijā (92 %), Dānijā (88 %) un Somijā (82 %).

Respondenti Grieķijā (37 %) visdrīzāk apgalvo, ka lielākoties viņiem ir grūtības samaksāt rēķinus, kam seko Portugālē (21 %) un Bulgārijā (19 %). Grieķija ir arī vienīgā valsts, kurā to respondentu īpatsvars, kuriem lielākoties ir grūtības, ir lielāks nekā tas, kuram nekad vai gandrīz nekad nav grūtību (15 %).

D60 Pēdējo divpadsmīt mēnešu laikā, vai jūs teiku, ka jums bija grūtības samaksāt savus rēķinus mēneša beigās...? (%)

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri respondenti Maltā (73 %, + 23 procentpunkti) ievērojami biežāk apgalvo, ka viņiem nekad vai gandrīz nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, kam seko respondenti Itālijā (45 %, + 11 procentpunkti), Slovēnijā (73 %, + 6 procentpunkti) un Kiprā (45 %, + 5 procentpunkti). Malta (6 %, -6 procentpunkti) un Itālija (8 %, -5 procentpunkti) ir arī valstis, kurās ir ievērojami samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri lielākoties apgalvo, ka viņiem ir grūtības.

D60 Pēdējo divpadsmiņu mēnešu laikā, vai jūs teiku, ka jums bija grūtības samaksāt savus rēķinus mēneša beigās...? (%)

	Lielāko daļu laika		Laiku pa laikam		Gandrīz nekad/nekad		Atteikums (spontānveida)	
	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/nove mbris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/nove mbris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/nove mbris	2023. gada marts	Dif. 2023. gada marts — 2022. gada oktobris/nove mbris
		2023. gada marts		2023. gada marts		2023. gada marts		2023. gada marts
ES-27	8	-1	28	-2	63	3	1	0
BŪT	11	0	29	-2	60	3	0	-1
BG	19	1	44	-2	35	1	2	0
CZ	6	-1	25	3	68	-2	1	0
DK	1	0	10	2	88	-3	1	1
DE	5	0	20	-2	74	2	1	0
EE	10	2	25	-5	62	1	3	2
IE	11	2	33	-2	54	0	2	0
EL	37	2	48	-3	15	1	0	0
ES	10	1	25	-1	64	-1	1	1
FR	10	-1	26	-2	62	1	2	2
HR	11	2	44	-6	44	3	1	1
IT	8	-5	45	-6	45	11	2	0
CY	15	-3	38	-3	45	5	2	1
LV	9	1	30	4	61	-4	0	-1
LT	7	-3	23	1	70	3	0	-1
LU	2	-1	18	4	78	-4	2	1
HU	4	0	22	-2	73	2	1	0
MT	6	-6	21	-17	73	23	0	0
NL	5	0	13	2	81	-2	1	0
AT	7	1	22	-1	67	0	4	0
PL	2	-1	23	-4	74	4	1	1
PT	21	4	41	-7	38	4	0	-1
RO	11	1	50	-3	39	2	0	0
SI	8	-3	19	-3	73	6	0	0
SK	5	2	26	-2	67	-1	2	1
FI	3	-1	15	-1	82	2	0	0
SE	1	-1	7	0	92	1	0	0

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka gados vecākie respondenti (vecumā no 55 gadiem) visdrīzāk apgalvo, ka viņiem nekad vai reti ir grūtības apmaksāt rēķinus (66 % salīdzinājumā ar 59–61 % no 15–54 gadiem). Tas pats attiecas uz tiem, kuriem ir visaugstākais izglītības līmenis (75 % no tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinājumā ar 51–57 % no tiem, kuri pametuši 19 gadu vecumu vai jaunāku).

Vadītāji (81 %) visdrīzāk apgalvo, ka viņiem nekad vai gandrīz nekad nav grūtību, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (33 %). Augstākie respondenti sevi novieto uz sociālajām kāpnēm, jo lielāka iespēja, ka viņi nekad vai reti saskaras ar finansiālām grūtībām (87–91 % no tiem, kas sevi uzskata par sabiedrības augstākās vai augstākās vidusšķiras daļu, salīdzinājumā ar 45 % no tiem, kuri sevi uzskata par darba šķiru).

Tie, kuri ir redzējuši dzīves līmeņa pazemināšanos, visdrīzāk saka, ka viņiem nekad vai gandrīz nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus (51 % pret 70–79 % no tiem, kuri apgalvo, ka viņu dzīves

Līmenis vēl nav pazemināts, bet sagaida, ka tas būs, un tie, kuri nav piedzīvojuši nekādas izmaiņas).

To iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir grūtības maksāt rēķinus lielāko daļu laika, ir visaugstākais starp tiem, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunākiem (15 %), bezdarbniekiem (28 %) un tiem, kuri sevi uzskata par daļu no darba klases (18 %).

D60 Pēdējo divpadsmiņi mēnešu laikā, vai jūs teiku, ka jums bija grūtības samaksāt savus rēķinus mēneša beigās...?

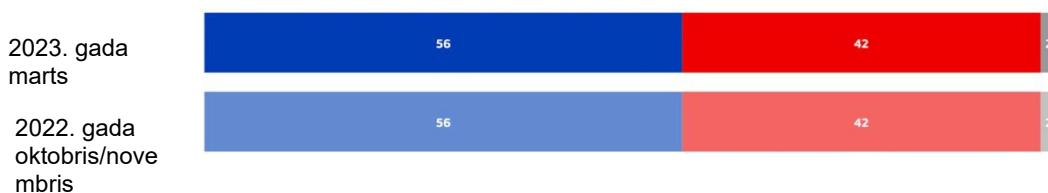
	Lielāko daļu laika	Laiku pa laikam	Gandrīz nekad/nekad
ES-27	8	28	63
Dzimums			
Vecīt	8	26	64
Sieviete	8	30	61
Vecums			
15–24	8	29	59
25–39	9	30	61
40–54	9	30	60
55+	8	25	66
Izglītība (sākums)			
—15	15	33	51
16–19	9	33	57
20+	5	19	75
Joprojām mācās	6	26	63
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	8	24	67
Vadītāji	2	16	81
Citas baltas apkakles	6	29	64
Strādnieki	10	36	53
Mājas personas	15	37	48
Bezdarbnieku	28	39	33
Atvalināts	7	24	68
Studenti	6	26	63
Apsvērt piederību pie			
Darba klase	18	36	45
Zemākā vidusskīra	12	37	50
Vidusskīra	4	25	70
Augstākā vidusskīra	2	10	87
Augstākā klase	0	8	91
Jūsu dzīves līmenis ir			
Jau ir samazināts	13	35	51
Vēl nav samazināts, bet tiks	4	25	70
Nav mainīts/palielināts	4	16	79

1.4. Demokrātijas stāvoklis ES

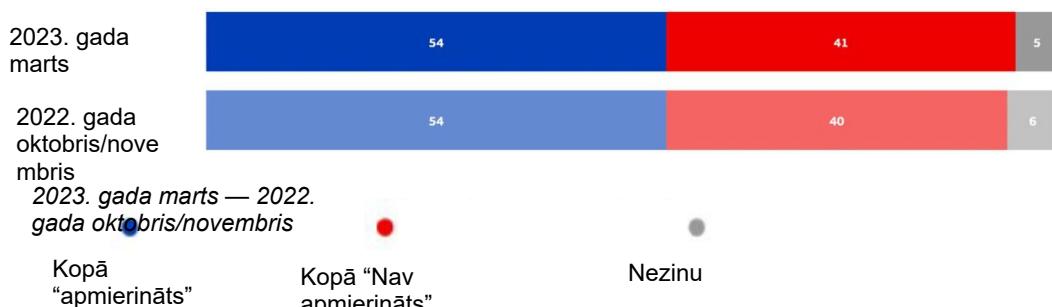
Lielākā daļa eiropešu ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas gan ES, gan viņu valstī. Vairāk nekā puse (54 %) ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas ES, tostarp katrs divdesmitais, kas ir “joti apmierināti”. Šie skaitļi kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim nav mainījušies. Aptuveni četri no desmit (41 %, + 1 procentpunkts) apgalvo, ka nav apmierināti, jo katrs desmitais (bez izmaiņām) “nav apmierināts”.

Tāpat gandrīz seši no desmit (56 %) ir apmierināti ar to, kā viņu valstī darbojas demokrātija, un 7 % apgalvo, ka viņi ir “joti apmierināti”. Pat šajā gadījumā skaitļi kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim nav mainījušies. Aptuveni četri no desmit (42 %, bez izmaiņām) nav apmierināti, tostarp 11 % (-1 procentpunkti), kuri “nav apmierināti”.

SD18a Pavisam, vai jūs esat joti apmierināti, diezgan apmierināti, nav joti apmierināti vai vispār neapmierina veids, kā demokrātija darbojas (mūsu VALSTS)?

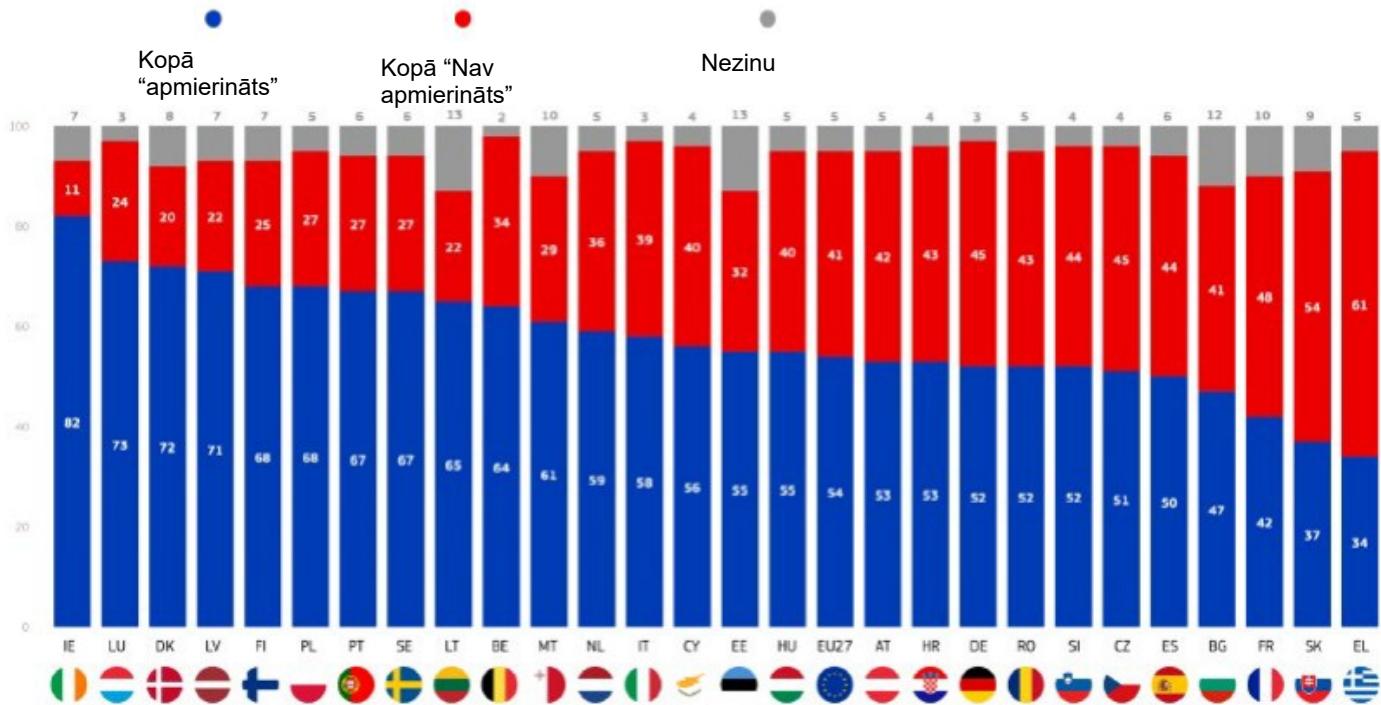

SD18b Un kā ar to, kā demokrātija darbojas ES?

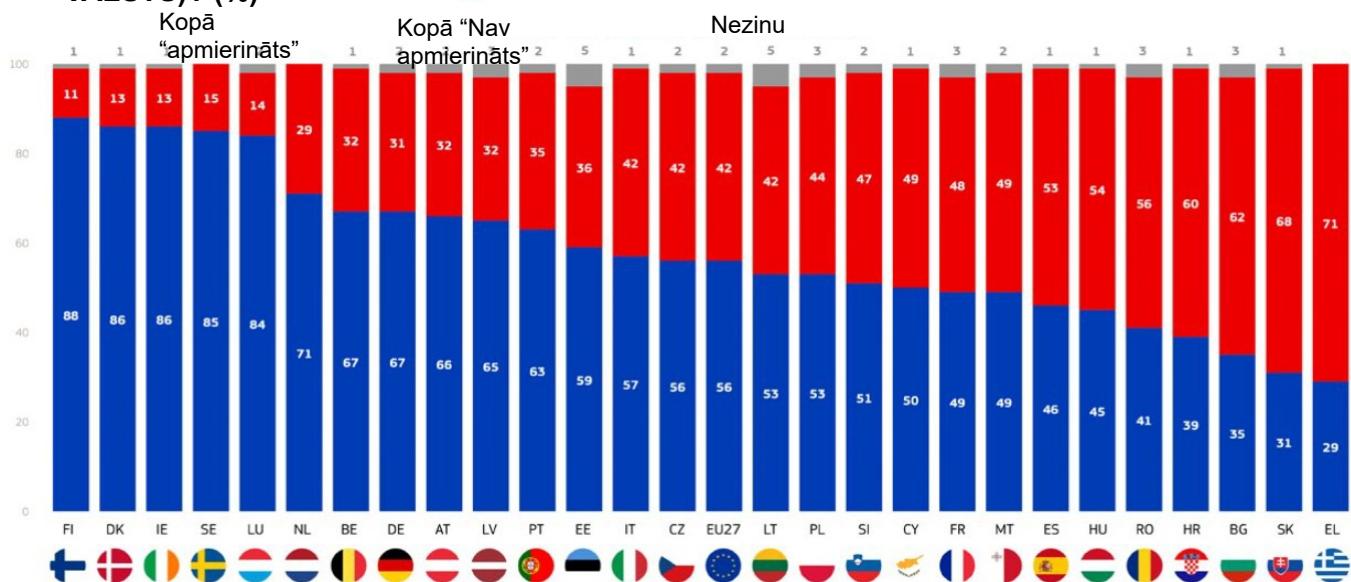
24 valstīs lielākā daļa ir apmierināta ar to, kā demokrātija darbojas ES līmenī, un vislielākais īpatsvars ir Īrijā (82 %), Luksemburgā (73 %) un Dānijā (72 %). Grieķija (34 % apmierināta salīdzinājumā ar 61 % “nav apmierināta”), Slovākija (37 % pret 54 %) un Francija (42 % pret 48 %) ir vienīgās valstis, kurās ir apmierināts tikai mazākums. Salīdzinoši liels īpatsvars, kas ir “joti apmierināti” ar to, kā demokrātija darbojas ES, ir Īrijā (21 %) un Dānijā (14 %).

SD18b Un kā ar to, kā demokrātija darbojas ES? (%)

Vairākums 19 valstu ir apmierinātas ar to, kā to valstī darbojas demokrātija, un Somijas (88 %), Dānijas un Īrijas (86 %) valstis, visticamāk, būs apmierinātas. Apmierinātības līmenis ir viszemākais Grieķijā (29 %), Slovākijā (31 %) un Bulgārijā (35 %). Šajās valstīs, kā arī citās četrās valstīs neapmierinātība ir vairākuma viedoklis, savukārt viedokļi Maltā ir atšķirīgi (49 % "apmierināti" un 49 % nav apmierināti). Vairāk nekā viena piektaļa respondēntu Dānijā (40 %), Somijā (28 %), Īrijā (25 %) un Zviedrijā (24 %) ir "joti apmierināti" ar to, kā demokrātija darbojas valsts līmenī.

SD18a Pavisam, vai jūs esat ļoti apmierināti, diezgan apmierināti, nav ļoti apmierināti vai vispār neapmierina veids, kā demokrātija darbojas (mūsu VALSTS)? (%)

Apmierinātība ar to, kā demokrātija darbojas valsts līmenī, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājusies 12 dalībvalstīs, un visvairāk — Nīderlandē (71 %, + 12 procentpunktī), Kiprā (50 %, + 10 procentpunktī) un Lietuvā (53 %, + 8 procentpunktī). Apmierinātība ir samazinājusies septiņās valstīs, Malta (49 %, -21 procentpunktī) vērojams ļoti liels samazinājums, kam seko Rumānija (41 %, -6 procentpunktī) un Portugāle (63 %, -5 procentpunktī).

SD18a Pavisam, vai jūs esat ļoti apmierināti, diezgan apmierināti, nav ļoti apmierināti vai vispār neapmierina veids, kā demokrātija darbojas (mūsu VALSTS)? (%)

	Ļoti apmierināts		Diezgan apmierināts		Ne pārāk apmierināts		Nav apmierināts		Nezinu		Nezinu		Kopā "Nav apmierināts"	
	Dif.	2023.	Dif.											
	gada marts	—	gada marts											
2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	2023. gada marts	2022. gada oktobri s/nove mbris	
ES-27	7	0	49	0	31	1	11	-1	2	0	56	0	42	0
BŪT	7	0	60	4	26	-1	6	-3	1	0	67	4	32	-4
BG	4	1	31	0	36	0	26	-1	3	0	35	1	62	-1
CZ	7	1	49	-5	30	4	12	-1	2	1	56	-4	42	3
DK	40	-3	46	0	9	2	4	1	1	0	86	-3	13	3
DE	8	1	59	-2	25	2	6	-1	2	0	67	-1	31	1
EE	8	4	51	0	25	-2	11	-1	5	-1	59	4	36	-3
IE	25	2	61	0	11	0	2	0	1	-2	86	2	13	0
EL	2	-1	27	-4	40	1	31	5	0	-1	29	-5	71	6
ES	6	-1	40	-3	40	3	13	3	1	-2	46	-4	53	6
FR	4	-1	45	0	31	2	17	-1	3	0	49	-1	48	1
HR	2	0	37	0	46	1	14	-1	1	0	39	0	60	0
IT	5	0	52	5	34	-1	8	-4	1	0	57	5	42	-5
CY	4	-1	46	11	39	-1	10	-9	1	0	50	10	49	-10
LV	7	0	58	4	23	0	9	-4	3	0	65	4	32	-4
LT	3	-1	50	9	36	-3	6	-6	5	1	53	8	42	-9
LU	19	-3	65	2	12	2	2	-1	2	0	84	-1	14	1
HU	3	0	42	1	38	2	16	-3	1	0	45	1	54	-1
MT	4	-34	45	13	35	12	14	10	2	-1	49	-21	49	22
NL	12	4	59	8	23	-9	6	-2	0	-1	71	12	29	-11
AT	16	3	50	1	22	-4	10	0	2	0	66	4	32	-4
PL	5	0	48	6	29	-1	15	-4	3	-1	53	6	44	-5
PT	1	0	62	-5	31	5	4	0	2	0	63	-5	35	5
RO	3	1	38	-7	45	7	11	-1	3	0	41	-6	56	6
SI	2	0	49	3	38	-5	9	1	2	1	51	3	47	-4
SK	1	-1	30	1	50	2	18	-2	1	0	31	0	68	0
FI	28	7	60	-2	10	-2	1	-1	1	-2	88	5	11	-3
SE	24	-3	61	6	12	-4	3	1	0	0	85	3	15	-3

Apmierinātība ar to, kā demokrātija darbojas ES, ir palielinājusies desmit valstīs salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri. Kipra (56 %, + 13 procentpunktī) izceļas ar ievērojamu apmierinātās proporcijas pieaugumu, tai seko Latvija (71 %, + 8 procentpunktī) un Beļģija (64 %, + 8 procentpunktī). Šis respondentu īpatsvars ir samazinājies sešās valstīs, jo īpaši Maltā (61 %, - 11 procentpunktī), Čehijā (51 %, -7 procentpunktī) un Dānijā (72 %, -6 procentpunktī).

SD18b Un kā ar to, kā demokrātija darbojas ES? (%)

	Ļoti apmierināts		Diezgan apmierināts		Ne pārāk apmierināts		Nav apmierināts		Nezinu		Nezinu		Kopā "Nav apmierināts"	
	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts	Dif.	2023. gada marts
	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—	2023. gada marts	—
ES-27	5	0	49	0	31	1	10	0	5	-1	54	0	41	1
BÜT	6	2	58	6	27	-3	7	-4	2	-1	64	8	34	-7
BG	8	-1	39	0	26	0	15	1	12	0	47	-1	41	1
CZ	4	0	47	-7	32	6	13	0	4	1	51	-7	45	6
DK	14	-3	58	-3	16	3	4	0	8	3	72	-6	20	3
DE	4	0	48	-1	37	2	8	-1	3	0	52	-1	45	1
EE	5	2	50	4	23	-2	9	0	13	-4	55	6	32	-2
IE	21	2	61	2	9	-3	2	-1	7	0	82	4	11	-4
EL	2	0	32	-1	37	2	24	-2	5	1	34	-1	61	0
ES	6	-1	44	-1	35	2	9	1	6	-1	50	-2	44	3
FR	0	-2	42	-1	30	2	18	1	10	0	42	-3	48	3
HR	3	1	50	-1	38	-1	5	0	4	1	53	0	43	-1
IT	5	0	53	5	33	1	6	-6	3	0	58	5	39	-5
CY	3	-2	53	15	32	-7	8	-5	4	-1	56	13	40	-12
LV	7	0	64	8	18	-1	4	-4	7	-3	71	8	22	-5
LT	6	0	59	6	18	-7	4	-1	13	2	65	6	22	-8
LU	11	2	62	-5	16	0	8	3	3	0	73	-3	24	3
HU	2	-2	53	3	31	-1	9	1	5	-1	55	1	40	0
MT	3	-35	58	24	25	5	4	3	10	3	61	-11	29	8
NL	3	0	56	2	29	-1	7	0	5	-1	59	2	36	-1
AT	11	1	42	2	29	-1	13	-3	5	1	53	3	42	-4
PL	11	-1	57	2	22	-1	5	1	5	-1	68	1	27	0
PT	2	0	65	-3	24	4	3	0	6	-1	67	-3	27	4
RO	6	2	46	-4	33	-1	10	3	5	0	52	-2	43	2
SI	3	2	49	1	35	-4	9	1	4	0	52	3	44	-3
SK	2	-1	35	2	39	0	15	2	9	-3	37	1	54	2
FI	7	3	61	2	22	-4	3	-1	7	0	68	5	25	-5
SE	5	-3	62	4	23	0	4	1	6	-2	67	1	27	1

Sociāldemogrāfiskā analīze parāda līdzīgus modeļus attiecībā uz to, kā demokrātija darbojas gan ES, gan valstu līmenī, un gados jaunāki un izglītotāki respondenti un tie, kas atrodas labākā sociālekonomiskā situācijā, visticamāk tiks apmierināti.

Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem visdrīzāk ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas gan ES (61 % salīdzinājumā ar 51–56 % iedzīvotāju vecumā no 25 gadiem), gan valsts (62 % salīdzinājumā ar 55–56 %) līmeni. Respondenti, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, arī ir vairāk apmierināti nekā tie, kas pabeiguši 19 gadus vecu vai jaunāku izglītību (61 % pret 43–51 % ES līmenī, 63 % pret 49–52 % valsts līmenī).

Vadītāji (66 % ES līmenī, 69 % valsts līmenī) visdrīzāk būs apmierināti ar demokrātijas darbību, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (40 % un 41 %). Respondenti, kuriem nekad vai reti ir

grūtības apmaksāt savus rēkinus, biežāk ir apmierināti nekā tie, kuriem ir grūtības (60 % salīdzinājumā ar 32–48 % ES līmenī, 64 % salīdzinājumā ar 32–47 % valsts līmenī).

Turklāt tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, ir apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas ES (78 % salīdzinājumā ar 16 %). Tas pats attiecas uz Eiropas Parlamenta tēlu (81 % pret 19 %).

SD18 Visā jūs esat ļoti apmierināti, diezgan apmierināti, nav ļoti apmierināti vai nav apmierināti ar to, kā demokrātija darbojas... (%) — ES27)

	(Mūsu valsts)	ES
ES-27	56	54
Dzimums		
Vecīt	58	56
Sieviete	56	53
Vecums		
15–24	62	61
25–39	56	56
40–54	55	54
55+	56	51
Izglītība (sākums)		
—15	49	43
16–19	52	51
20+	63	61
Joprojām mācās	65	65
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	58	55
Vadītāji	69	66
Citas baltas apkakles	60	61
Strādnieki	50	48
Mājas personas	47	47
Bezdarbnieku	41	40
Atvajināts	56	51
Studenti	65	65
Grūtības apmaksāt rēkinus		
Lielāko daļu laika	32	32
Laiku pa laikam	47	48
Gandrīz nekad/nekad	64	60
ES tēls		
Pozitīvi	73	78
Neitrāla	51	43
Negatīva	27	16
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvi	74	81
Neitrāla	56	48

Negatīva	28	19
----------	----	----

Apmierinātība ar dažādiem demokrātijas aspektiem ES

Šajā aptaujā arī novērtēts apmierinātības līmenis ar desmit dažādiem ES demokrātijas aspektiem un konstatēts, ka lielākā daļa ES iedzīvotāju ir apmierināti ar septiņiem no šiem 10 aspektiem.

ES pilsoņi ir visvairāk apmierināti ar brīvām un godīgām vēlēšanām (70 %) un vārda brīvību (70 %), kam seko pamattiesību ievērošana (66 %), atsevišķu pilsoņu iespēja piedalīties politiskajā dzīvē (61 %) un plašsaziņas līdzekļu daudzveidība (60 %). Vairākums ir apmierināti arī ar pilsoniskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējām aizsargāt demokrātiju (59 %) un ar tiesiskumu (58 %).

QA11 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? (ES27) (%)

Brīvas un godīgas vēlēšanas

Vārda brīvība

Iespēja atsevišķiem pilsoņiem piedalīties politiskajā dzīvē {t. i., kā kandidāti vēlēšanās, politisko partiju biedriem}

Plašsaziņas līdzekļu daudzveidība

Tiesiskums (Le. cieņa pret tiesu iestāžu neatkarību, vēlēšanu sistēmas integritāte un objektivitāte)

Loti
apmierināts

Diezgan
apmierināts

Nav loti
apmierināts

Vispār nav
apmierināts

Nezinu

Tomēr politisko partiju apmierinātība ir ievērojami zemāka, nemot vērā līdzīgu cilvēku intereses (43 %), cīņu pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos (41 %) un cīņu pret korupciju (35 %). Tie ir arī vienīgie aspekti, attiecībā uz kuriem valda neapmierinātība (attiecīgi 52 %, 52 % un 60 %).

QA11 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? (ES27) (%)

Pamatiesību ievērošana

Pilsoniskās sabiedrības (Le. citizens, Association, N605) iespējas aizsargāt demokrātiju

Politiskās partijas, nemot vērā tādu cilvēku intereses kā jūs

Fligt pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos (nepatiesi pārspīlēti vai nepareizi atspoguļoti ziņu stāsti)

Cīņa pret korupciju

•
Ļoti
apmierināt
s

•
Diezgan
apmierināts

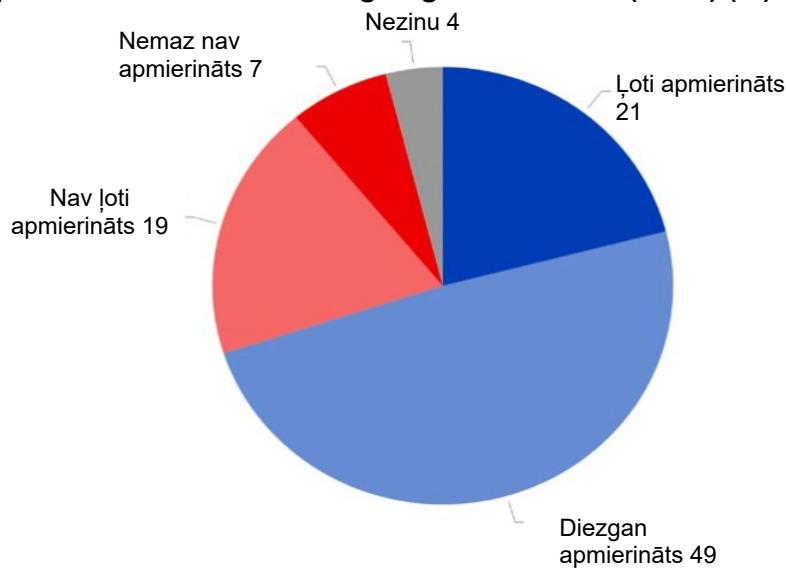
•
Nav ļoti
apmierināts

•
Vispār nav
apmierināts

Nezinu

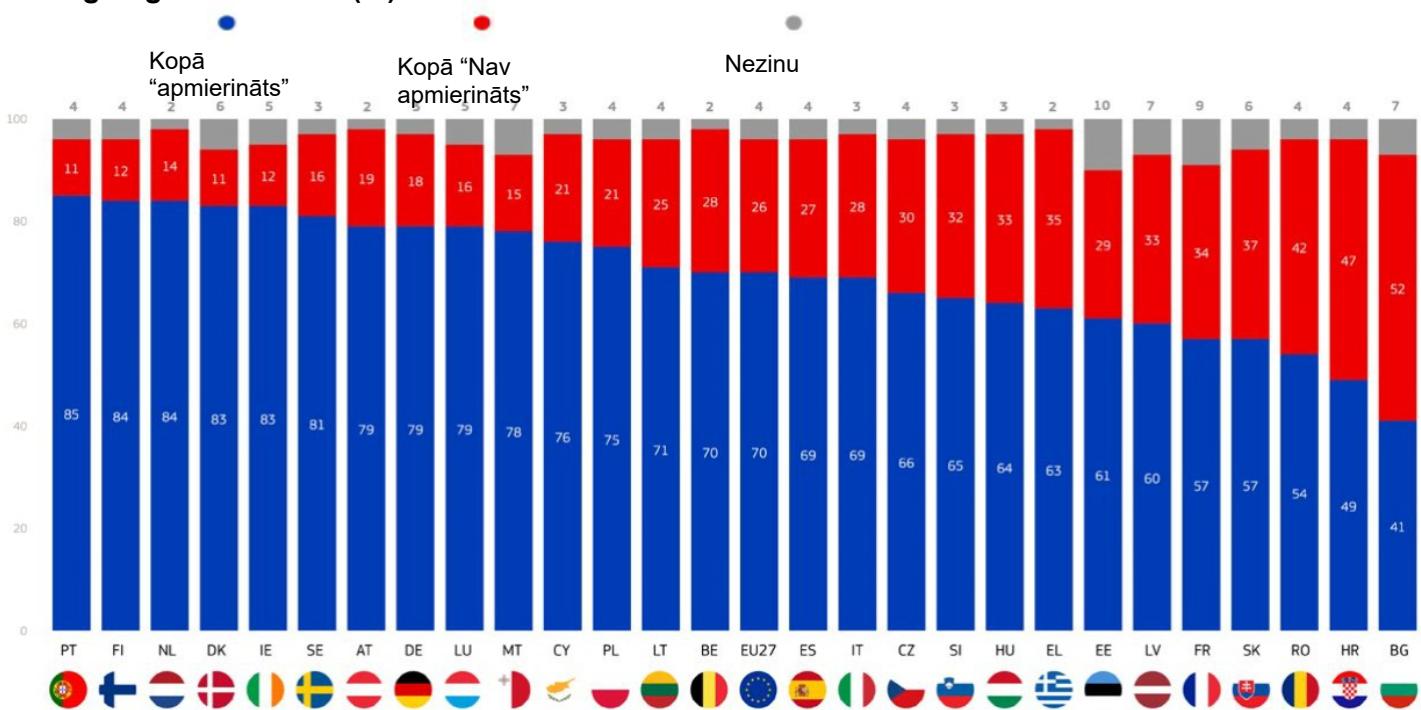
Septiņas no desmit dalībvalstīm ir apmierinātas ar brīvām un godīgām vēlēšanām Eiropas Savienībā, tostarp aptuveni viena piektā daļa (21 %) ir "ļoti apmierinātas". Savukārt aptuveni viena ceturtdaļa (26 %) apgalvo, ka viņi nav apmierināti ar šo aspektu.

**QA11.1 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem
Eiropas Savienībā? Brīvas un godīgas vēlēšanas (ES27) (%)**

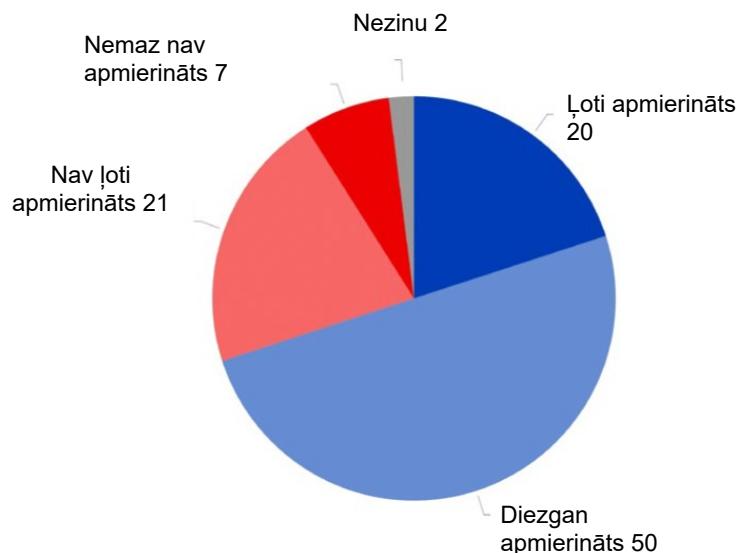
Visās valstīs, izņemot vienu, lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar brīvām un godīgām vēlēšanām Eiropas Savienībā, un vislielākais to īpatsvars ir Portugālē (85 %), Nīderlandē un Somijā (abās 84 %). Vienīgais izņēmums ir Bulgārija, kur 41 % ir apmierināti un 52 % ir neapmierināti. Līdz ar Bulgāriju apmierinātības līmenis ir viszemākais Horvātijā (49 %) un Rumānijā (54 %).

QA11.1 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Brīvas un godīgas vēlēšanas (%)

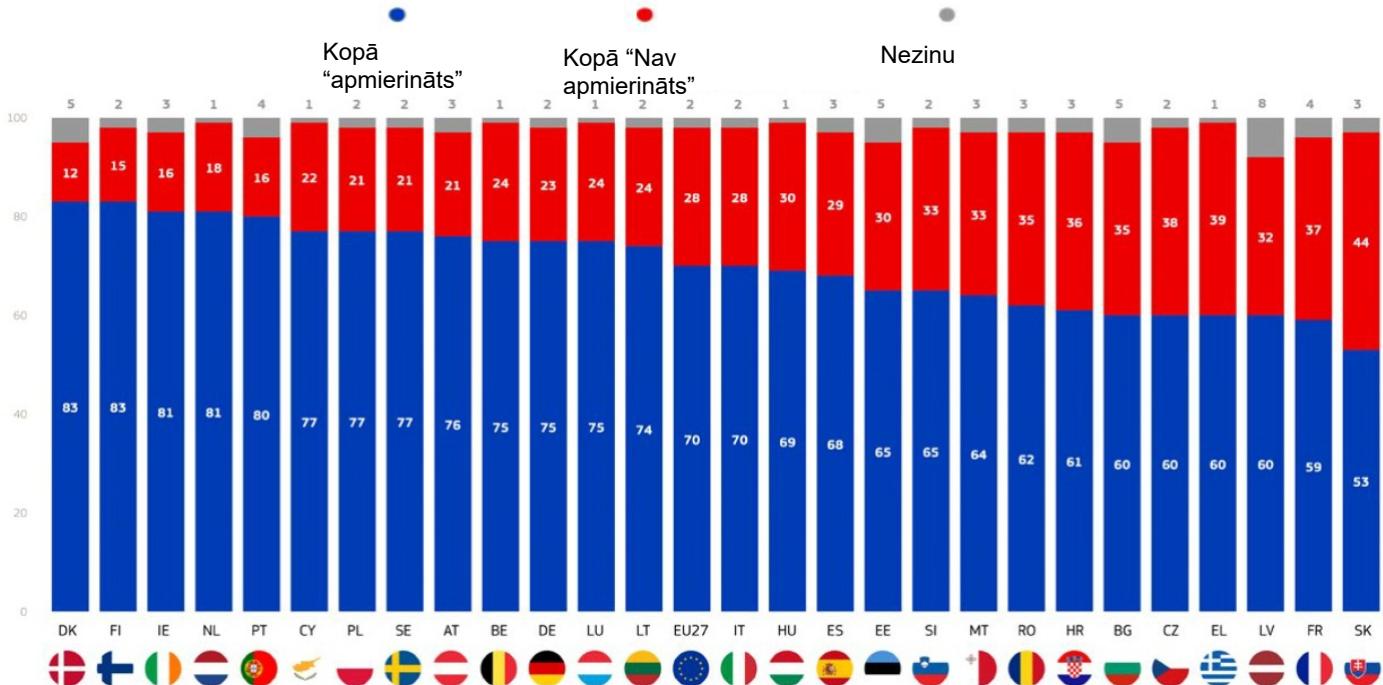
Septiņi no desmit arī ir apmierināti ar vārda brīvību, piektaļa sakot, ka viņi ir “Joti apmierināti”. Gandrīz trīs no desmit (28 %) nav apmierināti ar šo aspektu.

QA11.2 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Vārda brīvība (ES27) (%)

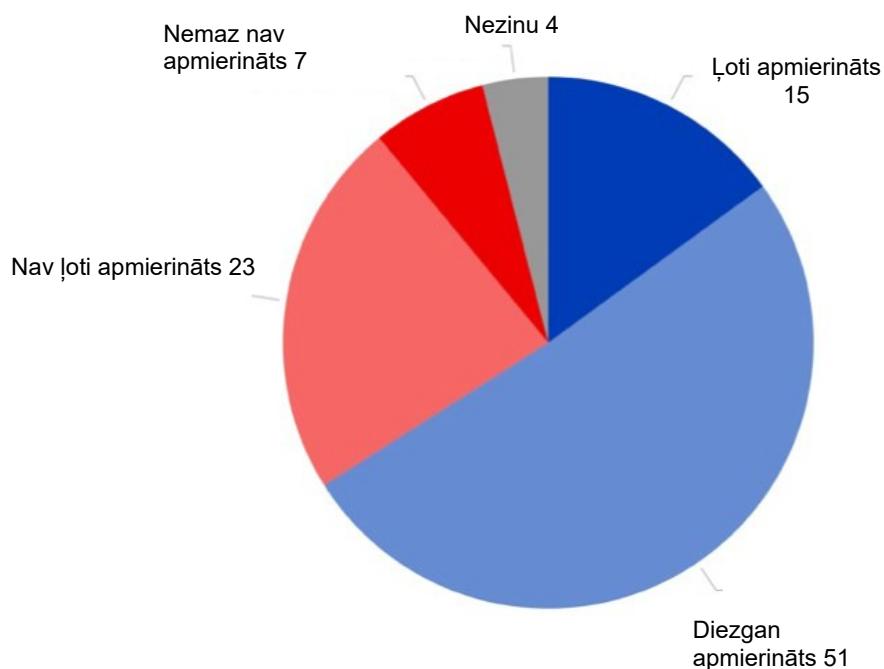
Respondenti, kuri ir apmierināti ar vārda brīvību, vairumā gadījumu ir visās valstīs. Proporcijas svārstās no vairāk nekā astoņiem no desmit Dānijā, Somijā (abās 83 %), Īrijā un Nīderlandē (abās 81 %) līdz sešām no desmit vai mazāk Slovākijā (53 %), Francijā (59 %), Bulgārijā, Čehijā, Grieķijā un Latvijā (visas 60 %).

QA11.2 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Vārda brīvība (%)

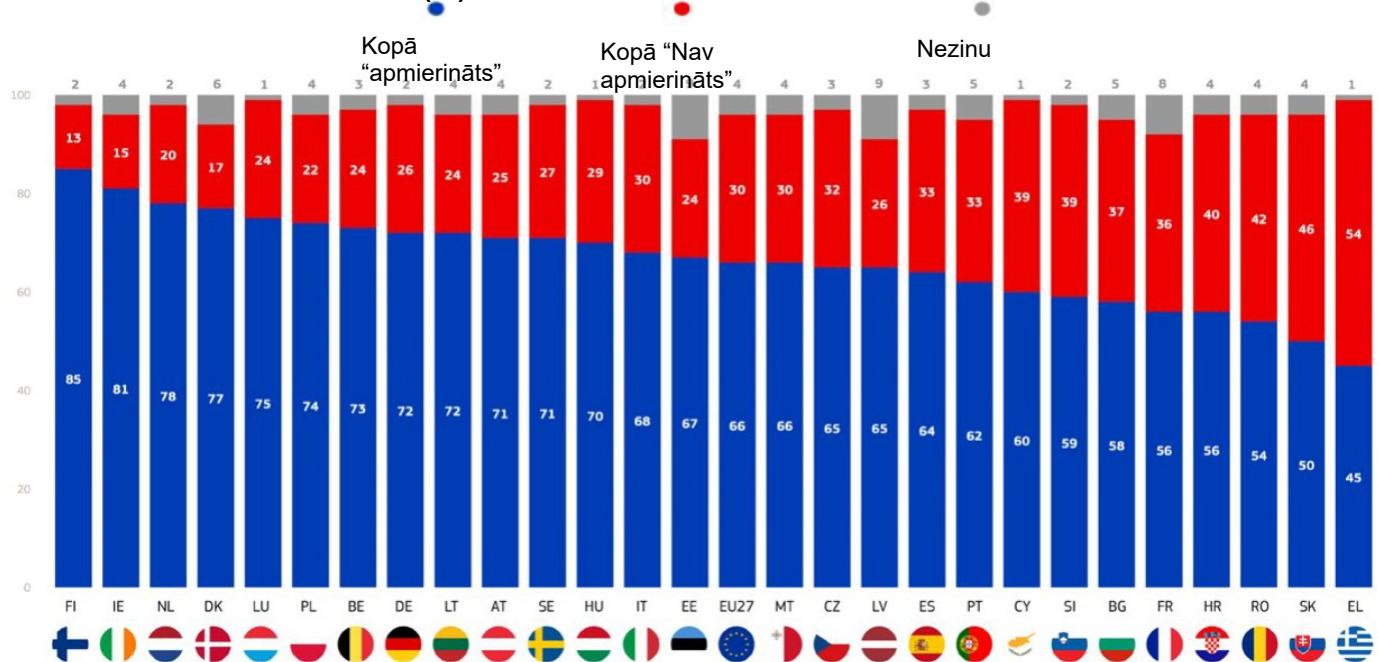
Divas trešdaļas respondentu (66 %) ir apmierināti ar pamattiesību ievērošanu, no kuriem 15 % ir “loti apmierināti”, savukārt trīs no desmit respondentiem apgalvo, ka viņi nav apmierināti.

QA11.6 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Pamattiesību ievērošana (ES27) (%)

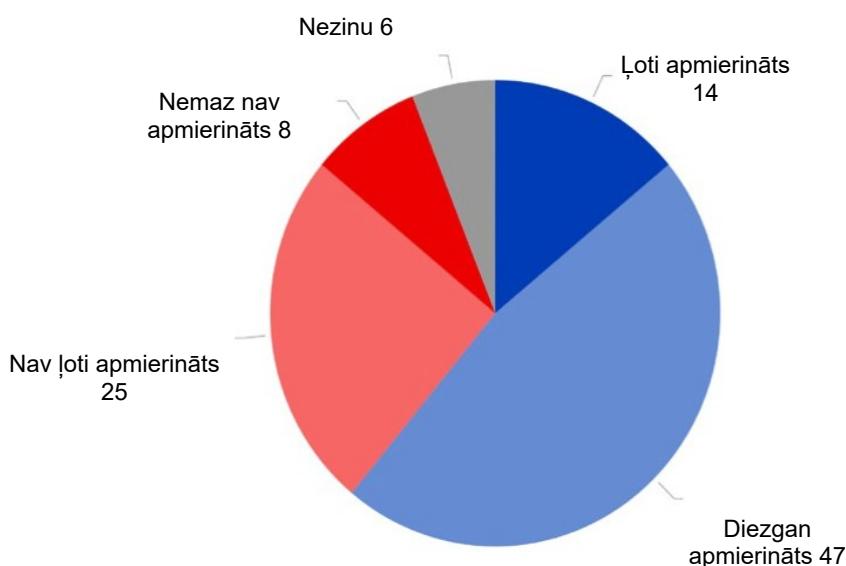
Vairākums ir apmierināts ar pamattiesību ievērošanu 26 ES dalībvalstīs. Respondenti, visticamāk, būs apmierināti ar šo aspektu Somijā (85 %), Īrijā (81 %) un Nīderlandē (78 %). Skalas pretējā galā Griekija ir vienīgā valsts, kurā apmierinātie ir mazākumā (45 % “apmierināti” un 54 % “neapmierināti”). Apmierinātības līmenis ir salīdzinoši zemāks arī Slovākijā (50 %) un Rumānijā (54 %).

QA11.6 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā?
Pamatattiešību ievērošana (%)

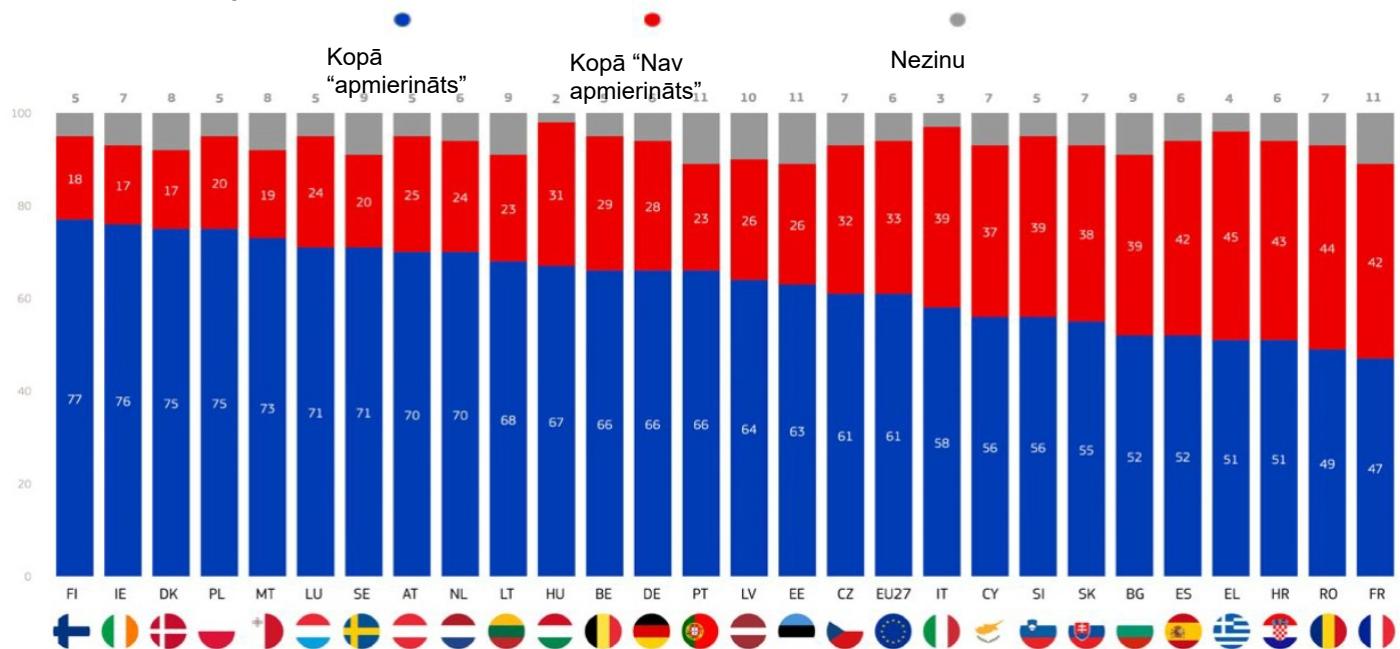
Aptuveni seši no desmit (61 %) pauž gandarījumu par iespēju atsevišķiem pilsoņiem piedalīties politiskajā dzīvē, 14 % apgalvojot, ka viņi ir "loti apmierināti". Trešdaļa respondentu (33 %) nav apmierināti ar šo demokrātijas aspektu ES.

QA11.4 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Iespēja atsevišķiem pilsoņiem piedalīties politiskajā dzīvē (t. i., kā kandidāti vēlēšanās, politisko partiju biedri) (ES27) (%)

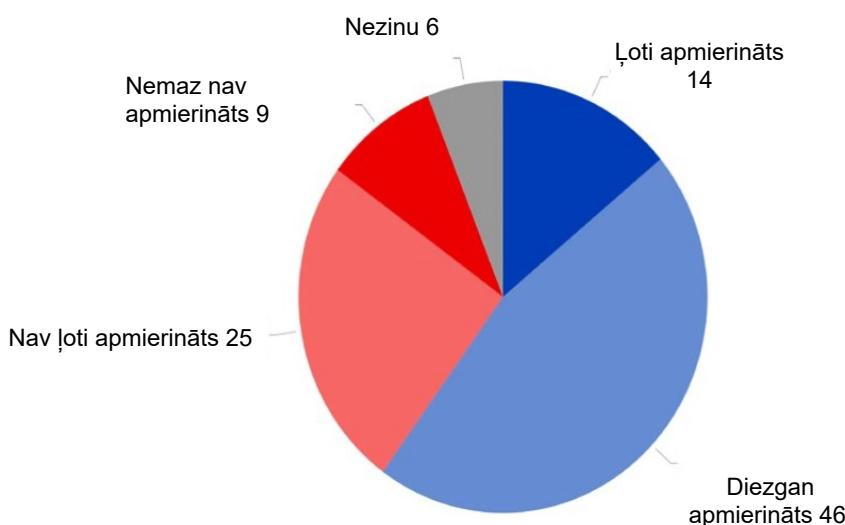
Vairākums visās valstīs ir apmierināts ar iespēju atsevišķiem pilsoņiem piedalīties politiskajā dzīvē, un proporcijas svārstās no vismaz trim ceturtdaļām Somijā (77 %), Īrijā (76 %), Dānijā un Polijā (abi 75 %) līdz mazāk nekā pusei Francijā (47 %) un Rumānijā (49 %).

QA11.4 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Iespēja atsevišķiem pilsoņiem piedalīties politiskajā dzīvē (t. i., kā kandidāti vēlēšanās, politisko partiju biedri) (%)

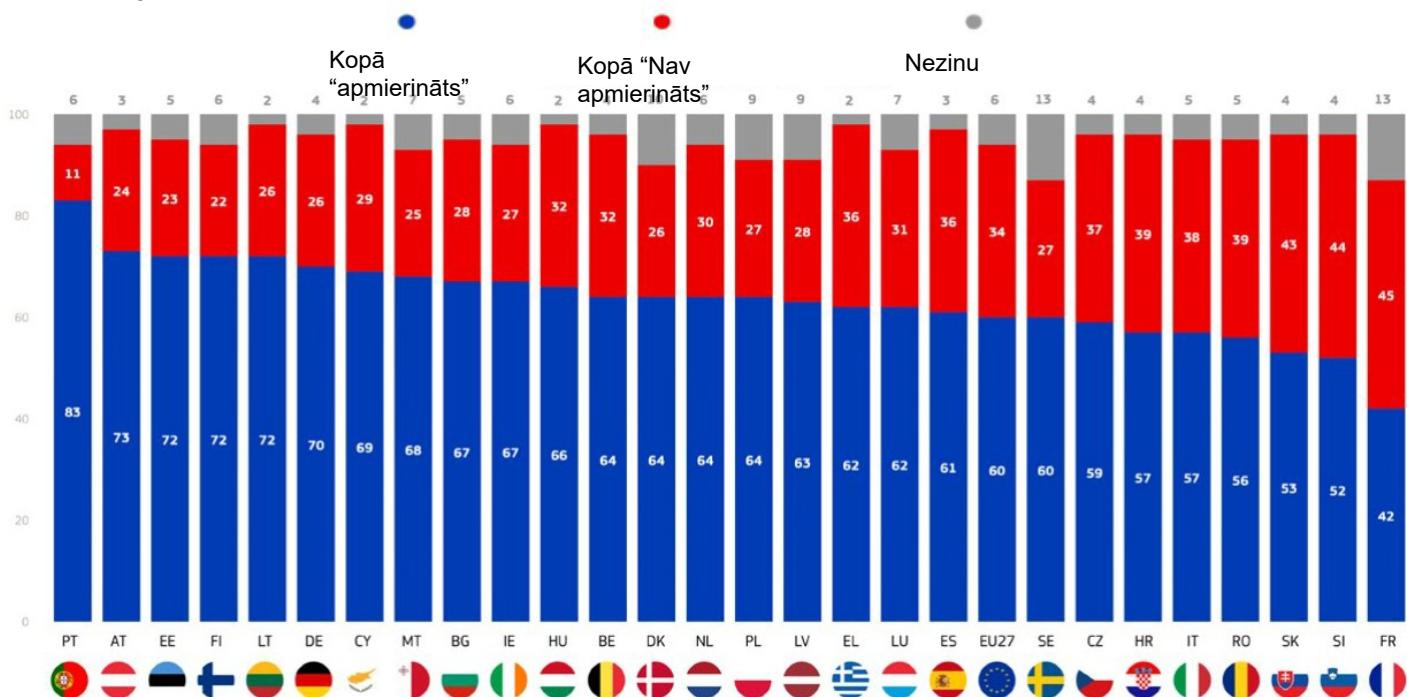
Seši no desmit uzskata, ka viņi ir apmierināti ar plašsaziņas līdzekļu daudzveidību ES, tostarp 14 % ir "Joti apmierināti". Nedaudz vairāk nekā viena trešdala (34 %) apgalvo, ka viņi nav apmierināti ar šo aspektu.

QA11.3 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Mediju daudzveidība (ES27) (%)

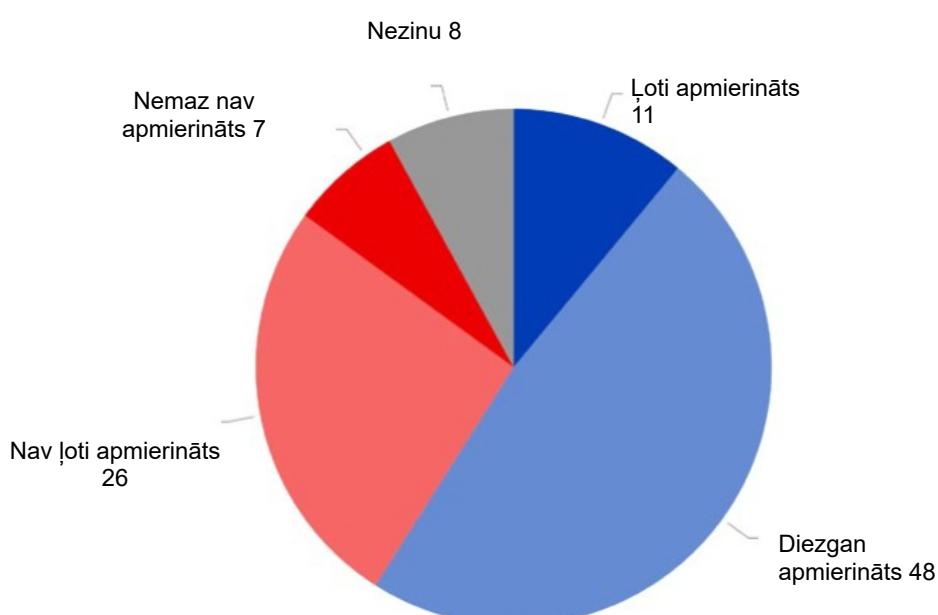
Apmierinātība ar plašsaziņas līdzekļu daudzveidību atsver neapmierinātību visās ES dalībvalstīs, izņemot vienu. Vairāk nekā septiņi no desmit Portugālē (83 %), Austrijā (73 %), Igaunijā, Somijā un Lietuvā (visas 72 %) ir apmierināti ar šo aspektu, savukārt Francija ir vienīgā valsts, kurā ir apmierināts mazākums (42 % "apmierināta" pret 45 % "neapmierināta"). Līdz ar Franciju apmierinātības līmenis ir viszemākais Slovēnijā (52 %) un Slovākijā (53 %).

**QA11.3 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā?
Mediju daudzveidība (%)**

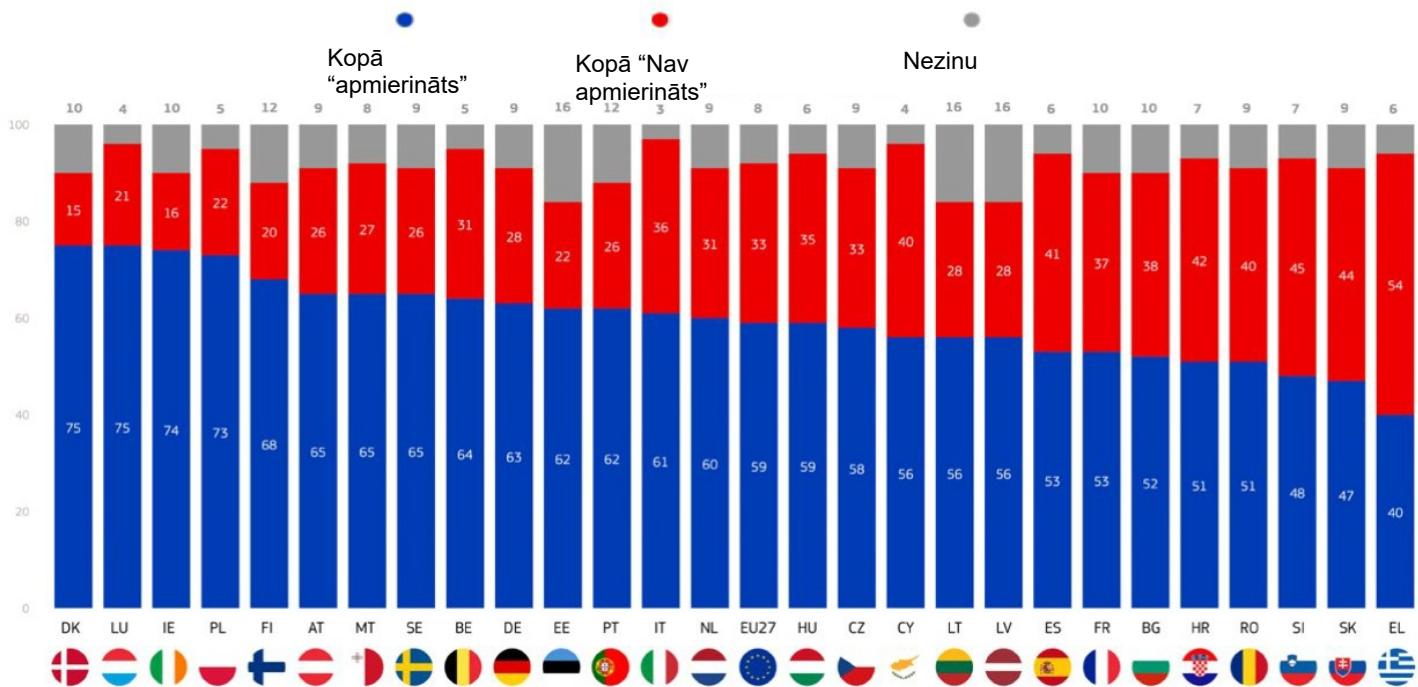
Lielākā daļa respondentu (59 %) ir apmierināti ar pilsoniskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējām aizsargāt demokrātiju, un 11 % respondentu ir "loti apmierināti". Trešdaļa respondentu (33 %) pauž neapmierinātību ar šo demokrātijas aspektu ES.

QA11.7 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Pilsoniskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējas aizsargāt demokrātiju (ES27) (%)

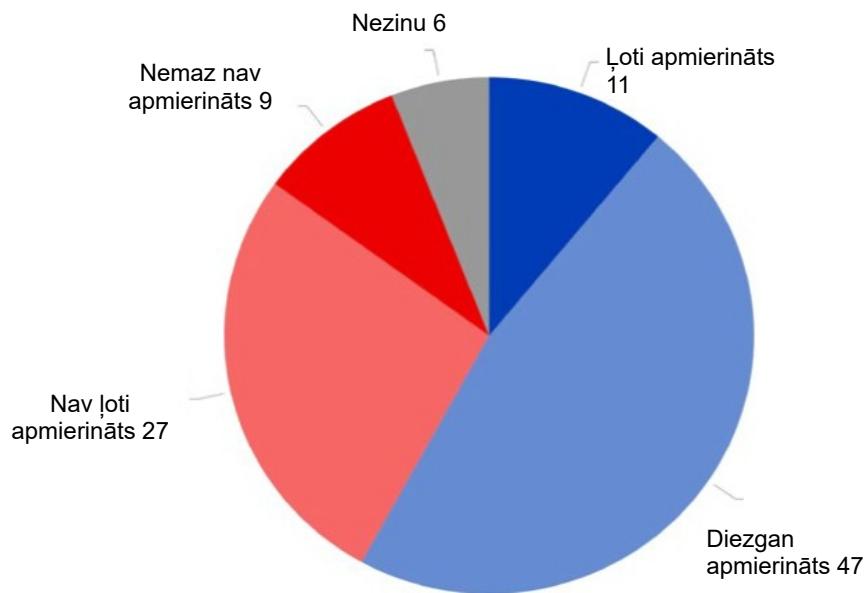
Respondenti, kuri ir apmierināti ar pilsoniskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējām aizsargāt demokrātiju, lielākoties ir 26 valstis. Četri augsti apmierinātības līmenis ir Dānijā, Luksemburgā (gan 75 %), gan Īrijā (74 %). Grieķija ir vienīgā valsts, kurā apmierināts mazākums respondentu (40 % respondentu apmierināti ar 54 % neapmierinātību), un mazāk nekā puse respondentu ir apmierināti arī Slovākijā (47 %) un Slovēnijā (48 %).

QA11.7 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā?
Pilsoniskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējas aizsargāt demokrātiju (%)

Gandrīz seši no desmit (58 %) apgalvo, ka ir apmierināti ar tiesiskumu Eiropas Savienībā, tostarp aptuveni katrs desmitais (11 %) apgalvo, ka viņi ir "loti apmierināti". Vairāk nekā viena trešdaļa (36 %) pauž neapmierinātību.

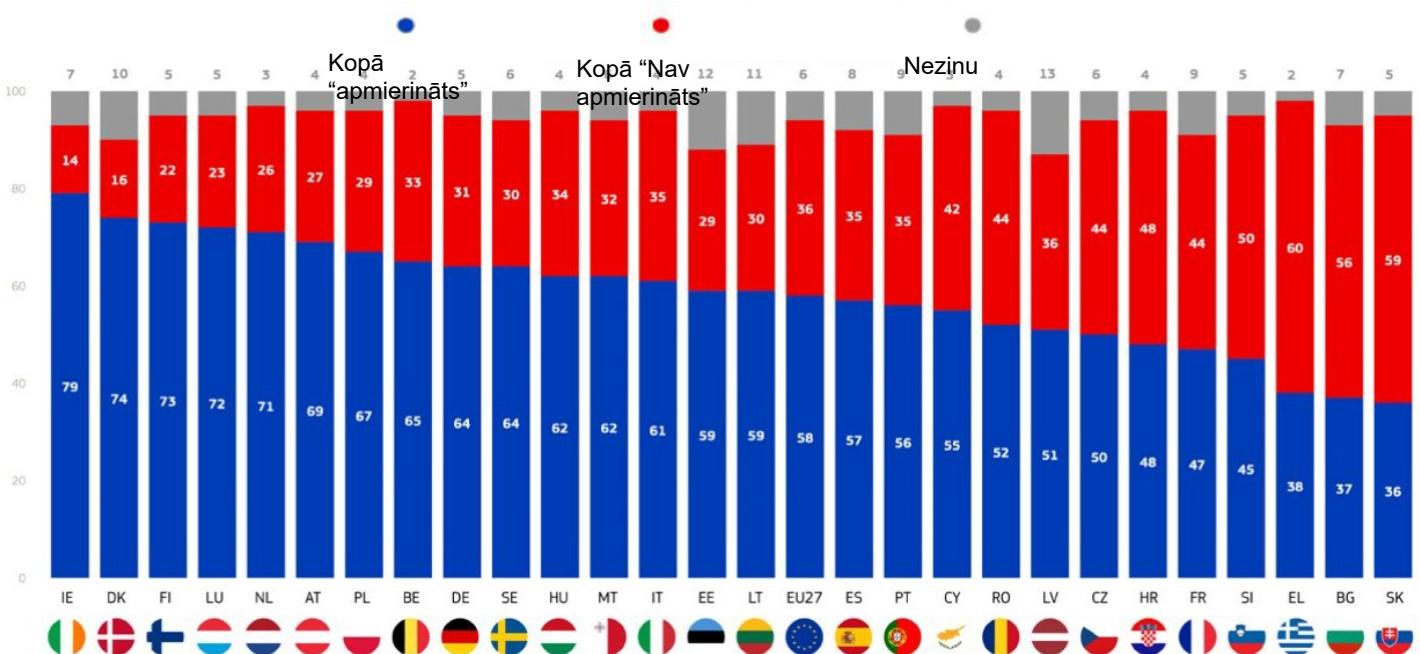
QA11.5 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Tiesiskums (t. i., tiesu varas neatkarības ievērošana, vēlēšanu sistēmas integritāte un objektivitāte) (ES27) (%)

22 valstīs vairākums ir apmierināts ar tiesiskumu Eiropas Savienībā, un respondenti Īrijā (79 %), Dānijā (74 %) un Somijā (73 %), visticamāk, būs apmierināti ar šo aspektu. Savukārt neapmierinātība atsver apmierinātību četrās valstīs: Slovākija (36 % apmierināts salīdzinājumā ar 59 % "neapmierināts"), Bulgārija (37 % pret 56 %), Griekija (38 % pret 60 %) un Slovēnija (45 % pret 50 %). Atzinumi ir sadalīti Horvātijā (48 % "apmierināti" un 48 % "neapmierināti").

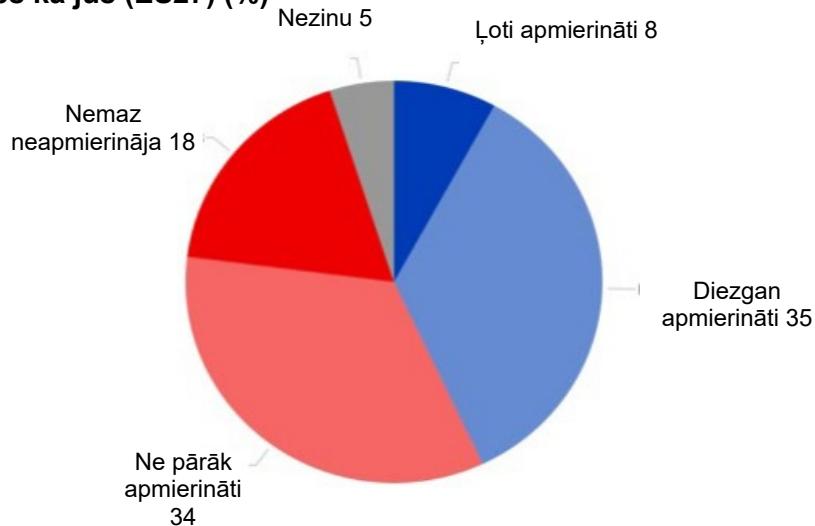
QA11.5 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā?

Tiesiskums (t. i., tiesu varas neatkarības ievērošana, vēlēšanu sistēmas integritāte un objektivitāte) (%)

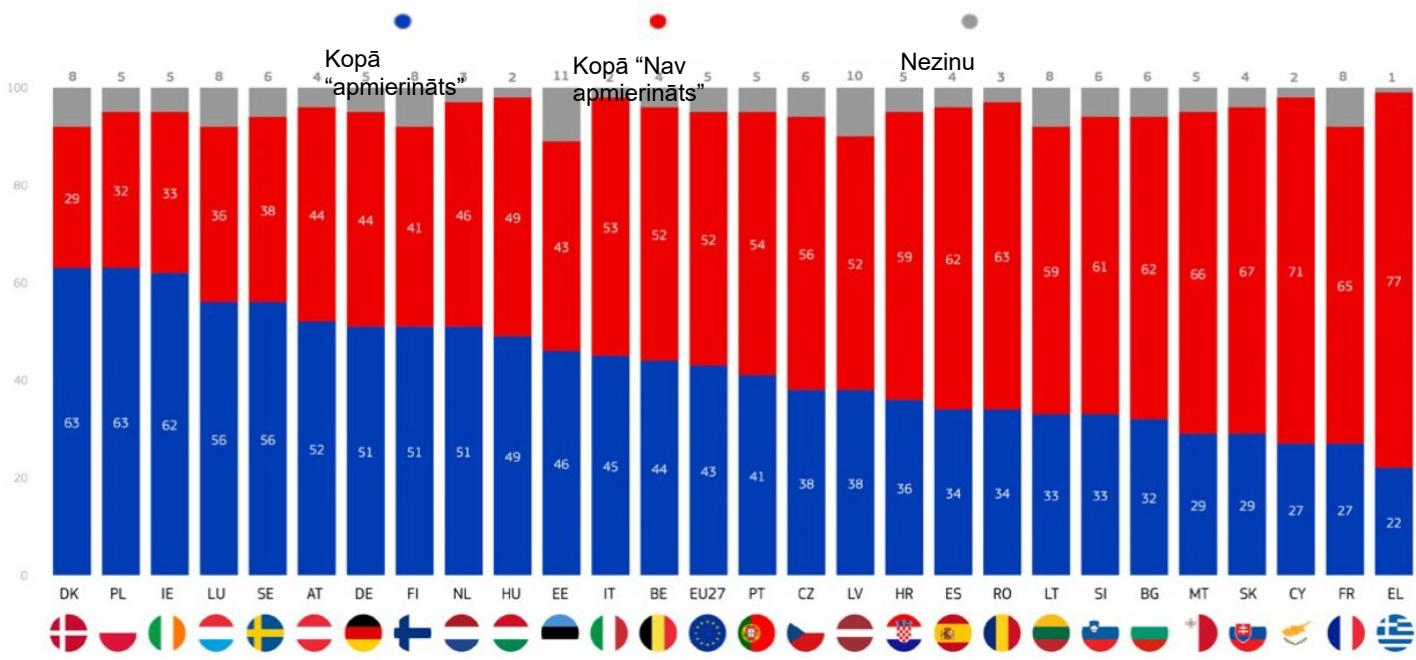
Mrūda vairāk nekā četri no desmit (43 %) ir apmierināti ar politiskajām partijām, nesmot vērā tādu cilvēku intereses, kas viņiem patīk, un mazāk nekā desmitā daļa (8 %) apgalvo, ka ir "joti apmierināti". Turpretī vairākums (52 %) ir neapmierināti ar šo aspektu, tostarp gandrīz viena piekdaļa (18 %), kas apgalvo, ka "nav apmierināti".

**QA11.8 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem
Eiropas Savienībā? Politiskās partijas, nēmot vērā tādu cilvēku
intereses kā jūs (ES27) (%)**

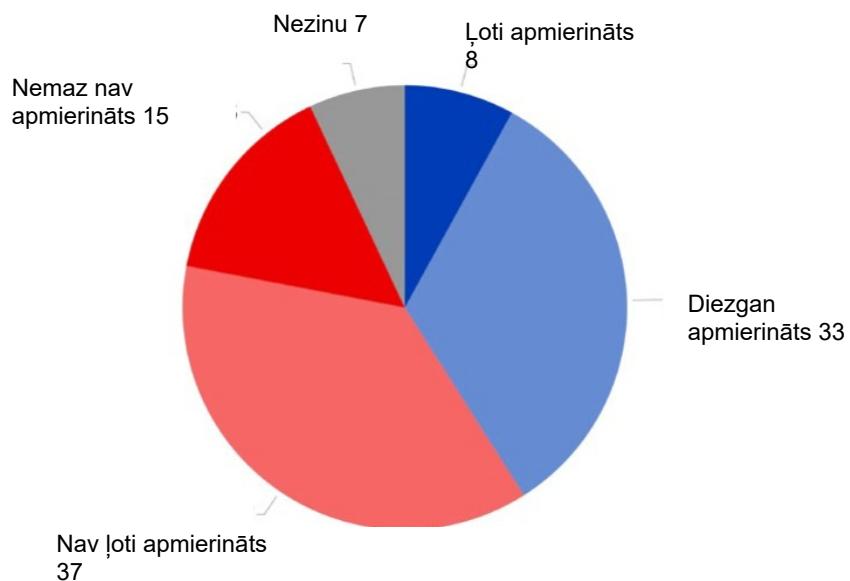
Desmit valstīs respondenti, visticamāk, būs apmierināti nekā neapmierināti ar politiskajām partijām, nēmot vērā tādu cilvēku intereses, kas viņiem patīk; proporcijas svārstās no vairāk nekā sešiem no desmit Dānijā, Polijā (gan 63 %) un Īrijā (62 %), līdz 22 % Grieķijā un 27 % Kiprā un Francijā.

**QA11.8 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā?
Politiskās partijas, nēmot vērā tādu cilvēku intereses kā jūs (%)**

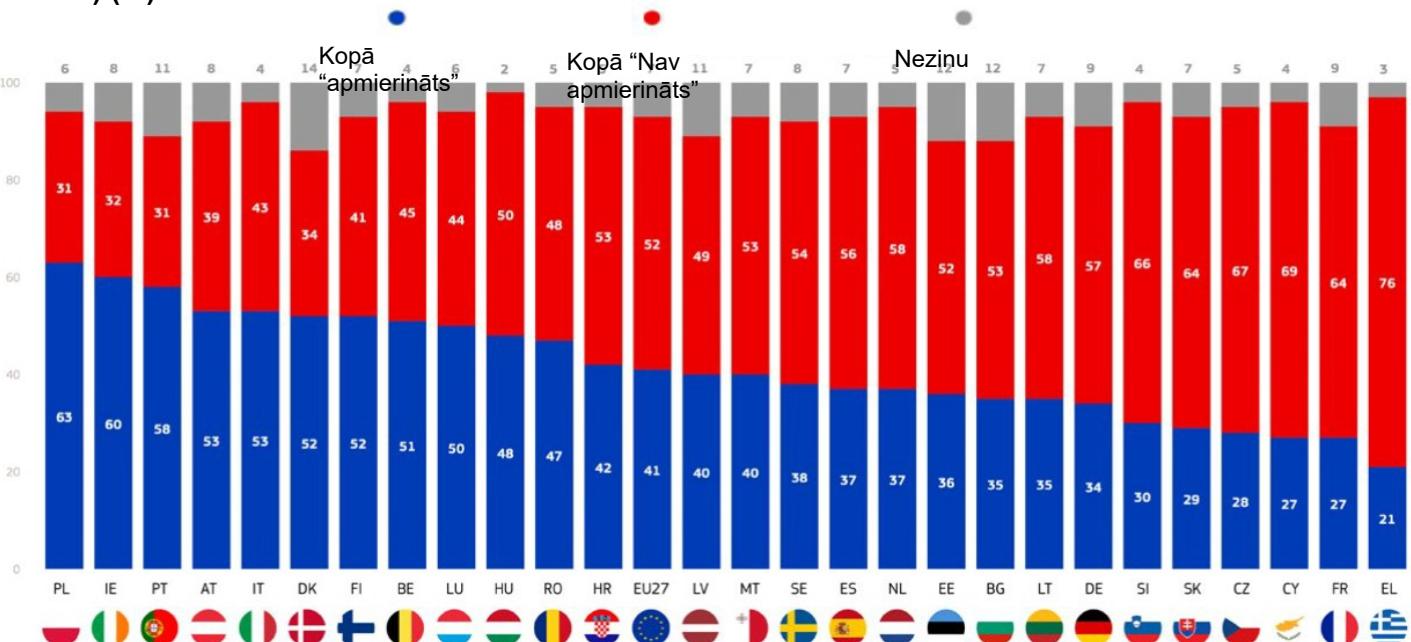
Mazākums respondentu (41 %) ir apmierināti ar cīņu pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos, tostarp mazāk nekā katrs desmitais (8 %) ir "Āoti apmierināti". Savukārt vairāk nekā puse (52 %) nav apmierināti ar šo aspektu. Šajā proporcijā ietilpst 15 %, kuri apgalvo, ka "nav apmierināti".

QA11.9 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Cīņa pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos (t. i., viltus, pārspīlēti vai nepareizi atspoguļoti ziņu stāsti) (%)

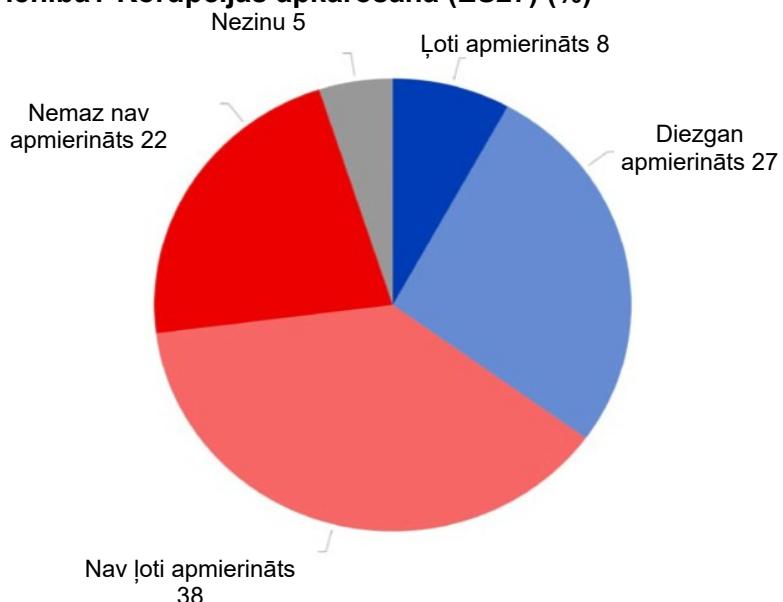
Apmierinātība ar cīņu pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos atsver neapmierinātību deviņās valstīs. Polija (63 %), Irija (60 %) un Portugāle (58 %) ir valstis, kurās respondenti, visticamāk, būs apmierināti ar šo aspektu. Savukārt 21 % Grieķijā un 27 % Kiprā un Francijā apgalvo, ka ir apmierināti.

QA11.9 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Cīņa pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos (t. i., viltus, pārspīlēti vai nepareizi atspoguļoti ziņu stāsti) (%)

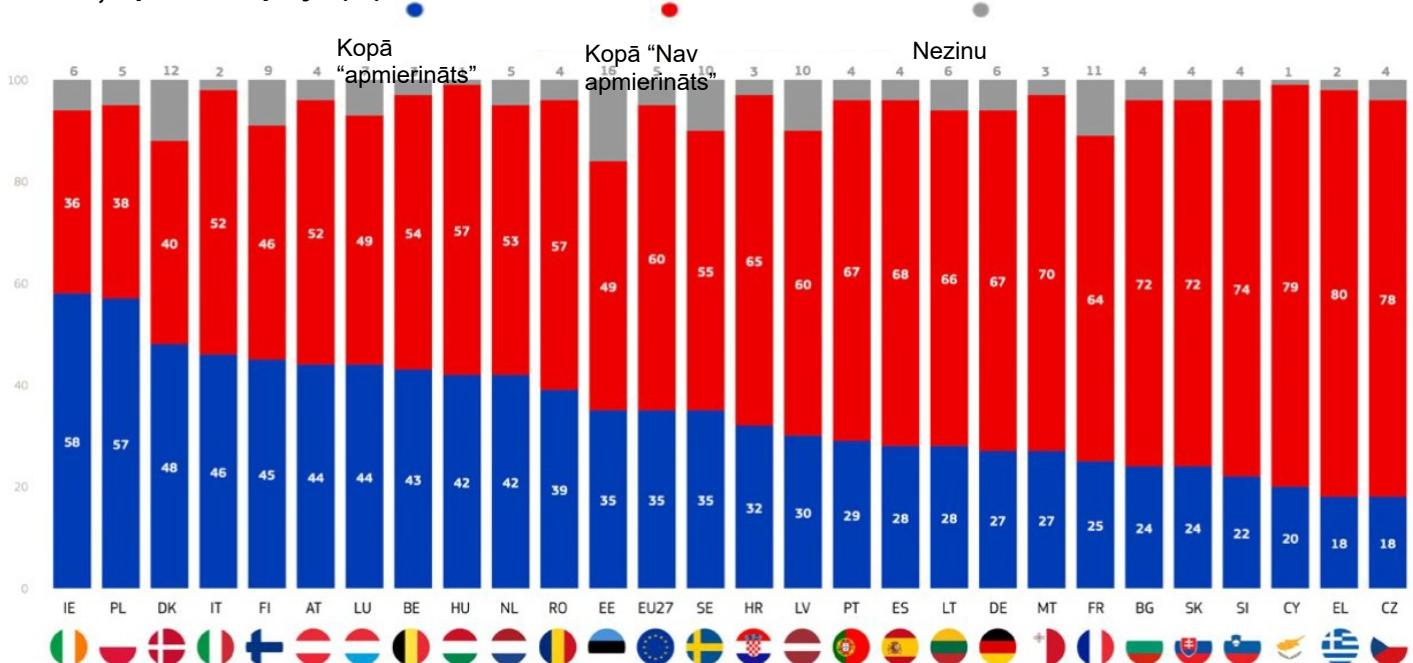
Nedaudz vairāk nekā viena trešdaļa (35 %) ir apmierināti ar cīņu pret korupciju, 8 % apgalvojot, ka viņi ir "joti apmierināti". Tomēr lielākā daļa respondentu (60 %) pauž neapmierinātību ar šo aspektu, tostarp vairāk nekā viena piektdaļa (22 %) respondentu, kuri "nav apmierināti".

QA11.10 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Korupcijas apkarošana (ES27) (%)

Īrijā (58 %), Polijā (57 %) un Dānijā (48 %) vairākums ir apmierināts ar cīņu pret korupciju, savukārt atlikušajās 24 valstīs šāds viedoklis ir mazākumā. Viszemākais apmierinātības līmenis ir Čehijā, Grieķijā (abās 18 %) un Kiprā (20 %).

QA11.10 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? Cīņa pret korupciju (%)

Analizējot rezultātus pēc respondentu sociāldemogrāfiskajām iezīmēm, attiecībā uz visiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā ir vērojamas konsekventas apmierinātības līmeņa tendences. Jo īpaši apmierinātības līmenis parasti atšķiras atkarībā no vecuma, izglītības līmeņa, sociālekonomiskā statusa un attieksmes pret ES.

Jaunākie respondenti (vecumā no 15 līdz 24 gadiem) mēdz paust lielāku apmierinātību ar lielāko daļu demokrātijas aspektu ES. Šī tendence ir visnozīmīgākā attiecībā uz cīņu pret korupciju (40 % pret 31 % cilvēku vecumā no 55 gadiem) un politiskajām partijām, nesmot vērā līdzīgu cilvēku intereses (48 % pret 40 %).

Labāk izglītoti respondenti, visticamāk, būs apmierināti ar katru konkrētu aspektu. Piemēram, tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, visticamāk, būs apmierināti ar pamattiesību ievērošanu (72 % salīdzinājumā ar 59 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem) un ar pilsoniskās sabiedrības iespējām aizsargāt demokrātiju (64 % pret 51 %).

Vadītāji, visticamāk, būs apmierināti ar lielāko daļu aspektu. Piemēram, gandrīz septiņi no desmit vadītājiem (68 %) ir apmierināti ar pilsoniskās sabiedrības iespējām aizsargāt demokrātiju salīdzinājumā ar 49 % mājsaimniecību.

Respondenti, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus, ir daudz vairāk sliecas nekā tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika būt apmierinātiem ar katru demokrātijas aspektu. Tas jo īpaši attiecas uz pamattiesību ievērošanu (72 % pret 49 %) un tiesiskumu (63 % pret 40 %). Šis modelis ir līdzīgs tiem, kas sevi uzskata par sabiedrības augstākās vai augstākās vidusšķiras daļu, salīdzinot ar tiem, kuri sevi uzskata par darba šķiru, un tiem, kas saka, ka viņu dzīves līmenis nav mainījis salīdzinājumā ar tiem, kuri ir piedzīvojuši pasliktināšanos. Šis konstatējums liecina, ka apmierinātības līmenim ar katru demokrātijas aspektu ir tendence palielināties līdz ar respondentu (uztverto) sociāli ekonomisko stāvokli.

Respondenti ar pozitīvu priekšstatu par ES biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, ir apmierināti ar katru aspektu. Tas jo īpaši attiecas uz pamattiesību ievērošanu (83 % pret 36 %) un tiesiskumu (75 % salīdzinājumā ar 28 %). Līdzīgi, ja respondenti piekrīt, ka viņu viedoklis tiek nemts vērā ES un savā valstī, viņiem ir lielāka iespēja paust gandarījumu par katru no šiem aspektiem. Piemēram, 76 % no tiem, kuri piekrīt, ka viņu viedoklis tiek nemts vērā ES (salīdzinājumā ar 46 % no tiem, kas nepiekrit), un 72 % no tiem, kuri piekrīt, ka viņu viedoklis tiek nemts vērā savā valstī (salīdzinājumā ar 42 % no tiem, kuri nepiekrit), ir apmierināti ar iespēju atsevišķiem pilsoniem piedalīties politiskajā dzīvē.

Visbeidzot, apmierinātības līmenis ir augstāks to cilvēku vidū, kuri balsoja pēdējās Eiropas vēlēšanās, jo īpaši attiecībā uz brīvām un godīgām vēlēšanām (76 % salīdzinājumā ar 61 % no tiem, kuri nebalsoja).

QA11 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? (% — ES27)

	Brīvas un godīgas vēlēšanas	Vārda brīvība	Iespēja atsevišķiem pilsoniem piedalīties politiskajā dzīvē (t. i., kā kandidāti vēlēšanās, politisko partiju biedri)	Plašsazīnas līdzekļu daudzveidība	Tiesiskums (t. i., tiesu varas neatkarības ievērošana, Eleitoral sistēmas integrītāte un objektivitāte)
ES-27	70	70	61	60	56
Dzimums					
Vecīt	72	71	61	61	66
Sieviete	68	69	60	66	57
Vecums					
15–24	73	73	64	64	63
25–39	71	69	62	61	60
40–54	67	69	59	60	59
55+	71	70	59	60	56
Izglītība (sākums)					
—15	66	66	53	57	53
16–19	67	67	58	59	56
20+	75	75	65	64	64
Joprojām mācās	75	75	66	65	64
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	72	70	58	61	61
Vadītāji	78	77	68	65	67
Citas baltas apkakles	72	72	65	65	63
Strādnieki	65	66	56	59	53
Mājas personas	62	65	50	53	53
Bezdarbnieku	63	62	53	54	49
Atvajināts	70	70	60	60	56
Studenti	75	75	66	65	64
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	56	56	43	51	46
Laiku pa laikam	63	64	55	56	54
Gandrīz nekad/nekad	76	75	65	65	63
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	63	61	51	55	50
Zemākā vidusšķira	67	67	56	59	54
Vidusšķira	73	73	64	62	61
Augstākā vidusšķira	81	81	72	68	71
Augstākā klase	81	83	72	67	77
ES tēls					
Pozitīvi	84	85	75	74	75
Neitrāla	66	66	55	57	53
Negatīva	42	39	35	38	26
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ņemts vērā					
Piekritu	83	83	76	74	74
Nepiekrist	58	58	46	49	45
Mana balss tiek ņemta vērā (Mūsu valstī)					
Piekritu	81	60	72	71	70
Nepiekrist	54	54	42	45	41
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās					
Jā	76	75	65	65	64
Nē	61	62	52	53	51
Jūsu dzīves līmenis ir...					
Jau ir samazināts	64	64	54	55	51
Vēl nav samazināts, bet tiks	76	76	67	67	67
Nav mainīts/palielināts	77	77	68	67	67

QA11 Cik jūs esat apmierināts ar šādiem demokrātijas aspektiem Eiropas Savienībā? (% — ES27)

	Pamattiesību ievērošana	Pilsotiskās sabiedrības (t. i., pilsoņu, apvienību, NVO) iespējas aizsargāt demokrātiju	Politiskās partijas, nemot vērā tādu cilvēku intereses kā jūs	Cīņa pret dezinformāciju plašsaziņas līdzekļos (t. i., viltus, pārspilēti vai nepareizi atspoguļoti ziņu stāsti)	Cīņa pret korupciju
ES-27	66	59	43	41	35
Dzimums					
Vecīt	68	61	43	41	35
Sieviete	65	59	42	40	35
Vecums					
15–24	70	63	48	45	40
25–39	68	63	45	43	38
40–54	66	58	43	42	35
55+	65	57	40	38	31
Izglītība (sākums)					
—15	59	51	35	35	29
16–19	64	57	42	41	34
20+	72	64	46	42	35
Joprojām mācās	71	67	50	45	41
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbinātie	68	58	42	40	35
Vadītāji	74	68	50	43	39
Citas baltas apkakles	72	63	49	49	39
Strādnieki	62	57	41	41	35
Mājas personas	58	49	38	36	36
Bezdarbnieku	59	50	29	34	27
Atvajināts	64	57	39	36	29
Studenti	71	67	50	45	41
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	49	43	25	31	24
Laiku pa laikam	60	52	38	41	35
Gandrīz nekad/nekad	72	64	47	43	36
Apsvērt piederību pie					
Darba klase	57	50	33	35	29
Zemākā vidusšķira	62	54	38	40	30
Vidusšķira	70	64	46	44	38
Augstākā vidusšķira	78	70	57	45	41
Augstākā klase	86	78	63	42	53
ES tēls					
Pozitīvi	83	75	58	53	46
Neitrāla	60	54	36	37	29
Negatīva	35	30	18	21	17
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā					
Piekriņu	80	75	59	51	46
Nepiekrist	53	46	28	32	26
Mana balss tiek ļemta vērā (Mūsu valstī)					
Piekriņu	77	71	54	48	42
Nepiekrist	49	42	26	30	25
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās					
Jā	71	65	48	44	37
Nē	58	52	37	37	32
Jūsu dzīves līmenis ir...					
Jau ir samazināts	59	53	34	35	28
Vēl nav samazināts, bet tiks	73	66	52	49	42
Nav mainīts/palielināts	75	68	54	45	42

2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Otrajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta eiropiešu izpratnei un attieksmei pret Eiropas Savienības un Eiropas Parlamenta rīcību pēdējo gadu laikā. Vispirms tiek pārbaudīts, vai pilsoņi ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši plašsaziņas līdzekļos kaut ko par Eiropas Parlamentu un šīs informācijas radīto iespaidu. Pēc tam tiek analizēta vispārējā attieksme pret ES rīcības ietekmi un gan informētība par nesenajiem ES un Eiropas Parlamenta veiktajiem pasākumiem vairākās politikas jomās, gan apmierinātība ar tiem.

Rezultāti liecina, ka plašsaziņas līdzekļu sniegtā informācija par Eiropas Parlamentu ir atstājusi ES pilsoņiem labvēlīgu iespaidu un ka lielākā daļa apzinās, kā ES ietekmē viņu ikdienas dzīvi. Turklāt kontekstā, ko raksturo straujas būtiskas izmaiņas ES politikā, lai risinātu vairākas krizes, kopumā ir augsts informētības līmenis un apmierinātība ar ES rīcību pēdējos gados. Gadu pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā ES atbalsts Ukrainai neapšaubāmi ir tas, ko iedzīvotāji ir gan visvairāk informēti, gan visvairāk apmierināti ar to.

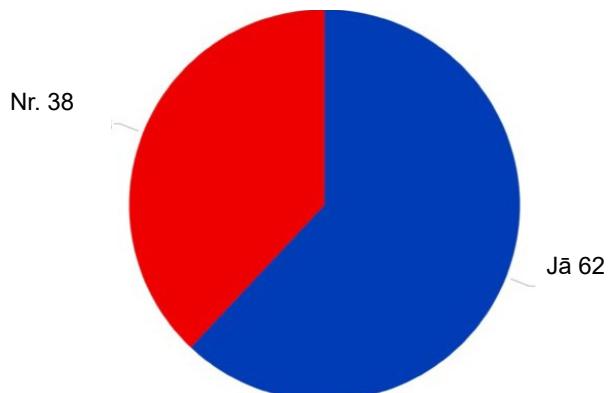
Eiropas Parlamenta pamanāmība plašsaziņas līdzekļos

ES iedzīvotāju informētība par Eiropas Parlamentu kopumā ir ļoti augsta. Eirobarometra standarta apsekojumi liecina, ka kopš 2006. gada Eiropas Parlaments ir pastāvīgi noteicis ES iestāžu sarakstu informētības ziņā. 2023. gada janvārī-februārī veiktās Eirobarometra pēdējās standarta aptaujas rezultāti nav izņēmums, un gandrīz deviņi no desmit respondentiem teica, ka ir dzirdējuši par Eiropas Parlamentu²⁰.

Tāpēc nav pārsteidzoši konstatēt, ka pašreizējā aptaujā pārliecinošs iedzīvotāju vairākums (62 %, -2 procentpunkti kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) nesen ir lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio kaut ko par Eiropas Parlamentu. Savukārt mazāk nekā četri no desmit (38 %, + 2 procentpunkti) uz šo jautājumu atbild negatīvi. Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri šie rādītāji kopumā ir saglabājušies stabili.

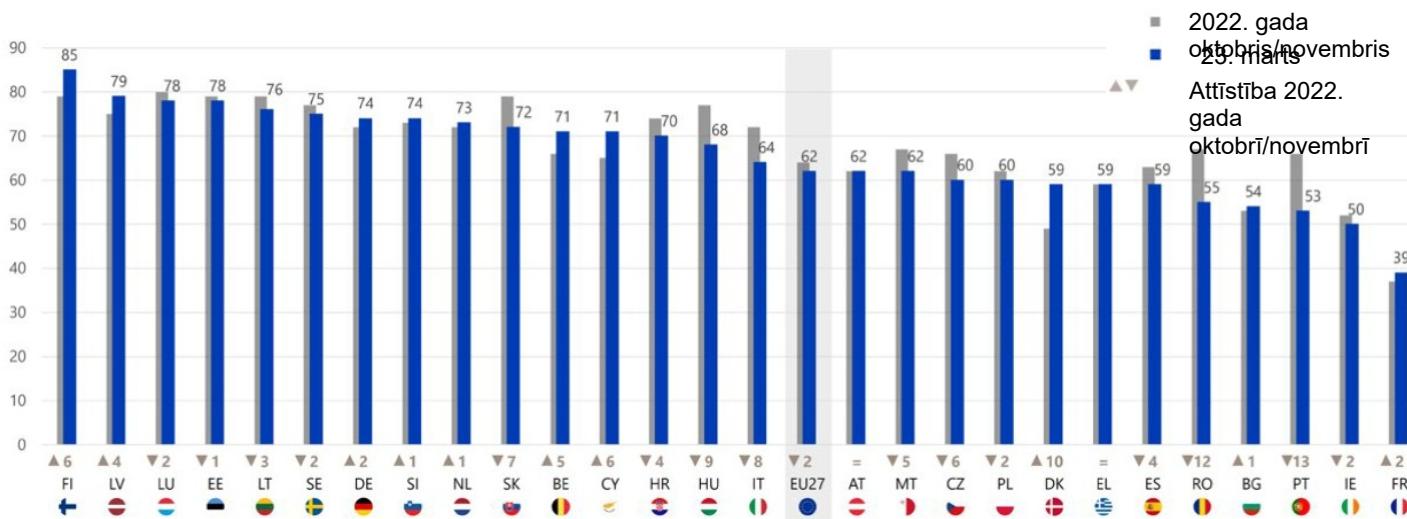
20 Eiropas Komisija, Eirobarometra standartaptauja 98–2022.–2023. gada ziema (EB 98.2), pieejams tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio kaut ko par Eiropas Parlamentu? (ES27) (%)

Vismaz trīs ceturtdaļas respondentu sešās valstīs nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu, izmantojot internetu, televīziju vai radio: Somija (85 %), Latvija (79 %), Igaunija, Luksemburga (abās 78 %), Lietuva (76 %) un Zviedrija (75 %). Tas kontrastē ar 39 % Francijā, 50 % Īrijā un 53 % Portugālē, kuri sniedz šādu atbildi.

QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši radio kaut ko par Eiropas Parlamentu? (%) — jā)

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri desmit valstīs ir samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par Eiropas Parlamentu. Vislielākais samazinājums vērojams Portugālē (53 %, -13 procentpunktī), Rumānijā (55 %, -12 procentpunktī) un Ungārijā (68 %, -9 pp). Tajā pašā laikā šis respondentu īpatsvars ir palielinājies piecās valstīs: Dānija (59 %, + 10 procentpunktī), Somija (85 %, + 6 procentpunktī), Kipra (71 %, + 6 procentpunktī), Beļģija (71 %, + 5 procentpunktī) un Latvija (79 %, + 4 procentpunktī). Atlikušajās 12 valstīs šis rādītājs ir saglabājies stabils vai nemainīgs.

Vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu vai nu internetā, televīzijā vai radio (66 % pret 57 %). Turklāt šis īpatsvars palielinās līdz ar vecumu, un divas trešdaļas cilvēku vecumā no 55 gadiem (66 %) norādīja, ka nesen ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu, salīdzinot ar mazāk nekā pusē no 15–24 gadus veciem cilvēkiem (49 %).

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Ilgākie respondenti turpināja pilna laika izglītību, jo lielāka ir iespēja teikt, ka nesen ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu. Tas attiecas uz 69 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar 55 % no tiem, kuri pametuši 15 gadu vecumu vai jaunākus. Vadītāji (72 %) visdrīzāk uz šo jautājumu atbildēs pozitīvi, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (45 %) un mājokļiem (46 %). Lielāku to respondentu īpatsvaru, kuri ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par Eiropas Parlamentu, var atrast arī to respondentu vidū, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus (66 % salīdzinājumā ar 49 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika).

Respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, apgalvo, ka nesen ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu (69 % pret 61 %), un līdzīga atšķirība ir starp tiem, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, un tiem, kuriem ir negatīvs tēls (73 % pret 60 %).

Visbeidzot, to cilvēku īpatsvars, kuri nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu, ir atrodams starp tiem, kuri domā, ka viņu viedoklis tiek ļemts vērā ES (70 % salīdzinājumā ar 56 % no tiem, kuri domā, ka viņu viedoklis netiek ļemts vērā), un to personu vidū, kuras balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (71 % salīdzinājumā ar 48 % no tiem, kuri nebalsoja).

**QA1 Vai nesen esat lasījuši presē, redzējuši internetā vai televīzijā vai dzirdējuši
radio kaut ko par Eiropas Parlamentu? (%) — ES**

ES-27	62	38	0
Dzimums			
Vecīt	66	33	1
Sieviete	57	43	0
Vecums			
15–24	49	51	0
25–39	58	42	0
40–54	63	36	1
55+	66	33	1
Izglītība (sākums)			
—15	55	44	1
16–19	61	39	0
20+	69	31	0
Joprojām mācās	53	47	0
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	67	32	1
Vadītāji	72	28	0
Citas baltas apkakles	65	35	0
Strādnieki	57	43	0
Mājas personas	46	54	0
Bezdarbnieku	45	55	0
Atvaiņināts	67	32	1
Studenti	53	47	0
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	49	50	1
Laiku pa laikam	56	44	0
Gandrīz nekad/nekad	66	34	0
ES tēls			
Pozitīvi	69	31	0
Neitrāla	54	46	0
Negašīva	61	39	0
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek nemts vērā			
Piekritu	70	30	0
Nepiekrist	56	44	0
Balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā	71	29	0
Nē	48	51	1
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	73	27	0
Neitrāla	53	46	1
Negašīva	60	39	1

Plašsaziņas līdzekļos atstātais iespaids par Eiropas Parlamentu

Respondentiem, kuri teica, ka nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko, tika jautāts arī, vai tas vienīm ir radījis kopumā labvēlīgu vai nelabvēlīgu iespaidu uz Eiropas Parlamentu. Vairākums (56 %) apgalvo, ka tiem ir kopumā labvēlīgs iespaids, savukārt viena trešdaļa (33 %) spontāni apgalvo, ka iespaids ir nelabvēlīgs, un katrs desmitais saka, ka tas nav ne labvēlīgs, ne nelabvēlīgs.

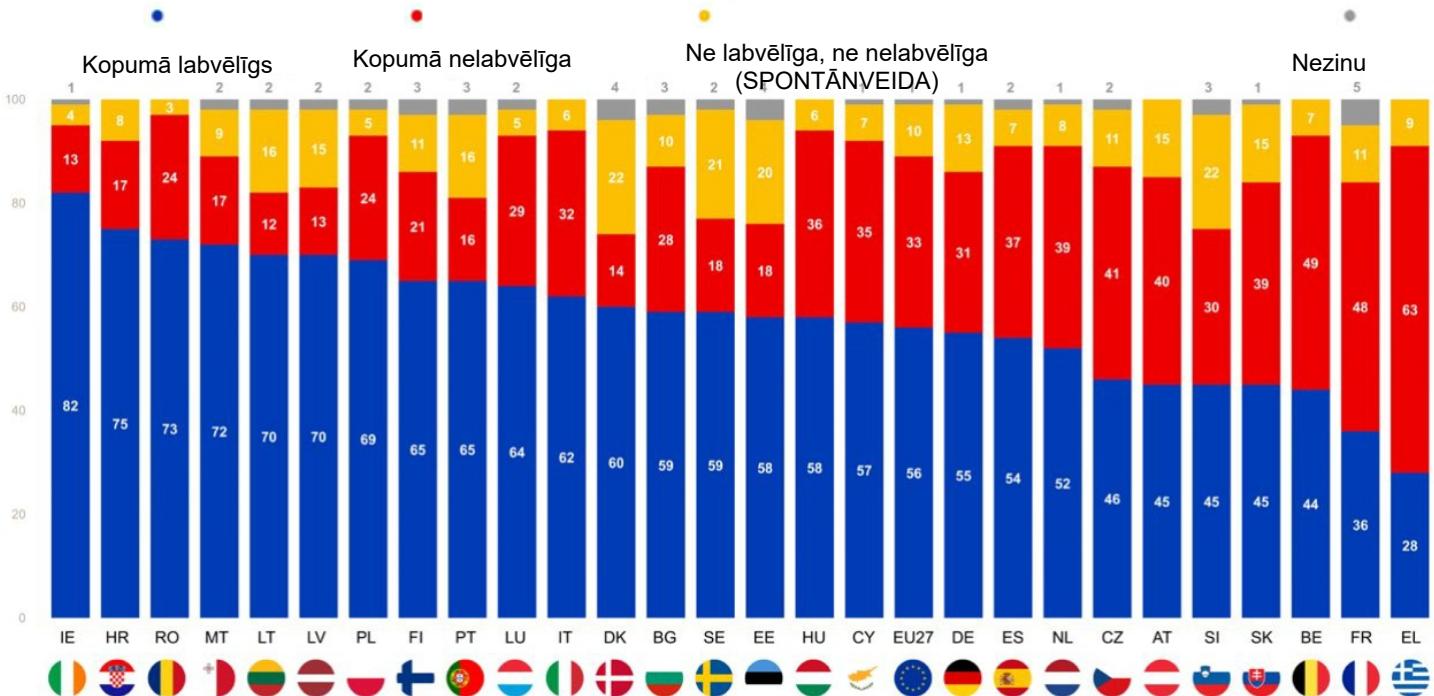
QA1b Vai ir tas, ko esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis, nesot vērā kopumā labvēlīgu vai nelabvēlīgu iespaidu par Eiropas Parlamentu? (ES27) (%)

Ir vērojamasbūtiskas izmaiņas, jo šis jautājums pēdējo reizi tika uzzdots 2015. gada septembrī. Jo īpaši to personu īpatsvars, kas saka, ko ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši, ir radījis viņiem labvēlīgu iespaidu par 26 procentpunktiem — pieaugums, kas gandrīz pilnībā izriet no tā īpatsvara samazināšanās, kurš saka, ka viņiem ir atstāts iespaids, nebija ne labvēlīgs, ne nelabvēlīgs (-23 procentpunkti)²¹. Gluži pretēji, to cilvēku īpatsvars, kuri saka, ka zinās, ko viņi bija patērijuši, ir atstājis negatīvu iespaidu, ir palicis nemainīgs (-2 pp).

²¹ Jāatzīmē, ka 2015. gada septembrī mēs bijām migrantu krīzes vidū, un lielākā daļa aptaujāto bija domājuši par Aylan nāvi, šis mazais bērns tika noslīcināts Turcijas piekrastē. Šis konteksts noteikti ietekmē lielo evolūciju salīdzinājumā ar iepriekšējo vilni. Turklat būtu jāpiemin, ka spontāni kodī intervējamajiem bija pamanāmāki: tādējādi šajā periodā šos spontānos kodus minēja lielāks respondentu īpatsvars.

QA1B Vai ir tas, ko esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis, ņemot vērā kopumā labvēlīgu vai nelabvēlīgu iespaidu par Eiropas Parlamentu? (%)

Ļoti atšķiras to respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka saņemtā informācija viņiem rada kopumā labvēlīgu iespaidu par Eiropas Parlamentu. Lielākā daļa pozitīvu atbilžu ir vērojama Īrijā (82 %), Horvātijā (75 %) un Rumānijā (73 %). Salīdzinājumā ar 28 % Griekijā, 36 % Francijā un 44 % Belģijā, kuri saka, ka viņiem ir labvēlīgs iespaids.

Atspoguļojot lielo pozitīvo attīstību ES līmenī kopš 2015. gada septembra, to respondentu īpatsvars, kuriem bija kopumā labvēlīgs iespaids par Eiropas Parlamentu, ir palielinājies visās valstīs, un 12 valstīs šis pieaugums ir vismaz par 30 procentpunktiem. Tas jo īpaši attiecas uz Latviju (70 %, + 53 procentpunkti), Maltu (72 %, + 42 procentpunkti) un Īriju (82 %, + 37 procentpunkti).

Gados jaunāki un labāk izglītoti respondenti, visticamāk, apgalvo, ka zīnas, ko viņi ir izmantojuši par Eiropas Parlamentu, ir atstājušas viņiem labvēlīgu iespaidu. Konkrētāk, pozitīvu atbildi sniedz 64 % cilvēku vecumā no 15 līdz 24 gadiem (salīdzinājumā ar 53 % cilvēku vecumā no 55 gadiem) un 58 % no tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem (salīdzinājumā ar 48 % no tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāku).

“Baltās apkakles” darbinieki (61 %) un vadītāji (60 %) visdrīzāk apgalvo, ka viņu atstātais iespaids ir labvēlīgs, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (48 %) un mājokļiem (49 %). Tāpat arī tie, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus, biežāk sniedz šādu atbildi salīdzinājumā ar tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika (57 % pret 43 %).

Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, daudz biežāk saka, ko viņi nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši, un tas viņiem rada labvēlīgu iespaidu par Eiropas Parlamentu (77 % salīdzinājumā ar 12 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls). Tas attiecas arī uz tiem, kas piekrīt savai balsij Eiropas Savienībā (69 % pret 40 % no tiem, kas nepiekrit), tiem, kuri ir apmierināti ar demokrātiju ES (72 % pret 33 % no tiem, kas nav apmierināti), un tiem, kuri balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (59 % pret 47 % no tiem, kuri nebalsoja).

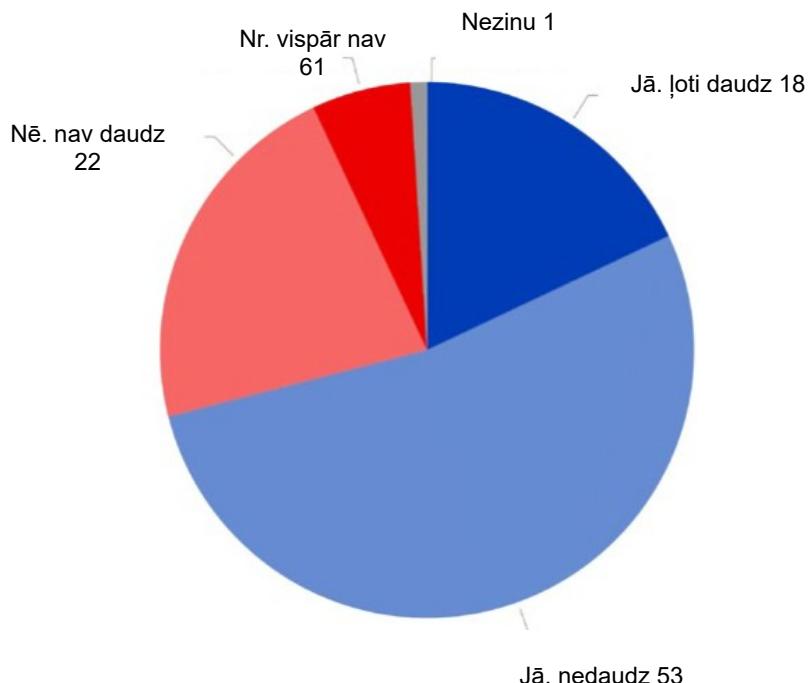
QA1b Vai ir tas, ko esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis, nēmot vērā kopumā labvēlīgu vai nelabvēlīgu iespaidu par Eiropas Parlamentu? (% — ES)

	Kopumā labvēlīgs	Kopumā nelabvēlīga	Ne labvēlīga, ne nelabvēlīga (SPONTANEOUS)	Nezinu
ES-27	56	33	10	1
Dzimums				
Vecīt	55	34	10	1
Sieviete	56	32	10	2
Vecums				
15–24	64	26	8	2
25–39	58	31	10	1
40–54	55	35	9	1
55+	53	35	10	2
Izglītība (sākums)				
—15	48	39	11	2
16–19	54	35	10	1
20+	58	30	10	2
Joprojām mācās	61	27	10	2
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	54	34	10	2
Vadītāji	60	30	9	1
Citas baltas apkakles	61	29	9	1
Strādnieki	55	35	9	1
Mājas personas	49	36	12	3
Bezdarbnieku	48	42	9	1
Atvaļināts	52	35	11	2
Studenti	61	27	10	2
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	43	46	9	2
Laiku pa laikam	54	38	7	1
Gandrīz nekad/nekad	57	30	11	2
ES tēls				
Pozitīvi	77	14	8	1
Neitrāla	44	39	15	2
Negatīva	12	83	4	1
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek nēmts vērā				
Piekritu	69	21	9	1
Nepiekrist	40	49	10	1
Apmierinātība ar demokrātiju ES				
Apmierināts	72	18	9	1
Nav apmierināts	33	56	10	1
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās				
Jā	59	30	10	1
Nav apmierināts	47	41	10	2

Priekšstats par ES ietekmi uz pilsoņu ikdienas dzīvi

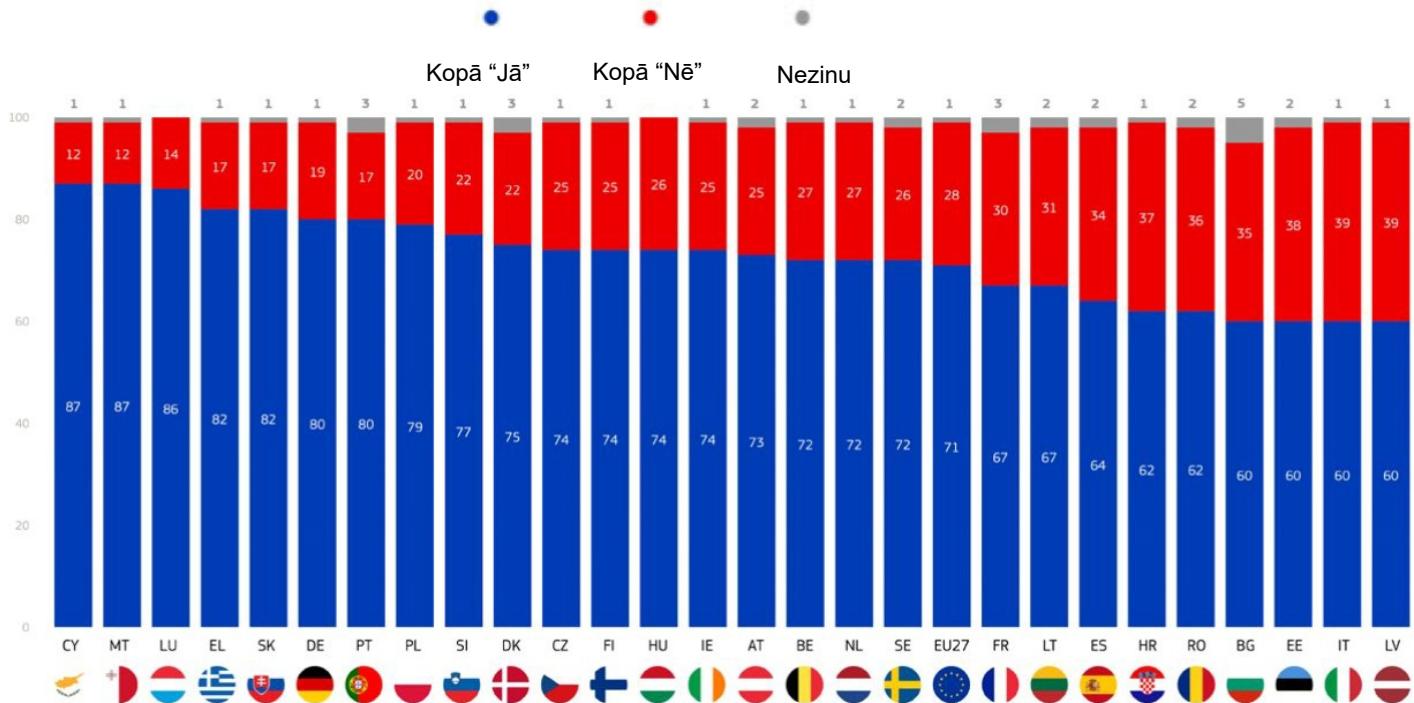
Lielākā daļa uzskata, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi. Aptuveni septiņi no desmit (71 %) piekrīt šim atzinumam, tostarp gandrīz piekta daļa (18 %), kuru “joti lielā mērā” ietekmē ES darbības. Turpretī gandrīz trīs no desmit (28 %) uzskata, ka tas tā nav, un 6 % apgalvo, ka ES nemaz neietekmē viņu ikdienas dzīvi.

QA12 Vai jūs teiktu, ka ES rīcība ietekmē jūsu ikdienas dzīvi? (ES27) (%)

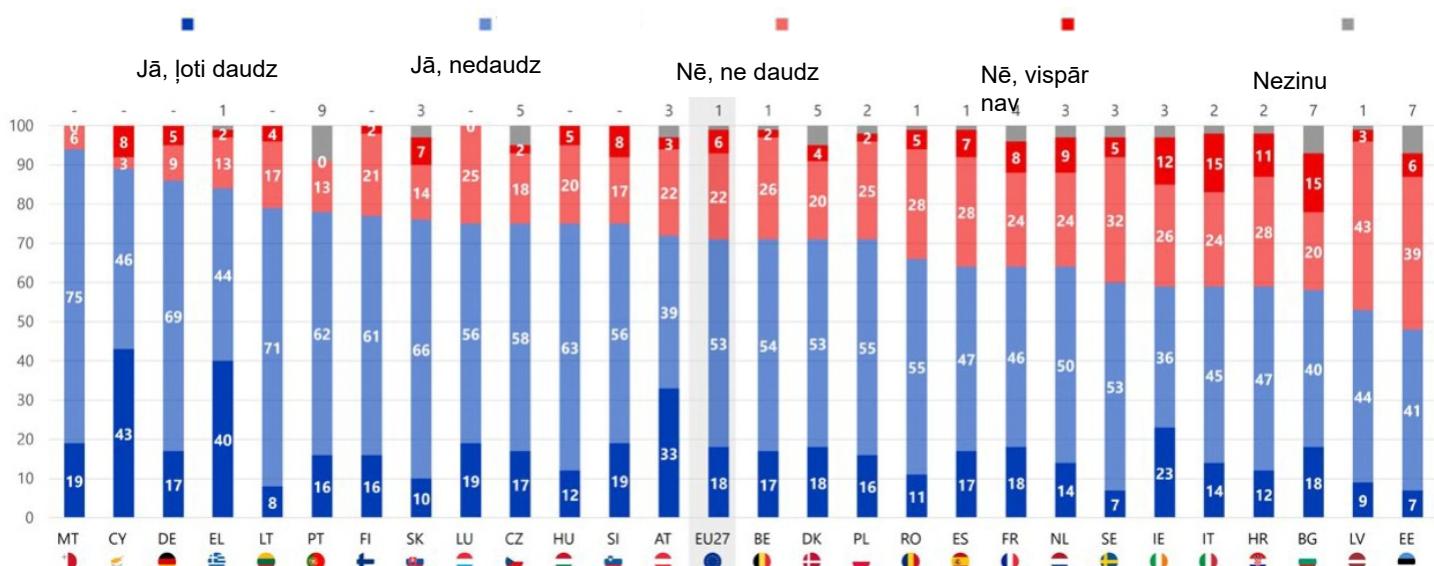
Vairākums visās valstīs uzskata, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi — no 87 % Kiprā un Maltā un 86 % Luksemburgā līdz 60 % Bulgārijā, Igaunijā, Itālijā un Latvijā. Arī Itālija, Latvija (39 %) un Igaunija (38 %) ir valstis, kurās lielākā daļa apgalvo, ka ES neietekmē viņu dzīvi.

QA12 Vai jūs teiktu, ka ES rīcība ietekmē jūsu ikdienas dzīvi? (%)

Koncentrēšanās uz jaunākajiem respondentiem liecina, ka šajā jautājumā nav būtisku atšķirību starp 15–24 gadus vecu cilvēku un vispārējās sabiedrības attieksmi. Septiņi no desmit cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem uzskata, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi (salīdzinājumā ar vidēji 71 %), un 17 % (salīdzinājumā ar 18 %) uzskata, ka šīm darbībām ir „joti liela” ietekme. Savukārt 28 % (tāpat kā vidēji ES) uzskata, ka ES neietekmē viņu ikdienas dzīvi.

QA12 Vai jūs teiktu, ka ES rīcība ietekmē jūsu ikdienas dzīvi? (%) — 15–24 gadus vecs)

Respondenti centrālajā vecuma grupā (t. i., vecumā no 25 līdz 54 gadiem) biežāk nekā jaunāki vai vecāki respondenti piekrīt, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi (74 % salīdzinājumā ar 68 %

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

cilvēku vecumā no 55 līdz 24 gadiem un 70 % cilvēku vecumā no 15 līdz 24 gadiem). Turklat tie, kuriem ir augstāks izglītības līmenis, arī biežāk apgalvo, ka ES rīcībai ir ietekme. Konkrētāk, uz šo jautājumu pozitīvi atbild vairāk nekā trīs ceturdaļas (77 %) no tiem, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar mazāk nekā sešiem no desmit (58 %) no tiem, kuri pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunākus.

Vadītāji (82 %) visdrīzāk domā, ka ES rīcībai ir ietekme, jo īpaši salīdzinājumā ar mājokļiem (65 %), un tie, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt savus rēķinus, ir nedaudz biežāki nekā tiem, kuriem ir grūtības sniegt šādu atbildi (73 % pret 68 %).

Visbeidzot, respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk apgalvo, ka ES rīcība ietekmē viņu ikdienas dzīvi (79 % salīdzinājumā ar 69 % respondentu, kuriem ir negatīvs tēls). Tas pats attiecas uz tiem, kas seko Eiropas politikai (81 % pret 58 %, kuri nebalso), un tiem, kuri balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (76 % pret 63 % no tiem, kuri nebalsoja).

QA12 Vai jūs teiktu, ka ES rīcība ietekmē jūsu ikdienas dzīvi? (%) — ES27)

	Kopā "Jā"	Kopā "Nē"
ES-27	71	28
Dzimums		
Vecīt	73	26
Sieviete	69	29
Vecums		
15–24	70	28
25–39	74	25
40–54	74	25
55+	68	30
Izglītība (sākums)		
—15	58	39
16–19	70	29
20+	77	22
Joprojām mācās	72	26
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	77	22
Vadītāji	82	18
Citas baltas apkakles	76	23
Strādnieki	68	31
Mājas personas	65	33
Bezdarbnieku	66	32
Atvaljināts	66	31
Studenti	72	26
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	68	29
Laiku pa laikam	68	30
Gandrīz nekad/nekad	73	26
ES tēls		
Pozitīvi	79	20
Neitrāla	63	35
Negatīva	69	30
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās		
Jā	76	23
Nē	63	35
Sekojet Eiropas politikai		
Sekot	81	19
Nesekojet	58	39

Informētība par Eiropas Parlamenta darbību konkrētās politikas jomās

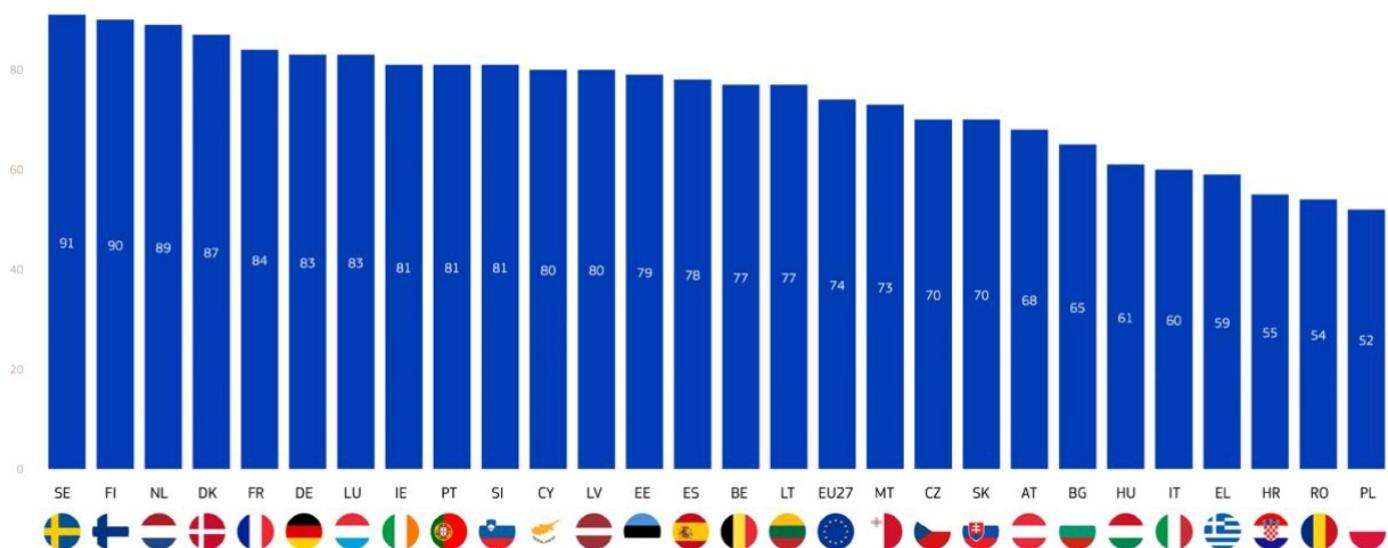
Domājot par tematiem, par kuriem ES un jo īpaši Eiropas Parlaments ir rīkojušies pēdējo četru gadu laikā, atbalsts Ukrainai (74 %) neapšaubāmi ir tas, ko ES pilsoni ir visvairāk izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši. Tam seko temati, kas saistīti ar migrāciju un patvērumu (38 %) un ES zaļais kurss (37 %). Ārpolitika (29 %) un ekonomikas un sociālā atveselošanās (28 %) ir minētas gandrīz trīs no desmit, savukārt mazāk nekā ceturtā daļa atgādina, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par veselību un patēriņtu aizsardzību (24 %), demokrātiskām tiesībām un tiesiskuma ievērošanu (23 %) un Digitālo programmu (17 %).

QA2 Eiropas Savienība un jo īpaši Eiropas Parlaments pēdējo četru gadu laikā ir rīkojušies vairākos jautājumos. Par kuru no turpmāk minētajām tēmām, ja tādas ir, esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (ES27) (%)

Visās dalībvalstīs atbalsts Ukrainai ir to tematu saraksta augšgalā, kurus respondenti ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši no tiem, par kuriem ES un jo īpaši Eiropas Parlaments ir rīkojušies pēdējo četru gadu laikā. Proporcijas, kas atsaucas uz šo tematu, svārstās no 91 % Zviedrijā, 90 % Somijā un 89 % Nīderlandē līdz 52 % Polijā, 54 % Rumānijā un 55 % Horvātijā. Šis temats ir vairāk pieminēts Ziemeļvalstīs un Rietumvalstīs, nevis austrumu valstīs.

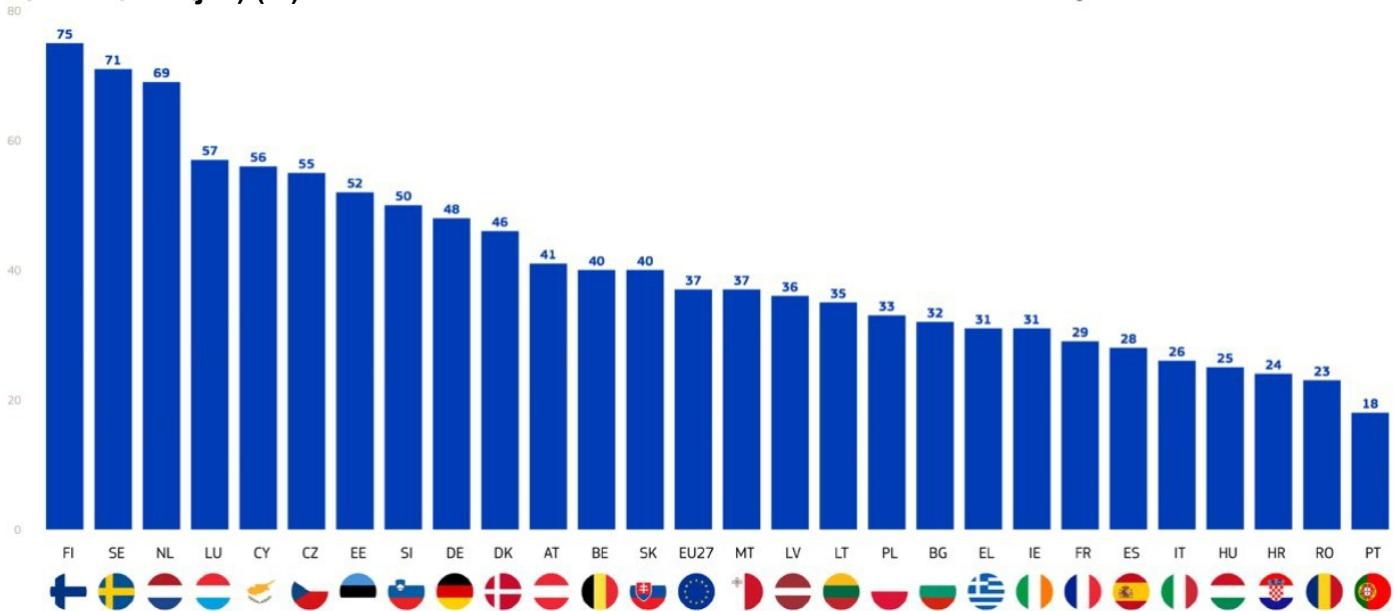
QA2 Eiropas Savienība un jo īpaši Eiropas Parlaments pēdējo četru gadu laikā ir rīkojušies vairākos jautājumos. Par kuru no turpmāk minētajām tēmām, ja tādas ir, esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis? (Vairāki ANSWERS POSSIBLE) — atbalsts Ukrainai (%)

24 valstīs jautājumi, kas saistīti ar migrāciju un patvērumu, ierindojas starp trim galvenajiem tematiem, kurus respondenti ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši visvairāk. Vairāk nekā divas trešdaļas Nīderlandē (77 %), Zviedrijā (71 %) un Somijā (68 %) min šos tematus, savukārt Horvātijā (17 %), Polijā (19 %) un Portugālē (22 %) — mazāk nekā viena ceturtā daļa.

ES zaļais kurss ir viens no trim visaugstāk novērtētajiem tematiem 20 valstīs, un respondenti Somijā (75 %), Zviedrijā (71 %) un Nīderlandē (69 %) atkal, visticamāk, to pieminēs. Spektra otrā galā respondenti Portugālē (18 %), Rumānijā (23 %) un Horvātijā (24 %), visticamāk, ir vismazāk lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par ES zaļo kursu.

QA2 Eiropas Savienība un jo īpaši Eiropas Parlaments pēdējo četru gadu laikā ir rīkojušies vairākos jautājumos. Par kuru no turpmāk minētajām tēmām, ja tādas ir, esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis? (Multiple ANSWERS POSSIBLE) — ES zaļais kurss (t. i., mērķis ir panākt oglekļa nulles emisijas) (%)

Zviedrija (60 %), Somija (54 %), Dānija un Nīderlande (abās 48 %) arī visdrīzāk ir izlasījušas, redzējušas vai dzirdējušas par ārpolitikas jautājumiem. Tas kontrastē ar mazāk nekā piekto daļu, kas min šos tematus Portugālē (12 %), Horvātijā, Polijā (abās 18 %) un Rumānijā (19 %).

Kiprā (59 %) ir vislielākais respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par ekonomikas un sociālās atveselošanās jautājumiem, kam seko Zviedrija (44 %) un Nīderlande (43 %). Savukārt divas no desmit vai mazāk min šīs tēmas Portugālē (17 %), Čehijā (18 %), Bulgārijā, Igaunijā un Polijā (visas 20 %).

Kipra (54 %) atkal izceļas ar īpaši lielu īpatsvaru, kas attiecas uz veselību un patēriņiju aizsardzību, tai seko Slovēnija (38 %) un Somija (35 %). Liels respondentu īpatsvars apgalvo, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par tematiem, kas saistīti ar demokrātiskām tiesībām un tiesiskuma ievērošanu Somijā (50 %), Zviedrijā (47 %) un Kiprā (42 %). Zviedrija (37 %) ir arī valsts, kurā digitalizācijas programma ir minēta visplašāk, kā arī Dānija (35 %) un Kipra (33 %).

QA2 Eiropas Savienība un jo īpaši Eiropas Parlaments pēdējo četru gadu laikā ir rīkojušies vairākos jautājumos. Par kuru no turpmāk minētajām tēmām, ja tādas ir, esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (%)

	Demokrātisk ās tiesības un tiesiskuma ievērošana	Ekonomikas un sociālā atveseošan a (t. i., minimālās algas līkuma īstenošana)	ES zala mērķis panākt oglekļa nulles emisijas)	Digitālā programma (t. i., nodrošināt drošus, taisnīgus un pārredzamu s tiešsaistes pakalpojum us un platformas)	Ārpolitika (t. i., Eiropa kā pasaules mēroga dalībniece)	Migrācija un patvērums (t. i., taisnīga attieksme pret trešo valstu valstspieder īgajiem vai ārējo robežu aizsardzība)	Veselība un patēriņāju aizsardzība (t. i., veselības savienības veidošana vai ilgtspējīga patēriņa velcīnāšana)	Atbalsts Ukrainai	Citādi (SPONTAN EOUS)	Nav (SPONTAN EOUS)	Nezinu
ES- 27	23	28	37	17	29	38	24	74	0		
BÜT	19	29	40	14	28	44	24	77	1		
BG	14	20	32	10	22	26	12	65	0		
CZ	20	18	55	17	27	45	19	70	0		
DK	33	40	46	35	48	52	25	87	0	4	2
DE	30	31	48	21	42	49	25	83	0	2	0
EE	19	20	52	19	35	45	18	79	1	7	4
IE	17	26	31	13	23	39	17	81	0	2	3
EL	10	28	31	7	24	27	17	59	4	2	1
ES	18	37	28	15	24	28	21	78	1	3	0
FR	17	21	29	16	23	33	28	84	0	1	2
HR	20	28	24	12	18	17	21	55	0	4	1
IT	16	30	26	14	22	33	23	60	0	17	2
CY	42	59	56	33	33	63	54	80	0	6	2
LV	24	36	36	16	36	39	27	80	0	6	2
LT	19	30	35	16	41	43	30	77	0	2	1
LU	32	34	57	22	35	51	35	83	0	2	1
HU	30	26	25	13	20	46	21	61	0	5	2
MT	23	29	37	23	27	43	22	73	0	3	1
NL	36	43	69	31	48	77	33	89	0	5	3
AT	23	24	41	16	30	43	21	68	0	1	0
PL	29	20	33	12	18	19	20	52	0	2	1
PT	15	17	18	9	12	22	19	81	0	2	7
RO	21	25	23	19	19	27	26	54	0	2	0
SI	35	38	50	29	35	48	38	81	0	4	2
SK	24	26	40	20	32	39	25	70	0	2	3
FI	50	36	75	32	54	68	35	90	0	4	5
SE	47	44	71	37	60	71	28	91	0	2	2

Sīkāk aplūkojot rezultātus pēc respondentu sociāldemogrāfiskajām iezīmēm, redzams, ka starp tematiem, kuros ES un jo īpaši Eiropas Parlaments ir rīkojušies pēdējo četru gadu laikā, vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par migrāciju un patvērumu (41 % pret 36 %), ārpolitiku (33 % pret 25 %), demokrātisko tiesību un tiesiskuma ievērošanu (26 % pret 20 %) un Digitālo programmu (20 % pret 15 %).

Respondenti vecumā no 55 gadiem biežāk min migrāciju un patvērumu (41 % salīdzinājumā ar 34 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem), ārpolitiku (31 % pret 24 %), veselības un patēriņtāju aizsardzību (26 % pret 21 %) un demokrātiskās tiesības un tiesiskuma ievērošanu (25 % pret 19 %). Visjaunākie ir vismazāk informēti par pasākumiem saistībā ar ES zaļo kursu (33 % salīdzinājumā ar 37–38 % gados vecāku respondentu) un ekonomikas un sociālo atveseļošanos (22 % salīdzinājumā ar 29–30 %).

Vadītāji, visticamāk, teiks, ka ir ieguvuši informāciju par katru no tēmām. Tas jo īpaši attiecas uz ES zaļo kursu, ko min 51 % vadītāju salīdzinājumā ar 25 % mājokļu iedzīvotāju. Tie, kuri ir labākā finansiālā situācijā, arī biežāk minēs katru no tematiem. Piemēram, 43 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus, apgalvo, ka ir izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par migrācijas un patvēruma jautājumiem, salīdzinot ar 29 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika.

Pastāv lielāka iespēja, ka regulārie interneta lietotāji apzinās darbības, kas veiktas saistībā ar katru no šīm tēmām. Piemēram, tie, kas ikdienā izmanto internetu, biežāk min ES zaļo kursu nekā tie, kas to izmanto retāk (39 % salīdzinājumā ar 22–25 %).

Tie, kas seko Eiropas politikai, ir daudz biežāk nekā tie, kuri nav ieguvuši informāciju par katru no tematiem, un šī atšķirība ir īpaši liela attiecībā uz migrāciju un patvērumu (48 % salīdzinājumā ar 25 %), ES zaļo kursu (47 % pret 24 %) un ārpolitiku (39 % salīdzinājumā ar 16 %).

QA2 Eiropas Savienība un jo īpaši Eiropas Parlaments pēdējo četru gadu laikā ir rīkojušies vairākos jautājumos. Par kuru no turpmāk minētajām tēmām, ja tādas ir, esat izlasījis, redzējis vai dzirdējis? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (% — ES 27)

	Demokrātiskā s tiesības un tiesiskuma ievērošana	Ekonomikas un sociālā atveselotās (t. i., minimālās algas likuma īstenošana)	ES zāļais kurss (t. i., mērkis panākt oglekļa nulles emisijas)	Digitāla programma (t. i., nodrošināt drošus, taisnīgus un pārredzamus tiešsaistes pakalpojumus un platformas)	Ārpolitika (t. i., Europa kā pasaules mēroga dalībniecē)	Migrācija un patvērums (t. i., taisnīga attieksme pret trešo valstu valstspiederīgajiem vai ārējo robežu aizsardzību)	Veselība un patēriņš (t. i., veselības savienības veidošana vai iktspējiga patēriņa veicināšana)	Atbalsts Ukrainai
ES-27	23	28	37	17	29	38	24	74
Dzimums								
Vecīti	26	29	39	20	33	41	25	74
Sievietē	20	28	35	15	25	36	23	73
Vecums								
15–24	19	22	33	15	24	34	21	76
25–39	22	29	37	18	28	36	23	72
40–54	23	30	38	18	28	38	23	72
55+	25	29	37	17	31	41	26	74
Izglītība (sākums)								
—15	16	25	21	8	19	29	20	69
16–19	21	28	33	15	25	36	23	72
20+	30	33	48	25	39	47	28	78
Joprojām mācās	19	22	37	17	28	36	23	76
Sociāli profesionālā kategorija								
Pašnodarbinātie	27	30	40	21	31	41	23	71
Vadītāji	30	31	51	26	40	49	29	80
Citas baltas apkakles	24	29	38	18	29	37	22	71
Strādnieki	21	29	32	15	24	34	23	70
Mājas personas	15	27	25	11	19	29	18	69
Bezdarbnieku	16	25	32	15	24	31	22	74
Atvaiļināts	25	29	36	15	30	42	25	76
Studenti	19	22	37	17	28	36	23	76
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielāko daļu laika	16	25	25	12	20	29	20	70
Laiku pa laikam	18	26	28	14	22	31	22	67
Gandrīz nekad/nekad	27	30	42	20	33	43	25	77
Interneta izmantošana								
Ikdienā	24	30	39	19	31	40	25	75
Bieži/dažreiz	18	25	25	11	22	33	22	69
Nekad	16	20	22	7	17	27	19	66
Nav piekļuves internetam	19	18	22	9	23	25	6	66
Sekojet Eiropas politikai								
Sekot	32	37	47	24	39	48	31	77
Nesekojet	13	18	24	9	16	25	16	69

Apmierinātība ar ES rīcību dažādās politikas jomās

Iepriekš minētie konstatējumi liecina, ka atbalsts Ukrainai neapšaubāmi ir temats, ko ES pilsoņi ir visvairāk izlasījuši, redzējuši vai dzirdējuši no tiem, kas ES, un jo īpaši Eiropas Parlaments, ir rīkojušies pēdējo četru gadu laikā. Atbalsts Ukrainai ir arī joma, kurā apmierinātība ar ES rīcību ir visaugstākā, un gandrīz septiņi no desmit (69 %) apgalvo, ka ir "loti" vai "diezgan" apmierināti ar to, ko ES ir darījusi. Apmierinātības līmenis ir augsts arī ar ES rīcību demokrātisko tiesību un tiesiskuma ievērošanas jomā (64 %), un vairāk nekā puse apgalvo, ka ir apmierināta ar to, ko ES ir darījusi ārpolitikas jomā (54 %), veselības un patēriņtāju aizsardzības jomā (53 %), digitalizācijas programmā un ekonomikas un sociālajā atveseļošanā (51 %).

Mazāk nekā puse respondentu apgalvo, ka ir apmierināti ar ES zaļo kursu (47 %), savukārt migrācija un patvērumi ir vienīgā joma, kurā mazākums respondentu ir apmierināti ar ES rīcību (43 % "apmierināti" salīdzinājumā ar 50 % "nav apmierināti").

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? (ES27) (%)

Atbalsts Ukrainai

Demokrātiskās tiesības un tiesiskuma ievērošana

Ārpolitika (t. i., Eiropa kā pasaules mēroga dalībniece)

Veselība un patēriņtāju aizsardzība (t. i., veselības savienības veidošana vai ilgtspējīga patēriņa veicināšana)

Ekonomikas un sociālā atveseļošana (t. i., minimālās algas likuma īstenošana)

Digitālā programma (t. i., nodrošināt drošus, taisnīgus un pārredzamus tiešsaistes pakalpojumus un platformas)

ES zaļais kurss (t. i., mērķis panākt oglekļa nulles emisijas)

Migrācija un patvērumi (t. i., taisnīga attieksme pret trešo valstu valstspiederīgajiem vai ārējo robežu aizsardzība)

• Loti apmierināts

• Diezgan apmierināts

• Ne pārāk apmierināts

• Nav apmierināts

• Nezinu

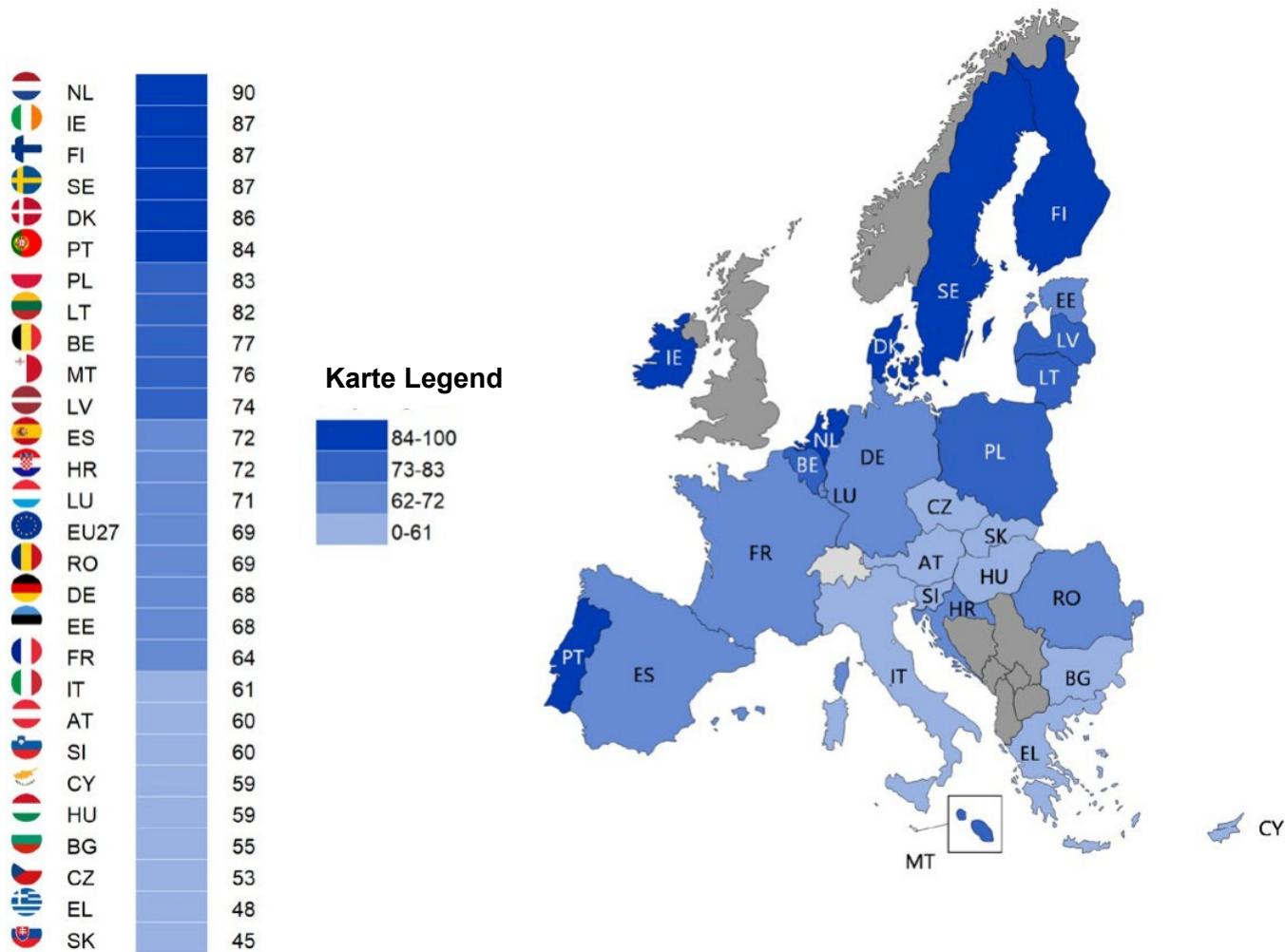
Valstu līmenī vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri ir apmierināti ar ES rīcību visās jomās, ir Īrija un Polija. Vienīgais izņēmums ir atbalsts Ukrainai, tomēr respondenti Īrija joprojām ir vieni no visvairāk apmierinātajiem ar ES rīcību. Tomēr Grieķija un mazākā mērā Bulgārija, Francija, Slovākija un Slovēnija pastāvīgi ir to valstu vidū, kurās ir viszemākais apmierinātības līmenis.

Gandrīz septiņi no desmit (69 %) ir apmierināti ar to, ko ES ir darījusi, atbalstot Ukrainu, tostarp aptuveni viena piektdaļa (21 %) apgalvo, ka viņi ir "loti apmierināti". Turpretī aptuveni ceturtdaļa (26 %) nav apmierināta ar ES rīcību šajā jomā.

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Vairākums 25 valstu ir apmierinātas ar ES atbalstu Ukrainai, jo īpaši Nīderlandē (90 %), Somijā, Īrijā un Zviedrijā (visas 87 %). Slovākija (45 % apmierināts salīdzinājumā ar 51 % "nav apmierināts") un Grieķija (48 % pret 49 %) ir vienīgās valstis, kurās vairākums nav apmierināts.

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Atbalsts Ukrainai — kopā "Satisfied" (%)

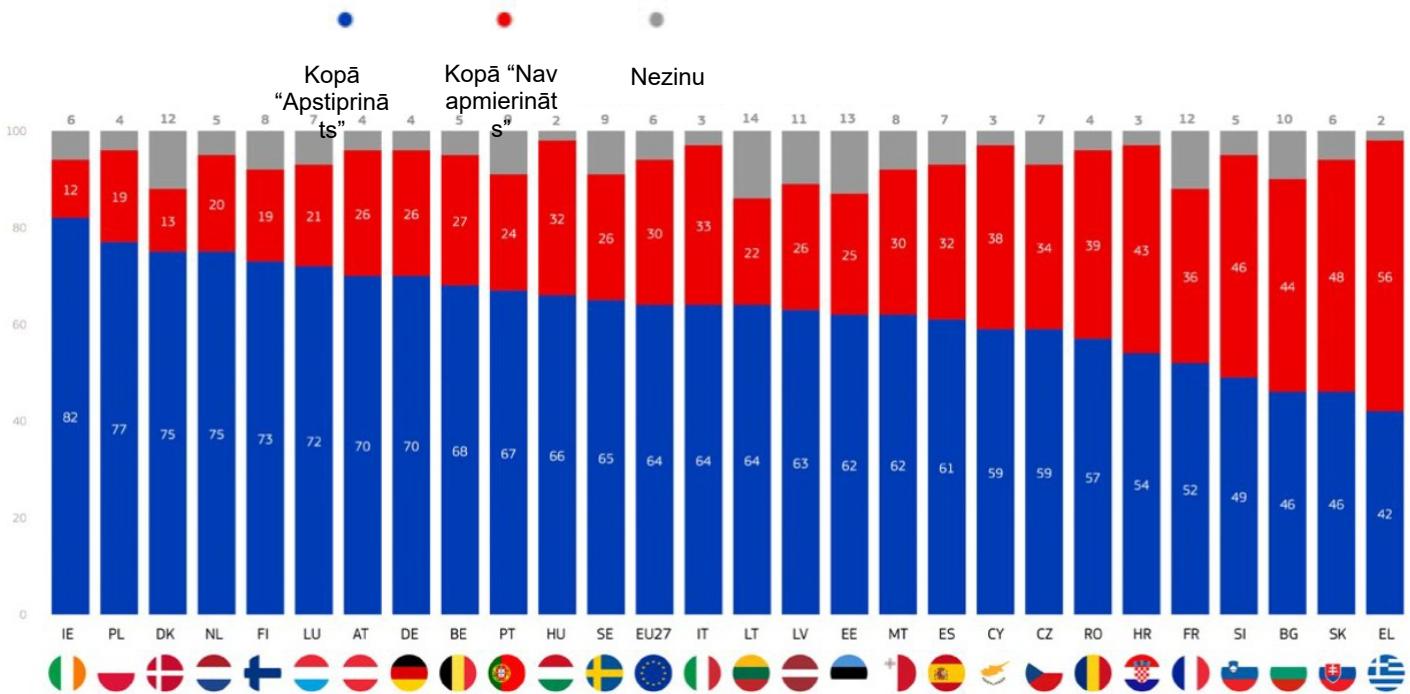

Gandrīz divas trešdaļas respondentu (64 %) ir apmierināti ar ES rīcību demokrātisko tiesību un tiesiskuma ievērošanas jomā, nedaudz vairāk nekā katra desmitā respondentu (12 %) apgalvo, ka viņi ir "loti apmierināti". Trīs no desmit pauž neapmierinātību ar to, ko ES ir darījusi šajā jomā.

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

25 valstīs lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar ES rīcību demokrātisko tiesību un tiesiskuma ievērošanas jomā. Īpaši augsts apmierinātības līmenis ir Īrijā (82 %), Polijā (77 %), Dānijā un Nīderlandē (abi 75 %). Grieķija (42 % apmierināta salīdzinājumā ar 56 % "nav apmierināta") un Slovākija (46 % pret 48 %) ir vienīgās valstis, kurās vairākums nav apmierināts, un mazāk nekā puse ir apmierināta arī Bulgārijā (46 %) un Slovēnijā (49 %).

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Demokrātiskās tiesības un tiesiskuma ievērošana (%)

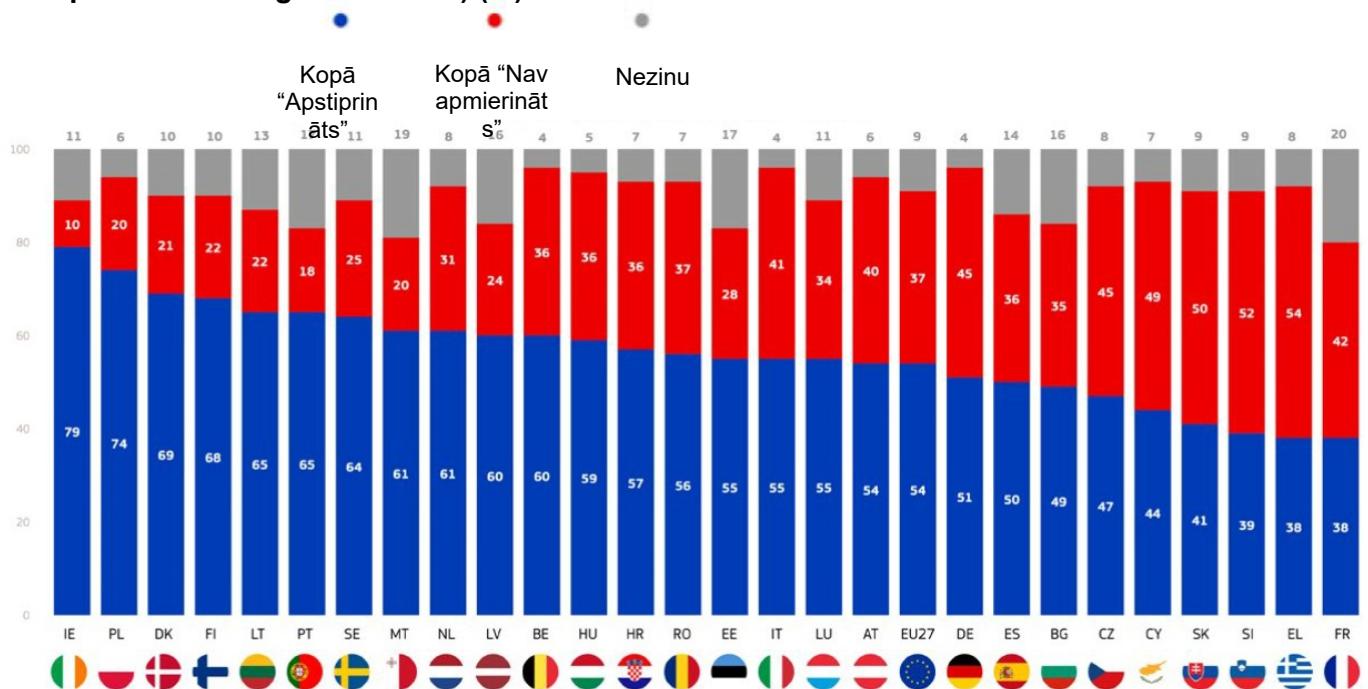

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Vairāk nekā puse (54 %) ir apmierināti ar ES rīcību ārpolitikas jomā, tostarp 9 % ir "joti apmierināti". Vairāk nekā viena trešdaļa (37 %) apgalvo, ka viņi nav apmierināti.

Lielākā daļa respondentu pauž gandarījumu par to, ko ES ir darījusi ārpolitikā 22 valstīs — no 79 % Irijā, 74 % Polijā un 69 % Dānijā līdz 38 % Francijā un Grieķijā un 39 % Slovēnijā.

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Ārpolitika (t. i., Eiropa kā pasaules mēroga dalībniece) (%)

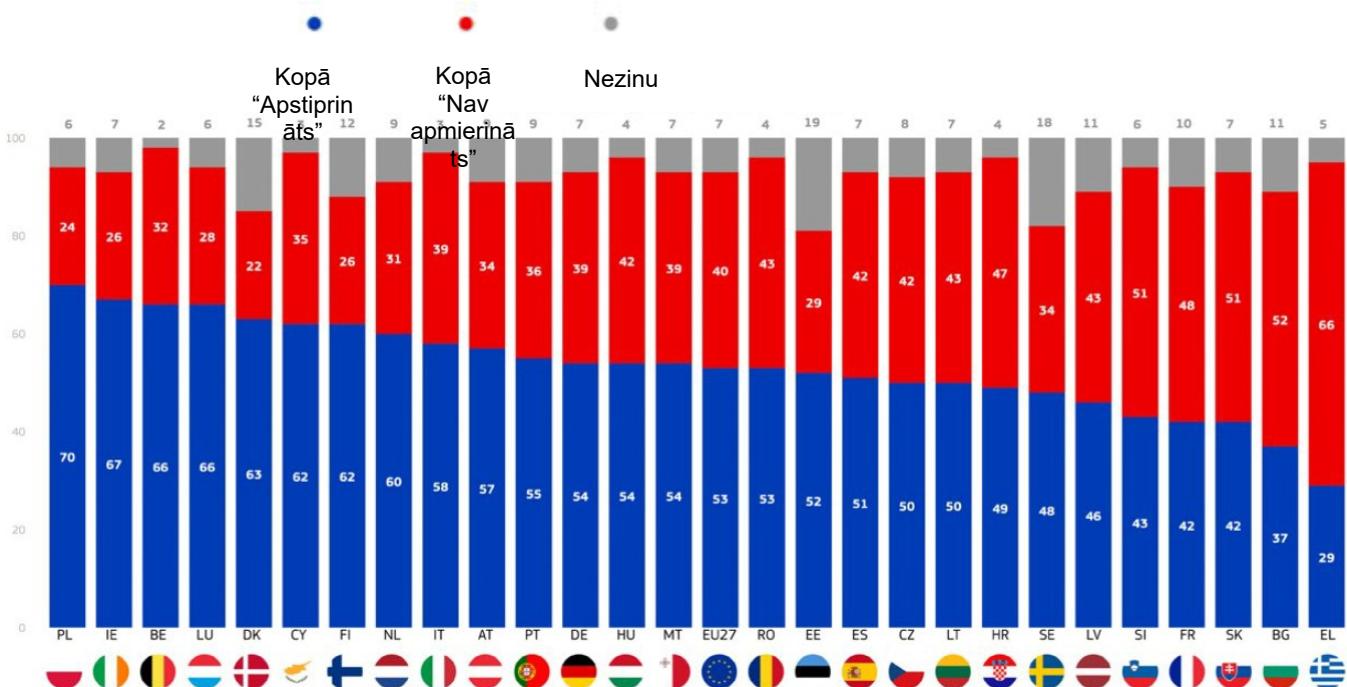

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Absolūtais vairākums respondentu (53 %) ir apmierināti ar ES rīcību veselības un patērētāju aizsardzības jomā, gandrīz katrs desmitais (9 %) apgalvo, ka ir "loti apmierināti". Četri no desmit pauž neapmierinātību, tostarp katrs desmitais, kas "nav apmierināts".

22 valstīs vairākums ir apmierināts ar ES rīcību veselības un patērētāju aizsardzības jomā, ko vada Polija (70 %), Īrija (67 %), Belģija un Luksemburga (abās valstīs 66 %). Viszemākais apmierinātības līmenis ar ES rīcību šajā jomā ir Grieķijā (29 %), Bulgārijā (37 %), Francijā un Slovākijā (abās 42 %).

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Veselība un patērētāju aizsardzība (t. i., veselības savienības veidošana vai ilgtspējīga patēriņa veicināšana) (%)

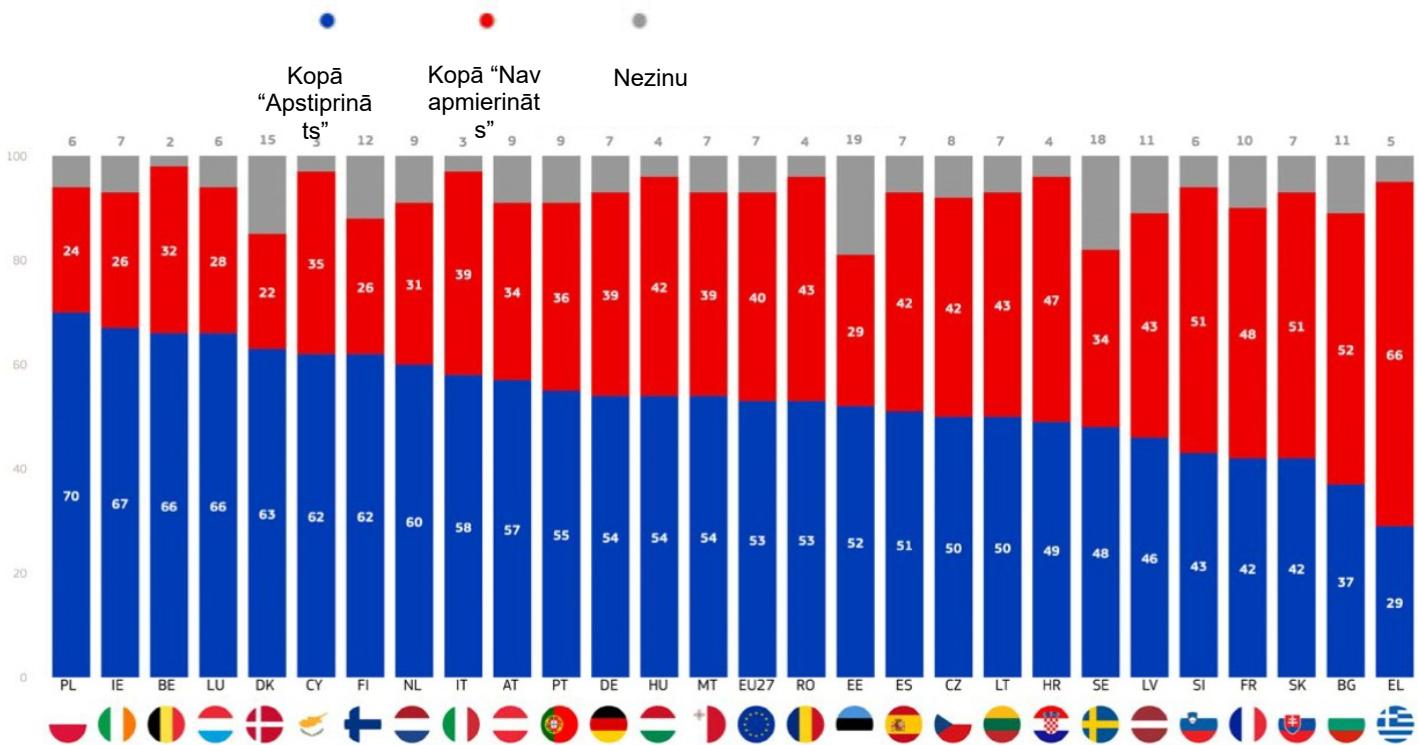

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Nedaudz vairāk nekā puse (51 %) ir apmierināti ar to, ko ES ir darījusi ekonomikas un sociālās atveseošanas jomā, un katrs desmitais uzskata, ka viņi ir „joti apmierināti”. Vairāk nekā četri no desmit (42 %) nav apmierināti, tostarp 11 % nav apmierināti.

18 valstīs lielākā daļa respondentu ir apmierināti ar ES rīcību ekonomikas un sociālās atveseošanas jomā. Īpaši augsts apmierinātības līmenis ir Polijā (75 %), Ģriekijā (71 %), savukārt nedaudz vairāk nekā viena piektā daļa Grieķijā (22 %), 33 % Francijā un 34 % Bulgārijā pauž gandarījumu.

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Ekonomikas un sociālā atveseošanās (t. i., minimālās algas likuma īstenošana) (%)

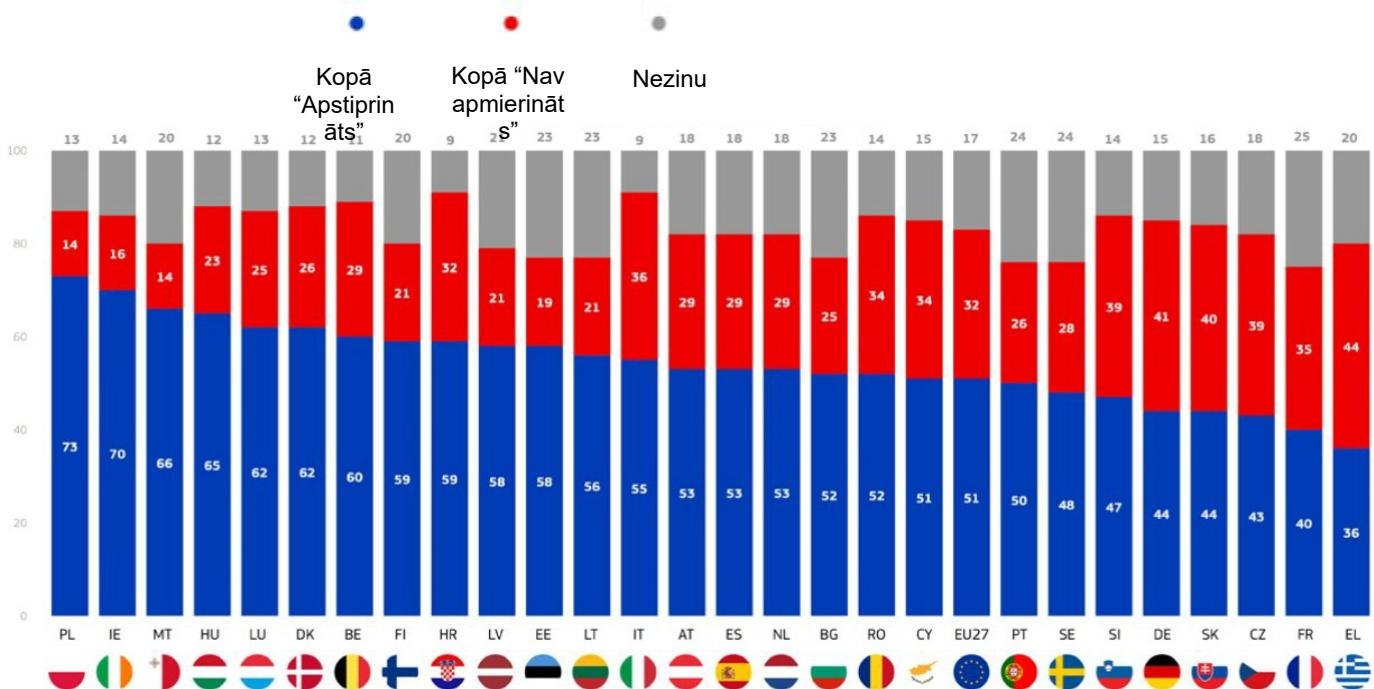

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Lielākā daļa respondentu (51 %) ir apmierināti ar ES rīcību saistībā ar digitālo programmu, 9 % apgalvojot, ka viņi ir "joti apmierināti". Aptuveni viena trešdaļa (32 %) nav apmierināta ar ES rīcību šajā jomā. Šī ir vienīgā joma, par kuru vairāk nekā katrs desmitais (17 %) atbild, ka viņi "nezina", vai viņi ir apmierināti vai nē.

Lielākā daļa respondentu 26 valstīs apgalvo, ka ir apmierināti ar to, ko ES ir darījusi saistībā ar digitālo programmu, un proporcijas svārstās no divām trešdaļām vai vairāk Polijā (73 %), Īrijā (70 %) un Maltā (66 %), līdz 36 % Grieķijā, 40 % Francijā un 43 % Čehijā. Tomēr jāatzīmē, ka vismaz katrs piektais saka, ka viņi nezina desmit valstīs, jo īpaši Francijā (25 %), Portugālē un Zviedrijā (abās 24 %).

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Digitālā programma (t. i., nodrošināt drošus, taisnīgus un pārredzamus tiešsaistes pakalpojumus un platformas) (%)

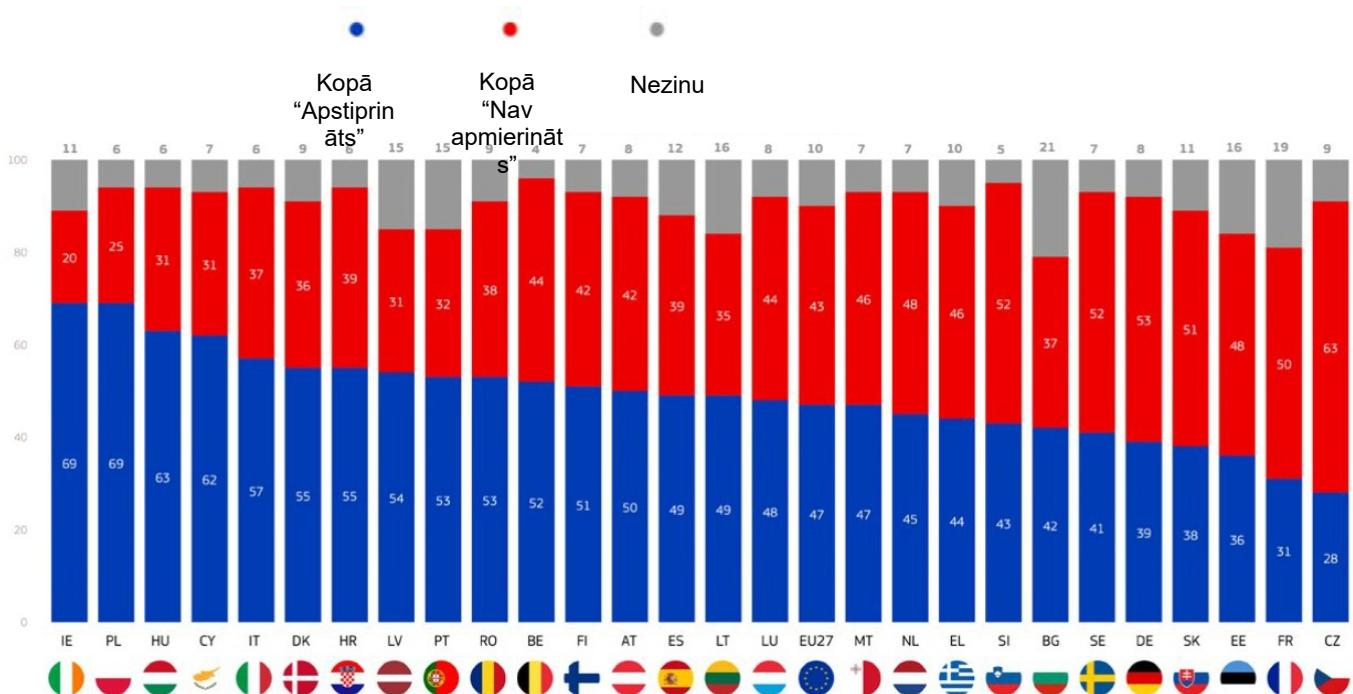

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Vairāk nekā četri no desmit (47 %) ir apmierināti ar ES rīcību saistībā ar ES zaļo kursu, tostarp katrs desmitais, kurš apgalvo, ka ir "loti apmierināts". Mazākums (43 %) apgalvo, ka viņi nav apmierināti, un 12 % apgalvo, ka viņi "nav apmierināti".

Lielākā daļa respondentu 18 valstīs ir apmierināti ar ES zaļo kursu, un visaugstākais apmierinātības līmenis ir Ķīrija, Polijā (abās 69 %) un Ungārijā (63 %). Savukārt 28 % Čehijā, 31 % Francijā un 36 % Igaunijā apgalvo, ka ir apmierināti ar to, ko ES ir darījusi šajā jomā.

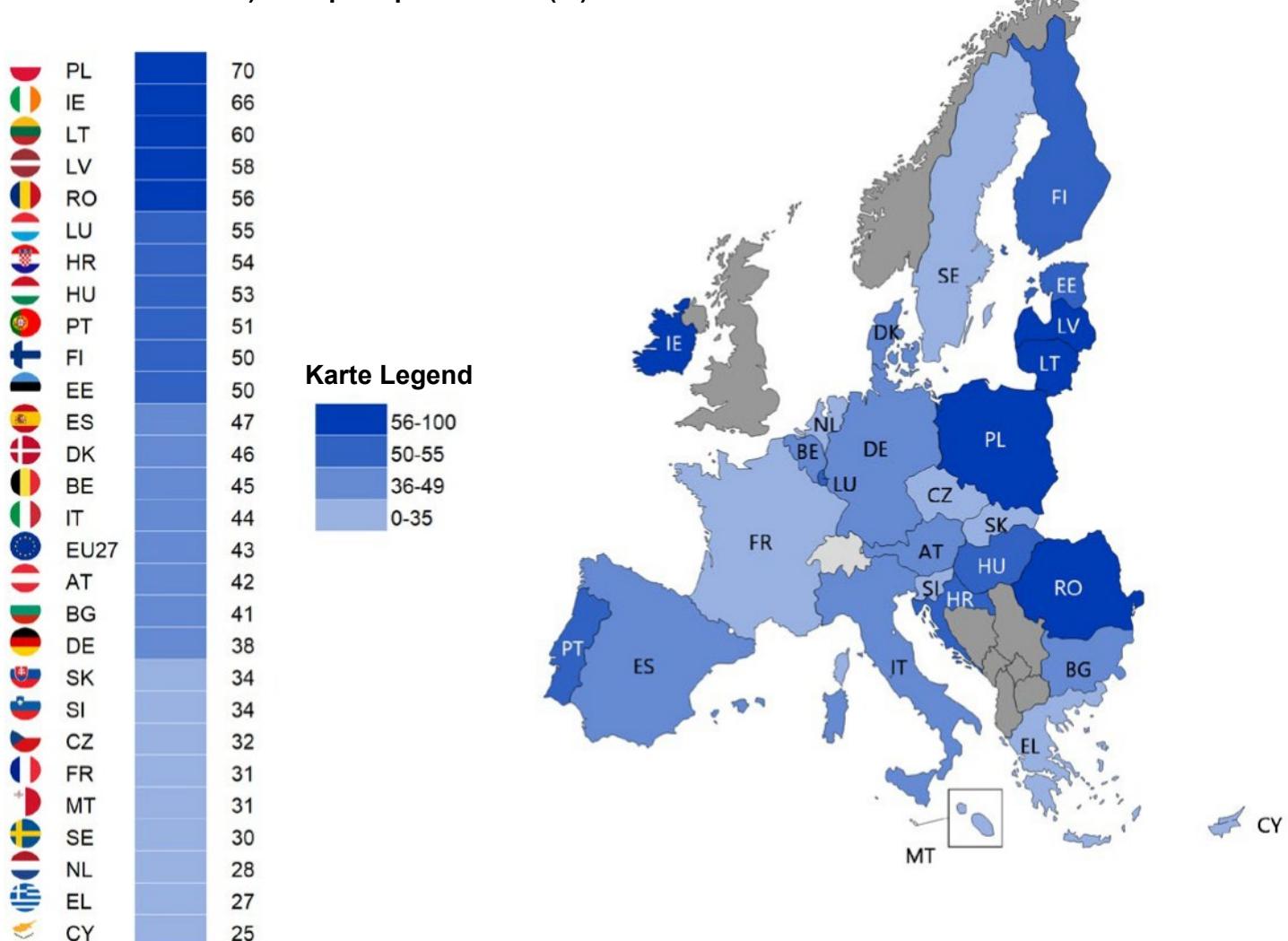
Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? ES zaļais kurss (t. i., mērķis panākt oglekļa nulles emisijas) (%)

Migrācija un patvērums ir vienīgā joma, kurā respondenti, kuri apgalvo, ka ir apmierināti ar ES rīcību, ir minoritāte (43 %), un mazāk nekā katrs desmitais (8 %) apgalvo, ka ir “joti apmierināti”. Savukārt puse respondentu nav apmierināti ar to, ko ES ir darījusi, tostarp 14 % respondentu, kuri “nav apmierināti”.

12 valstīs lielākā daļa ir apmierināta ar ES rīcību migrācijas un patvēruma jomā, un visaugstākais apmierinātības līmenis ir Polijai (70 %), Īrijai (66 %) un Lietuvai (60 %). Mazāk nekā trīs no desmit ir apmierināti Kiprā (25 %), Grieķijā (27 %) un Nīderlandē (28 %). Viedokļi dalās Dānijā (46 % “apmierināti” un 46 % “nav apmierināti”).

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? Migrācija un patvērums (t. i., taisnīga attieksme pret trešo valstu valstspiederīgajiem vai ārējo robežu aizsardzība) — kopā “apmierināts” (%)

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka jaunākie respondenti visdrīzāk būs apmierināti ar to, ko ES ir darījusi katrā aptaujā pārbaudītajā jomā. Tas ir visskaidrāk attiecībā uz digitālo programmu, proti, seši no desmit cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem ir apmierināti salīdzinājumā ar 44 % no tiem, kuri ir 55 gadus veci vai vecāki.

Izņemot migrācijas un patvēruma jautājumus, jo augstāks ir izglītības līmenis, jo lielāka iespēja, ka respondenti būs apmierināti ar ES rīcību. Piemēram, tie, kuri pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk pauž gandarījumu par to, ko ES ir darījusi ar digitālo programmu (56 % salīdzinājumā ar 37 % no tiem, kuri pametuši izglītību vecumā no 15 gadiem) un demokrātisko tiesību un tiesiskuma ievērošanas jomā (69 % pret 56 %).

Respondenti, kuri ir labākā finansiālā situācijā, visticamāk būs apmierināti ar ES rīcību katrā no jomām. Tas jo īpaši attiecas uz demokrātiskām tiesībām un tiesiskuma ievērošanu, attiecībā uz kuriem 69 % no tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus, apgalvo, ka ir apmierināti ar ES rīcību, salīdzinājumā ar 45 % no tiem, kuriem ir grūtības visvairāk laika, un ekonomikas un sociālo atveseļošanos (56 % pret 32 %).

Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls, ir apmierināti katrā jomā, un plaisa ir visplašākā attiecībā uz demokrātiskajām tiesībām un tiesiskuma ievērošanu (82 % pret 30 %). Apmierinātības līmenis ir augstāks arī tiem, kas seko Eiropas politikai, un tiem, kas biežāk runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem. Piemēram, 59 % no tiem, kas seko Eiropas politikai (salīdzinājumā ar 41 % no tiem, kas to nedara), un 61 % no tiem, kas bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem (salīdzinājumā ar 41 % no tiem, kas to nekad nedara), ir apmierināti ar ES rīcību ekonomikas un sociālās atveseļošanas jomā.

Pēdējo gadu laikā Eiropas Savienība ir pievērsusies vairākām svarīgām politikas jomām. Cik apmierināts esat ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? (%) — ES27)

	Demokrātijas kās tiesības un tiesiskuma ievērošana	Ekonomikas un sociālā atveseļošanā (t. i., minimālās algas likuma īstenošana)	ES zaiļais kurss (t. i., mērķis panākt oglekļa nulles emisijas)	Digitālā programma (t. i., nodrošināt drošus, taisnīgus un pārredzamu s tiešsaistes pakalpojum us un platformas)	Ārpolitika (t. i., Eiropa kā pasaules mēroga dalībniece)	Migrācija un patvēruma (t. i., taisnīga attieksme pret trešo valstu valstspieder īgajiem vai ārējo robežu aizsardzība)	Veselība un patērētāju aizsardzība (t. i., veselības savienības veidošana vai ilgtspējīga patēriņa veicināšana)	Atbalsts Ukrainai
ES-27	64	51	47	51	54	43	53	69
Dzimums								
Vecīt	64	53	48	53	54	43	55	68
Sieviete	63	51	46	49	53	42	52	70
Vecums								
15–24	69	55	50	60	58	49	60	74
25–39	65	54	49	59	56	44	55	69
40–54	63	52	48	54	53	43	54	69
55+	62	48	45	44	52	40	50	68
Izglītība (sākums)								
—15	56	43	42	37	47	41	47	64
16–19	61	50	47	50	52	42	52	66
20+	69	54	49	56	58	43	55	74
Joprojām mācās	71	57	49	59	60	49	62	76
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielāko daļu laika	45	32	34	36	39	30	35	54
Laiku pa laikam	58	47	47	50	51	43	50	64
Gandrīz nekad/nekad	69	56	49	54	57	45	57	73
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem								
Bieži	70	61	57	61	64	48	60	73
Reizēm	67	55	50	55	57	45	56	71
Nekad	55	41	38	42	44	37	45	64
ES tēls								
Pozitīvi	82	66	61	65	72	56	69	85
Neitrāla	57	45	40	45	45	38	47	64
Negatīva	30	27	24	29	24	21	29	40
Sekojet Eiropas politikai								
Sekot	70	59	54	57	61	47	60	74
Nesekojet	55	41	39	44	45	38	45	63

Pilsonu informētības par ES rīcību konkrētā politikas jomā apvienošana ar viņu apmierinātību ar šo darbību sniedz papildu ieskatu. Attiecībā uz ES atbalstu Ukrainai atsaukšana (74 %) un apmierinātība (69 %) ir cieši saskaņota. Pārējās septiņās politikas jomās iedzīvotāju informētība un

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 2. EIROPAS PARLAMENTA SASAUKUMA PĀRSKATĪŠANA: ČETRI GADI

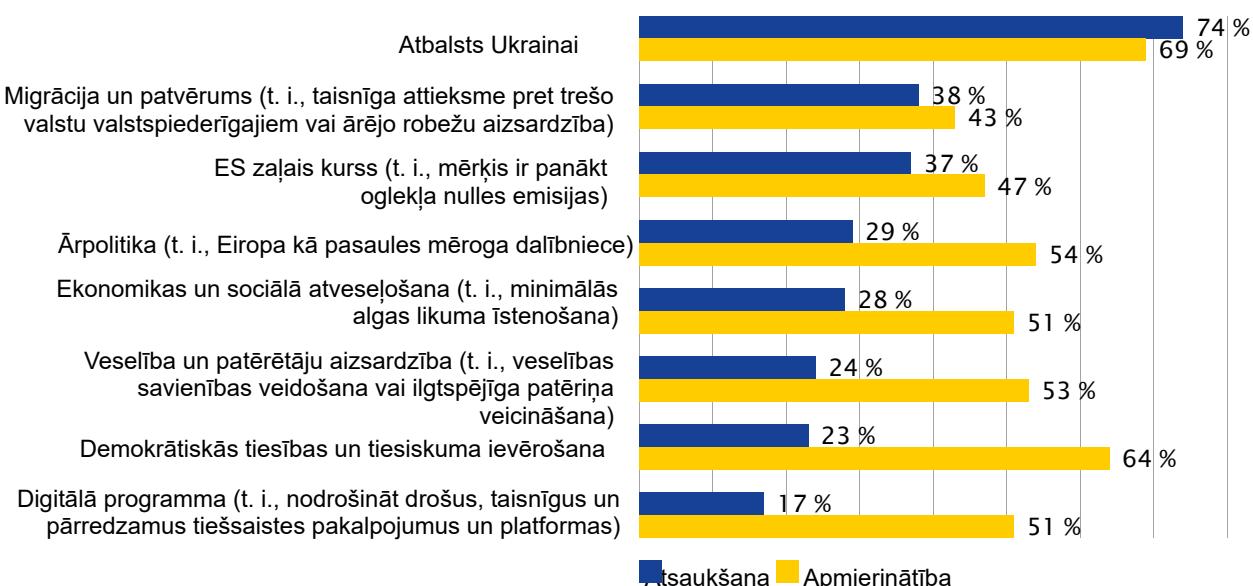
apmierinātība ir ļoti atšķirīga. Visaugstākais informētības līmenis pēc atbalsta Ukrainai ir migrācijas un patvēruma jomā (38 %) un ES zaļajā kursā (37 %), tomēr tie uzrāda zemāko apmierinātības līmeni salīdzinājumā ar pārējiem tematiem (attiecīgi 43 % un 47 %).

Citas ES rīcības jomas iedzīvotājiem ir mazāk zināmas, taču ir lielāka apmierinātība, piemēram, digitālā programma ar 17 % atsaucību, bet 51 % apmierinātība. Par 23 % tiek atgādināts arī par rīcību demokrātisko tiesību un tiesiskuma jomā, taču tā ir otrā lielākā apmierinātība (64 %). Ārpolitika ir vidējā līmenī atsaukšanas ziņā (29 %), bet tai ir trešā lielākā apmierinātības vērtība (54 %).

QA2 Kuras no šīm tēmām, ja tādas ir, esat lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši par to? (%) — ES27)

&

QA13 Cik esat apmierināts ar to, ko ES ir darījusi katrā no šīm jomām? (%) — ES27)

3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ: PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

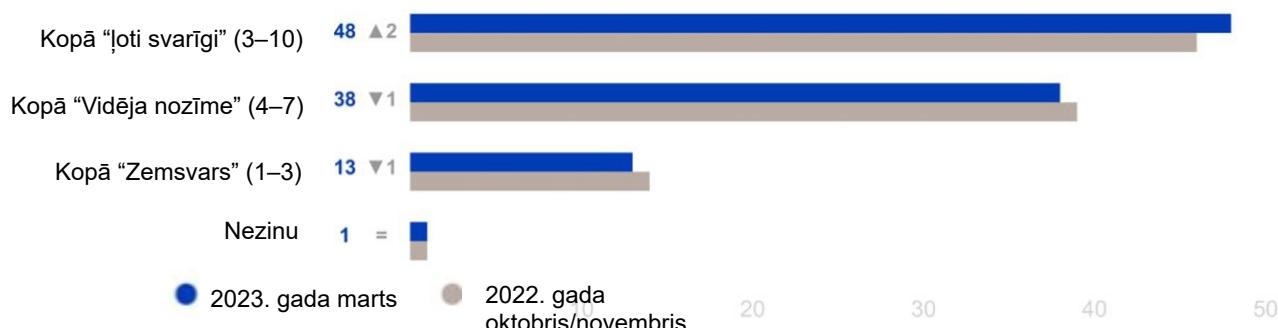
Trešajā nodaļā ir aplūkota pilsoņu attieksme pret vēlēšanām, jo īpaši Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Cita starpā tajā ir novērtēta nozīme, kādu eiropieši piešķir balsošanai Eiropas un valstu vēlēšanās, interese un iespējamība balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024. gadā, viņu informētība par vēlēšanu datumu, viņu balsošanas uzvedība un viedoklis par iemesliem, kuru dēļ cilvēki balso vai nebalso. Nodaļā uzmanība pievērsta arī Eiropas jauniešu attieksmei pret nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

Kopumā eiropieši uzskata, ka balsošana gan Eiropas, gan valsts vēlēšanās ir ļoti personiska un ka viņi ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Līdz ar to iespēja balsot šajās vēlēšanās joprojām ir liela, un ievērojama daļa jau ir informēta par vēlēšanu datumu. Svarīgi ir tas, ka pilsoni, šķiet, ir vairāk ieinteresēti Eiropas Parlamenta vēlēšanās, nekā viņi bija līdzīgā brīdī pirms pēdējām vēlēšanām 2019. gadā, un viņi ir arī labāk informēti par vēlēšanu datumu.

3.1. Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Balsošanas Eiropas Parlamenta vēlēšanās nozīme

QA16a Lūdzu, norādiet, cik svarīgi ir vai nav personīgi balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kas jums nav svarīgs, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku vai svarīgu pienākumu jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (%)

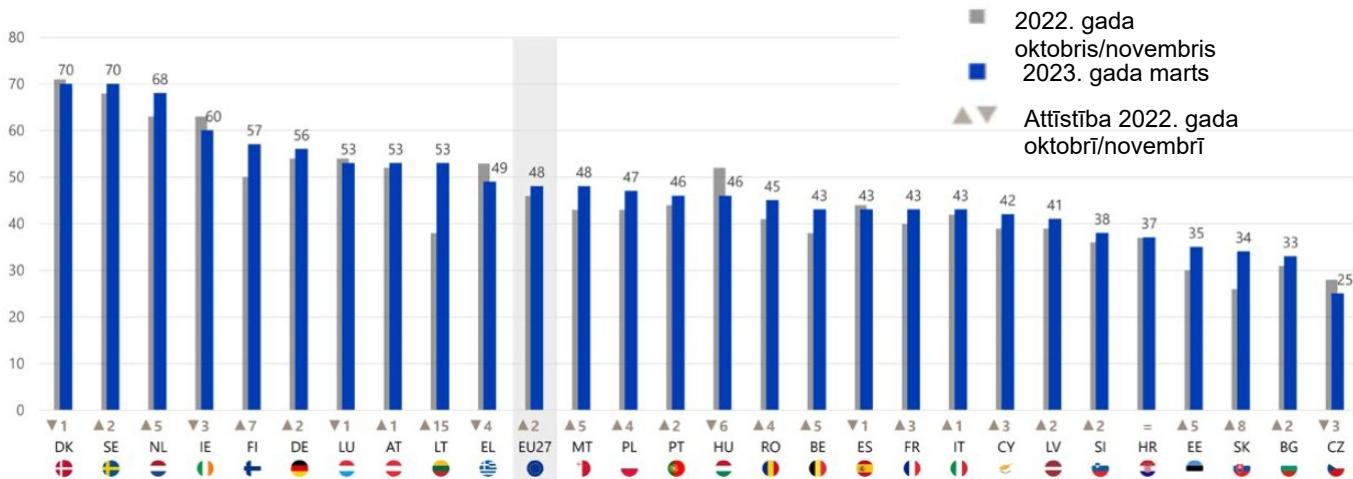
Pašreizējā aptaujā salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri balsošanasnozīme Eiropas vēlēšanās kopumā ir saglabājusies stabila, un gandrīz puse pilsoņu (48 %, + 2 procentpunkti) balsošanā ir ļoti svarīgi. Gandrīz četri no desmit respondentiem (38 %, -1 procentpunkts) uzskata, ka balsošanai Eiropas vēlēšanās ir vidēja nozīme, savukārt 13 % (-1 procentpunkti) uzskata, ka šīm vēlēšanām ir maza nozīme.

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Ir vērts atzīmēt, ka šie skaitļi atbilst tiem, kas reģistrēti līdzvērtīgā laikā pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2019. gadā. Eiropas Parlamenta Eurobarometra aptaujā, kas tika veikta 2018. gada aprīlī (t. i., aptuveni 13 mēnešus pirms vēlēšanām), 49 % respondentu uzskatīja, ka balsošanai ir liela nozīme, savukārt 17 % to uzskatīja par maznozīmīgu²².

17 valstīs Eiropas Parlamenta vēlēšanu norise tiek atzīta ar balsu vairākumu, un lielākā daļauzskata, ka balsošana ir ļoti svarīga tām personīgi Dānijā, Zviedrijā (abās 70 %) un Nīderlandē (68 %). Deviņās dalībvalstīs balsu vairākums šajās vēlēšanās ir vidēji svarīgs, jo īpaši Rumānijā, Itālijā (46 %) un Horvātijā (45 %). Beļģijā vienādas proporcijas šīm vēlēšanām piešķir lielu nozīmi (43 %) un vidējas nozīmes (43 %). Visbeidzot, sešās valstīs vismaz viena no piecām valstīm ir maznozīmīga attiecībā uz balsošanu šajās vēlēšanās, un respondenti Čehijā (30 %), Bulgārijā (23 %), Kiprā un Slovākijā (abās 22 %), visticamāk, sniegs šādu atbildi.

QA16a Lūdzu, norādiet, cik svarīgi ir vai nav personīgi balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kas jums nav svarīgs, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku vai svarīgu pienākumu jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (% — kopā “Augsta nozīme (8–10)”)

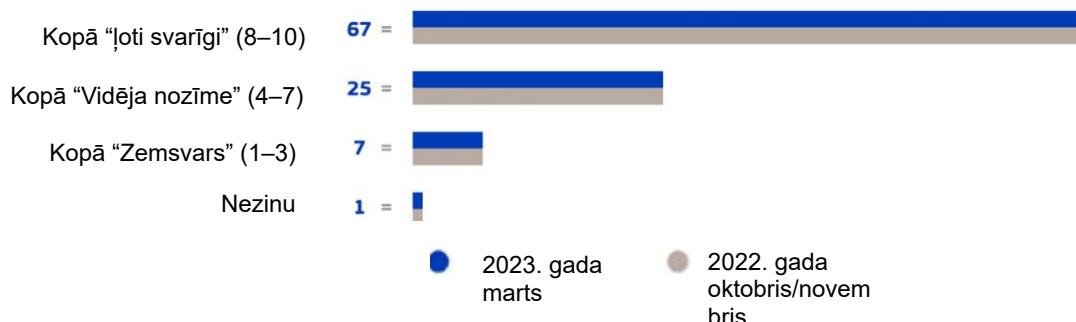
11 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī pievērsīs lielu personisku nozīmi balsošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Lietuva (53 %, + 15 procentpunktī) izceļas ar īpaši lielu pozitīvu attīstību, kam seko Slovākija (34 %, + 8 procentpunktī) un Somija (57 %, + 7 procentpunktī). Šī proporcija ir samazinājusies tikai Ungārijā (46 %, -6 procentpunktī), Grieķijā (49 %, -4 procentpunktī), Čehijā (25 %, -3 procentpunktī) un Iriji (60 %, -3 procentpunktī), bet atlikušajās 12 valstīs tā ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

22 Eiropas Parlamenta 2018. gada aprīļa Eurobarometra apsekojuma (EB 89.2) konstatējumi ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

Balsošanas nozīme valsts vēlēšanās

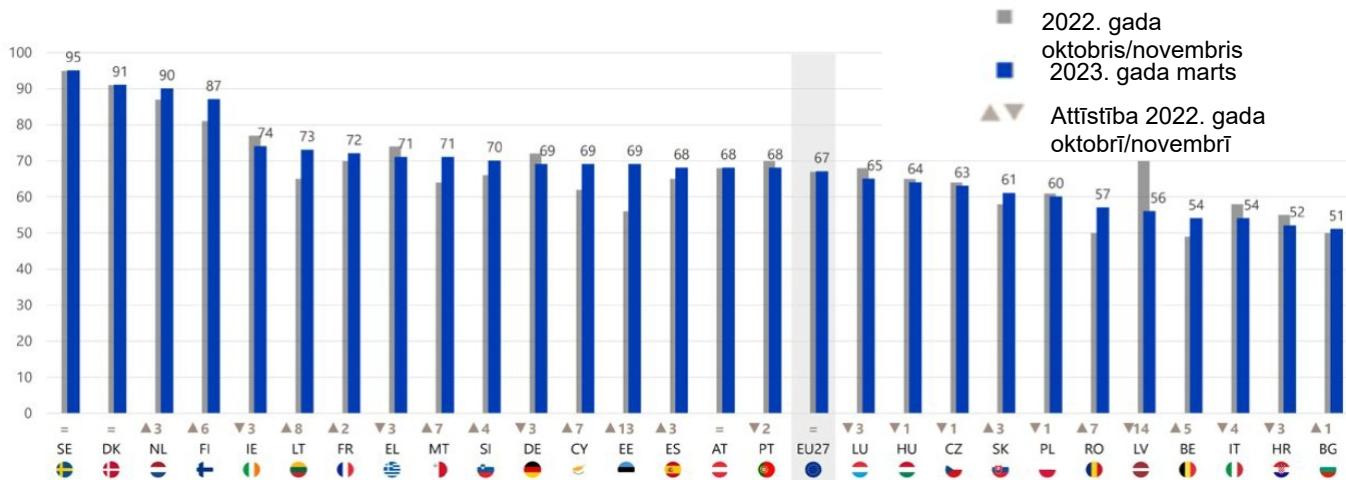
Aptuveni divas trešdaļas respondentu (67 %) apgalvo, ka ir ļoti svarīgi, lai viņi personīgi balsotu valsts vēlēšanās. Ceturtā daļa uzskata, ka balsošanai šajās vēlēšanās ir vidēji liela nozīme, savukārt 7 % uzskata, ka tas ir maznozīmīgi. Šie skaitli kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim nav mainījušies.

QA16b Un cik svarīgi ir vai nav jums balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (ES27) (%)

Visās dalībvalstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka balsošanai valsts vēlēšanās liela personiska nozīme ir no deviņiem no desmit vai vairāk Zviedrijā (95 %), Dānijā (91 %) un Nīderlandē (90 %), līdz nedaudz vairāk nekā pusei Bulgārijā (51 %), Horvātijā (52 %), Belģijā un Itālijā (abās 54 %). Astoņās valstīs vismaz katra desmitā valsts balsošanu šajās vēlēšanās uzskata par maznozīmīgu, jo īpaši Bulgārijā (13 %), Kiprā, Latvijā un Maltā (visās 11 %).

QA16b Un cik svarīgi ir vai nav jums balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (% — kopā “Augsta nozīme (8–10)”) (%)

Respondenti biežāk uzskata, ka balsošanai valsts vēlēšanās ir liela nozīme nekā Eiropas Parlamenta vēlēšanām visās valstīs. Tomēr šīs atšķirības apmērs dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Lielākā no tām ir Čehijā (valsts 63 %, ES 25 %), tai seko Igaunija (69 %, ES 35 %) un Slovēnija (valsts 70 %, ES 38 %). Tā vietā viszemākā atšķirība ir Itālijā, Belģijā (valsts 54 %, ES 43 % abās valstīs), Luksemburgā (valsts 65 %, ES 53 %) un Rumānijā (valsts 57 %, ES 45 %).

11 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka balsošana valsts vēlēšanās viņiem personīgi ir ļoti svarīga. Lielākais pieaugums konstatēts Igaunijā (69 %, + 13 procentpunktī), Lietuvā (73 %, + 8 procentpunktī), Maltā (71 %, + 7 procentpunktī), Kiprā (69 %,

+ 7 procentpunktī) un Rumānijā (57 %, + 7 procentpunktī). Šī proporcija ir samazinājusies septiņās valstīs, bet tikai Latvijā (56 %, -14 procentpunktī) šis samazinājums bijis ievērojams. Deviņās valstīs šis rādītājs ir saglabājies stabils vai nemainīgs.

Respondenti uzskata, ka balsošana valsts un Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir ļoti svarīga atkarībā no viņu vecuma, izglītības līmeņa un sociālekonomiskā statusa. Respondenti vecumā no 25 gadiem biežāk nekā jaunāki uzskata par ļoti svarīgiem balsot valsts vēlēšanās (66–70 % salīdzinājumā ar 58 %) un Eiropas (48–50 % salīdzinājumā ar 42 %) vēlēšanās. Tāpat tie, kas pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk nekā tie, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunākus, to uzskata par ļoti svarīgu (77 % salīdzinājumā ar 63 % valsts vēlēšanās, 58 % salīdzinājumā ar 38 % ES vēlēšanās).

Vadītāji (80 % valsts, 61 % ES) ir visdrīzāk, lai balsotu šajās vēlēšanās, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (53 % valsts, 36 % ES) un mājokļiem (55 % valsts, 33 % ES). Tie, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt savus rēķinus, ir daudz biežāk nekā tie, kuriem ir grūtības biežāk teikt balsošanu valsts līmenī (74 % pret 54 %), un Eiropas (55 % pret 35–37 %) vēlēšanas ir ļoti svarīgas.

Paredzams, ka balsošanai piešķirtā nozīme ir saistīta arī ar sajūtu, ka tiek ķemts vērā viedoklis, un apmierinātības līmeni ar demokrātiju gan valstu, gan ES līmenī. Piemēram, tie, kuri piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ķemts vērā ES (67 % salīdzinājumā ar 31 % no tiem, kas nepiekriņ), un tie, kas ir apmierināti ar demokrātiju ES (59 % salīdzinājumā ar 36 % no tiem, kuri nav apmierināti), piešķir lielāku nozīmi balsošanai Eiropas vēlēšanās.

Līdzīgā veidā tiem, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, ir lielāka iespēja teikt, ka balsošana Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir ļoti svarīga (67 % salīdzinājumā ar 33 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls), tāpat kā tie, kuri vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma (59 % salīdzinājumā ar 33 % no tiem, kuri vēlētos, lai tā loma būtu mazāk svarīga).

QA16a Lūdzu, norādiet, cik svarīgi ir vai nav personīgi balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kas jums nav svarīgs, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku vai svarīgu pienākumu jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (% — ES27)

	Kopā "Zemsvars" (1–3)	Kopā "Vidēja nozīme" (4–7)	Kopā "Ioti svarīgi" (8–10)
ES-27	13	38	48
Dzimums			
Vecīt	15	37	47
Sieviete	13	38	48
Vecums			
15–24	13	42	42
25–39	12	40	48
40–54	14	38	48
55+	13	36	50
Izglītība (sākums)			
—15	21	40	38
16–19	15	41	44
20+	9	33	58
Joprojām mācās	11	38	48
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	12	39	49
Vadītāji	7	32	61
Citas baltas apkakles	10	40	50
Strādnieki	15	44	41
Mājas personas	18	48	33
Bezdarbnieku	24	39	36
Atvairīnāts	16	33	51
Studenti	11	38	48
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	24	40	35
Laiku pa laikam	15	47	37
Gandrīz nekad/nekad	11	34	55
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā			
Piekritu	4	29	67
Nepiekrist	23	45	31
Apmierinātība ar demokrātiju ES			
Apmierināts	6	34	59
Nav apmierināts	21	43	36
Eiropas Parlamenta loma			
Svarīgāka	7	34	59
Mazāk svarīgi	23	44	33
Bez izmaiņām	11	37	51

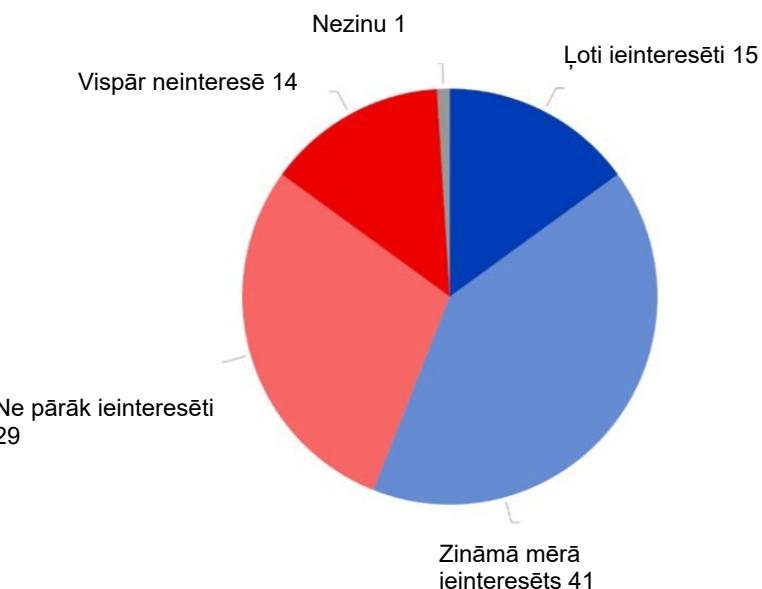
QA16b Un cik svarīgi ir vai nav jums balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (% — ES27)

	Kopā "Zemsvars" (1–3)	Kopā "Vidēja nozīme" (4–7)	Kopā "Joti svarīgi" (8–10)
ES-27	7	25	67
Dzimums			
Vecīt	6	26	67
Sieviete	7	25	67
Vecums			
15–24	8	31	58
25–39	7	27	66
40–54	6	26	67
55+	7	23	70
Izglītība (sākums)			
—15	12	25	63
16–19	8	30	62
20+	4	19	77
Joprojām mācās	7	28	62
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	5	26	69
Vadītāji	3	17	80
Citas baltas apkakles	5	28	67
Strādnieki	9	32	59
Mājas personas	11	33	55
Bezdarbnieku	14	32	53
Atvaiņināts	7	20	73
Studenti	7	28	62
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	14	31	54
Laiku pa laikam	9	36	54
Gandrīz nekad/nekad	5	20	74
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā			
Piekritu	2	18	80
Nepiekrist	11	32	56
Apmierinātība ar demokrātiju ES			
Apmierināts	3	21	75
Nav apmierināts	11	31	58
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	2	17	80
Neitrāla	6	32	61
Negatīva	15	27	57
Eiropas Parlamenta loma			
Svarīgāka	4	22	74
Mazāk svarīgi	11	33	56
Bez izmaiņām	6	21	72

Interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām

Pārliecinošs vairākums respondentu (56 %, + 2 procentpunkti kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, tostarp 15 % (+ 1 procentpunkt), kuri apgalvo, ka ir "loti ieinteresēti". Savukārt vairāk nekā četri no desmit (43 %, -2 procentpunkti) apgalvo, ka viņi nav ieinteresēti, un 14 % (-1 procentpunkt) apgalvo, ka viņi "nav ieinteresēti". Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri šīs proporcijas ir saglabājušās stabīlas.

QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās? (ES27) (%)

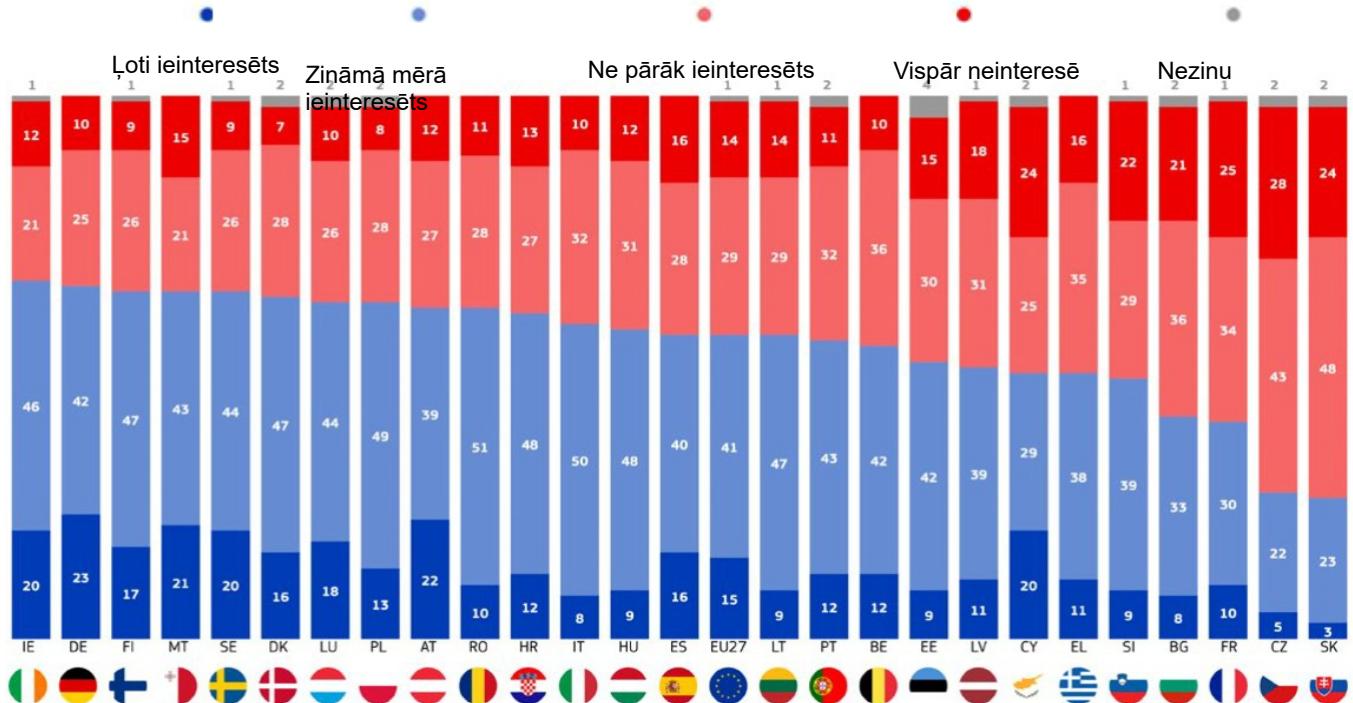

Salīdzinot rezultātus ar tiem, kas novēroti līdzvērtīgā laikposmā pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām, var atzīmēt, ka to respondentu īpatsvars, kuri interesējas par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām, tagad ir par 6 procentpunktiem lielāks nekā 2018. gada aprīlī, kad 50 % norādīja, ka viņi ir ieinteresēti, un 48 % norādīja, ka viņi nav ieinteresēti²³.

20 dalībvalstīs vairākums uzskata, ka tās interesējas par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām, un vislielākais to īpatsvars ir Nīderlandē (75 %), Īrijā (66 %) un Vācijā (65 %). Slovākija (26 %) un Čehija (27 %) ir valstis, kurās interese par nākamajām vēlēšanām ir viszemākā, tai seko Francija (40 %) un Bulgārija (41 %).

23 Eiropas Parlamenta 2018. gada aprīļa Eirobarometra apsekojuma (EB 89.2) konstatējumi ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiktu, ka esat šajās vēlēšanās? (%)

14 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Procentu līmenis ir palielinājies vismaz par desmit procentpunktiem Igaunijā (51 %, + 14 procentpunkti), Somijā (64 %, + 11 procentpunkti) un Latvijā (50 %, + 10 procentpunkti). Tomēr ieinteresēto personu īpatsvars ir samazinājies par septiņiem procentpunktiem Grieķijā (49 %) un Maltā (64 %), un 11 valstīs tas ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

Tāpat kā balsošanai piešķirto nozīmi, interese par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām atšķiras atkarībā no respondentu vecuma, izglītības līmeņa un sociāli ekonomiskā statusa. Respondenti vecumā no 25 gadiem biežāk nekā jaunāki respondenti apgalvo, ka viņi ir ieinteresēti (56–58 % salīdzinājumā ar 49 %). Tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, vairāk domā, ka viņi ir ieinteresēti, salīdzinot ar tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 15 gadiem (65 % pret 45 %). Augstākā interese ir vadītājiem (70 %), jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (41 %), kā arī tiem, kuriem nekad vai reti nav grūtības apmaksāt rēķinus (62 % salīdzinājumā ar 40 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika).

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, vairāk vēlas izrādīt interesi par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām nekā tie, kas dzīvo lauku ciematos vai mazākās pilsētās (62 % pret 54 %).

Turklāt tie, kas piekrīt savai balsij Eiropas Savienībā (76 % salīdzinājumā ar 40 % no tiem, kas nepiekrit), un tie, kas ir apmierināti ar ES demokrātiju (69 % pret 43 % no tiem, kuri nav apmierināti), biežāk apgalvo, ka ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Visbeidzot, interešu līmenis ir augstāks arī to respondentu vidū, kuriem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu (79 % salīdzinājumā ar 35 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls), un to respondentu vidū, kuri vēlas, lai tam būtu lielāka nozīme (70 % salīdzinājumā ar 39 % respondentu, kuri vēlētos, lai tā loma būtu mazāk svarīga).

QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās (%) — ES27)

	Kopā "Procenti"	Kopā "Neinteresē"
ES-27	56	43
Dzimums		
Vecīt	58	42
Sieviete	54	45
Vecums		
15–24	49	49
25–39	56	44
40–54	58	42
55+	58	42
Izglītība (sākums)		
—15	45	54
16–19	53	46
20+	65	34
Joprojām mācās	56	43
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	61	39
Vadītāji	70	30
Citas baltas apkakles	59	40
Strādnieki	50	49
Mājas personas	45	54
Bezdarbnieku	41	58
Atvaiļināts	57	42
Studenti	56	43
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	40	59
Laiku pa laikam	49	50
Gandrīz nekad/nekad	62	38
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	54	45
Smart/vidējā izmēra pilsēta	54	45
Liela pilsēta	62	37
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā		
Piekrtītu	76	24
Nepiekrist	40	59
Apmierinātība ar demokrātiju ES		
Apmierināts	69	30
Nav apmierināts	43	56
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvi	79	20
Neitrāla	47	52
Negatīva	35	64
Eiropas Parlamenta loma		
Svarīgāka	70	30
Mazāk svarīgi	39	61
Bez izmaiņām	54	44

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Šā jautājuma rezultāti arī norāda uz to, ka pilsoņu interese par vēlēšanām ir saistīta ar viņu ienākumu līmeni. Eiropas pilsoni ar zemākiem ienākumiem tikai 44 % ir ieinteresēti 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Šī ir vienīgā ienākumu grupa, kurā vēlēšanās neinteresē vairāk pilsoņu (55 %) nekā tie, kuri ir ieinteresēti (44 %).

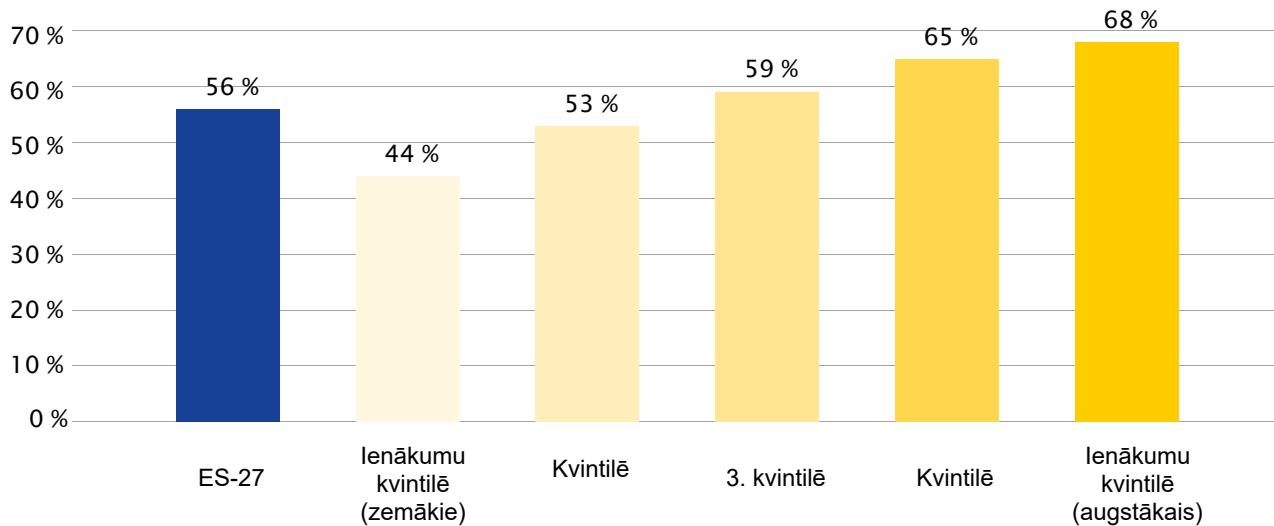
Četrās grupās ar augstiem ienākumiem (kvintilēs) ir lielākā daļa pilsoņu, kas interesējas par vēlēšanām: no 53 %, kas interesējas par vēlēšanām otrajā kvintilē (vēl joprojām ir zem ES vidējā rādītāja), līdz vairāk nekā divām trešdaļām ES pilsoņu, kas dzīvo visaugstāko ienākumu kvintilē (68 %), ir ieinteresēti šajās vēlēšanās.

QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā.

Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES27)

&

SD17 Mājsaimniecību kopējie izmantojamie ienākumi (kvintila) (% — kopā 80 % “Procenti”)

Piezīme. sākotnējā diagrammā “4th kvintile” vietā bija “3th kvintile”.

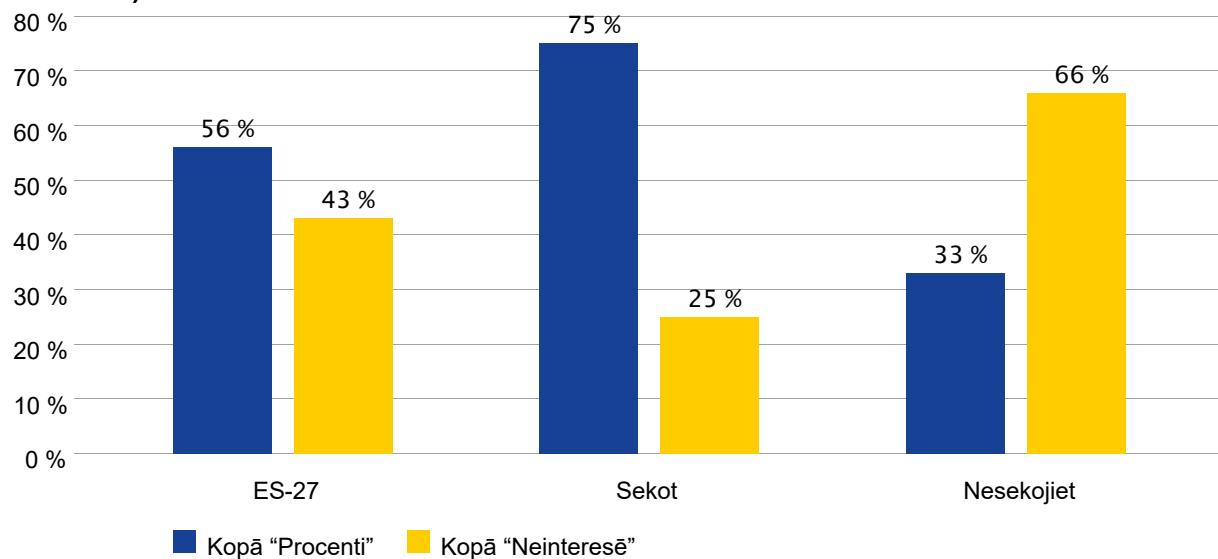
2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Interese par Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2024. gadā ir daudz lielāka arī to cilvēku vidū, kuri seko Eiropas Savienības politikai (75 % no viņiem interesējas par Eiropas vēlēšanām 2024), nekā to cilvēku vidū, kuri neseko ES politikai (33 %).

QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES27)

&

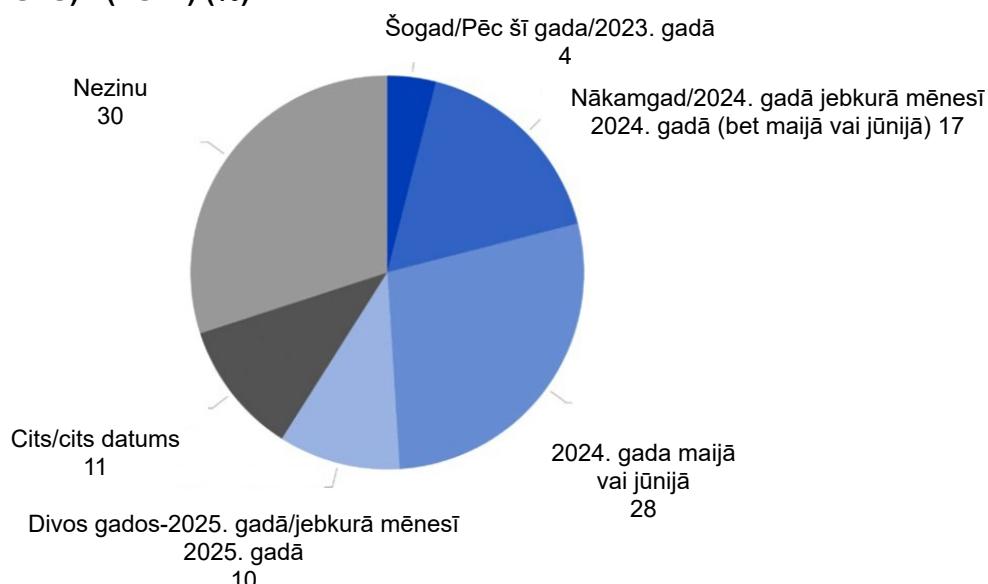
QA3 Vai jūs teiku, ka sekosiet tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā: (% — kopā “Procenti”)

Zināšanas par nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu datumu

Gandrīz trīs no desmit (28 %) pareizi norāda, ka nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā, kas ir par trim procentu punktiem vairāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī²⁴. Tas, kurš pareizi izvēlas vēlēšanu gadu, bet neprecizē mēnesi vai norāda nepareizu mēnesi, arī ir palielinājies (+ 6 procentpunkti) un tagad ir 17 %. Vienu ceturtdaļu (+ 1 procentpunkt) sniedz nepareizu atbildi, norādot, ka vēlēšanas notiks 2023. gadā (4 %, + 3 procentpunkti) vai 2025. gadā (10 %, -3 procentpunkti), vai norādot citu datumu (11 %, + 1 procentpunkt).

QA14 Jūsuprāt, kad šeit notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas (mūsu VALSTS)? (ES27) (%)

Zināšanu līmenis par nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām tagad ir ievērojami augstāks (+ 9 procentpunkti), nekā tas bija līdzīgā brīdī pirms pēdējām Eiropas Parlamenta vēlēšanām 2019. gadā. Aptuveni 13 mēnešus pirms šīm vēlēšanām 2018. gada aprīlī 19 % pareizi norādīja vēlēšanu datumu (2019. gada maijs), un 13 % zināja tikai to, ka tās notiks nākamajā gadā²⁵.

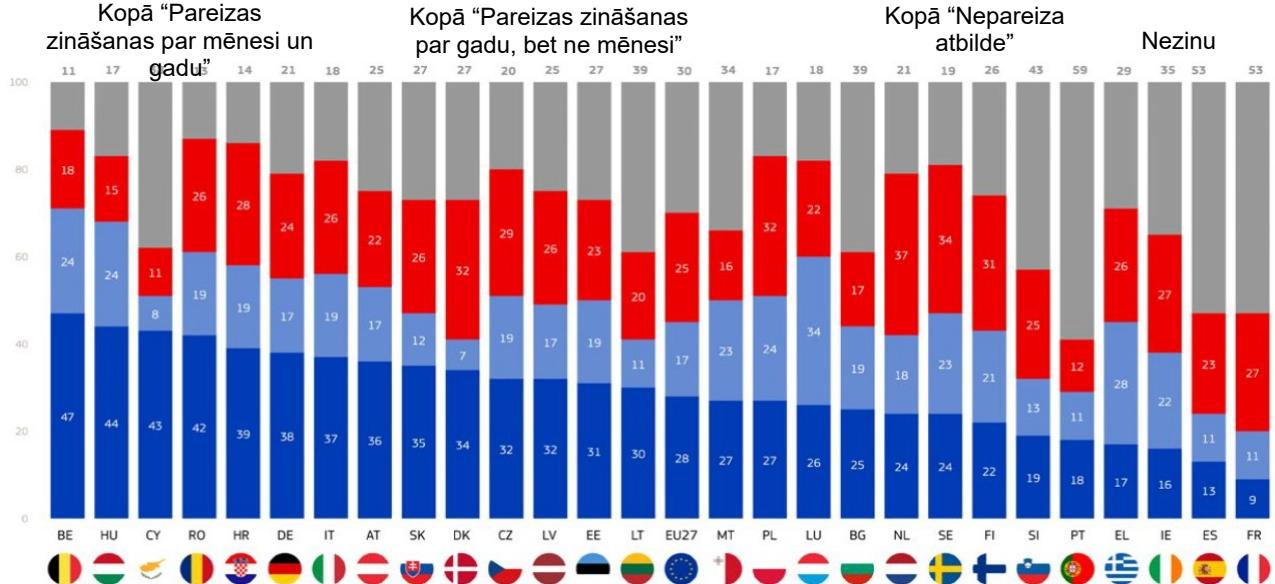
Zināšanu līmenis par Eiropas Parlamenta vēlēšanām dažādās valstīs ir ļoti atšķirīgs. 14 dalībvalstīs vismaz trīs no desmit dalībvalstīm par vēlēšanu datumu pareizi norāda 2024. gada maiju vai jūniju, un lielākā daļa ir novērota Beļģijā (47 %), Ungārijā (44 %) un Kiprā (43 %). Skalas pretējā galā 9 % Francijā, 13 % Spānijā un 16 % Īrijā uzrāda pareizas zināšanas par precīzu datumu (2024. gada maijs vai jūnijs).

Nīderlande (37 %), Zviedrija (34 %), Polija un Dānija (abās 32 %) ir valstis, kurās respondenti, visticamāk, sniegs nepareizu atbildi. Vairāk nekā puse Portugālē (59 %), Francijā un Spānijā (abas 53 %) apgalvo, ka nezina.

24 2024. gada maijs/jūnijs" tika uzskatīts par pareizo atbildi, jo laikā, kad notika darbs uz vietas, vēl nebija panākta vienošanās par precīzu vēlēšanu datumu.

25 Eiropas Parlamenta 2018. gada aprīļa Eirobarometra apsekojuma (EB 89.2) konstatējumi ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

**QA14 Jūsuprāt, kad nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas
notiks šeit (MŪSU VALSTIS)? (%)**

17 valstīs kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir paaugstinājies zināšanu līmenis par nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu datumu. Tas jo īpaši attiecas uz Latviju (32 %, + 15 procentpunkti), Rumāniju (42 %, + 12 procentpunkti) un Lietuvā (30 %, + 11 procentpunkti). Zināšanu līmenis ir samazinājies Malta (27 %, -24 procentpunkti), Luksemburgā (26 %, -13 procentpunkti), Polijā (27 %, -7 procentpunkti) un Īrijā (16 %, -6 procentpunkti), savukārt proporcija, kas sniedz pareizu atbildi, ir palikusi stabila vai nemainīga sešās dalībvalstīs.

Sociāldemogrāfiskie konstatējumi liecina, ka respondenti centrālajā vecuma grupā (vecumā no 25 līdz 54 gadiem) ir nedaudz biežāk nekā jaunāki un vecāki respondenti pareizi noteikt nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu datumu (29–30 % salīdzinājumā ar 24–26 %).

Tomēr šķiet, ka lielāka nozīme ir respondentu izglītības līmenim un sociāli ekonomiskajai situācijai. Tie, kas pabeiguši pilna laika izglītību vecumā no 16 gadiem, biežāk nekā tie, kas pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāki, norāda pareizo datumu (29–30 % pret 18 %). Arī vadītāji un citi baltie apkakles, visticamāk, atbildēs uz jautājumu pareizi (35–36 % salīdzinājumā ar 14 % mājsaimniecību), kā arī tiem, kuriem ir grūtības laiku pa laikam vai reti/nekad (27–29 % salīdzinājumā ar 17 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika).

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, biežāk zina vēlēšanu datumu nekā tie, kas dzīvo lauku ciematos vai mazākās pilsētās (32 % salīdzinājumā ar 25–27 %).

Zināšanu līmenis ir augstāks arī to cilvēku vidū, kuriem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu (34 % salīdzinājumā ar 24 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls), un to cilvēku vidū, kuri balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (33 % salīdzinājumā ar 18 % no tiem, kuri nebalsoja).

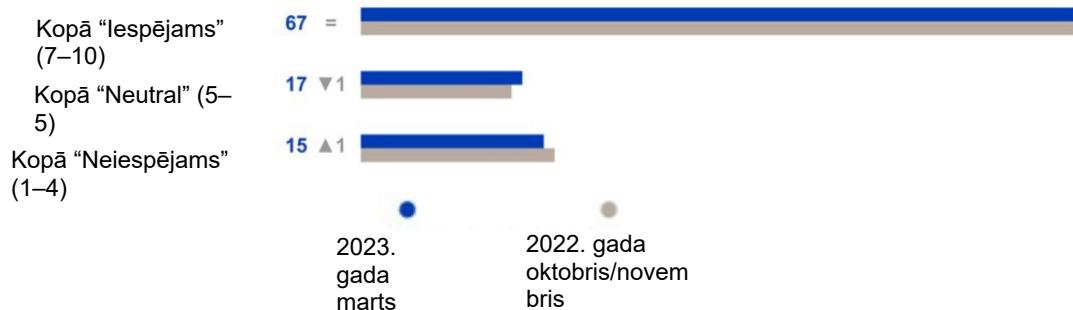
QA14 Jūsuprāt, kad nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks šeit (MŪSU VALSTIS)? (%)

	Kopā "Pareizas zināšanas par mēnesi un gadu"	Kopā "Pareizas zināšanas par gadu, bet ne mēnesi"	Kopā "Nepareiza atbilde"
ES-27	28	17	25
Dzimums			
Vecīt	28	18	26
Sieviete	27	16	25
Vecums			
15–24	24	15	27
25–39	29	18	27
40–54	30	18	25
55+	26	17	25
Izglītība (sākums)			
—15	18	12	25
16–19	29	17	25
20+	30	19	27
Joprojām mācās	24	17	25
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	30	21	25
Vadītāji	35	20	26
Citas baltas apkakles	36	19	24
Strādnieki	26	26	28
Mājas personas	14	14	30
Bezdarbnieku	18	11	28
Atvaļināts	25	16	24
Studenti	24	17	25
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	17	15	28
Laiku pa laikam	27	18	28
Gandrīz nekad/nekad	29	17	25
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	25	16	26
Smart/vidējā izmēra pilsēta	27	15	26
Liela pilsēta	32	19	25
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā	33	20	24
Nē	18	13	29
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	34	20	25
Neitrāla	25	15	26
Negatīva	24	15	28

Iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Pēc neliela samazinājuma laikposmā no 2022. gada aprīļa līdz maijam un oktobrim-novembrim iespējamība balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās pašreizējā aptaujā ir saglabājusies stabila, un aptuveni divas trešdaļas (67 %, bez izmaiņām) apgalvo, ka tās, visticamāk, balsos šādās vēlēšanās, ja tās notiks nākamnedēļ (7–10 skalā no 1 līdz 10).

QA22 Ja nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiku nākamnedēļ, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur “1” nozīmē “mazāk ticams” un “10” nozīmē “loti iespējams”. (ES27) (%)

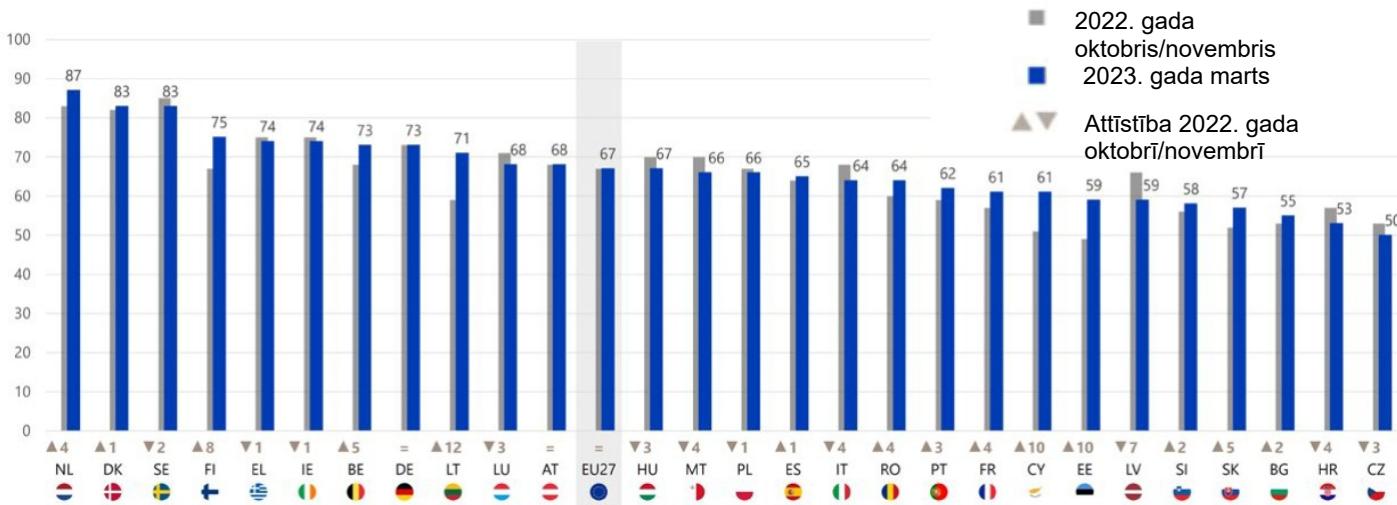

Līdzīgs jautājums tika iekļauts Eiropas Parlamenta Eirobarometra aptaujā 2018. gada aprīlī. Skalā no 1 līdz 10 respondentiem tika jautāts, cik ticami viņi varētu balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kas notiks 2019. gada maijā; 58 % respondentu norādīja, ka, visticamāk, to darīs (7–10)²⁶. Lai gan jautājums bija formulēts citādi un salīdzinājums būtu jāinterpretē piesardzīgi, tas tomēr varētu liecināt par to, ka pilsoni pašlaik vairāk sliecas piedalīties 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās, nekā tie bija līdzīgā laikā pirms 2019. gada vēlēšanām.

Vairākums valstu apgalvo, ka tās, visticamāk, balsos Eiropas vēlēšanās, ja tās notiks nākamnedēļ; proporcijas svārstās no vairāk nekā astoņiem no desmit Nīderlandē (87 %), Dānijā un Zviedrijā (abās 83 %), līdz 50 % Čehijā, 53 % Horvātijā un 55 % Bulgārijā. Vismaz viena ceturtdaļa apgalvo, ka viņi, visticamāk, nebalsos Čehijā (29 %), Slovēnijā (27 %), Bulgārijā, Kiprā un Francijā (visi 25 %).

26 Jāatzīmē, ka rezultāti ES līmenī 2018. gadā ietvēra arī Apvienoto Karalisti. Eiropas Parlamenta 2018. gada aprīļa Eirobarometra apsekojuma (EB 89.2) konstatējumi ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2332>

QA22 Ja nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiku nākamnedēļ, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojet skalu no 1 līdz 10, kur “1” nozīmē “mazāk ticams” un “10” nozīmē “loti iespējams”. (% — kopā “iespējams” (7–10))

Iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājusies desmit valstīs, jo īpaši Lietuvā (71 %, + 12 procentpunkti), Kiprā (61 %, + 10 procentpunkti) un Igaunijā (59 %, + 10 procentpunkti). Īpatsvars, kas apgalvo, ka varētu balsot šādās vēlēšanās, Latvijā ir samazinājies par septiņiem procentpunktiem (59 %) un vēl sešās valstīs — par trim vai četriem punktiem. Šis respondentu īpatsvars desmit valstīs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

Pieaugot respondentu vecumam, izglītības līmenim un sociāli ekonomiskajam statusam, palielinās iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Tie, kas ir 25 gadus veci vai vecāki, sliecas apgalvot, ka viņi varētu balsot, ja šīs vēlēšanas notiku nākamnedēļ (68–70 % salīdzinājumā ar 55 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem), tāpat kā tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem (78 % pret 59 % no tiem, kuri beidza 15 gadu vecumu vai jaunāku). Vadītāji (81 % salīdzinājumā ar 54 % bezdarbnieku) un tie, kuriem nekad vai reti ir grūtības apmaksāt savus rēķinus (73 % salīdzinājumā ar 52–58 % no tiem, kuriem ir grūtības biežāk), arī biežāk apgalvo, ka viņi dosies balsot.

Respondenti, kuri bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem (84 % salīdzinājumā ar 49 % no tiem, kas to nekad nedara), un tie, kas seko Eiropas politikai (80 % pret 51 % no tiem, kuri nebalso), biežāk apgalvo, ka balsotu, ja vēlēšanas notiku rīt, tāpat kā tie, kas jau bija balsojuši pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (88 % pret 34 % no tiem, kuri nebalsoja). Visbeidzot, nozīme ir arī Eiropas Parlamenta tēlam, un 85 % respondentu, kuriem ir pozitīvs tēls, biežāk apgalvo, ka viņi balsos, salīdzinot ar 51 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls.

QA22 Ja nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notikušu nākamnedēļ, cik iespējams jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojet skalu no 1 līdz 10, kur “1” nozīmē “mazāk ticams” un “10” nozīmē “joti iespējams”. (% — ES27)

	Kopā “Neiespējams” (1–4)	Kopā “Neutral” (5–5)	Kopā “iespējams” (7–10)
ES-27	17	15	67
Dzimums			
Vecīt	17	15	66
Sieviete	16	15	67
Vecums			
15–24	21	17	55
25–39	17	15	68
40–54	16	14	70
55+	16	14	69
Izglītība (sākums)			
—15	25	15	59
16–19	18	17	64
20+	11	11	78
Joprojām mācās	19	15	58
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	13	15	72
Vadītāji	8	11	81
Citas baltas apkakles	13	16	71
Strādnieki	19	18	63
Mājas personas	24	19	56
Bezdarbnieku	32	13	54
Atvaļināts	17	12	70
Studenti	19	15	58
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	28	18	52
Laiku pa laikam	21	20	58
Gandrīz nekad/nekad	13	12	73
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	16	15	67
Smart/vidējā izmēra pilsēta	18	16	65
Liela pilsēta	14	13	71
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā	3	9	88
Nē	40	23	34
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	5	8	85
Neitrāla	19	19	60
Negatīva	33	16	51

Iemesli balsošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Visbiežāk minētie iemesli, kāpēc respondenti apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, ir tāpēc, ka tas ir viņu kā pilsoņu pienākums (38 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim), jo viņi parasti balso politiskajās vēlēšanās un tāpēc, ka viņi vēlas atbalstīt politisko partiju (abas ir 36 %, + 2 procentpunktī). Šo iemeslu sarindojums nav mainījies salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri. Citi iemesli, ko minējis vismaz katrs piektais, ir šādi: vēloties mainīt situāciju, balsojot Eiropas Parlamenta vēlēšanās (29 %, bez izmaiņām), vēloties atbalstīt konkrētu kandidātu (23 %, + 1 procentpunkts), vēloties paust neapmierinātību (21 %, -2 procentpunktī) un vēloties paust savu atbalstu Eiropas Savienībai (21 %, bez izmaiņām).

QA17ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (ES27) (%)

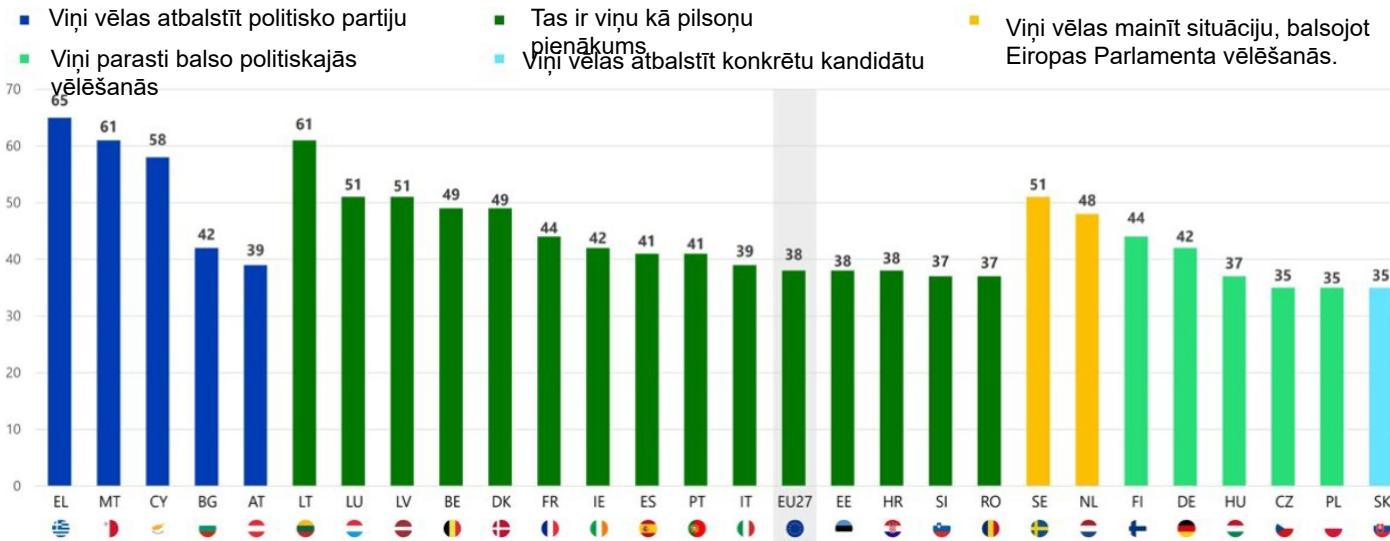
14 valstīs visbiežāk minētais iemesls, kāpēc cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, ir tas, ka tas ir viņu kā pilsoņu pienākums. Parasti balsošana politiskajās vēlēšanās ir visbiežāk sastopamais iemesls, ko minējuši respondenti piecās valstīs, un vēl piecu valstu respondenti vēlas atbalstīt kādu politisko partiju. Nīderlandē un Zviedrijā visbiežāk minētais iemesls ir tas, ka viņi vēlas mainīt situāciju, balsojot Eiropas Parlamenta vēlēšanās, savukārt Slovākijā, kas vēlas atbalstīt konkrētu kandidātu, ierindojas visaugstākajā vietā.

Viņu kā pilsoņu pienākums ir viens no trim galvenajiem iemesliem, kāpēc cilvēki var balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās 20 valstīs, un lielākais to īpatsvars ir Lietuvā (61 %), Kiprā (52 %), Latvijā un Luksemburgā (abās 51 %). Respondenti vismazāk izvēlas šo iemeslu Čehijā (17 %), Polijā un Slovākijā (abās 27 %).

17 valstīs balsošanai politiskajās vēlēšanās ir trīs galvenie iemesli. To visbiežāk min respondenti Zviedrijā (47 %), Dānijā (46 %) un Somijā (44 %). Latvijā (21 %), Igaunijā (24 %), Belģijā un Slovākijā (25 %) vismazāk iespējams to minēt kā iemeslu.

Vēlme atbalstīt politisko partiju ir viens no trim galvenajiem iemesliem, kas, domājams, liek cilvēkiem balsot 23 dalībvalstīs. Tas ir īpaši augsts Grieķijā (65 %), Maltā (61 %) un Kiprā (58 %). To izvēlas mazāk nekā trīs no desmit Igaunijā, Francijā, Latvijā un Luksemburgā (visi 29 %).

QA17ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 ANSWERS) (% — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)

Respondenti Zviedrijā (51 %), Nīderlandē (48 %) un Somijā (43 %) visdrīzāk domā, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo viņi vēlas mainīt situāciju, to darot. Maz ticams, ka šis iemesls ir Polijā, Portugālē (21 %), Francijā un Slovēnijā (abās 22 %).

Lielākā daļa iedzīvotāju, kuri vēlas atbalstīt konkrētu kandidātu kā iemeslu, kas liek cilvēkiem balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ir Kiprā (53 %), Maltā (52 %), Grieķijā un Lietuvā (39 %), savukārt Nīderlandē, Spānijā (abās 13 %) un Zviedrijā (14 %).

Vismaz viena ceturdaļa Francijā, Nīderlandē (31 %) un Belģijā (25 %) ir iemesls, kāpēc cilvēki balso, ka vēlas paust neapmierinātību, savukārt 8 % Lietuvā, 10 % Bulgārijā un 11 % Kiprā min šo iemeslu.

Visbeidzot, respondenti Dānijā, Grieķijā un Slovēnijā (visi 27 %) visdrīzāk apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo viņi vēlas paust atbalstu Eiropas Savienībai, savukārt Kiprā (12 %), Rumānijā (15 %) un Belģijā (16 %) respondenti to dara vismazāk.

**QA17ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās?
Pirmkārt? Un tad? (%)**

	ES-27	BÜ	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Tas ir viņu kā pilsonu pienākums	38	49	29	17	49	35	38	42	33	41	44	38	39	52	51	61	51	33	34	45	32	27	41	37	37	27	35	37
Vinji parasti balso politiskajās vēlēšanās	36	25	40	35	46	42	24	41	36	33	35	31	33	33	21	41	34	37	27	35	38	35	29	35	29	25	44	47
Vinji vēlas atbalstīt politisko partiju	36	36	42	33	36	37	29	33	65	36	29	33	35	58	29	30	29	30	61	42	39	33	34	34	34	30	41	45
Vinji vēlas mainīt situāciju, balsojot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.	29	28	29	32	26	33	29	26	37	26	22	29	31	34	38	27	25	27	23	48	29	21	21	25	22	29	43	51
Vinji vēlas atbalstīt konkrētu kandidātu	23	25	33	30	23	15	37	35	39	13	19	29	24	53	30	39	15	22	52	13	31	31	34	30	33	35	38	14
Vinji vēlas izteikt savu neapmierinātību	21	25	10	19	14	20	15	16	16	21	31	23	22	11	17	8	23	14	12	31	19	14	13	20	15	19	15	22
Vinji vēlas paust atbalstu Eiropas Savienībai.	21	16	25	25	27	21	19	19	27	22	17	23	24	12	20	20	23	22	24	23	22	22	23	15	27	24	19	18
Vinji vēlas atbalstīt (NATIONALITY) valdību	16	13	10	13	14	19	16	22	23	12	12	10	21	17	21	17	14	17	26	9	21	14	28	16	17	11	15	9
Vinji vēlas izvairīties no citu viņiem nepatīkamu politisko partiju panākumiem vēlēšanās.	16	21	13	18	8	20	16	8	16	15	17	13	10	12	17	16	13	23	15	17	20	14	12	13	10	14	7	21
Vēlēšanu kampanjas laikā tiek izvirzīti viņu interesējoši politiski un sabiedriski jautājumi	13	19	14	12	24	14	18	17	14	9	6	17	14	7	13	12	8	14	9	28	20	12	11	16	12	14	23	26
Vinji vēlas paust neapmierinātību ar Eiropas Savienību.	12	13	7	16	12	12	10	8	12	8	13	11	13	5	5	3	10	12	4	23	14	8	8	11	7	12	13	15
Vinji vēlas paust neapmierinātību ar (NATIONALITY) valdību	11	14	8	10	4	10	6	8	13	7	14	15	10	4	11	4	5	14	10	10	14	13	8	13	7	10	4	6
Vinji vēlas ietekmēt, kurš klūst par nākamo Eiropas Komisijas priekšsēdētāju.	10	11	9	7	10	11	8	10	10	11	8	13	13	4	6	3	7	15	5	7	20	12	13	11	8	9	3	5
Kampanjas laikā saņemtā informācija viņus pārliecīnāja balsojot	10	11	12	13	12	10	14	16	9	9	6	13	12	3	10	7	6	19	8	10	14	11	9	15	11	16	14	14
Tajā pašā laikā notika vēl citas svarīgas vēlēšanas	5	10	3	9	13	4	2	8	4	3	2	6	7	1	4	7	2	6	5	6	6	7	4	12	5	3	2	6
Nezinu	2	1	3	4	4	1	2	1	1	2	5	2	1	0	2	1	2	2	3	0	1	2	3	0	2	3	2	1
Citādi (spontāni)	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0
Nav (spontāni)	1	0	0	3	1	2	2	1	0	2	3	1	1	3	2	2	4	1	1	1	2	0	0	0	1	2	1	2

To respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo tas ir viņu pienākums kā pilsoniem, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies 14 valstīs, jo īpaši Luksemburgā (51 %, + 13 procentpunktī), Lietuvā (61 %, + 10 procentpunktī) un Rumānijā (37 %, + 8 procentpunktī). Šis īpatsvars ir samazinājies astoņās valstīs, lielākais samazinājums novērots Zviedrijā (37 %, -8 procentpunktī), Portugālē (41 %, -8 procentpunktī), Čehijā (17 %, -7 procentpunktī). Šis respondentu īpatsvars piecās valstīs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

12 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo viņi parasti balso politiskajās vēlēšanās. Sešu procentu punktu pieaugums vērojams Somijā (44 %) un Lietuvā (41 %), bet šis īpatsvars ir tikai nedaudz samazinājies Kiprā (33 %, -4 procentpunktī) un Igaunijā (24 %, -3 procentpunktī) un 13 valstīs ir saglabājies stabils vai nemainīgs.

To respondentu īpatsvara pieaugums, kuri apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo vēlas atbalstīt kādu politisko partiju, ir reģistrēts 12 dalībvalstīs. Tie ir vismaz desmit procentpunktī Maltā (61 %, + 18 procentpunktī), Latvijā (29 %, + 13 procentpunktī) un Grieķijā (65 %, + 10 procentpunktī). Samazinājums vērojams tikai Kiprā (58 %, -7 procentpunktī) un Čehijā (33 %, -5 procentpunktī), savukārt 13 valstīs šis respondentu īpatsvars ir stabils vai ir palicis nemainīgs.

Septiņās valstīs ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri vēlas atbalstīt konkrētu kandidātu kā iemeslu, kas liek cilvēkiem balsot, visvairāk — Malta (52 %, + 7 procentpunktī), Portugāle (34 %, + 6 procentpunktī) un Beļģija (25 %, + 6 procentpunktī). Samazinājums reģistrēts Čehijā (30 %, -5 procentpunktī), Slovākijā (35 %, -4 procentpunktī), Igaunijā (37 %, -3 procentpunktī), Vācijā (15 %, -3 procentpunktī) un Nīderlandē (13 %, -3 procentpunktī). 15 valstīs šī proporcija ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

To respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka cilvēki balso par savu atbalstu Eiropas Savienībai, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir nedaudz palielinājies astoņās valstīs, jo īpaši Igaunijā (19 %, + 5 procentpunktī), Dānijā, Grieķijā, Slovēnijā (visas 27 %, -4 procentpunktī) un Kiprā (12 %, -4 procentpunktī). Šis respondentu īpatsvars ir samazinājies piecās valstīs, jo īpaši Maltā (24 %, -10 procentpunktī), Luksemburgā (23 %, -5 procentpunktī) un Zviedrijā (18 %, -4 procentpunktī), un 14 valstīs tas ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

Respondenti pašlaik biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās, lai paustu neapmierinātību Luksemburgā (23 %, + 6 procentpunktī), Zviedrijā (22 %, + 5 procentpunktī), Latvijā (17 %, + 5 procentpunktī) un Nīderlandē (31 %, + 3 procentpunktī). Savukārt šis īpatsvars ir samazinājies Grieķijā (16 %, -7 procentpunktī), Francijā (31 %, -4 procentpunktī), Itālijā (22 %, -4 procentpunktī), Bulgārijā (10 %, -4 procentpunktī) un Vācijā (20 %, -3 procentpunktī), un 18 dalībvalstīs tas ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka sievietes nedaudz biežāk nekā vīrieši apgalvo, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo viņu kā pilsoņu pienākums ir (40 % pret 36 %). Turklat respondenti vecumā no 55 gadiem, visticamāk, balsos, jo tas ir viņu kā pilsoņu pienākums (40 % salīdzinājumā ar 35 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem) un ka viņi parasti balso politiskajās vēlēšanās (39 % pret 32 %), savukārt cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem visbiežāk min vēlmi mainīt situāciju kā iemeslu (33 % salīdzinājumā ar 28 % cilvēku vecumā no 55 gadiem).

Jo ilgāk respondenti turpina pilna laika izglītību, jo lielāka iespēja, ka viņi balsos, jo vēlas mainīt situāciju (31 % no tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar 25 % no tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāku), un tāpēc, ka viņi vēlas paust savu atbalstu Eiropas Savienībai (24 % pret 17 %).

Respondenti, kuriem ir vismazāk grūtības apmaksāt savus rēkinus, biežāk saka, ka balso cilvēki, jo viņi ir pilsoņi (40 % pret 32–33 % no tiem, kuriem laiku pa laikam ir grūtības vai biežāk), jo viņi parasti balso politiskajās vēlēšanās (38 % pret 31–34 %) un vēlas paust atbalstu Eiropas Savienībai (23 % pret 18 %). Turpretī tie, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika, vairāk sliecas

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

pieminēt vēlmi atbalstīt konkrētu kandidātu kā iemeslu balsot (28 % salīdzinājumā ar 21 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtību).

Visbeidzot, tie, kas balsoja pēdējās Eiropas vēlēšanās, biežāk nekā tie, kas balsoja, lai teiktu, ka balso, jo viņu kā pilsonu pienākums ir (43 % pret 28 %), jo viņi parasti balso politiskajās vēlēšanās (39 % pret 32 %), atbalstīt politisko partiju (38 % pret 33 %), mainīt lietas (31 % pret 26 %) un paust savu atbalstu Eiropas Savienībai (23 % pret 18 %).

**QA17ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās?
Pirmkārt? Un tad? (% — ES27)**

	Tas ir viņu kā pilsonu pienākums	Viņi vēlas mainīt situāciju, balsojot Eiropas Parlamenta vēlēšanas s.	Viņi vēlas ietekmēt, kurš kļūst par nākamo Eiropas Komisijas priekšsēdētāju.	Viņi vēlas izteikt savu neapmierinātību inātību	Viņi vēlas atbalstīt (NATIONALITY) valdību	Viņi vēlas neapmierinātību ar (NATIONALITY) valdību	Viņi vēlas paust neapmierinātību ar (NATIONALITY) valdību	Viņi parasti balso neapmierinātību ar Eiropas Savienību.	Viņi vēlas paust atbalstu jās vēlēšanās	Viņi vēlas politiski un sabiedriski jautājumi	Vēlēšanu kampaņas laikā tiek izvirzīti viņu interesēj oši politiski un sabiedriski jautājumi	Viņi vēlas izvairīties no citu vīniem nepatīkamu politisko partiju panāku miem vēlēšanās.	Viņi vēlas atbalstīt politisko partiju
ES-27	38	29	10	21	16	11	12	36	21	13	16	36	
Dzimums													
Vecīt	36	29	10	21	16	11	13	37	21	14	16	37	
Sieviete	40	30	10	21	16	10	11	35	21	13	15	35	
Vecums													
15–24	35	33	14	22	15	14	12	32	19	14	17	35	
25–39	36	31	11	23	14	11	13	35	20	14	17	36	
40–54	36	29	12	21	16	11	13	35	21	14	15	37	
55+	40	28	8	19	17	9	11	39	22	13	15	35	
Izglītība (sākums)													
—15	40	25	8	21	20	9	9	36	17	9	12	35	
16–19	37	28	10	21	17	12	12	35	20	12	16	35	
20+	39	31	10	20	14	10	13	39	24	16	16	38	
Joprojām mācās	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36	
Sociāli profesionālā kategorija													
Pašnodarbinātie	32	30	11	18	16	11	13	37	24	15	14	36	
Vadītāji	41	32	11	20	13	11	13	38	27	16	18	40	
Citas baltas apkakles	36	31	12	20	18	11	13	36	22	15	15	39	
Strādnieki	35	28	11	23	17	12	12	32	19	12	16	33	
Mājas personas	41	28	7	21	16	9	11	34	19	10	11	34	
Bezdarbnieku	35	26	11	26	11	15	13	36	15	11	16	34	
Atvaļināts	41	27	7	19	18	9	11	40	22	12	15	34	
Studenti	36	34	13	23	14	12	12	33	19	16	17	36	
Grūtības apmaksāt rēķinus													
Lielāko daļu laika	32	27	10	21	18	13	13	31	18	10	16	35	
Laiku pa laikam	33	27	11	24	17	13	13	34	18	13	16	34	
Gandrīz nekad/nekad	40	30	10	20	15	9	11	38	23	14	16	37	
Eiropas Parlamenta tēls													
Pozitīvi	43	32	12	15	17	8	9	39	29	17	15	37	
Neitrāla	36	29	10	21	17	11	11	35	19	13	15	35	
Negatīva	32	26	8	32	13	15	20	33	12	9	18	34	

Iemesli nebalsošanai Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Respondenti visbiežāk minēja iemeslu, kāpēc cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās, ir pārliecība, ka viņu balsojums neko nemainīs (47 %, bez izmaiņām kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim). Vairāk nekā viena trešdaļa apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo viņus neinteresē politika kopumā (37 %, + 3 procentpunkti) vai tāpēc, ka viņi neuzticas politiskajai sistēmai kopumā (36 %, + 2 procentpunkti).

Citi iemesli, ko min aptuveni viena piektaļa vai vairāk, ir šādi: viņi uzskata, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, viņus neskar (23 %, + 1 procentpunts), viņi parasti nebalso politiskajās vēlēšanās, viņus nepārliecina neviens politiskā partija vai kandidāts (abi 22 %, + 1 procentpunts), viņi iebilst pret Eiropas Savienību (19 %, bez izmaiņām), uzskata, ka Eiropas Parlaments pietiekami nerisina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi (19 %, -1 procentpunts), un viņi ļoti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma (19 %, -2 procentpunkti).

Visi pārējie rādītāji kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir saglabājušies stabili, izņemot to, ka viņi apgalvo, ka viņus neinteresē politika kopumā, kas ir nedaudz palielinājusies (+ 3 procentpunkti).

QA18ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Pirmkārt? Un tad? (ES27) (%)

19 dalībvalstīs pārliecība, ka viņu balsojums neko nemainīs, ir pirmais visbiežāk minētais iemesls, kādēļ cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās. Četrās valstīs visbiežākais respondentu norādītais iemesls ir tas, ka viņi nav ieinteresēti politikā kopumā, bet neuzticēšanās politiskajai sistēmai kopumā ir saraksta augšgalā vēl četrās valstīs.

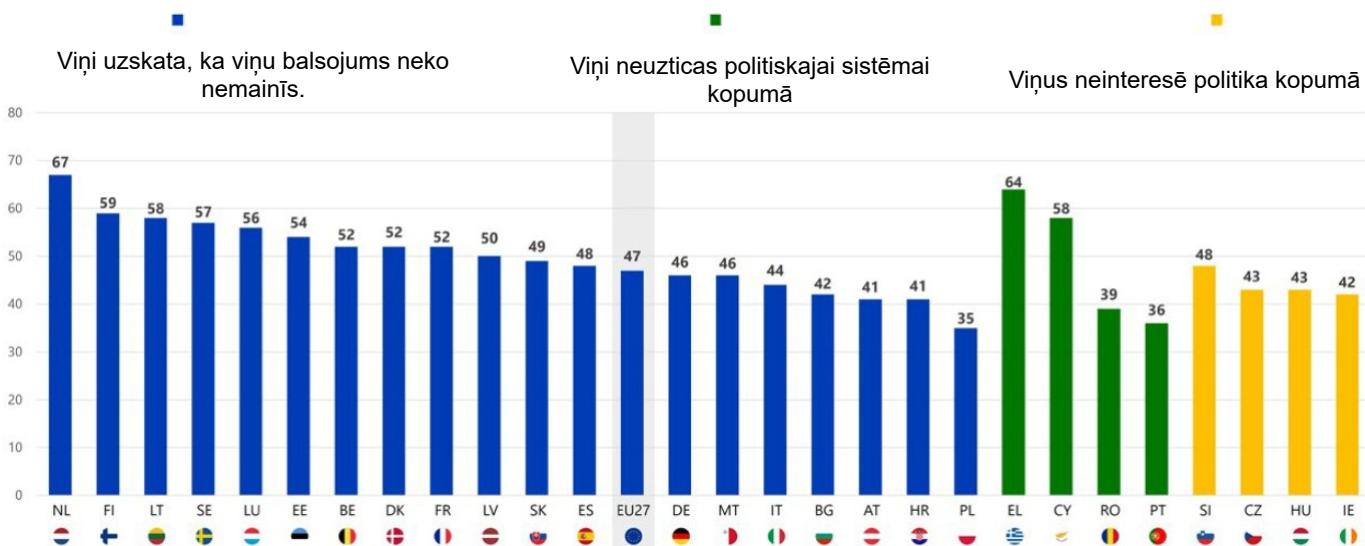
2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Visās valstīs pārliecība, ka viņu balsojums neko nemainīs, ir pirmais vai otrs visbiežāk minētais iemesls, ko respondenti minējuši, lai cilvēki nebalsotu Eiropas vēlēšanās. Proporcijas svārstās no 67 % Nīderlandē, 59 % Somijā un 58 % Lietuvā līdz 34 % Portugālē, 35 % Polijā un 37 % Rumānijā.

“Viņus neinteresē politika kopumā” ierindojas trīs labākos iemeslus, kas liek cilvēkiem nebalsot 25 valstīs. Lielākais to respondentu īpatsvars, kuri to min, ir Lietuvā (51 %), Slovēnijā (48 %) un Somijā (46 %). Spektra otrā galā šis iemesls vismazāk varētu būt Austrijā (29 %), Portugālē (31 %) un Polijā (32 %).

Neuzticēšanās politiskajai sistēmai kopumā ir viena no trim galvenajām atbildēm 23 dalībvalstīs. Grieķija (64 %) un Kipra (58 %) izceļas ar īpaši lielu īpatsvaru, kas izvēlas šo iemeslu nebalsošanai, kam seko Lietuva (46 %). Aptuveni ceturtdaļa vai mazāk šādu atbildi sniedz Polijā (23 %), Somijā un Zviedrijā (abās 27 %).

**QA18ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Pirmkārt?
Un tad? (Ne vairāk kā 4 ANSWERS) (% — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)**

Respondenti Dānijā, Zviedrijā (gan 47 %), gan Nīderlandē (41 %) visdrīzāk apgalvo, ka cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jo uzskata, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, viņus neskar. Savukārt 11 % Spānijā un 16 % Polijā, Luksemburgā un Rumānijā to min kā iemeslu.

Grieķija (48 %) ir valsts, kurā respondenti, visticamāk, apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo viņus nepārliecina neviens politiskā partija vai kandidāts, kam seko Kipra (36 %) un Austrija (31 %). Maz ticams, ka respondenti to minēs kā iemeslu Dānijā (6 %), Nīderlandē (10 %) un Zviedrijā (11 %).

Parasti nebalsošana politiskajās vēlēšanās visbiežāk tiek minēta Polijā (31 %), Ungārijā un Īrijā (abās 29 %), savukārt Spānijā (13 %), Maltā (14 %), Belģijā un Igaunijā (abās 15 %).

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Lielākā daļa respondentu, kas apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo iebilst pret Eiropas Savienību, ir Austrijā (36 %), Maltā (30 %) un Čehijā (29 %). Turpretī mazāk nekā katrs desmitais to min Kiprā (8 %), Lietuvā un Spānijā (abās 9 %).

Vairāk nekā trīs no desmit Zviedrijā (36 %), Dānijā (34 %), Nīderlandē un Portugālē (31 %) apgalvo, ka iemesls, kāpēc cilvēki nebalso, ir tas, ka viņi ļoti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma. Saīdzinājumā ar 11 % Polijā, 13 % Grieķijā un 14 % Slovākijā, kas to minēja kā iemeslu.

**QA18ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās?
Pirmkārt? Un tad? (%)**

	ES- 27	BÜ T	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Viņi uzskata, ka viņu balsojums neko nemainīs.	47	52	42	42	52	46	54	38	55	48	52	41	44	57	50	58	56	39	46	67	41	35	34	37	42	49	59	57
Viņus neinteresē politika kopumā	37	42	35	43	40	35	45	42	37	44	34	40	33	41	39	51	36	43	42	44	29	32	31	33	48	35	46	41
Viņi neuzticas politiskajai sistēmai kopumā	36	41	38	30	29	36	32	30	64	44	32	39	38	58	42	46	31	33	34	45	35	23	36	39	37	31	27	27
Viņi jūtas tā, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, viņus neuztrauc	23	28	28	29	47	24	29	17	25	11	24	20	18	21	22	21	16	21	27	41	25	16	22	16	18	22	38	47
Viņus nepārliecina neviena politiskā partija vai kandidāts	22	15	27	20	6	26	22	18	48	24	15	25	26	36	18	25	14	21	29	10	31	21	16	29	20	25	17	11
Viņi parasti nebalso politiskajās vēlēšanās	22	15	25	26	20	23	15	29	18	13	25	26	19	23	18	24	20	29	14	18	21	31	20	23	20	18	26	19
Viņi iebilst pret Eiropas Savienību	19	16	24	29	20	22	17	16	26	9	18	16	24	8	14	9	11	15	30	24	36	18	12	14	12	17	16	16
Viņi ļoti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma	19	22	15	17	34	18	16	16	13	18	20	15	21	18	17	15	15	19	21	31	16	11	31	18	18	14	29	36
Viņi uzskata, ka Eiropas Parlaments pietiekami nerisina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi.	19	21	28	24	23	24	22	14	33	11	16	22	18	17	20	16	16	20	20	23	26	17	14	19	15	24	20	24
Viņi pietiekami nezina par dažādu politisko partiju pozicijēšanu Eiropas lietās.	14	18	11	10	13	13	9	15	8	12	11	14	16	10	11	7	8	13	14	20	16	14	17	14	12	11	15	23
Kampanas laikā apspriestās tēmas nav ieinteresētās	13	17	12	11	14	15	9	19	9	12	11	14	13	4	9	10	9	19	27	12	18	13	14	15	15	13	10	12
Viņiem trūkst laika, viņi ir pārāk aizņemti	11	10	8	11	12	11	13	18	5	9	7	13	10	6	14	12	12	13	4	11	19	16	8	20	13	16	9	10
Viņi nav informēti par vēlēšanām	9	8	3	7	8	6	9	17	5	10	12	10	10	2	10	5	13	8	2	7	12	8	17	12	9	7	11	17
Viņi nezina, kur un kā balsojot	8	9	4	7	5	4	8	11	4	8	8	11	4	9	3	12	7	4	8	6	10	11	9	10	5	4	6	
Viņi saskaras ar dažiem praktiskiem jautājumiem, kas liez viņiem balsot (grūtības nokļūt vēlēšanu iecirknēs, invaliditāte, veselības jautājumi utt.)	5	11	5	2	2	2	3	5	8	2	2	10	7	2	4	2	4	7	2	2	11	10	8	14	2	6	3	2
Nezinu	2	1	1	3	3	1	2	1	0	1	3	1	2	0	2	1	1	1	0	1	2	3	0	2	1	2	1	
Citādi (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0		
Nav (SPONTANEOUS)	1	1	0	2	1	3	1	2	0	1	2	0	0	6	1	2	4	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	

Visbeidzot, vairāk nekā viena ceturdaļa Griekijā (33 %), Bulgārijā (28 %) un Austrijā (26 %) norāda, ka cilvēki uzskata, ka Eiropas Parlaments nepietiekami risina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi. Spānijā (11 %), Īrijā un Portugālē (abās 14 %) ir vismazāk ticams, ka to minēs kā iemeslu nebalsot.

11 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās, jo uzskata, ka viņu balsojums neko nemainīs. Tas jo īpaši attiecas uz Maltu

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

(46 %, + 14 procentpunkti), Luksemburgu (56 %, + 12 procentpunkti) un Igauniju (54 %, + 7 procentpunkti). Šis respondentu īpatsvars ir samazinājies Francijā (52 %, -7 procentpunkti), Austrijā (41 %, -4 procentpunkti), Bulgārijā (42 %, -3 procentpunkti) un Portugālē (34 %, -3 procentpunkti), un 12 valstīs tas ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

To respondentu īpatsvars, kuri apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo viņi nav ieinteresēti politikā kopumā, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies 15 valstīs, jo īpaši Maltā (42 %, + 12 procentpunkti), Ķrievija (42 %, + 8 procentpunkti) un Zviedrijā (41 %, + 7 procentpunkti). Šī proporcija ir samazinājusies tikai Portugālē (31 %, -5 procentpunkti), Kiprā (41 %, -5 procentpunkti) un Grieķijā (37 %, -4 procentpunkti), un deviņās valstīs tā ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

To respondentu īpatsvara pieaugums, kuri apgalvo, ka cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās, jo viņi neuzticas politiskajai sistēmai kopumā, ir reģistrēts 14 dalībvalstīs. Maltā (34 %, + 9 procentpunkti) atkal ir vērojams vislielākais pieaugums, kam seko Kipra (58 %, + 7 procentpunkti) un Latvija (42 %, + 7 procentpunkti). Šis respondentu īpatsvars Slovākijā ir tikai nedaudz samazinājies (31 %, -3 procentpunkti) un 12 valstīs ir saglabājusies stabils vai nemainīgs.

Deviņās valstīs ir palielinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuri uzskata, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, viņus neuztrauc kā iemeslu, kādēļ viņi nebalso. Lielākais pieaugums konstatēts Beļģijā (28 %, + 6 procentpunkti), Igaunijā (29 %, + 5 procentpunkti) un Kiprā (21 %, + 5 procentpunkti). Samazinājums vērojams Luksemburgā (16 %, -7 procentpunkti), Spānijā (11 %, -4 procentpunkti), Austrijā (25 %, -3 procentpunkti) un Čehijā (29 %, -3 procentpunkti). 14 valstīs šis rādītājs ir saglabājusies stabils vai nemainīgs.

Respondenti septiņās valstīs pašlaik biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka cilvēki nebalso, jo viņus nepārliecina neviena politiskā partija vai kandidāts, jo īpaši Maltā (29 %, + 9 procentpunkti) un Latvijā (18 %, + 6 procentpunkti). Šī proporcija ir nedaudz samazinājusies Spānijā (24 %, -4 procentpunkti) un Dānijā (6 %, -3 procentpunkti), un 18 valstīs tā ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

Astoņās valstīs ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri norāda, ka cilvēki parasti nebalso politiskajās vēlēšanās kā iemeslu nebalsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās, un tas jo īpaši attiecas uz Lietuvu (24 %, + 8 procentpunkti), Slovēniju (20 %, + 7 procentpunkti), Ungāriju (29 %, + 6 procentpunkti) un Latvijā (18 %, + 6 procentpunkti). Šis īpatsvars ir nedaudz samazinājies Maltā (14 %, -4 procentpunkti), Čehijā (26 %, -3 procentpunkti) un Portugālē (20 %, -3 procentpunkti), un 16 dalībvalstīs tas ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

Respondenti Latvijā (14 %, + 6 procentpunkti) biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī apgalvoja, ka cilvēki nebalso, jo iebilst pret Eiropas Savienību, savukārt Maltas respondenti (30 %, -6 procentpunkti) pašlaik to dara mazāk. Luksemburgā ir samazinājies to respondentu īpatsvars, kuri min iemeslus, kas ļoti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma (15 %, -7 procentpunkti), un uzskata, ka Eiropas Parlaments pietiekami nerisina problēmas, kas skar līdzīgus cilvēkus (16 %, -5 procentpunkti). Grieķijā (33 %, + 5 procentpunkti) respondenti tagad biežāk apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo uzskata, ka Eiropas Parlaments pietiekami nerisina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi.

Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem visdrīzāk apgalvo, ka cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās, jo viņus neinteresē politika kopumā (42 % pret 35–37 % gados vecāku respondentu) un, visticamāk, cilvēki uzskata, ka viņu balsojums neko nemainīs (42 % pret 45–48 %), neuzticas politiskajai sistēmai kopumā (30 % pret 36–38 %) un iebilst pret Eiropas Savienību (15 % pret 19–20 %).

Ilgākie respondenti turpināja pilna laika izglītību, jo lielāka iespēja, ka viņi minēs pārliecību, ka viņu balsojums neko nemainīs (49 % no tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar 43 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunākiem), izjūtot, ka tas, kas

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

notiek Eiropas Parlamentā, viņus neuztrauc (29 % pret 16 %), nezinot, kāda ir Eiropas Parlamenta loma (22 % salīdzinājumā ar 16 %), un pārliecība, ka Eiropas Parlaments nepietiekami risina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi (21 % pret 16 %) kā iemeslu, kādēļ cilvēki nebalso. Tomēr respondenti, kas pametuši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, biežāk apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo viņus nepārliecina neviena politiskā partija vai kandidāts (25 % salīdzinājumā ar 20 % no tiem, kuri pabeidzuši izglītību vecumā no 20 gadiem).

Respondenti, kuriem ir vismazākās grūtības apmaksāt savus rēķinus, vairāk sliecas teikt, ka cilvēki nebalso, jo viņus neinteresē politika kopumā (38 % salīdzinājumā ar 33 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika) un tāpēc, ka viņi jūtas tā, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, uz viņiem neattiecas (25 % pret 16 %). Pretstats attiecas uz neuzticēšanos politiskajai sistēmai kopumā (41 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika, salīdzinot ar 35 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtību) un kurus nepārliecina neviena politiskā partija vai kandidāts (27 % pret 21 %).

Tie, kas bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem, biežāk nekā tie, kas nekad to nedara, apgalvo, ka cilvēki nebalso, jo jūtas kā tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, uz viņiem neattiecas (25 % pret 20 %) un tāpēc, ka viņi uzskata, ka Eiropas Parlaments pietiekami nerisina problēmas, kas skar līdzīgus cilvēkus (25 % pret 14 %).

Visbeidzot, respondenti, kas balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, biežāk nekā tie, kuri balsoja, apgalvojot, ka viņu balsojums neko nemainīs (49 % pret 43 %) un jūtas kā tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, viņus neskar (25 % pret 18 %).

**QA18ab Kādi ir iemesli, kāpēc daži cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās?
Pirmkārt? Un tad? (% — ES27)**

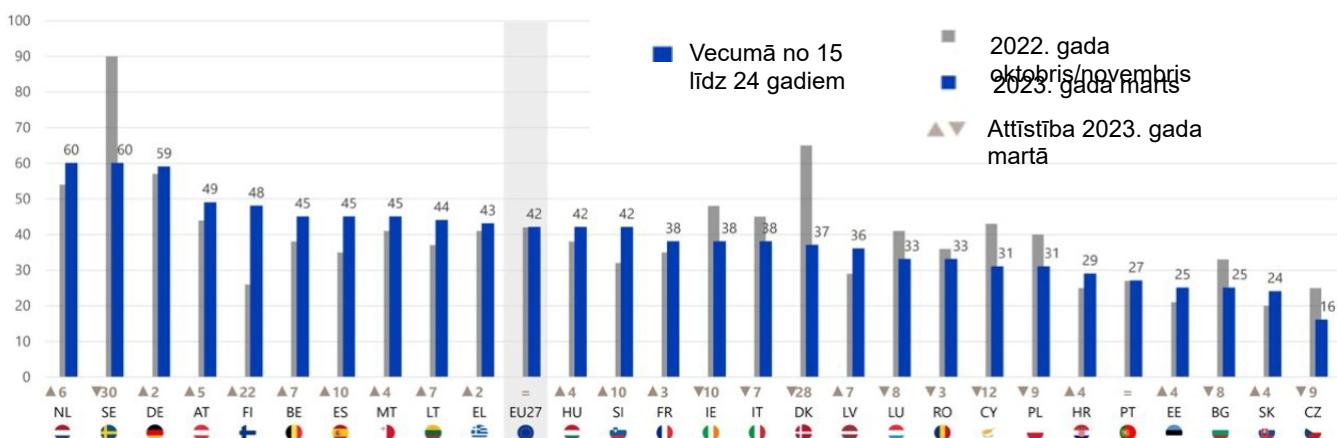
	Vīnus neinteresē politika kopumā	Vīni uzskata, ka viņu balsojums neko nemainīns.	Vīni iebilst pret Eiropas Savienību	Vīni loti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma	Vīni pietiekami nerisina problēmas, kas attiecas uz tādiem cilvēkiem kā viņi.	Vīni uzskata, ka Eiropas Parlament pietiekami nezīna par dažādu politisko partiju pozicijām anu Eiropas lietās.	Vīni neuzticas politiskajai sistēmai kopumā	Vīnus nepārlieci na politiskā partijā vai kandidāts	Vīni jūtas tā, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, ā, viņus neuztrauc
ES-27	15	6	6	0	1	1	36	22	23
Dzimums									
Vecīt	16	7	5	0	1	1	37	22	22
Sieviete	15	6	6	0	1	1	35	23	23
Vecums									
15–24	16	10	7	0	0	0	30	24	23
25–39	15	7	6	0	1	1	36	21	24
40–54	16	6	5	0	1	1	36	23	24
55+	15	5	5	0	1	1	38	22	21
Izglītība (sākums)									
—15	14	5	5	1	1	1	40	25	16
16–19	15	6	5	0	1	1	37	23	19
20+	16	6	6	0	1	1	36	20	29
Joprojām mācās	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Sociāli profesionālā kategorija									
Pašnodarbinātie	15	6	5	0	0	1	37	21	24
Vadītāji	16	7	4	0	1	0	37	19	28
Citas baltas apkakles	15	8	6	0	1	0	36	23	26
Strādnieki	15	7	5	0	1	1	36	23	20
Mājas personas	13	4	5	1	0	1	39	25	16
Bezdarbnieku	15	4	5	1	1	1	40	25	19
Atvaļināts	15	4	5	1	1	1	37	22	21
Studenti	17	11	8	0	0	0	30	23	25
Grūtības apmaksāt rēķinus									
Lielāko daļu laika	15	7	5	1	1	1	41	27	16
Laiku pa laikam	14	7	6	0	1	1	38	25	20
Gandrīz nekad/nekad	16	6	5	0	1	1	35	21	25
Eiropas Parlamenta tēls									
Pozitīvi	17	6	6	0	1	1	34	22	26
Neitrāla	14	7	6	0	1	1	35	22	22
Negatīva	14	5	3	1	2	1	43	24	19

3.2. Koncentrēšanās uz jaunatni

Šajā sadaļā īpaša uzmanība pievērsta attieksmei pret vēlēšanām un jo īpaši pret nākamajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām starp jaunākajiem respondentiem (t. i., cilvēkiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem), un tajā ir salīdzināti rezultāti, kas novēroti Eiropas jauniešu vidū, un rezultāti, kas novēroti sabiedrībā kopumā. Pēcvēlēšanu 2019. gada Eirobarometra apsekojumā tika konstatēts, ka, lai gan pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās visdrīzāk balsoja gados vecāki iedzīvotāji, vēlētāju aktivitātes pieaugums laikposmā no 2014. līdz 2019. gadam bija spēcīgākais jauniešu vecumā līdz 25 gadiem (42 %, + 14 procentpunktī) vidū — tas ir faktors, kas palīdzēja sasniegt augstāko kopējo vēlētāju aktivitāti Eiropas Parlamenta vēlēšanās kopš 1994. gada²⁷. Tāpēc ir ļoti svarīgi uzraudzīt attieksmi šajā vecuma grupā, lai plašāk izprastu vēlēšanu un politiskās līdzdalības tendences visā ES.

Vairāk nekā četri no desmit respondentiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem (42 %) apgalvo, ka ir ļoti svarīgi, lai viņi personīgi balsotu Eiropas vēlēšanās, savukārt 13 % uzskata, ka šīm vēlēšanām ir maza nozīme. Tādējādi gados jauniem respondentiem ir nedaudz mazāka iespēja nekā vidēji (48 %) piešķirt lielu nozīmi Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

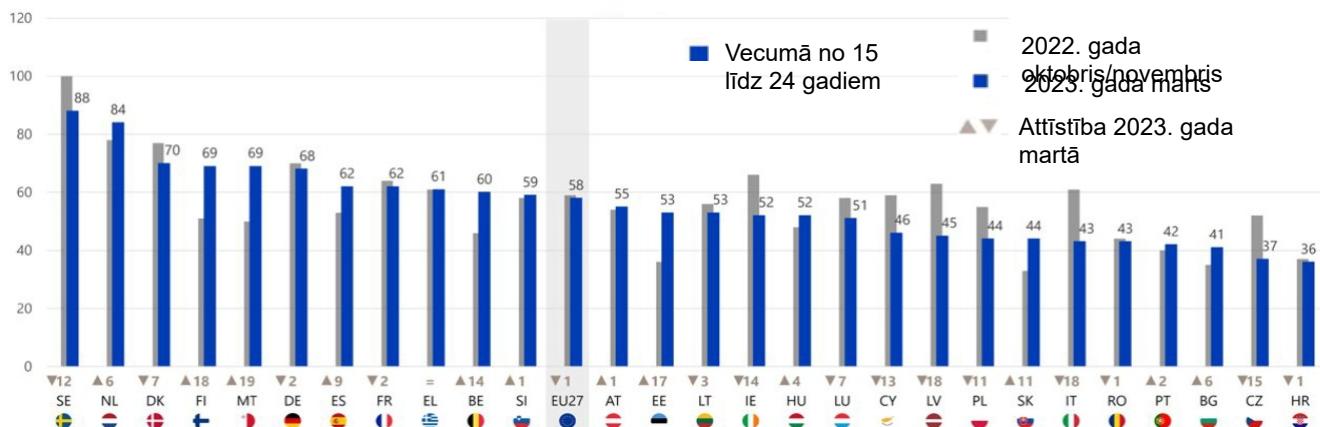
QA16a Lūdzu, norādiet, cik svarīgi ir vai nav personīgi balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kad 1 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, kas jums nav svarīgs, un 10 nozīmē, ka balsošana ir kaut kas, ko jūs uzskatāt par būtisku vai svarīgu pienākumu jums kā pilsonim. Atlikušie skaitļi norāda kaut ko starp šīm divām pozīcijām. (% — kopā “Augsta nozīme (8–10)”)

Gandrīz seši no desmit jaunākajiem respondentiem (58 %) uzskata, ka balsošanai valsts vēlēšanās ir liela personiska nozīme, un mazāk nekā katrs desmitais (8 %) uzskata, ka balsošana šajās vēlēšanās ir maznozīmīga. Atkal 15–24 gadus veciem jauniešiem ir mazāka iespēja nekā vidēji (67 %) piešķirt lielu nozīmi balsošanai.

²⁷ Eiropas Parlamenta 2019. gada jūnijā veiktā Eirobarometra pēcvēlēšanu apsekojuma (EB 91.5) rezultāti ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2312>

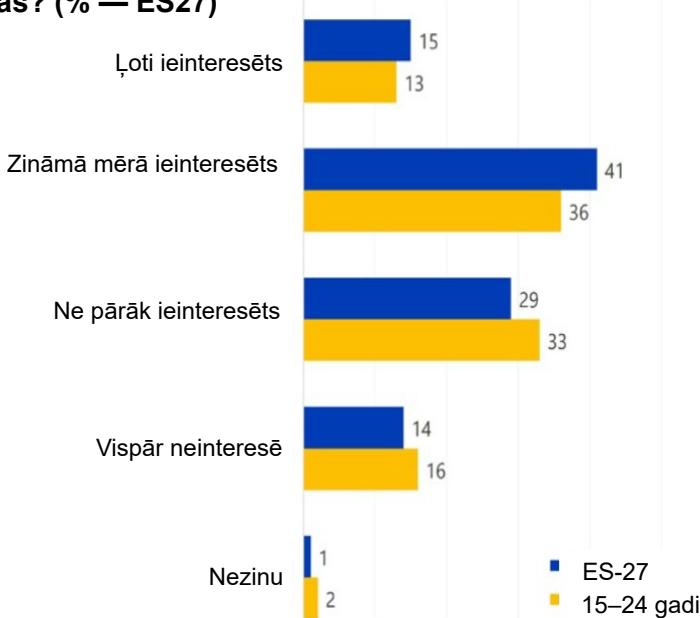
**QA16b Un cik svarīgi ir vai nav jums balsot valsts vēlēšanās (MŪSU VALSTĪ)? (% — kopā
“Augsta nozīme (8–10)”)**

Tādējādi, tāpat kā attiecībā uz rezultātiem iedzīvotāju vidū, gados jauni respondenti, visticamāk, atzīs valsts vēlēšanu svarīgumu nekā Eiropas Parlamenta vēlēšanas.

Vienādas proporcijas apgalvo, ka viņi ir ieinteresēti (49 %) un nav ieinteresēti šajās vēlēšanās (49 %). Konkrētāk, 13 % apgalvo, ka viņi ir “loti ieinteresēti”, un 36 % ir zināmā mērā ieinteresēti, savukārt 16 % ir “nevis ieinteresēti” un 33 % ir “nelielī ieinteresēti”. Salīdzinot šos skaitļus ar iedzīvotājiem kopumā, ir skaidrs, ka 15–24 gadus veci jaunieši ir mazāk ieinteresēti nekā vidēji (56 %), lai gan to cilvēku īpatsvars, kuri apgalvo, ka viņi ir “loti” ieinteresēti, ir nedaudz tuvu tam, kāds novērots visai izlasei (15 %).

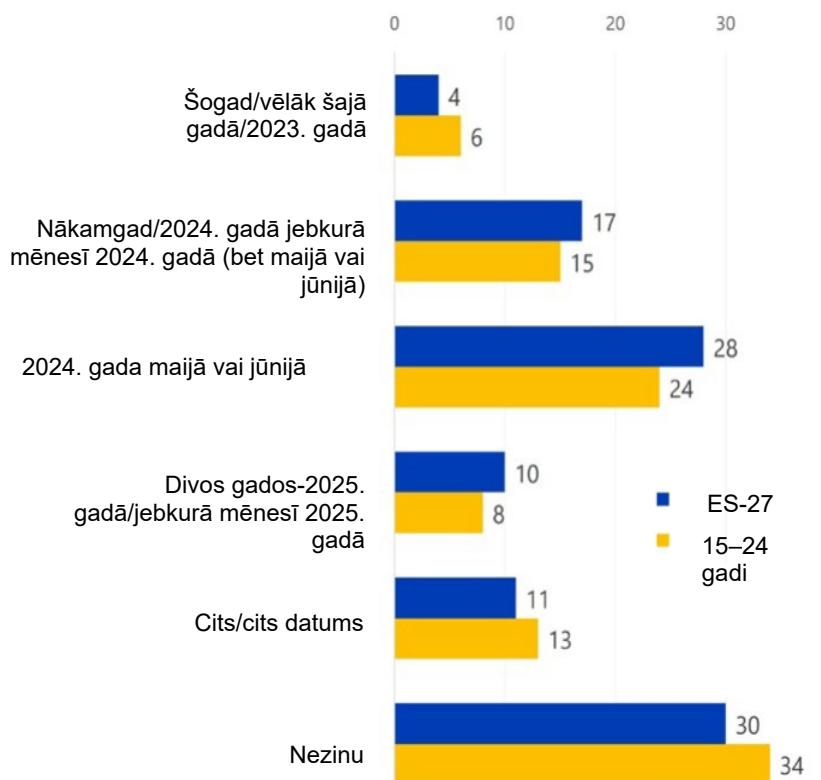
QA15 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES27)

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Atbildot uz jautājumu par nākamo Eiropas Parlamenta vēlēšanu datumu, gandrīz ceturtā daļa jaunāko respondentu (24 %) sniedz pareizu atbildi 2024. gada maijā vai jūnijā, savukārt 15 % pareizi norāda gadu, bet ne mēnesi, un aptuveni ceturtā daļa (27 %) sniedz nepareizu atbildi. Tas liecina, ka 15–24 gadus veciem jauniešiem ir nedaudz mazāka iespēja nekā vidēji apzināties precīzu nākamo vēlēšanu datumu (24 % salīdzinājumā ar 28 %).

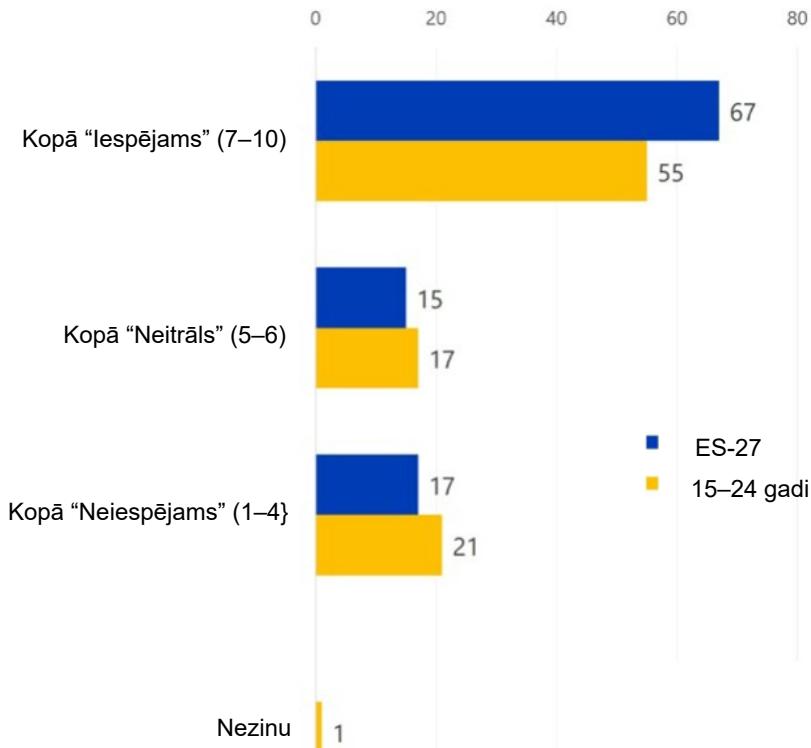
**QA14 Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā.
Cik jūs interesētu vai neteiku, ka esat šajās vēlēšanās? (%) — ES27)**

Iespēja balsot nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās ir mazāka starp jaunākajiem respondentiem nekā iedzīvotāju vidū, un 55 % jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem apgalvo, ka viņi, visticamāk, balsos, ja nākamajā nedēļā notiks nākamās Eiropas vēlēšanas (salīdzinājumā ar vidēji 67 %). Tomēr jāatzīmē, ka 6 % no šiem respondentiem apgalvo, ka vēl nav tiesīgi balsot.

Iespējamie vēlētāji joprojām pārstāv absolūtu jauno respondentu vairākumu, savukārt tikai aptuveni viena piektaļa (21 %) apgalvo, ka viņi, visticamāk, balsos (salīdzinājumā ar vidēji 17 %).

**QA22 Ja nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiku nākamnedēļ, cik iespējams
jūs varētu balsot šajās vēlēšanās? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur “1”
nozīmē “”mazāk ticams“” un “10” nozīmē “”joti iespējams“. (% — ES27)**

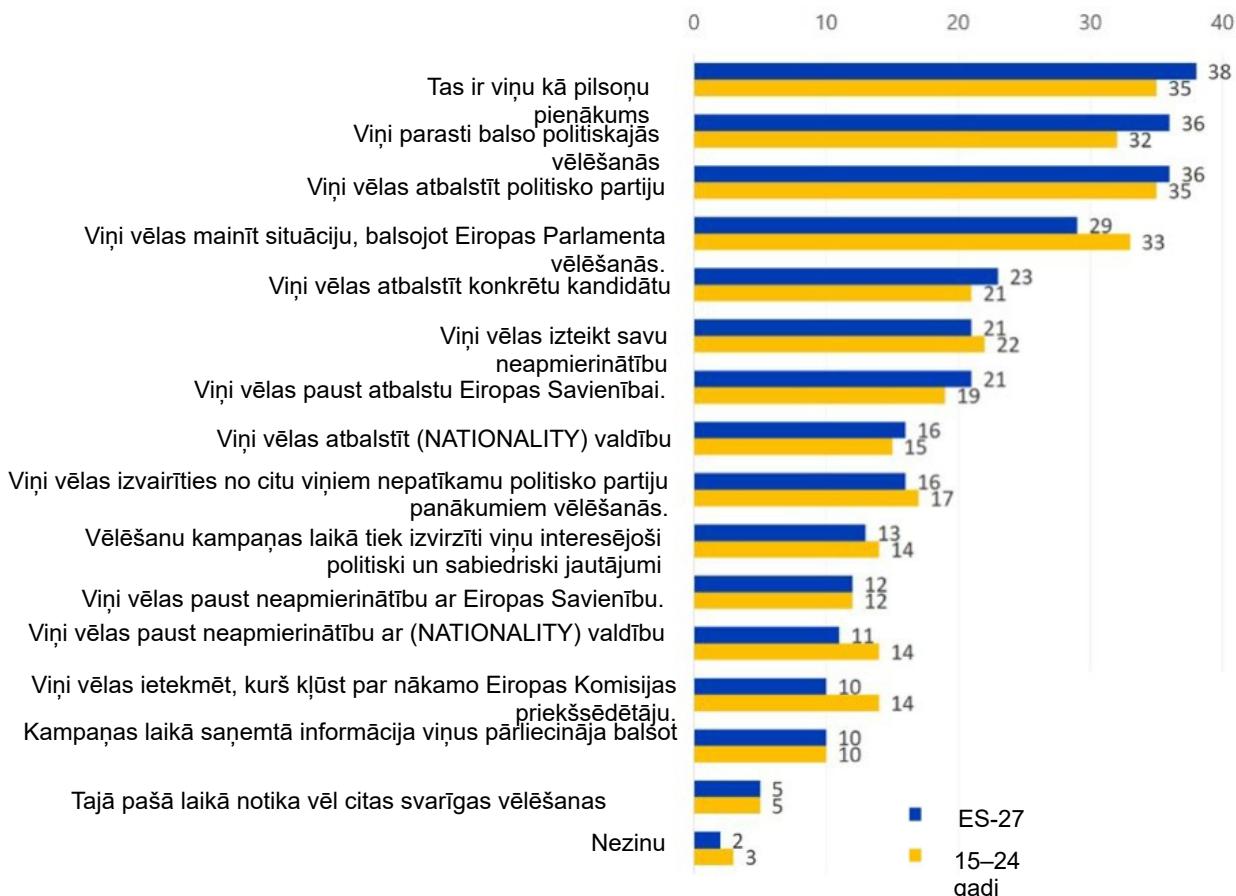

To iemeslu sarindojums, kuru dēļ cilvēki balsoja Eiropas Parlamenta vēlēšanās, kā to pauða respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem, tikai nedaudz atšķiras no iemesliem, kas novēroti iedzīvotāju vidū. Iedzīvotāju pienākums (35 % salīdzinājumā ar vidēji 38 %) un vēlme atbalstīt politisko partiju (35 % salīdzinājumā ar 36 %) joprojām ir viens no trim galvenajiem iemesliem, ko min 15–24 gadus veci jaunieši. Tomēr šie respondenti biežāk nekā vidēji saka, ka cilvēki balso, jo vēlas mainīt situāciju (33 % salīdzinājumā ar 29 %), kas ir trešais no minētajiem iemesliem. Turpretī, lai gan parasti balsošana politiskajās vēlēšanās ieņem gandrīz ceturto vietu (32 %), jaunākie respondenti, visticamāk, to minēs mazāk nekā iedzīvotāji kopumā (36 %).

Citi iemesli, ko izvēlas aptuveni viena piektdaļa, ir vēlme paust neapmierinātību (22 % salīdzinājumā ar vidēji 21 %) un vēlme atbalstīt konkrētu kandidātu (21 % pret 23 %).

Visbeidzot, jāatzīmē, ka jaunākie respondenti biežāk nekā vidēji saka, ka cilvēki balso Eiropas vēlēšanās, jo viņi vēlas ietekmēt, kurš kļūst par nākamo Eiropas Komisijas priekšsēdētāju (14 % pret 10 %).

QA17ab Kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki balso Eiropas Parlamenta vēlēšanās? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (% — ES27)

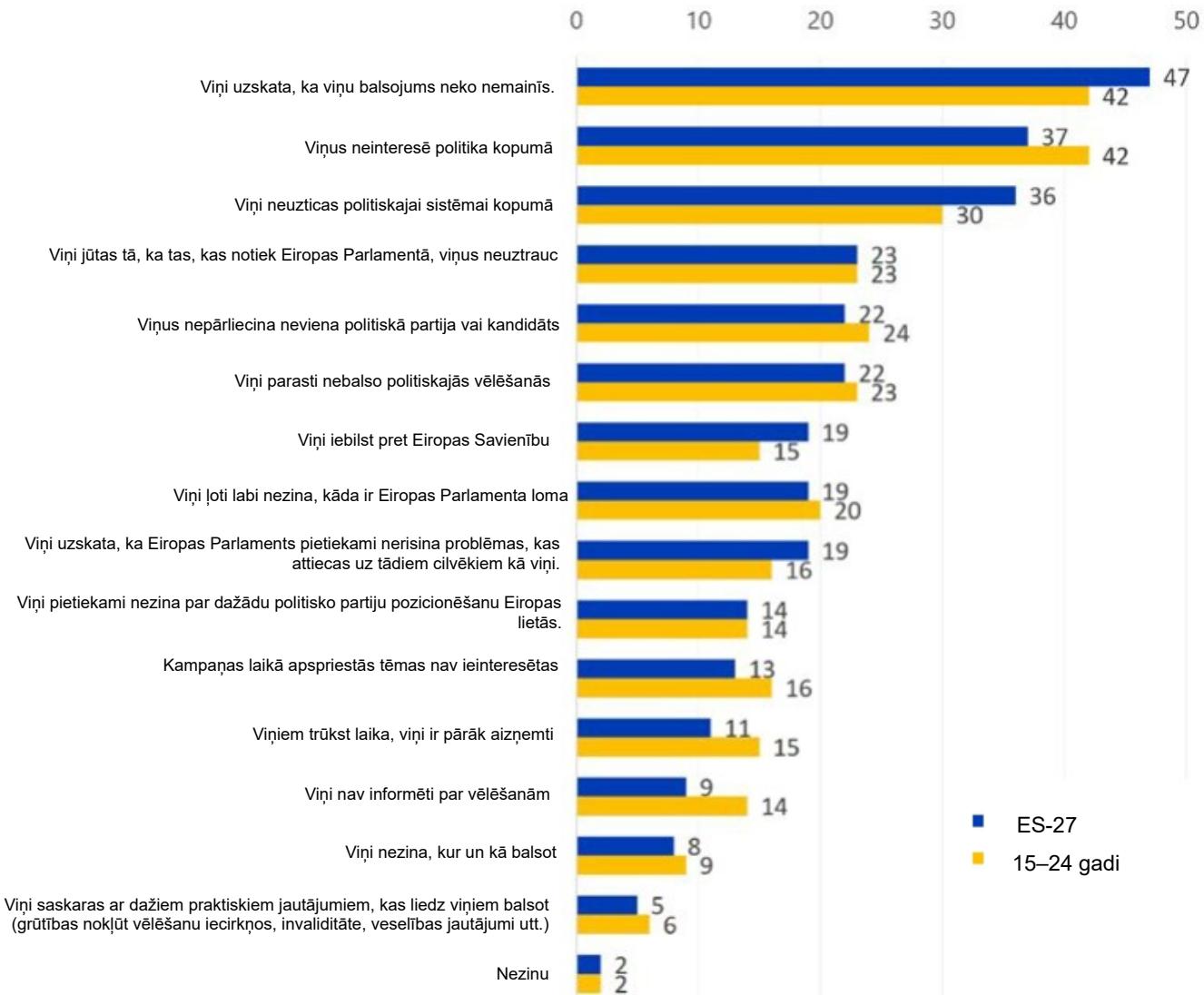

Kopumā respondenti, visticamāk, teiks, ka cilvēki nebalso Eiropas vēlēšanās, jo uzskata, ka viņu balsojums neko nemainīs, viņus neinteresē politika kopumā vai neuzticas politiskajai sistēmai kopumā. Šis vērtējums kopumā ir vienāds starp jaunākajiem respondentiem, lai gan atšķirības var novērot proporcionāls, kas izvēlas katru no šiem iemesliem. Konkrētāk, 15–24 gadus veci cilvēki biežāk nekā vidēji apgalvo, ka nebalso, jo viņus neinteresē politika kopumā (42 % pret 37 %), kas to padara par visbiežāk pieminēto iemeslu jauniešu vidū. Tomēr, lai gan pārliecība, ka viņu balsojums neko nemainīs, ir kopīgs galvenais iemesls, visjaunākie respondenti to pieminēs mazāk nekā iedzīvotāji kopumā (42 % pret 47 %), un tas pats attiecas uz neuzticēšanos politiskajai sistēmai kopumā (30 % pret 36 %).

Citi iemesli, ko minējusi vismaz viena piektā daļa no jaunākajiem respondentiem, ir šādi: nav pārliecināta neviena politiskā partija vai kandidāts (24 % salīdzinājumā ar vidēji 22 %), sajūta, ka tas, kas notiek Eiropas Parlamentā, uz viņiem neattiecas (23 % salīdzinājumā ar 23 %), parasti nebalso politiskajās vēlēšanās (23 % pret 22 %) un ļoti labi nezina, kāda ir Eiropas Parlamenta loma (20 % pret 19 %).

Citu iemeslu starpā ir vērts atzīmēt, ka 15–24 gadus veciem cilvēkiem ir mazāka iespēja, ka cilvēki nebalso, jo viņi iebilst pret Eiropas Savienību (15 % pret 19 %), bet vairāk sliecas teikt, ka tas ir tāpēc, ka viņiem trūkst laika vai viņi ir pārāk aizņemti (15 % pret 11 %) un tāpēc, ka viņi nav informēti par vēlēšanām (14 % pret 9 %).

**QA18ab Kādi ir iemesli, kāpēc daži cilvēki nebalso Eiropas Parlamenta vēlēšanās?
Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (% — ES27)**

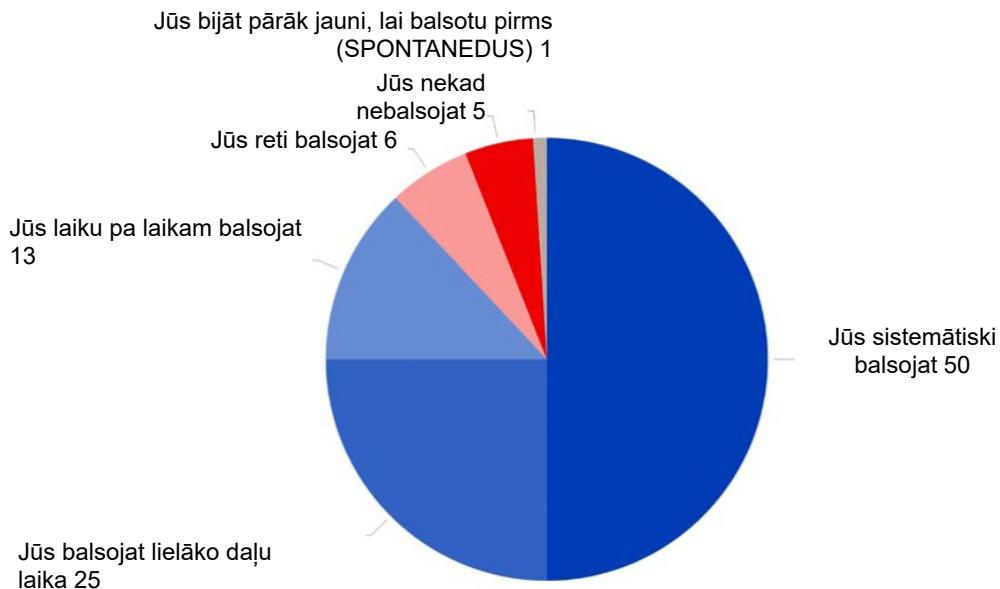
3.3. Balsošanas paradumi

Balsošanas biežums vietējās/reģionālās, valsts un Eiropas Parlamenta vēlēšanās

Aprakstot savu uzvedību balsošanā pēdējos gados vietējā, reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī, puse respondentu (50 %, bez izmaiņām kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) apgalvo, ka vienmēr balso. Gandrīz četri no desmit respondentiem (38 %, bez izmaiņām) saka, ka viņi bieži balso vai nu "ielāko daļu laika" (25 %, -1 procentpunkti), vai "laikposmu laiku pa laikam" (13 %, + 1 procentpunkts), savukārt aptuveni katrs desmitais (11 %, bez izmaiņām) saka, ka viņi "reti" (6 %, bez izmaiņām) vai "nekad" (5 %, bez izmaiņām) balso.

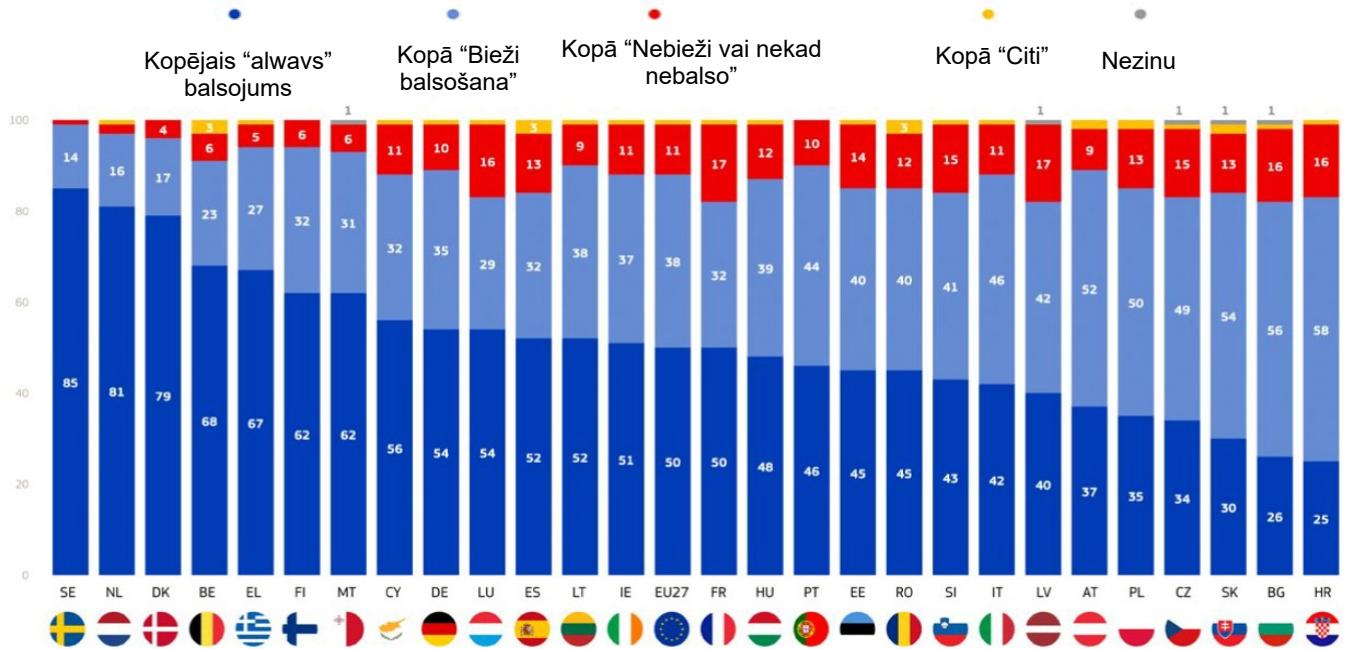
Šīs proporcijas ir stabilas vai nemainīgas salīdzinājumā ar 2022. gada oktobi un novembri un atbilst tām, kas novērotas līdzīgā laikā (2018. gada aprīlī) pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kad 50 % norādīja, ka viņi vienmēr balso, un 35 %, ka viņi bieži balso.

QA19 Tagad runāsim par savu personīgo balsošanas uzvedību. Kurš no šiem piemēriem vislabāk raksturo jūsu balsošanas uzvedību pēdējos gados vietējā vai reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī? (% — ES27)

Respondenti Zviedrijā (85 %), Nīderlandē (81 %) un Dānijā (79 %), visticamāk, vienmēr balsos vēlēšanās vietējā vai reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī. Šāda balsošanas prakse ir mazāk izplatīta Horvātijā (25 %), Bulgārijā (26 %) un Slovākijā (30 %). To respondentu īpatsvars, kuri reti balso vai nekad nebalo, ir vislielākais Francijā, Latvijā (abās 17 %), Bulgārijā, Horvātijā un Luksemburgā (visi 16 %), savukārt zemākais ir Zviedrijā (1 %), Nīderlandē (2 %) un Dānijā (4 %).

QA19 Tagad runāsim par savu personīgo balsošanas uzvedību. Kurš no šiem piemēriem vislabāk raksturo jūsu balsošanas uzvedību pēdējos gados vietējā vai reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī? (%)

QA19 Tagad runāsim par savu personīgo balsošanas uzvedību. Kurš no šiem piemēriem vislabāk raksturo jūsu balsošanas uzvedību pēdējos gados vietējā vai reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī? (%)

	Jūs sistematiski balsojat		Jūs balsojat lielāko daļu laika		Jūs laiku pa laikam balsojat		Jūs reti balsojat		Jūs nekad nebalsojat		Tas ir atkarīgs/Jūs balsojat tikai dažas vēlēšanās (SPONTANEOUS)	
	2023. gada marts		2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris		2023. gada marts		2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris		2023. gada marts		2023. gada marts — 2022. gada oktobris/novembris	
ES-27	50	0	25	-1	13	1	6	0	5	0	0	0
BÜT	68	2	16	0	7	0	3	-1	3	-2	0	0
BG	26	-1	33	-2	23	2	12	-1	4	1	0	0
CZ	34	-3	34	2	15	3	8	-2	7	0	0	-1
DK	79	1	14	-1	3	-1	2	1	2	1	0	0
DE	54	-3	23	-3	12	4	5	1	5	1	1	0
EE	45	13	25	0	15	-6	9	-5	5	-3	0	0
IE	51	-4	27	2	10	1	4	-1	7	2	0	0
EL	67	-2	19	0	8	3	3	0	2	0	0	0
ES	52	-6	24	3	8	1	6	0	7	1	1	1
FR	50	2	22	-3	10	1	8	1	9	-2	0	0
HR	25	-8	35	3	23	4	10	0	6	1	0	0
IT	42	-2	31	1	15	2	8	1	3	-1	0	-1
CY	56	2	21	1	11	1	3	-4	8	1	1	1
LV	40	-15	25	3	17	7	10	3	7	1	0	0
LT	52	8	25	-5	13	1	5	0	4	-3	0	0
LU	54	2	21	-3	8	0	8	1	8	1	0	0
HU	48	-5	27	4	12	-1	7	2	5	0	0	0
MT	62	-3	21	-3	10	4	4	1	2	0	0	0
NL	81	4	14	-3	2	-1	1	0	1	-1	0	0
AT	37	-2	34	-1	18	0	4	-1	5	3	0	0
PL	35	5	26	-4	24	-3	8	-1	5	3	0	0
PT	46	2	35	2	9	-4	4	-1	6	1	0	0
RO	45	13	24	-7	16	-4	9	-5	3	1	0	0
SI	43	4	29	-2	12	-1	9	1	6	-2	0	0
SK	30	-3	30	-3	24	5	7	-1	6	1	0	0
FI	62	10	25	-2	7	-2	3	-3	3	-2	0	0
SE	85	-4	12	4	2	0	0	-1	1	1	0	0

Īpatsvars, kas vienmēr balso vēlēšanās, pieaug līdz ar vecumu, jo 57 % no tiem, kuri ir 55 gadus veci vai vecāki, vienmēr balso, salīdzinot ar 37 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem.

Arī attiecībā uz balsošanas uzvedību svarīga nozīme ir izglītības līmenim. Tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk saka, ka viņi vienmēr balso nekā tie, kas pabeiguši 19 gadu vecumu vai jaunāki (61 % pret 44–49 %).

Vadītāji (63 %), visticamāk, sistemātiski dosies balsot, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (35 %). Atšķiras arī respondentu finansiālie nosacījumi, jo tie, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt savus rēķinus, biežāk nekā tie, kuriem ir grūtības, apgalvo, ka vienmēr balso (59 % pret 34–37 %).

Sajūta, ka cilvēka viedoklis tiek ņemts vērā un apmierināts ar demokrātiju ES un viņu valstī, ir arī iezīmes, kas papildina lielāku vēlmi balsot vēlēšanās. Piemēram, 61 % no tiem, kas piekrīt savai balsij, savā valstī vienmēr piedalās balsošanā, salīdzinot ar 36 % no tiem, kas nepiekrit. Tas pats attiecas uz Eiropas Parlamenta respondentu tēlu, un 63 % respondentu, kuriem ir pozitīvs tēls, vienmēr balso, salīdzinot ar 39 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls.

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

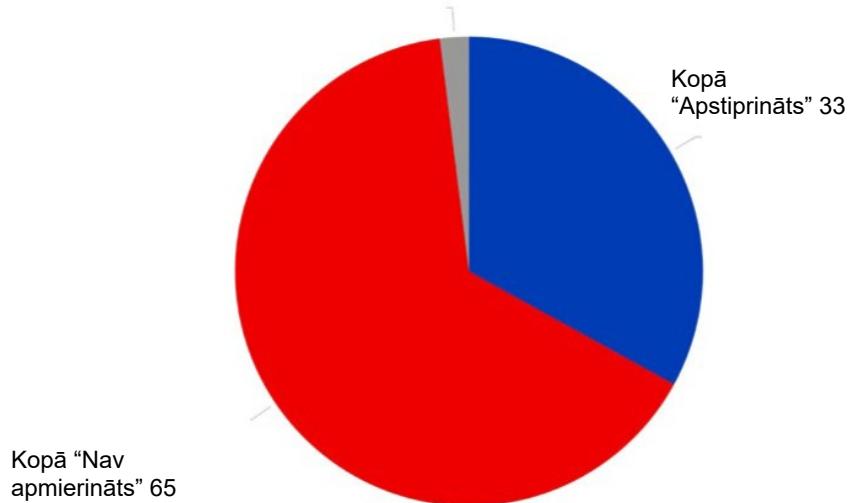
Paziņoja par vēlētāju aktivitāti 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās un pēdējās valsts vēlēšanās

60 % (-1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) apgalvo, ka balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2019. gada maijā, savukārt 36 % (+ 1 procentpunkts) apgalvo, ka nav balsojuši.

Jāatzīmē, ka šī proporcija ir lielāka nekā faktiskā vēlētāju aktivitāte pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (50,6 %), kas liecina, ka vairāki nebalsotāji (tostarp to iedzīvotāju daļa, kuri nebija sasniegusi balsstiesīgo vecumu) ziņoja, ka viņi balsoja šajā aptaujā.

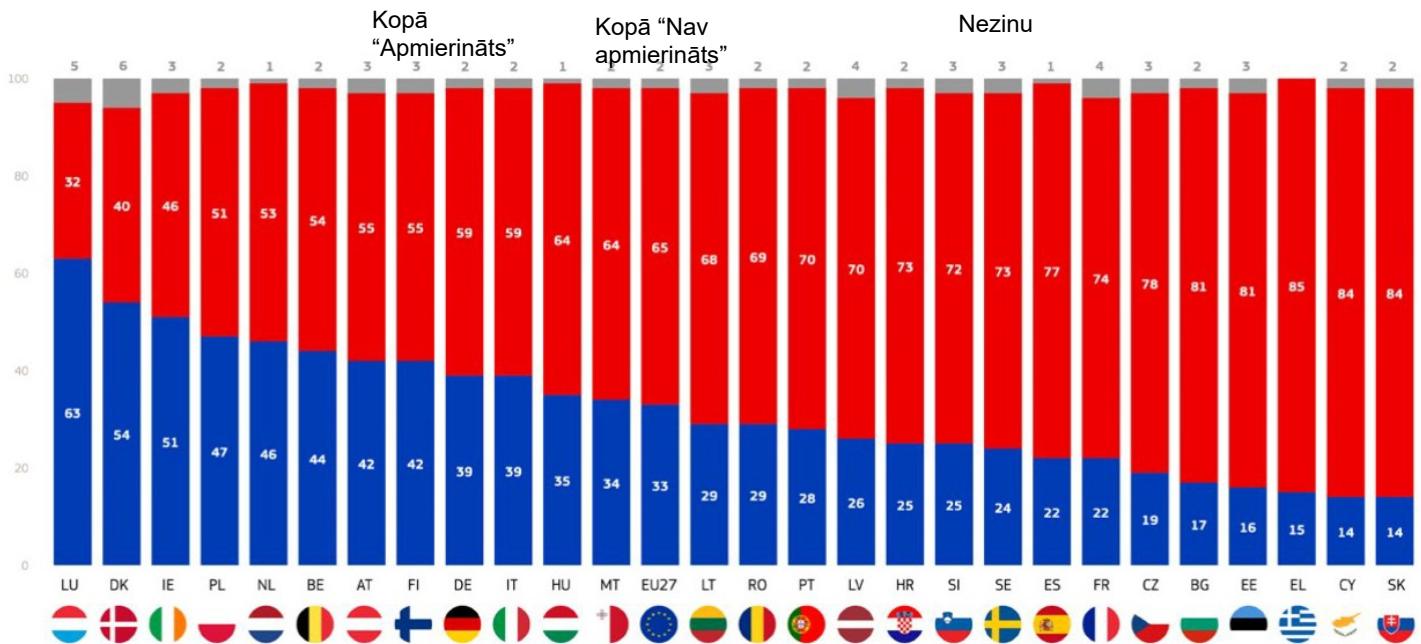
QA24.1 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, pieaugošās pārtikas vai enerģijas cenas)... (NATIONALITY) valdība? (ES27) (%)

Nezinu 2

Visās valstīs lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir balsojuši pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Lielākais respondentu īpatsvars ir Nīderlandē (81 %), Belgijā (78 %) un Dānijā (77 %). Savukārt mazāk nekā puse apgalvo, ka balsojuši Čehijā (47 %), Slovēnijā (48 %), Francijā un Slovākijā (abās 49 %).

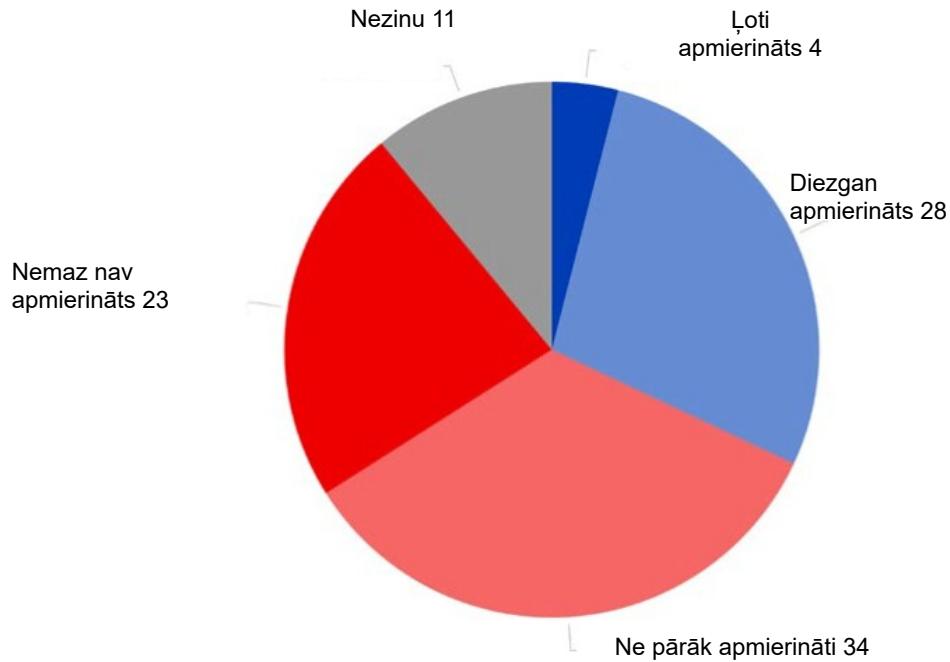
QA24.1 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, pieaugošās pārtikas vai enerģijas cenas)... (NATIONALITY) valdība? (%)

Respondenti sešās valstīs tagad biežāk saka, ka balsoja pēdējās Eiropas vēlēšanās nekā 2022. gada oktobrī-novembrī, jo īpaši Igaunijā (55 %, + 15 procentpunkti), Lietuvā (64 %, + 8 procentpunkti), Nīderlandē (81 %, + 7 procentpunkti) un Rumānijā (68 %, + 7 procentpunkti). Šī proporcija ir samazinājusies sešās valstīs un par pieciem procentpunktiem Horvātijā (51 %), Zviedrijā (69 %) un Maltā (74 %).

Deklarētā vēlētāju aktivitāte ir lielāka, ja runa ir par valsts vēlēšanām. Gandrīz astoņi no desmit respondentiem (79 %, -1 procentpunti kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) apgalvo, ka ir balsojuši pēdējās valsts vēlēšanās, savukārt aptuveni viena piektaļa (19 %, + 1 procentpunktus) apgalvo, ka nebalsoja.

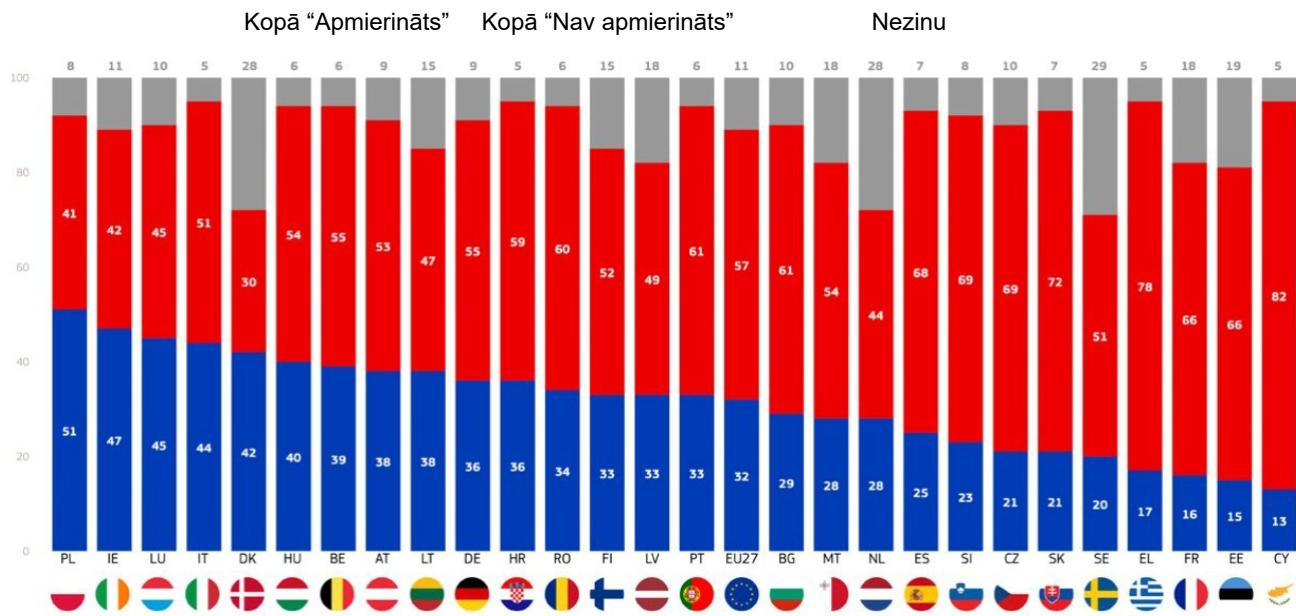
**QA24.2 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim
veikti, lai risinātu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, augošās pārtikas vai
enerģijas cenas) līdz...ES? (ES27) (%)**

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Vairākums dalībvalstu uzskata, ka ir balsojušas pēdējās valsts vēlēšanās, un lielākā daļa ir reģistrēta Nīderlandē (93 %), Dānijā (92 %) un Zviedrijā (91 %). Deklarētā vēlētāju aktivitāte valsts vēlēšanās ir viszemākā Luksemburgā (61 %), Horvātijā (68 %) un Latvijā (70 %).

QA24.1 Cik jūs esat apmierināts vai neesat apmierināts ar pasākumiem, kas līdz šim veikti, lai novērstu dzīves dārdzības pieaugumu (piemēram, augošās pārtikas vai enerģijas cenas) līdz...ES? (%)

Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim astoņās valstīs ir palielinājies to respondētu īpatsvars, kuri apgalvo, ka ir balsojuši pēdējās valsts vēlēšanās. Igaunija (73 %, + 12 procentpunktī) un Lietuva (76 %, + 6 procentpunktī) ir valstis, kurās deklarētā vēlētāju aktivitāte ir palielinājusies visvairāk. Savukārt šīs īpatsvars ir samazinājies vēl astoņās valstīs, visvairāk Latvijā (70 %, -9 procentpunktī), Horvātijā (68 %, -7 procentpunktī) un Zviedrijā (91 %, -6 procentpunktī).

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka respondētu vecumā no 55 gadiem deklarētā vēlētāju aktivitāte ir lielāka (87 % valsts, 69 % Eiropas iedzīvotāju) nekā 25–39 gadus vecu respondētu vidū (80 % valsts, 59 % eiropiešu). Tomēr šie rādītāji ir viszemākie 15–24 gadus vecu iedzīvotāju vidū (45 % valsts, 23 % Eiropas iedzīvotāju), lai gan tas varētu būt saistīts ar to, ka vairāki no šiem respondētiem šo vēlēšanu laikā nebija sasniegusi vecumu.

Izglītības līmenim ir nozīme arī deklarēto vēlētāju aktivitātes līmenī, jo tie, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk saka, ka balsos katrā no šīm vēlēšanām, salīdzinot ar tiem, kuri pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāki (89 % pret 77 % valsts, 74 % pret 58 % Eiropas iedzīvotāju).

Vadītāji (90 % valsts, 76 % eiropiešu) ir visdrīzāk balsojuši, jo tāpēc salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (61 % valsts, 46 % Eiropas). Jo vairāk respondētu ir finansiālas grūtības, jo mazāk ticams, ka viņi balsos. Piemēram, 84 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus, apgalvo, ka balsoja valsts vēlēšanās, salīdzinot ar 67 % no tiem, kuriem ir grūtības lielākajā daļā laika.

Deklarētā vēlētāju aktivitāte ir saistīta arī ar sajūtu, ka cilvēka viedoklis tiek nemts vērā un apmierināts ar demokrātiju ES un valstu līmenī. Piemēram, 68 % no tiem, kas ir apmierināti ar demokrātiju ES, apgalvo, ka ir balsojuši pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, salīdzinot ar 53 % no tiem, kuri nav apmierināti. Turklat respondēti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Parlamentu, biežāk apgalvo, ka balsojuši pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls (74 % pret 52 %).

QA24.1 Viena vai otra iemesla dēļ daži cilvēki (mūsu VALSTĪ) nebalsoja nesenās vēlēšanās. Vai jūs pats balsojāt pēdējā... Eiropas Parlamenta vēlēšanas 2019. gada maijā? (% — ES27)

	Jā	Nē	Nezinu
ES-27	60	36	4
Dzimums			
Vecīt	61	36	3
Sieviete	60	36	4
Vecums			
15–24	23	71	6
25–39	59	38	3
40–54	66	31	3
55+	69	27	4
Izglītība (sākums)			
—15	58	39	3
16–19	60	37	3
20+	74	23	3
Joprojām mācās	26	68	6
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	69	28	3
Vadītāji	76	21	3
Citas baltas apkakles	64	33	3
Strādnieki	56	40	4
Mājas personas	56	41	3
Bezdarbnieku	46	51	3
Atvaļināts	70	27	3
Studenti	26	68	6
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	47	49	4
Laiku pa laikam	54	42	4
Gandrīz nekad/nekad	66	31	3
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vēra			
Piekrtītu	74	23	3
Nepiekrist	59	47	3
Mana balss ieskaitās (Mūsu VALSTĪ)			
Piekrtītu	70	27	3
Nepiekrist	49	48	3
Apmierinātība ar demokrātiju valstī			
Apmierināts	67	30	3
Nav apmierināts	53	43	4
Apmierinātība ar demokrātiju ES			
Apmierināts	68	29	3
Nav apmierināts	53	43	4
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	74	23	3
Neitrāla	53	42	5
Negatīva	52	45	3

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

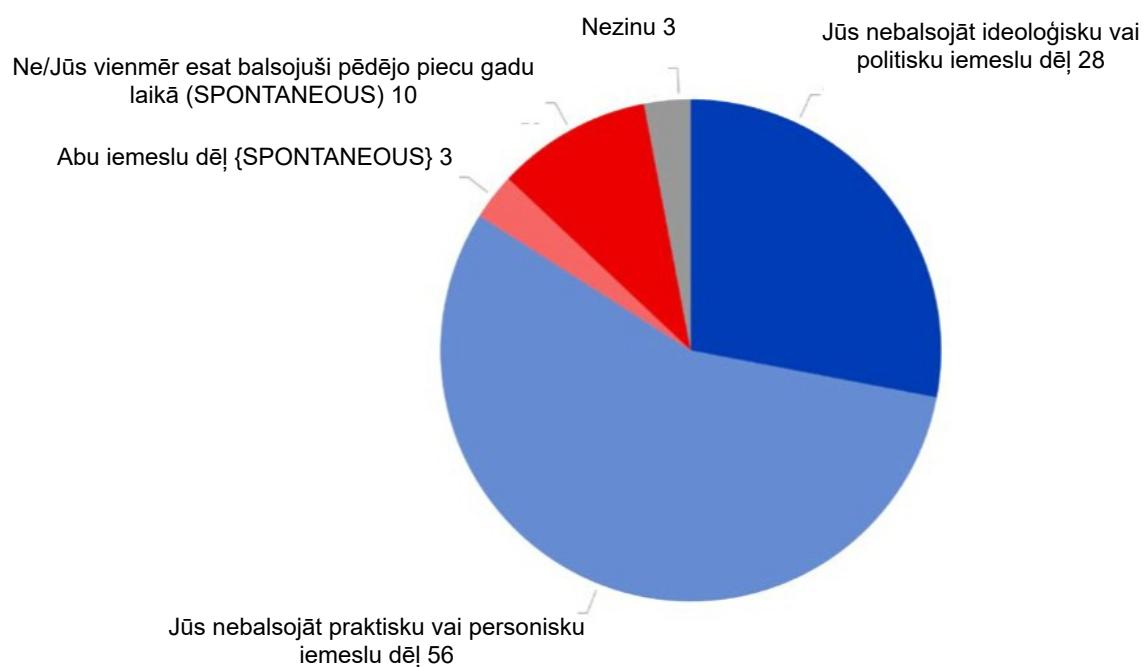
QA24.2 Viena vai otra iemesla dēļ daži cilvēki (mūsu VALSTĪ) nebalsoja nesenās vēlēšanās. Vai jūs pats balsojāt pēdējā... Valsts vēlēšanas? (% — ES27)

	Jā	Nē	Nezinu
ES-27	79	19	1
Dzimums			
Vecīt	79	20	1
Sieviete	79	19	2
Vecums			
15–24	45	50	5
25–39	80	19	1
40–54	83	16	1
55+	87	12	1
Izglītība (sākums)			
—15	77	21	2
16–19	80	18	1
20+	89	10	1
Joprojām mācās	47	48	5
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	87	12	1
Vadītāji	90	9	1
Citas baltas apkakles	85	14	1
Strādnieki	77	21	2
Mājas personas	72	27	1
Bezdarbnieku	61	36	3
Atvaļināts	87	12	1
Studenti	47	48	5
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	67	30	3
Laiku pa laikam	72	26	2
Gandrīz nekad/nekad	84	15	1
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ķemts vērā			
Piekritu	88	11	1
Nepiekrist	74	25	1
Mana balss ieskaitās (Mūsu VALSTĪ)			
Piekritu	88	11	1
Nepiekrist	69	30	1
Apmierinātība ar demokrātiju valstī			
Apmierināts	83	16	1
Nav apmierināts	75	23	2
Apmierinātība ar demokrātiju ES			
Apmierināts	83	16	1
Nav apmierināts	76	23	1

Galvenie iemesli nepiedalīšanās vēlēšanās vai referendumos

Respondentiem, kuri teica, ka viņi bieži, reti vai nekad nebalso vēlēšanās vietējā vai reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī, tika jautāti arī galvenie iemesli, kāpēc pēdējo piecu gadu laikā viņi nepiedalījās vēlēšanās vai referendumā. Lielākā daļa šo respondentu (56 %, nav izmaiņu kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) apgalvo, ka nav balsojuši praktisku vai personisku iemeslu dēļ, savukārt gandrīz trīs no desmit (28 %, + 1 procentpunkts) min ideoloģiskus vai politiskus iemeslus. Katrs desmitais (-1 procentpunkts) spontāni saka, ka neviens no abiem iemesliem neattiecas uz viņu lietu vai ka viņi vienmēr ir balsojuši pēdējo piecu gadu laikā.

QA20 Ja pēdējo piecu gadu laikā jūs nepiedalāties vēlēšanās vai referendumā, kāds bija galvenais iemesls? (% — ES27)

Šie rādītāji kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir saglabājušies stabili. Kā norādīts arī pēdējā ziņojumā, salīdzinājumā ar 2018. gada aprīli lielākā daļa tagad apgalvo, ka galvenie nebalsošanas iemesli bija praktiski vai personiski (56 % pret 41 %), vai ideoloģiski vai politiski (28 % pret 23 %).

Visās valstīs, izņemot vienu, vairākums apgalvo, ka pēdējo piecu gadu laikā nav piedalījušās vēlēšanās vai referendumā praktisku vai personisku iemeslu dēļ. Šī proporcija svārstās no aptuveni septiņiem no desmit vai vairāk Nīderlandē (78 %), Slovēnijā (70 %) un Polijā (69 %), līdz uz pusi vai mazāk Vācijā, Portugālē (abās 46 %), Kiprā un Somijā (abās 50 %). Malta (33 %) ir vienīgā valsts, kurā šo iemeslu min minoritāte un kurā vairākums tā vietā apgalvo, ka iemesli galvenokārt ir ideoloģiski vai politiski (43 %).

QA20 Ja pēdējo piecu gadu laikā jūs nepiedalāties vēlēšanās vai referendumā, kāds bija galvenais iemesls? (% — jūs nebalsojāt praktisku vai personisku iemeslu dēļ)

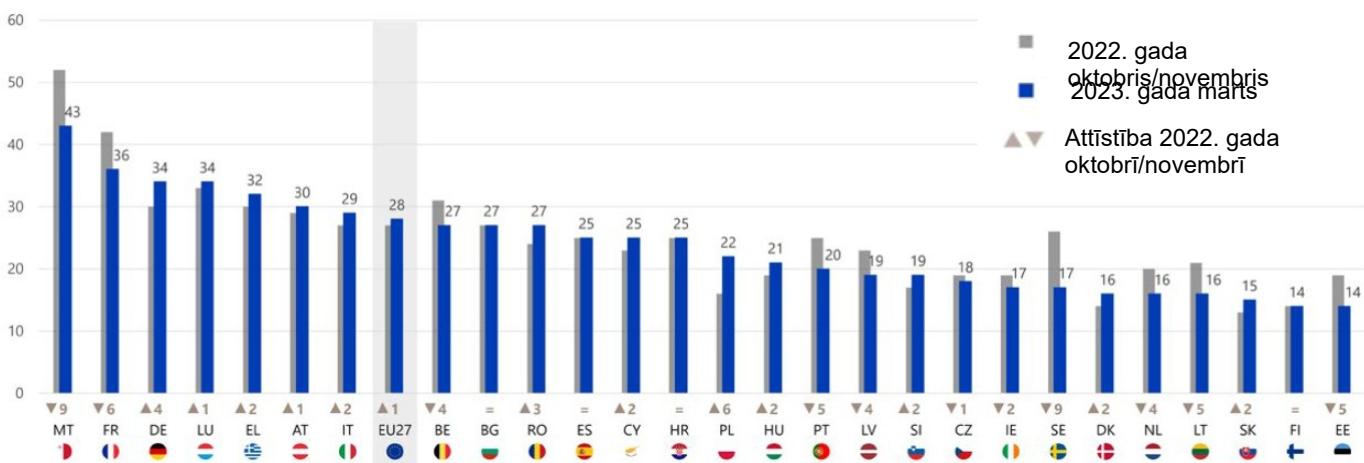

Pēc Malta vairāk nekā viena trešdaļa norādīja, ka nepiedalīšanās iemesli bija ideoloģiski vai politiski Francijā (36 %), Vācijā un Luksemburgā (abās 34 %). Mazākā daļa, kas to min kā iemeslu, ir Igaunijā, Somijā (abās 14 %) un Slovākijā (15 %).

Desmit valstīs to respondenti īpatsvars, kuri pēdējo piecu gadu laikā praktisku vai personisku iemeslu dēļ nav piedalījušies vēlēšanās vai referendumos, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies. Tas jo īpaši attiecas uz Maltu (33 %, + 10 procentpunkti), Zviedriju (62 %, + 10 procentpunkti) un Franciju (55 %, + 9 procentpunkti). Turpretī sešas valstīs un īpaši Kiprā šis īpatsvars ir samazinājies (50 %, -10 procentpunkti).

Respondenti Polijā (22 %, + 6 procentpunkti), Vācijā (34 %, + 4 procentpunkti) un Rumānijā (27 %, + 3 procentpunkti) biežāk nekā 2022. gada oktobrī-novembrī minēja ideoloģiskus vai politiskus nebalsošanas iemeslus. Šī proporcija ir samazinājusies deviņās valstīs, jo īpaši Zviedrijā (17 %, -9 procentpunkti), Maltā (43 %, -9 procentpunkti) un Francijā (36 %, -6 procentpunkti).

QA20 Ja pēdējo piecu gadu laikā jūs nepiedalāties vēlēšanās vai referendumā, kāds bija galvenais iemesls? (% — jūs nebalsojāt ideoloģisku vai politisku iemeslu dēļ)

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 3. GADU PIRMS EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM 2024. GADĀ:
PILSONI VĒLĒŠANU PRIEKŠĀ

Visu grupu biežākie iemesli, kāpēc pēdējos piecos gados nav piedalījušies vēlēšanās vai referendumā, ir praktiski vai personiski, nevis ideoloģiski vai politiski.

Konkrētāk, vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka nav balsojuši ideoloģisku vai politisku iemeslu dēļ (30 % pret 26 %), savukārt jaunākie respondenti ir vismazākie respondenti (21 % pret 27–32 % no cilvēkiem vecumā no 25 gadiem), bet visdrīzāk min praktiskus vai personiskus iemeslus (68 % pret 51–59 %). Bezdarbnieki (32 %) un tie, kuriem ir grūtības laiku pa laikam vai biežāk (30–31 %) maksāt rēķinus, visticamāk, nebalsoja ideoloģisku vai politisku iemeslu dēļ.

Īpatsvars, kas nebalsoja ideoloģisku vai politisku iemeslu dēļ, ir augsts arī starp tiem, kas bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem (33 % pret 26 % no tiem, kuri to nekad nebalso), tiem, kuriem ir negatīvs ES tēls (41 % pret 21 % no tiem, kuriem ir pozitīvs tēls), un tiem, kuriem ir negatīvs Eiropas Parlamenta tēls (39 % salīdzinājumā ar 23 % no tiem, kuriem ir pozitīvs tēls).

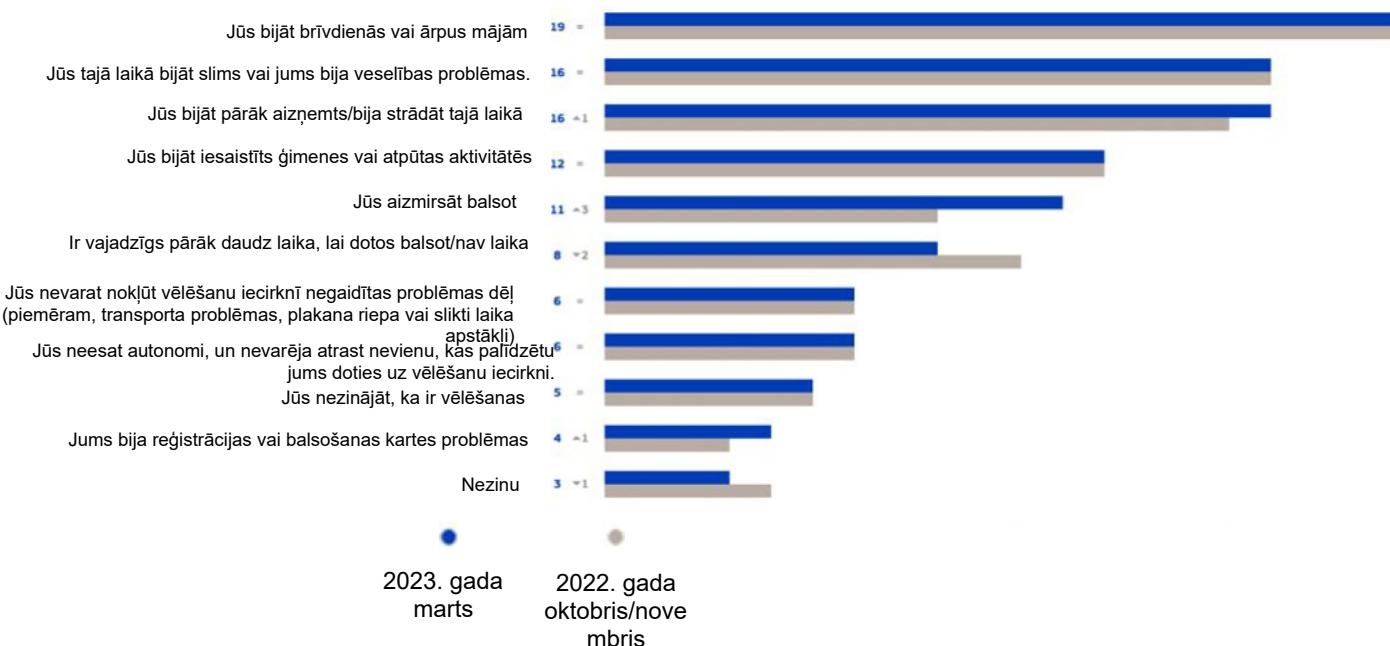
QA20 Ja pēdējo piecu gadu laikā jūs nepiedalāties vēlēšanās vai referendumā, kāds bija galvenais iemesls? (%) — ES27

	Jūs nebalsojāt ideoloģisku vai politisku iemeslu dēļ	Jūs nebalsojāt praktisku vai personisku iemeslu dēļ	Nezinu
ES-27	28	56	3
Dzimums			
Vecīt	30	55	3
Sieviete	26	58	3
Vecums			
15–24	21	68	3
25–39	29	59	2
40–54	32	51	2
55+	27	55	3
Izglītība (sākums)			
—15	25	60	3
16–19	31	54	2
20+	27	56	3
Joprojām mācās	21	68	4
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	29	51	5
Vadītāji	30	59	3
Citas baltas apkakles	29	56	2
Strādnieki	30	54	3
Mājas personas	24	62	3
Bezdarbnieku	32	54	4
Atvaljināts	26	56	3
Studenti	21	68	4
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	30	56	4
Laiku pa laikam	31	54	3
Gandrīz nekad/nekad	25	59	2
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem			
Bieži	33	55	1
Reizēm	28	55	3
Nekad	26	59	3
ES tēls			
Positive	21	61	3
Neitrāla	27	58	3
Negatīva	41	47	2
Eiropas Parlamenta tēls			
Positive	23	59	2
Neitrāla	26	59	3
Negatīva	39	48	3

Praktiski iemesli, kāpēc nebalso vēlēšanās vai referendumos

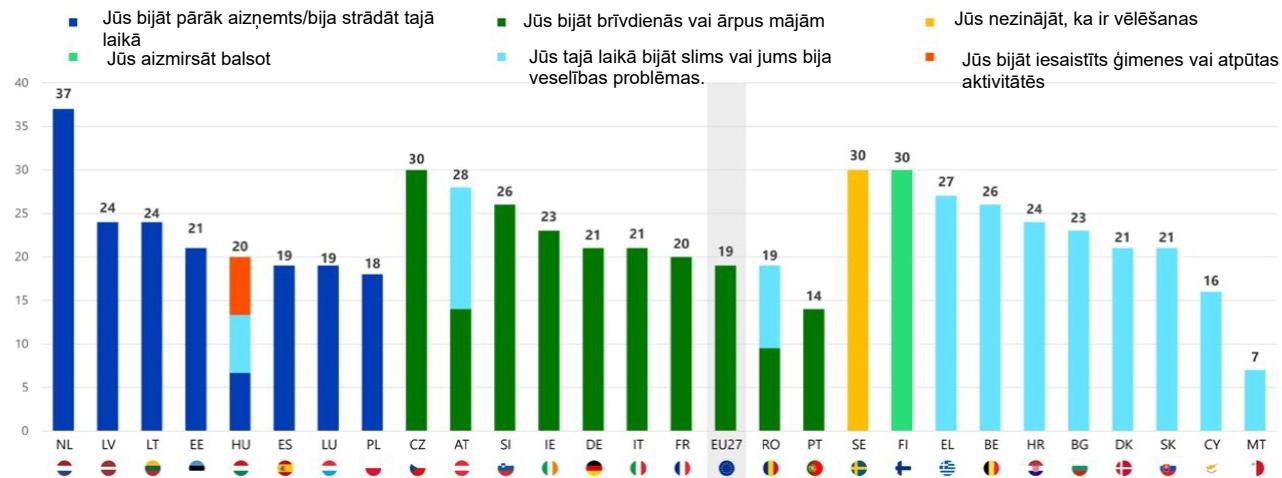
Uz jautājumu par praktiskiem iemesliem, kāpēc viņi nebalso vēlēšanās vai referendumā, visbiežāk tiek atbildēts, ka viņi bija atvaļinājumā vai prom no mājām (19 %), ka viņi bija slimī vai viņiem bija veselības problēmas (16 %, bez izmaiņām) vai ka viņi bija pārāk aizņemti vai viņiem bija jāstrādā (16 %). Citi iemesli, ko minējis vairāk nekā katrs desmitais, ir iesaistīti ģimenes vai brīvā laika pavadīšanas pasākumos (12 %) un aizmirsuši balsot (11 %).

QA21 Kāds no turpmāk minētajiem iemesliem ir liedzis jums balsot vēlēšanās vai referendumā vietējā, valsts vai Eiropas līmenī? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (% — ES 27)

Astonīās valstīs visbiežāk (vai visbiežāk) respondenti minēja praktisku iemeslu, kāpēc viņi nebalsoja vēlēšanās vai referendumā, ir tas, ka viņi bija slimī vai viņiem bija veselības problēmas. Septiņās valstīs visbiežāk sastopamais (vai visizplatītākais) iemesls ir atvaļinājumā vai prom no mājām, un tas, ka viņš ir pārāk aizņemts vai ir bijis jāstrādā tajā laikā, ir galvenais iemesls vēl sešās valstīs. Somijā lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir aizmirsuši balsot, savukārt Zviedrijā vairums nezināja, ka notiek vēlēšanas. Ungārijā iesaistīšanās ģimenes vai brīvā laika aktivitātēs ir kopīga augstākā atbilde, kā arī pārāk aizņemta vai laika trūkuma, slimības vai veselības problēmu gadījumā.

**QA21 Kāds no turpmāk minētajiem iemesliem ir liedzis jums balsot vēlēšanās vai
referendumā vietējā, valsts vai Eiropas līmenī? (Vairāku ANSWERS POSSIBLE) (% —
visvairāk minētā atbilde pa valstīm)**

Respondenti, visticamāk, apgalvo, ka pēdējo piecu gadu laikā nav balsojuši vēlēšanās vai referendumā, jo viņi bija brīvdienās vai prom no mājām Čehijā (30 %), Austrijā (28 %) un Slovēnijā (26 %). Mazākais to respondentu īpatsvars, kuri min šo praktisko iemeslu, ir Malta (5 %), Spānijā (9 %) un Zviedrijā (12 %).

Slimības vai veselības problēmas vēlēšanu laikā visbiežāk tiek minētas Austrijā, Čehijā (gan 28 %), gan Grieķijā (27 %). Turpretī šo iemeslu min 7 % Francijā un Malta un 8 % Nīderlandē.

Nīderlande (37 %) ir valsts ar vislielāko īpatsvaru, kas apgalvo, ka ir pārāk aizņemta vai spiesta strādāt, tai seko Latvija un Lietuva (abās 24 %). Maz ticams, ka respondenti to pieminēs Malta, Portugālē (abās 6 %) un Itālijā (11 %).

Vismaz viena piektā daļa Austrijā (21 %), Bulgārijā un Ungārijā (abās 20 %) kā iemeslu nebalsošanai min iesaistīšanos ģimenes vai brīvā laika aktivitātēs. Salīdzinājumam ir mazāk nekā katrs divdesmitais, kurš to min kā iemeslu Nīderlandē (2 %), Grieķijā un Malta (abās 4 %).

Balsstiesības visbiežāk tiek aizmirstas Somijā (30 %), Nīderlandē (20 %), Luksemburgā un Zviedrijā (abās 18 %), bet mazāk izplatītas ir Grieķijā (mazāk nekā 1 %), Malta (1 %), Bulgārijā un Slovākijā (abās 3 %).

**QA21 Kurš no turpmāk minētajiem iemesliem ir liedzis jums balsot vēlēšanās vai
referendumā vietējā, valsts vai Eiropas līmenī? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (%)**

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Jūs bijāt brīvdienās vai ārpus mājām	19	23	22	30	16	21	19	23	25	9	20	15	21	14	14	17	17	17	5	22	28	17	14	19	26	17	21	12
Jūs tajā laikā bijāt slims vai jums bija veselības problēmas	16	26	23	28	21	16	19	11	27	11	7	24	19	16	14	23	9	20	7	8	28	17	13	19	17	21	10	11
Jūs bijāt pārāk aizņemts/bija strādāt tāja laikā	16	22	22	20	18	15	21	20	15	19	16	16	11	14	24	24	19	20	6	37	20	18	6	17	15	19	18	13
Citādi (SPONTANEOUS)	14	3	13	6	20	13	11	7	32	27	20	8	8	24	11	12	12	6	44	14	14	6	21	9	24	12	11	11
Jūs bijāt iesaistīts ģimenes vai atpūtas aktivitātēs	12	17	20	12	6	11	17	9	4	9	14	12	10	8	10	10	10	20	4	2	21	11	11	15	11	17	11	8
Jūs aizmiršāt balsot	11	14	3	6	11	17	15	11	0	8	11	14	11	5	9	8	18	7	1	20	14	10	4	7	10	3	30	18
Ir vajadzīgs pārāk daudz laika, lai dotos balsot/nav laika	8	12	5	9	7	11	13	7	3	3	5	10	8	4	8	9	8	12	3	19	17	13	5	7	6	6	7	9
Nav/jūs vienmēr esat nobalsojis (SPONTANEOUS)	7	5	8	4	4	8	7	4	5	10	5	10	7	18	10	12	6	6	18	2	4	5	9	8	3	16	4	4
Jūs nevarat nokļūt vēlēšanu iecirknī negaidītas problēmas dēļ (piemēram, transporta problēmas, plakana riepa vai slikti laika apstāklī)	6	15	2	4	9	7	5	12	1	7	5	7	6	3	6	2	13	5	5	11	6	4	6	7	2	3	30	
Jums bija reģistrācijas vai balsošanas kartes problēmas	6	14	3	4	5	4	4	5	6	2	2	5	14	6	6	1	3	6	4	4	10	8	5	13	3	2	4	3
Jūs neesat autonomi, un nevarēja atrast nevienu palīdzētu jums doties uz vēlēšanu iecirkni.	Nezinu	5	10	3	5	3	3	3	13	2	4	11	2	6	2	1	2	11	3	4	3	9	6	5	4	1	1	1
	4	10	2	4	2	2	3	3	5	1	2	5	6	1	4	1	1	4	2	0	7	9	2	8	2	1	2	3

Analizējot rezultātus atbilstoši respondentu sociāldemogrāfiskajām kategorijām, vērojamas interesantas atšķirības. Sievietes biežāk nekā vīrieši min, ka viņas bija slimas vai tām bija veselības problēmas kā iemesls, kāpēc viņas nebalsoja (18 % pret 14 %). Vecāka gadagājuma respondenti arī biežāk to minēs kā iemeslu (24 % cilvēku vecumā no 55 gadiem salīdzinājumā ar 9–14 % 15–54 gadu vecuma grupā). Respondenti vecumā no 15 līdz 39 gadiem biežāk nekā viņu vecākie kolēģi apgalvo, ka ir aizmiršāt balsot (14 % pret 7–11 %), savukārt centrālā vecuma grupu respondenti biežāk min, ka tolaik bija pārāk aizņemti vai viņiem bija jāstrādā (19–21 % no 25–54 gadiem salīdzinājumā ar 15 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem un 11 % cilvēku vecumā no 55 gadiem).

Pastāv arī izglītības līmeņa atšķirības, jo respondenti, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 16 gadiem, biežāk nekā tie, kas pameta, lai pieminētu, ir atvaiļinājumā vai prom no mājām (19–24 % salīdzinājumā ar 12 %) vai ir pārāk aizņemti vai kuriem bija jāstrādā (17–18 % salīdzinājumā ar 10 %). Savukārt respondenti, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem, visticamāk, apgalvo, ka ir slimī vai viņiem ir veselības problēmas (26 % pret 13–16 %).

Tie, kuriem ir mazākas finansiālās grūtības, biežāk saka, ka ir bijuši atvaiļinājumā vai prom no mājām (19–21 % no tiem, kuriem laiku pa laikam ir grūtības samaksāt savus rēķinus, vai retāk, salīdzinot ar 13 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika), savukārt otrādi — attiecībā uz proporcionālām, kas minētas kā slimas vai veselības problēmas (15–16 % pret 20 %).

QA21 Kāds no turpmāk minētajiem iemesliem ir liedzis jums balsot vēlēšanās vai referendumā vietējā, valsts vai Eiropas līmenī? (IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES) (% — ES)

	Jūs tajā laikā bijāt slims vai jums bija veselības problēma s.	Jūs bijāt brīvdienās vai ārpus mājām	Jūs bijāt pārāk aizņēmīgs	Jūs vajadzēt pārāk daudz laika, lai atpūtas aktivitātēs	Ir iesaistīts ģimenes vai vēlēšanas	Jūs nezinājāt, ka ir vēlēšanas	Jūs nevarat nokļūt vēlēšanu iecirknī negaidītās problēmas dēļ (piemēram, transporta problēmas, plakana riepa vai slikti laika apstākļi)	Jūs neesat autonomi, un nevarēja atrast nevienu, kas palīdzētu jums doties uz vēlēšanu iecirkni.	Jūs aizmirsāt balsot	Jums bija reģistrācijas vai balsošanas kartes problēmas
ES-27	16	19	16	8	12	6	6	4	11	5
Dzimums										
Vecīt	14	18	18	9	12	7	7	4	10	6
Sieviete	18	20	15	8	12	6	6	4	12	5
Vecums										
15–24	9	18	15	11	9	8	4	4	14	8
25–39	10	21	21	9	13	9	6	4	14	7
40–54	14	19	19	9	14	5	7	3	11	5
55+	24	18	11	7	10	5	7	5	7	4
Izglītība (sākums)										
—15	26	12	10	6	10	4	7	6	10	3
16–19	16	19	17	9	12	6	7	4	11	5
20+	13	24	18	7	12	5	5	4	10	7
Joprojām mācās	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Sociāli profesionālā kategorija										
Pašnodarbinātie	13	23	21	7	13	3	5	5	7	9
Vadītāji	12	26	17	9	13	7	8	4	13	7
Citas baltas apkakles	13	24	22	8	15	7	6	4	12	4
Strādnieki	12	17	20	10	12	6	7	4	13	6
Mājas personas	20	15	13	7	11	4	8	6	14	3
Bezdarbnieku	15	15	11	8	9	5	2	1	11	6
Atvaiļināts	29	17	8	7	10	5	6	5	7	3
Studenti	7	18	15	12	11	10	5	3	14	9
Grūtības apmaksāt rēķinus										
Lielāko daļu laika	20	13	17	6	11	4	6	5	10	6
Laiku pa laikam	16	19	16	9	13	8	9	5	11	6
Gandrīz nekad/nekad	15	21	16	9	11	6	5	3	11	5
Eiropas Parlamenta tēls										
Pozitīvi	15	23	17	8	13	6	8	4	11	6
Neitrāla	17	19	16	9	11	7	7	4	12	5
Negatīva	15	16	16	8	12	5	5	3	9	5

4. PILSONU PRIEKŠSTATS PAR ES UN EIROPAS PARLAMENTU

Zinojuma pēdējā nodaļā ir novērtēti ES un Eiropas Parlamenta iedzīvotāju viedokļi. Vispirms tiek apspriesti eiropiešu uzskati, ka viņu viedoklis tiek ļemts vērā, viņu iesaistīšanās politiskos/Eiropas jautājumos un viņu attieksme pret ES, pirms tiek analizēta Eiropas Parlamenta uztvere.

Lai gan sajūta, ka eiropiešu viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā, ir nedaudz remdens, lielākā daļa iedzīvotāju apspriež Eiropas politiskos jautājumus un seko ES politikai. Turklāt ir izplatīta pozitīva attieksme, un atkal pieaug optimisms attiecībā uz ES nākotni, un dalība ES tiek novērtēta un uzskatīta par svarīgu.

4.1. Priekšstats par ES

Sajūta, ka cilvēka viedoklis tiek ļemts vērā ES un viņu valstī

Eiropiešu izjūta attiecībā uz to, cik lielā mērā viņu viedoklis tiek ļemts vērā viņu valstī un ES, kā arī viņu valsts viedoklis ES netiek ļemts vērā, un no 2022. gada oktobra līdz novembrim nav redzamas atšķirības.

Viedokļi atšķiras par to, vai Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā viedoklis, un 47 % (kopš 2022. gada oktobra-novembra nav izmaiņu) piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ļemts vērā, un 48 % (-1 procentpunkts) nepiekrīt šim apgalvojumam.

Pēc pozitīvas attīstības laikā no 2021. gada novembra līdz 2022. gada decembris līdz 2022. gada aprīlim-maijs-novembris ir samazinājies par sešiem procentpunktiem, jo laikposmā no 2021. gada novembra līdz 2022. gada maijam bija vērojama pozitīva attīstība, un tas atkal ir 2017.–2019. gada periodā novērotajā līmenī.

Turpretī lielākā daļa respondentu (59 %, -1 procentpunkt kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) piekrīt viedoklim, ka viņu viedoklis viņu valstī tiek ļemts vērā, savukārt mazāk nekā četri no desmit respondentiem (38 %, + 1 procentpunkts) nepiekrīt viņu viedoklim.

Šīs proporcijas pašreizējā apsekojumā saglabājušās stabilas pēc tam, kad laikposmā no 2019. gada oktobra līdz 2022. gada aprīlim-maijam bija vērojama liela pozitīva attīstība un mazāk straujš kritums no 2022. gada aprīla līdz maijam un no 2022. gada aprīla līdz novembrim.

Visbeidzot, gandrīz divas trešdaļas (63 %, -1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) uzskata, ka viņu valsts viedoklis ES tiek ļemts vērā, savukārt 32 % (bez izmaiņām) uzskata, ka tas tā nav.

D72 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? (ES27) (%)

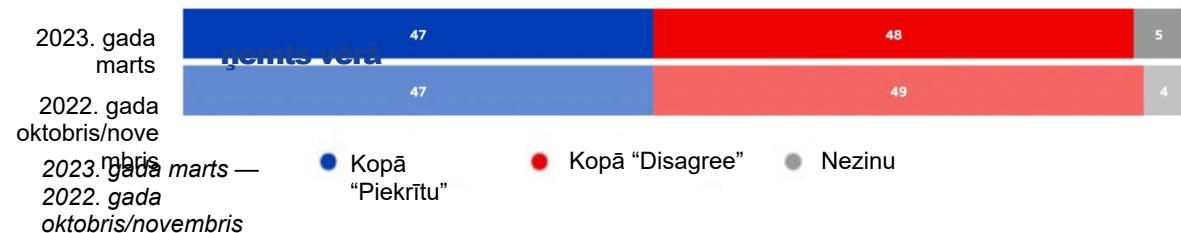
(Mūsu VALSTIS) viedoklis Eiropas Savienībā

Mana balss ieskaitās (Mūsu VALSTĪ)

Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek

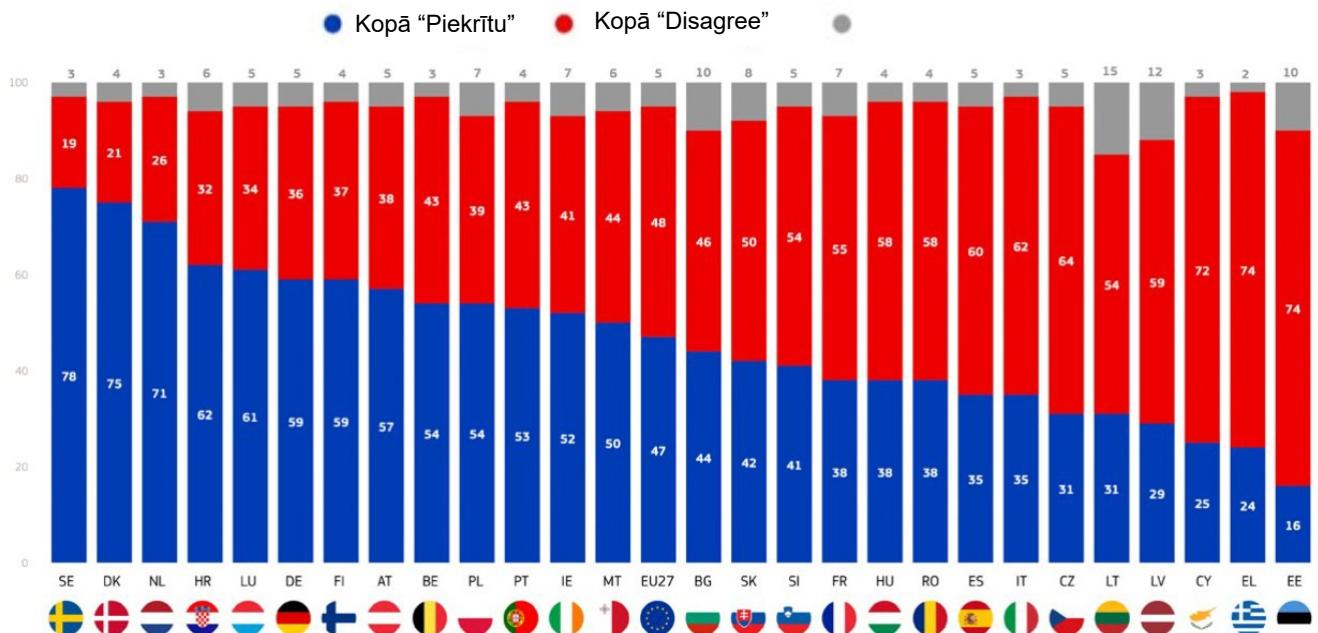

2023. gada marts —
2022. gada
oktobris/novembirs

● Kopā
“Piekīrtu” ● Kopā “Disagree” ● Nezinu

13 valstīs lielākā daļa respondentu piekrīt, ka viņu viedoklis tiek ļemts vērā ES, un vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem Zviedrijā (78 %), Dānijā (75 %) un Nīderlandē (71 %) uzskata, ka tas tā ir. Savukārt viena ceturdaļa vai mazāk Igaunijā (16 %), Grieķijā (24 %) un Kiprā (25 %) uzskata, ka viņu viedoklis tiek uzskaitīts ES līmenī.

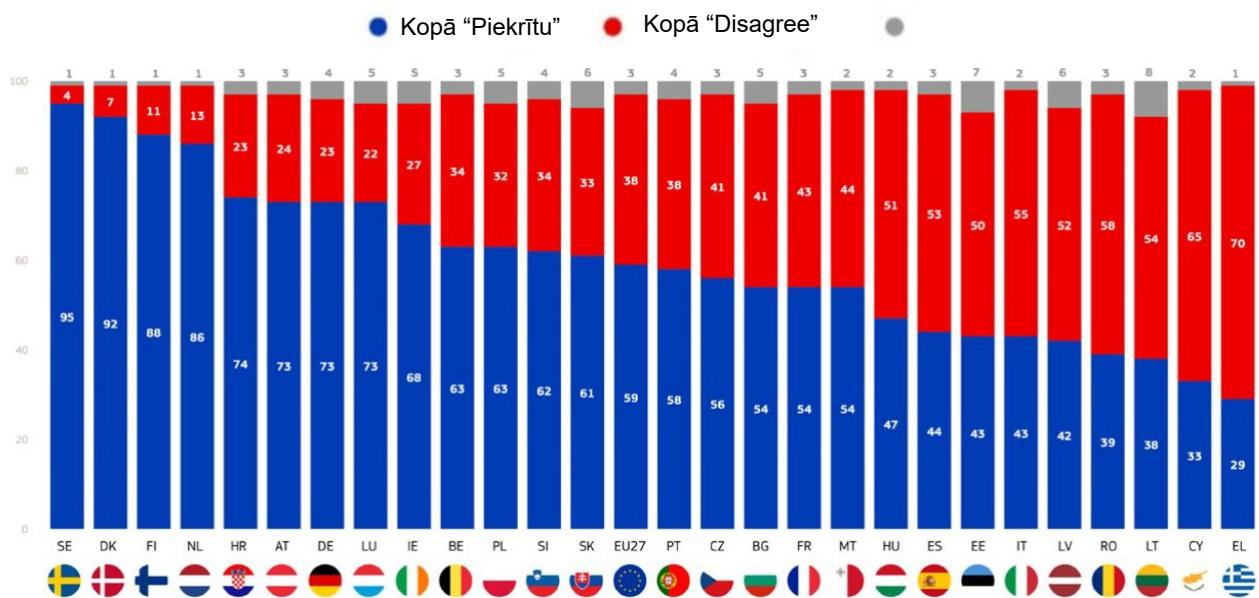
D72.1 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekritat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mans viedoklis tiek ļemts vērā ES (%) — ES27)

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri vienošanās līmenis par šo paziņojumu piecās valstīs ir palielinājies un septiņās valstīs ir samazinājies. Portugāle (53 %, + 7 procentpunktī) un Somija (59 %, + 6 procentpunktī) ir valstis, kurās pieaugums ir bijis vislielākais, savukārt Malta (50 %, -21 procentpunktī) izceļas ar īpaši lielu šīs proporcijas samazinājumu, kam seko Slovēnija (41 %, -7 procentpunktī), Ungārija un Rumānija (abās 38 %, -5 procentpunktī).

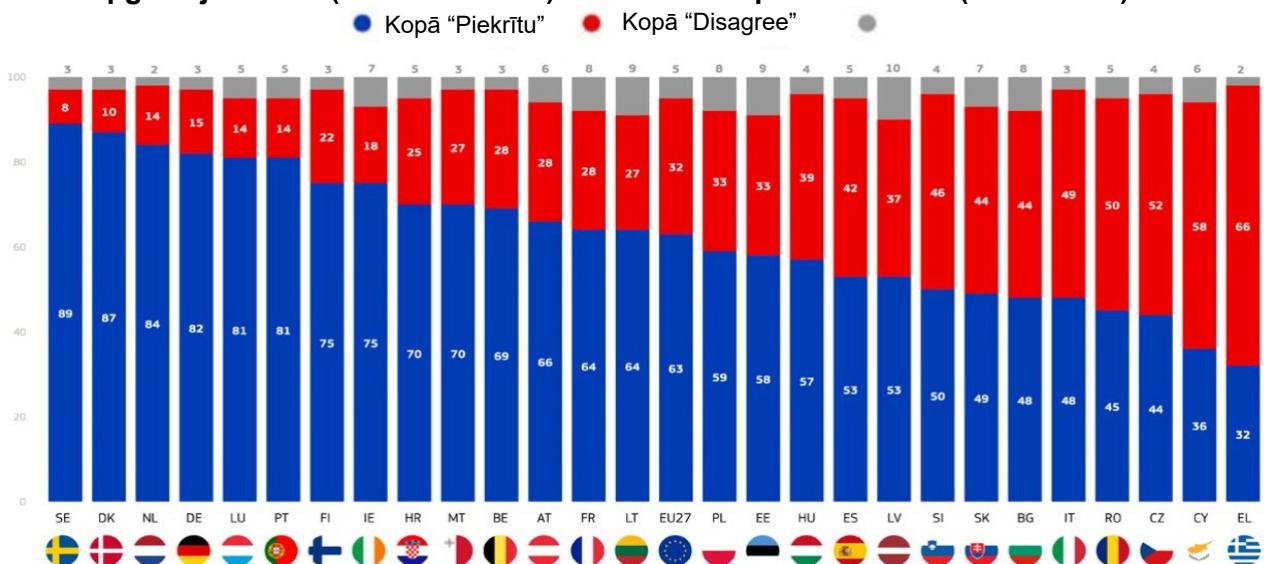
18 valstīs vairākums uzskata, ka iedzīvotāju viedoklis viņu valstī tiek ļemts vērā, un respondenti Zviedrijā (95 %), Dānijā (92 %) un Somijā (88 %) īpaši sliecas paust šādu viedokli. Savukārt respondenti Grieķijā (29 %), Kiprā (33 %) un Lietuvā (38 %), visticamāk, sajutīs savu viedokli.

D72.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Mans viedoklis tiek ņemts vērā (mūsu VALSTĪ) (%) — ES27)

Kopš 2022. gada oktobra-novembra respondentu vidū ir palielinājies vienprātības līmenis, ka viņu viedoklis viņu valstī tiek ņemts vērā, jo īpaši Lietuvā (38 %, + 9 procentpunktī), Igaunijā (43 %, + 7 procentpunktī) un Luksemburgā (73 %, + 6 procentpunktī). Nolīgumu līmeni septiņās valstīs ir samazinājušies. Arī Malta (54 %, -27 procentpunktī) ir vērojams ļoti liels samazinājums šajā proporcijā, savukārt samazinājums par septiņiem procentpunktīem ir reģistrēts Francijā (54 %) un Slovēnijā (62 %).

Vairākums 22 dalībvalstu uzskata, ka viņu valsts viedoklis tiek ņemts vērā ES, un respondenti Zviedrijā (89 %) un Dānijā (87 %) atkal visvairāk piekrīt šim apgalvojumam, kam seko respondenti Nīderlandē (84 %). Pat šajā gadījumā Grieķija (32 %) un Kipra (36 %) ir valstis ar zemāko īpatsvaru, kas piekrīt, kopā ar Čehiju (44 %).

D72.3**Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? (Mūsu VALSTIS) viedoklis Eiropas Savienībā (%) — ES 27)**

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobi un novembri sešas valstis, ko vada Īrija (75 %, + 8 procentpunkti), Portugāle (81 %, + 7 procentpunkti) un Lietuva (64 %, + 7 procentpunkti), ir vērojama vienošanās līmena palielināšanās, ka viņu valsts viedoklis tiek nēmts vērā ES. Samazinājums reģistrēts piecās valstīs, tāpēcī Maltā (70 %, -12 procentpunkti), Čehijā (44 %, -7 procentpunkti) un Slovēnijā (50 %, -7 procentpunkti).

Ņemot vērā rezultātus saskaņā ar respondentu sociāldemogrāfisko profilu, var atzīmēt, ka jaunākie respondenti vismazāk uzskata, ka viņu viedoklis viņu valstī tiek nēmts vērā (54 % salīdzinājumā ar 57–60 % respondentu vecumā no 25 gadiem). Turklat ir vērojamas atšķirības attiecībā uz vienošanos ar trim deklarācijām atkarībā no izglītības līmena un sociālekonomiskajiem apstākļiem.

Jo ilgāk respondenti palika pilna laika izglītībā, jo lielāka iespēja, ka viņi piekrītīs katram apgalvojumam. Piemēram, 55 % cilvēku, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, uzskata, ka viņu viedoklis tiek nēmts vērā ES, salīdzinot ar 36 % no tiem, kuri pametuši 15 gadu vecumu vai jaunākus.

Vadītāji visdrīzāk piekrītīs katram apgalvojumam, savukārt māju cilvēki un bezdarbnieki, visticamāk, to darīs vismazāk. Piemēram, 72 % vadītāju uzskata, ka viņu viedoklis viņu valstī tiek nēmts vērā, salīdzinot ar 40 %, kuri piekrīt bezdarbniekiem. Respondenti, kuriem nekad vai reti ir grūtības apmaksāt rēkinus, biežāk piekrītīs, ka viņu viedoklis tiek nēmts vērā ES (52 % salīdzinājumā ar 27–39 % no tiem, kuriem ir grūtības biežāk) un savā valstī (66 % salīdzinājumā ar 37–48 %) un ka viņu valsts viedoklis tiek nēmts vērā ES (71 % pret 46–53 %).

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, biežāk izjūt savu viedokli Eiropas Savienībā (50 % salīdzinājumā ar 45 % respondentu, kas dzīvo mazākās pilsētās vai lauku ciematos) un savā valstī (63 % salīdzinājumā ar 56–58 %), un viņu valsts viedoklis tiek nēmts vērā ES (67 % salīdzinājumā ar 62–63 %).

Tie, kas seko Eiropas politikai, visticamāk, piekrītīs katram apgalvojumam. Piemēram, 72 % no tiem, kas seko Eiropas politikai, uzskata, ka viņu valsts viedoklis tiek nēmts vērā ES, salīdzinot ar 53 % no tiem, kuri neseko.

**D72.1 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem?
Mans viedoklis tiek ņemts vērā ES (%) — ES)**

	Kopā “Piekriņu”	Kopā “Disagree”
ES-27	47	48
Dzimums		
Vecīt	47	49
Sieviete	46	48
Vecums		
15–24	47	45
25–39	47	49
40–54	46	50
55+	46	49
Izglītība (sākums)		
—15	36	57
16–19	43	53
20+	55	41
Joprojām mācās	50	41
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	50	47
Vadītāji	62	35
Citas baltas apkakles	49	47
Strādnieki	40	56
Mājas personas	33	60
Bezdarbnieku	30	64
Atvaļināts	46	48
Studenti	50	41
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	27	67
Laiku pa laikam	39	57
Gandrīz nekad/nekad	52	43
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	45	49
Maza/vidēja izmēra pilsēta	45	50
Liela pilsēta	50	45
Sekojiet Eropean politikai		
Sekot	58	39
Nesekojiet	32	60

**D72.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem?
Mans viedoklis tiek ņemts vērā (mūsu VALSTĪ) (%) — ES**

	Kopā "Piekītu"	Kopā "Disagree"
ES-27	59	38
Dzimums		
Vecīt	59	38
Sieviete	58	38
Vecums		
15–24	54	38
25–39	59	39
40–54	57	40
55+	60	37
Izglītība (sākums)		
—15	49	47
16–19	55	42
20+	68	30
Joprojām mācās	58	34
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	61	38
Vadītāji	72	26
Citas baltas apkakles	61	37
Strādnieki	53	44
Mājas personas	43	52
Bezdarbnieku	40	56
Atvaljināts	61	36
Studenti	58	34
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	37	59
Laiku pa laikam	48	49
Gandrīz nekad/nekad	66	31
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	58	38
Maza/vidēja izmēra pilsēta	56	41
Liela pilsēta	63	34
Sekojet Eiropas politikai		
Sekot	69	29
Nesekojet	46	49

D72.3 Ciklielā mērā piekrītat vai nepiekīrat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? (Mūsu VALSTS) balss Eiropas Savienībā (% — ES)

	Kopā "Piekriņtu"	Kopā "Disagree"
ES-27	63	32
Dzimums		
Vecīt	63	33
Sieviete	63	32
Vecums		
15–24	64	28
25–39	65	31
40–54	63	34
55+	63	32
Izglītība (sākums)		
—15	53	38
16–19	60	36
20+	71	26
Joprojām mācās	67	24
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	65	32
Vadītāji	77	21
Citas baltas apkakles	62	35
Strādnieki	60	36
Mājas personas	48	44
Bezdarbnieku	53	40
Atvaijināts	64	30
Studenti	67	24
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	46	48
Laiku pa laikam	53	42
Gandrīz nekad/nekad	71	25
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	63	31
Maza/vidēja izmēra pilsēta	62	34
Liela pilsēta	67	29
Sekojiet Eiropas politikai		
Sekot	72	26
Nesekojiet	53	39

Diskusijas par valsts, Eiropas un vietējiem politiskiem jautājumiem

Liels iedzīvotāju vairākums vismaz laiku pa laikam apspriež valsts, Eiropas un vietējo politiku ar draugiem vai radiniekiem.

Absolūtais vairākums (55 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) laiku pa laikam apspriež valstu politiskos jautājumus un vienu ceturto daļu (bez izmaiņām) "bieži" dara, savukārt ktrs piektais (-1 procentpunkts) nekad neiesaistās šādās diskusijās. Šie rādītāji kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir saglabājušies stabili.

Salīdzinājumam — Eiropas politiskos jautājumus apspriež mazāk respondentu, lai gan to vairākums joprojām ir lielākā daļa. Vairāk nekā puse (53 %, + 1 procentpunkts) laiku pa laikam apspriež Eiropas politiku ar draugiem vai radiniekiem, un 14 % (-1 procentpunkt) šādas diskusijas rīko bieži, savukārt aptuveni viena trešdaļa (32 %, -1 procentpunkts) šādas diskusijas nekad nedara.

Visbeidzot, vairāk nekā puse (53 %, -1 procentpunkt) laiku pa laikam apspriež vietējos politiskos jautājumus un aptuveni ceturtdaļa (23 %, + 2 procentpunkt) to dara bieži, bet aptuveni viena ceturtdaļa (24 %, -1 procentpunkts) nekad neiesaistās šajās diskusijās.

D71 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? (ES27) (%)

Valstu politiskie jautājumi

Eiropas politiskie jautājumi

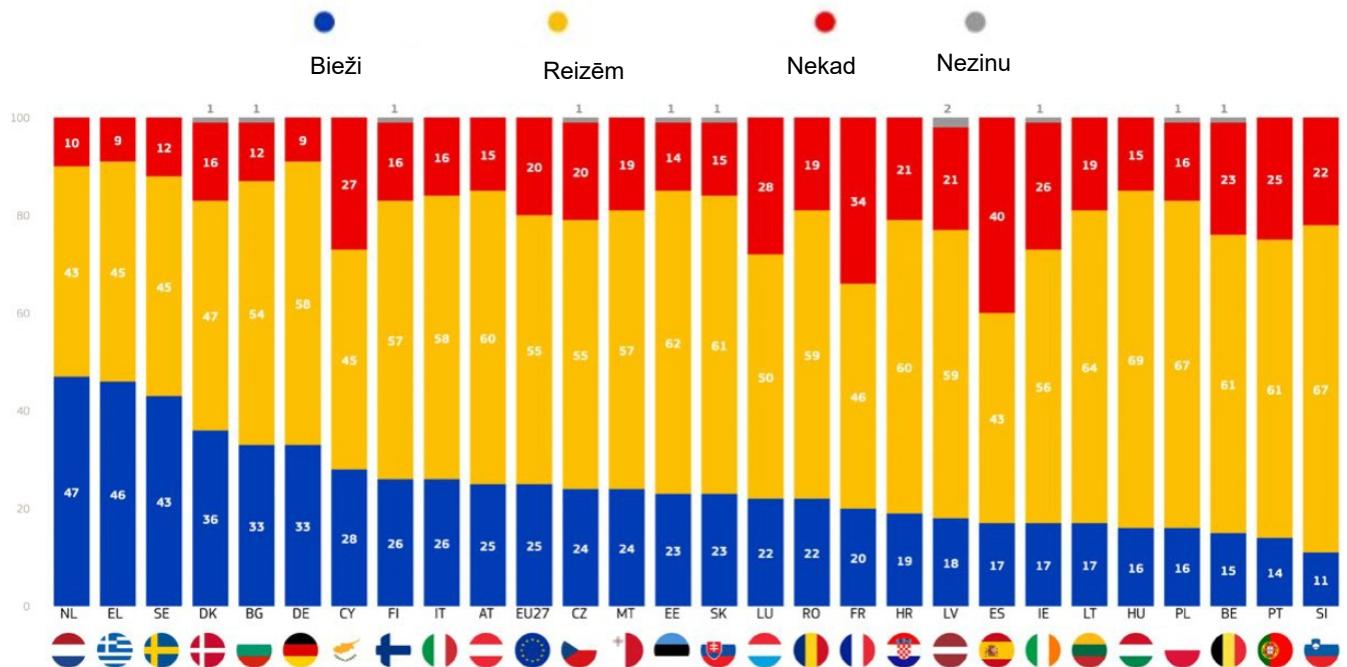
Vietējie politiskie jautājumi

25 valstīs lielākā daļa valstu laiku pa laikam apspriež valsts politiku ar draugiem vai radiniekiem, un vislielākais to īpatsvars ir Ungārijā (69 %), Polijā un Slovēnijā (abās 67 %).

Nīderlande (47 %) un Grieķija (46 %) ir vienīgās valstis, kurās šādas diskusijas bieži notiek vairākums. Vairāk nekā četri no desmit bieži apspriež nacionālo politiku arī Zviedrijā (43 %). Savukārt 11 % Slovēnijā, 14 % Portugālē un 15 % Belģijā apgalvo, ka bieži apspriež valsts politiskos jautājumus.

D71.1 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Valstu politiskie jautājumi (%)

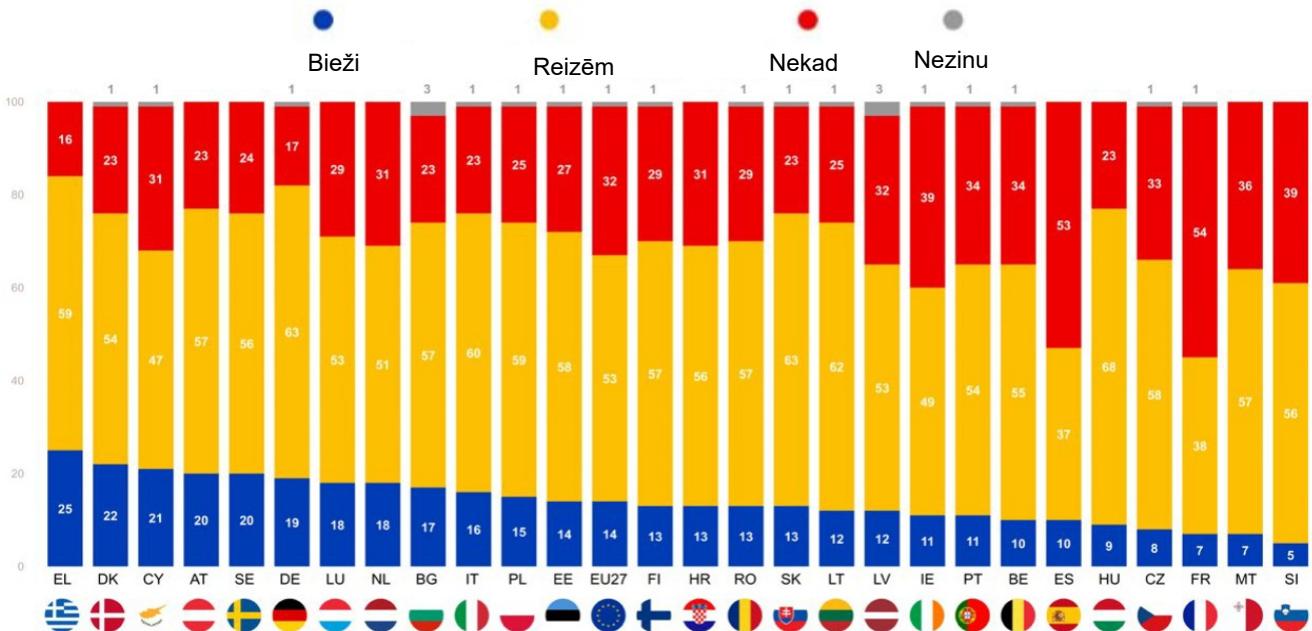

Tāpat kā valsts politikā, vairākums 25 valstu dažkārt apspriež Eiropas politiskos jautājumus ar draugiem vai radiniekiem, jo īpaši Ungārijā (68 %), Vācijā (63 %) un Slovākijā (63 %).

Vairāk nekā piektā daļa Grieķijā (25 %), Dānijā (22 %) un Kiprā (21 %) bieži apspriež Eiropas politiku. Salīdzinājumā ar 5 % Slovēnijā un 7 % Francijā un Maltā, kuri apgalvo, ka bieži notiek šādas diskusijas.

Francija (54 %) un Spānija (53 %) ir vienīgās valstis, kurās vairākums nekad neapspriež Eiropas politiskos jautājumus.

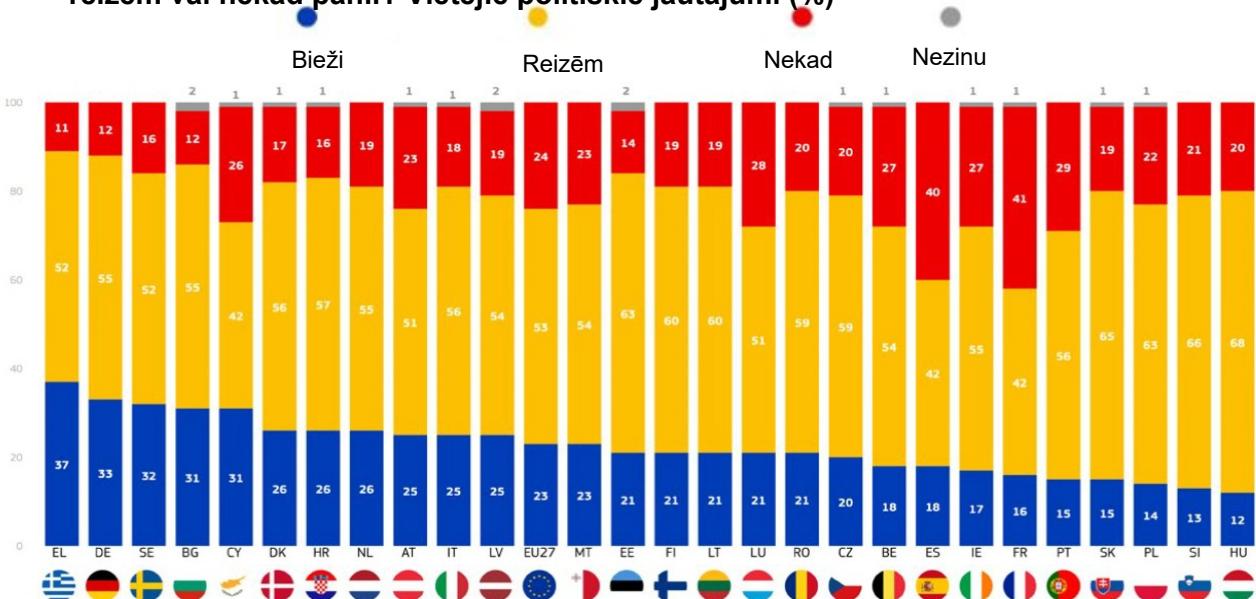
D72.2 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Eiropas politiskie jautājumi (%)

Vairākums visās valstīs apgalvo, ka tās laiku pa laikam apspriež vietējos politiskos jautājumus. Arī šoreiz vislielākais šādu diskusiju dalībnieku īpatsvars ir Ungārijā (68 %), kam seko Slovēnija (66 %) un Slovākija (65 %).

Respondenti Grieķijā (37 %), Vācijā (33 %) un Zviedrijā (32 %) visbiežāk apspriež vietējo politiku ar draugiem vai radiniekiem, savukārt respondenti Ungārijā (12 %), Slovēnijā (13 %) un Polijā (14 %) to dara vismazāk.

D73.3 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Vietējie politiskie jautājumi (%)

Sociāldemogrāfiskā analīze liecina, ka to respondentu īpatsvars, kuri bieži apspriež valsts, Eiropas vai vietējos politiskos jautājumus, ir lielāks gados vecāku un augsti izglītotu respondentu vidū. Piemēram, 22–25 % iedzīvotāju vecumā no 25 gadiem bieži apspriež vietējos politiskos jautājumus, salīdzinot ar 13 % 15–24 gadus vecu iedzīvotāju. Tāpat arī 34 % no tiem, kas pabeiguši pilna laika izglītību vismaz 20 gadu vecumā, bieži apspriež valsts politiku, salīdzinot ar 14 % no tiem, kuri pametuši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki.

Vadītāji visbiežāk diskutēs par politiskiem jautājumiem katrā līmenī, savukārt mājkalpotāji, visticamāk, to darīs vismazāk. Piemēram, 23 % vadītāju bieži apspriež Eiropas politiku salīdzinājumā ar 6 % mājsaimniecību.

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, biežāk nekā tie, kas dzīvo mazākās pilsētās vai lauku ciematos, bieži apspriež nacionālos (30 % salīdzinājumā ar 22–24 %) un Eiropas (17 % pret 12–13 %) politiskos jautājumus.

D71.1 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Valstu politiskie jautājumi (% — ES)

	Bieži	Reizēm	Nekad
ES-27	25	55	20
Dzimums			
Vecīt	29	54	17
Sieviete	22	55	23
Vecums			
15–24	20	48	31
25–39	25	56	18
40–54	27	56	17
55+	26	54	20
Izglītība (sākums)			
—15	14	51	35
16–19	23	58	19
20+	34	53	13
Joprojām mācās	21	50	28
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	37	53	10
Vadītāji	41	51	8
Citas baltas apkakles	26	60	13
Strādnieki	19	59	22
Mājas personas	12	52	36
Bezdarbnieku	16	50	33
Atvaljināts	25	53	22
Studenti	21	50	28
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	22	55	23
Maza/vidēja izmēra pilsēta	24	54	21
Liela pilsēta	30	55	15

D71.2 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiktu, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Eiropas politiskie jautājumi (% — ES 27)

	Bieži	Reizēm	Nekad
ES-27	14	53	32
Dzimums			
Vecīt	16	55	28
Sieviete	12	52	35
Vecums			
15–24	11	45	43
25–39	15	55	29
40–54	15	56	28
55+	14	53	32
Izglītība (sākums)			
—15	7	43	49
16–19	13	56	31
20+	19	57	23
Joprojām mācās	12	47	40
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	21	58	21
Vadītāji	23	59	17
Citas baltas apkakles	13	62	24
Strādnieki	12	53	34
Mājas personas	6	47	46
Bezdarbnieku	9	40	50
Atvalināts	13	53	34
Studenti	12	47	40
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	12	51	36
Maza/vidēja izmēra pilsēta	13	54	32
Liela pilsēta	17	56	26

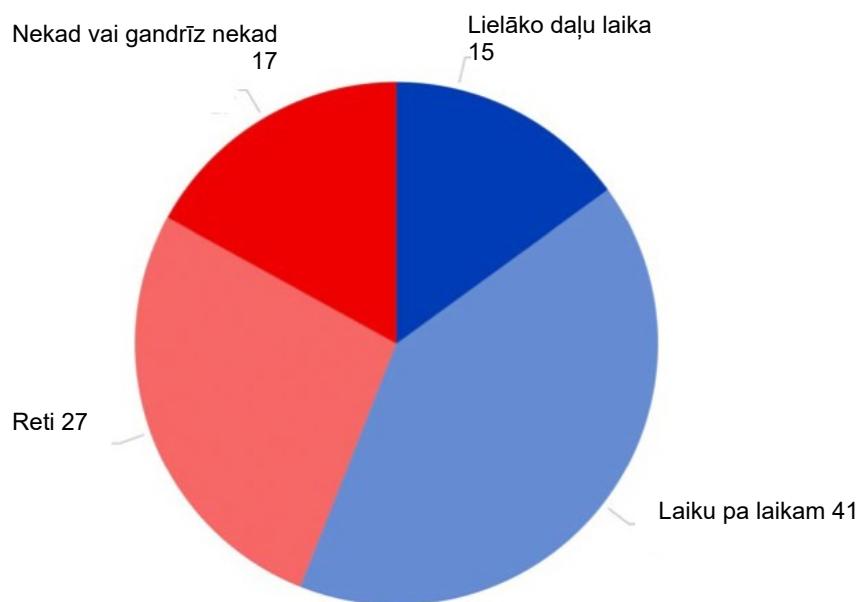
D71.3 Kad jūs satiekaties ar draugiem vai radiniekiem, vai jūs teiku, ka jūs bieži, reizēm vai nekad par...? Vietējie politiskie jautājumi (% — ES 27)

	Bieži	Reizēm	Nekad
ES-27	23	53	24
Dzimums			
Vecīt	26	53	21
Sieviete	20	54	26
Vecums			
15–24	13	48	38
25–39	22	54	24
40–54	24	56	20
55+	25	53	22
Izglītība (sākums)			
—15	16	48	36
16–19	23	55	22
20+	28	55	17
Joprojām mācās	14	48	37
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	31	56	13
Vadītāji	34	54	11
Citas baltas apkakles	22	58	19
Strādnieki	20	54	26
Mājas personas	11	50	39
Bezdarbnieku	14	48	37
Atvalināts	25	52	23
Studenti	14	48	37
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	22	53	25
Maza/vidēja izmēra pilsēta	22	53	25
Liela pilsēta	24	55	20

Sadarbība ar ES politiku

Absolūts vairākums (56 %, bez izmaiņām kopš 2022. gada oktobra-novembra) apgalvo, ka seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, un 15 % (-1 procentpunkts) seko lielākajai daļai laika un 41 % (+ 1 procentpunkts) laiku pa laikam seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā. Turpretī vairāk nekā četri no desmit (44 %, bez izmaiņām) neseko ES politikai: 27 % (bez izmaiņām), sakot, ka viņi reti seko, un 17 % (bez izmaiņām) saka, ka viņi nekad neseko.

QA3 Daži cilvēki seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas vai nē. Citi nav ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekosiet tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā? (ES27) (%)

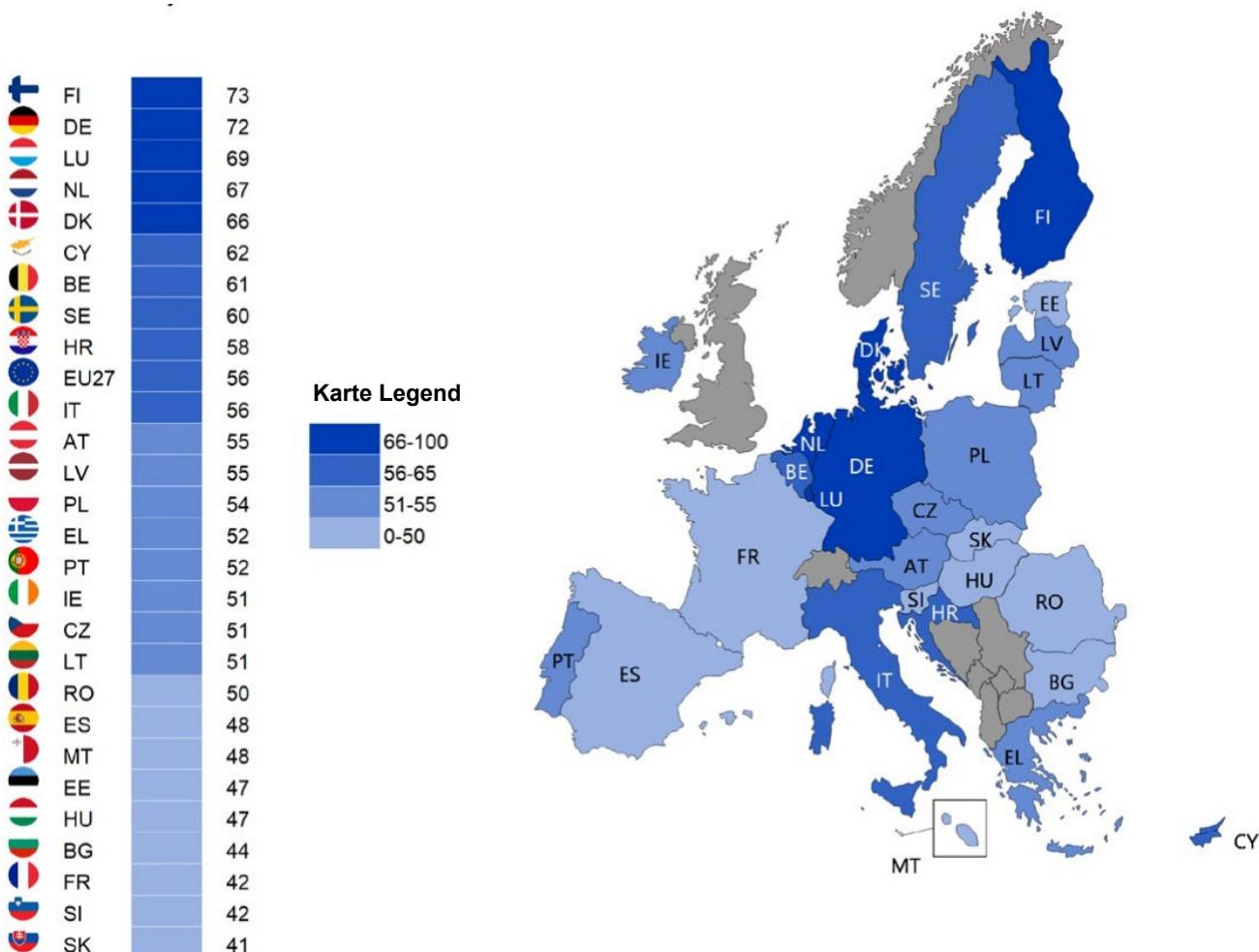

Pēc 10 procentu punktu krituma no 2022. gada aprīļa līdz maijam un oktobrim-novembrim pašreizējā apsekojumā ES politikai sekojošā proporcija ir saglabājusies stabila.

18 valstīs lielākā daļa respondentu apgalvo, ka seko līdzi tam, kas notiek ES politikā. Lielākais īpatsvars ir Somijā (73 %), Vācijā (72 %) un Luksemburgā (69 %). Vēl astoņas valstīs mazākums seko ES politikai, un respondenti Slovākijā (41 %), Francijā un Slovēnijā (abās 42 %) ir vismazākā iespēja to darīt. Vienādas proporcijas "seko" un "neseko" ES politikai Rumānijā (abās 50 %).

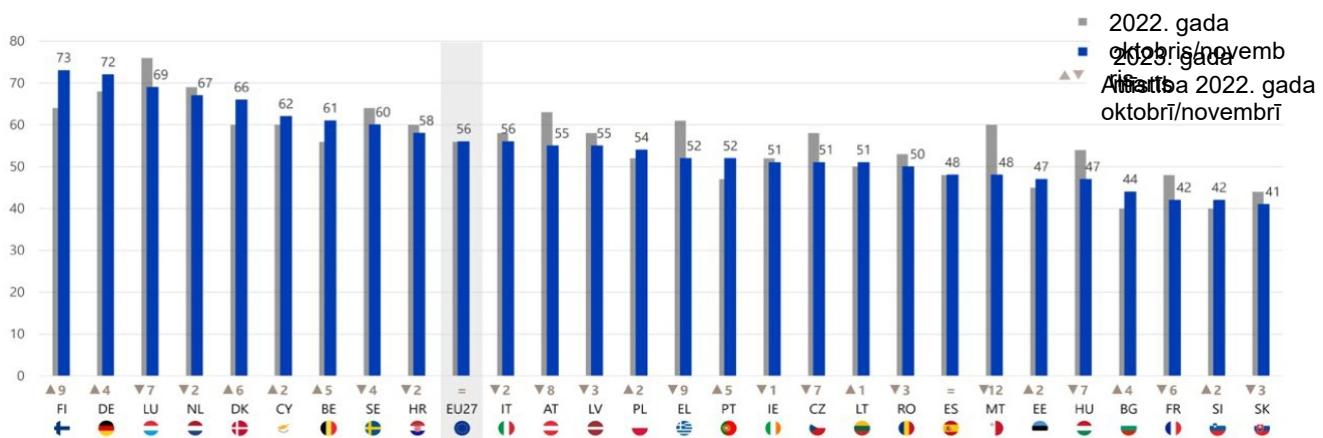
Vismaz ceturtā daļa respondentu ES politiku lielākoties apmeklē Vācijā (27 %), Kiprā un Somijā (abās 25 %). Tas kontrastē ar 6 % Horvātijā, Lietuvā, Maltā un Slovākijā.

QA3 Daži cilvēki seko līdz tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas vai nē. Citi nav ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekojat tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā (Kopā "Follow" — %)

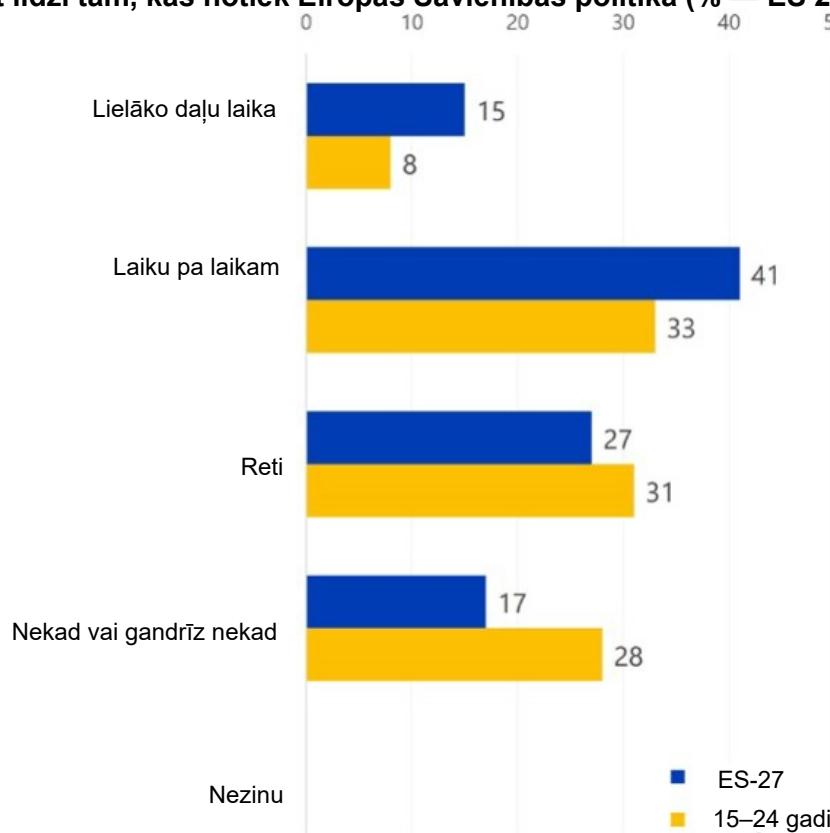
Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim 11 valstīsiesaiste ES politikā ir samazinājusies. Lielākais samazinājums ir vērojams Malta (48 %, -12 procentpunktī), Grieķijā (52 %, -9 procentpunktī) un Austrijā (55 %, -8 procentpunktī). Pieaugums par vismaz pieciem procentpunktīem ir konstatēts Somijā (73 %, + 9 procentpunktī), Dānijā (66 %, + 6 procentpunktī), Belgijā (61 %, + 5 procentpunktī) un Portugālē (52 %, + 5 procentpunktī).

QA3 Daži cilvēki seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas vai nē. Citi nav ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekojat tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā (% — Kopā “Follow”)

Koncentrēšanās uz jaunākajiem respondentiem liecina, ka 15–24 gadus veciem jauniešiem ir mazāka iespēja nekā vidēji sekot ES politikai. Proti, aptuveni četri no desmit respondentiem (41 %) apgalvo, ka viņi seko ES politikai — 15 procentu punktu atšķirība salīdzinājumā ar to iedzīvotāju īpatsvaru, kuri seko ES politikai (56 %). ES politikai lielākoties seko mazāk nekā katrs desmitais (8 %) (salīdzinājumā ar 15 % no visiem iedzīvotājiem) un laiku pa laikam 33 % (salīdzinājumā ar 41 %). Aptuveni seši no desmit (59 %) neseko līdzi tam, kas notiek ES politikā (salīdzinājumā ar 44 %), un gados jaunākie eiropieši daudz biežāk nekā vidēji saka, ka viņi nekad neseko (28 % pret 17 %).

QA3 Daži cilvēki seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas vai nē. Citi nav ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekojat līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā (% — ES 27)

Dziļāks pārskats par sociāldemogrāfisko kategoriju konstatējumiem liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes apgalvo, ka viņi seko līdz tam, kas notiek ES politikā (61 % pret 51 %). Turklāt ilgākie respondenti turpināja pilna laika izglītību, jo lielāka ir iespēja, ka viņi sekos ES politikai (67 % no tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinājumā ar 44 % no tiem, kuri beidza 15 gadu vecumu vai jaunāku).

Vadītāji (73 %) visdrīzāk sekos ES politikai, jo īpaši salīdzinājumā ar mājokļiem (42 %) un bezdarbniekiem (43 %). Liela nozīme ir arī respondentu finansiālajam stāvoklim, proti, 60 % respondentu, kuriem reti vai nekad nav grūtības samaksāt savus rēķinus pēc ES politikas, salīdzinājumā ar 44 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika.

Cilvēki, kas dzīvo lielās pilsētās, vairāk sliecas nekā tie, kas dzīvo lauku ciematos vai mazākos ciematos, teikt, ka viņi ievēro ES politiku (60 % pret 52–55 %). Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, biežāk sekos ES politikai nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls (69 % pret 47 %), un tas pats attiecas uz Eiropas Parlamenta tēlu (75 % pret 46 %).

Iesaistīšanās ES politikā ir saistīta arī ar sajūtu, ka cilvēka viedoklis Eiropas Savienībā tiek nemts vērā, un apmierinātības līmeni ar ES demokrātiju. Jo īpaši tie, kas piekrīt savai balsij Eiropas Savienībā (69 % salīdzinājumā ar 45 % no tiem, kas nepiekrtīt), un tie, kas ir apmierināti ar demokrātiju ES (64 % pret 49 %, kuri nav apmierināti), visticamāk, sekos ES politikai.

Visbeidzot, tie, kas balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ir biežāk nekā tie, kas nebalsoja par ES politiku (68 % pret 38 %).

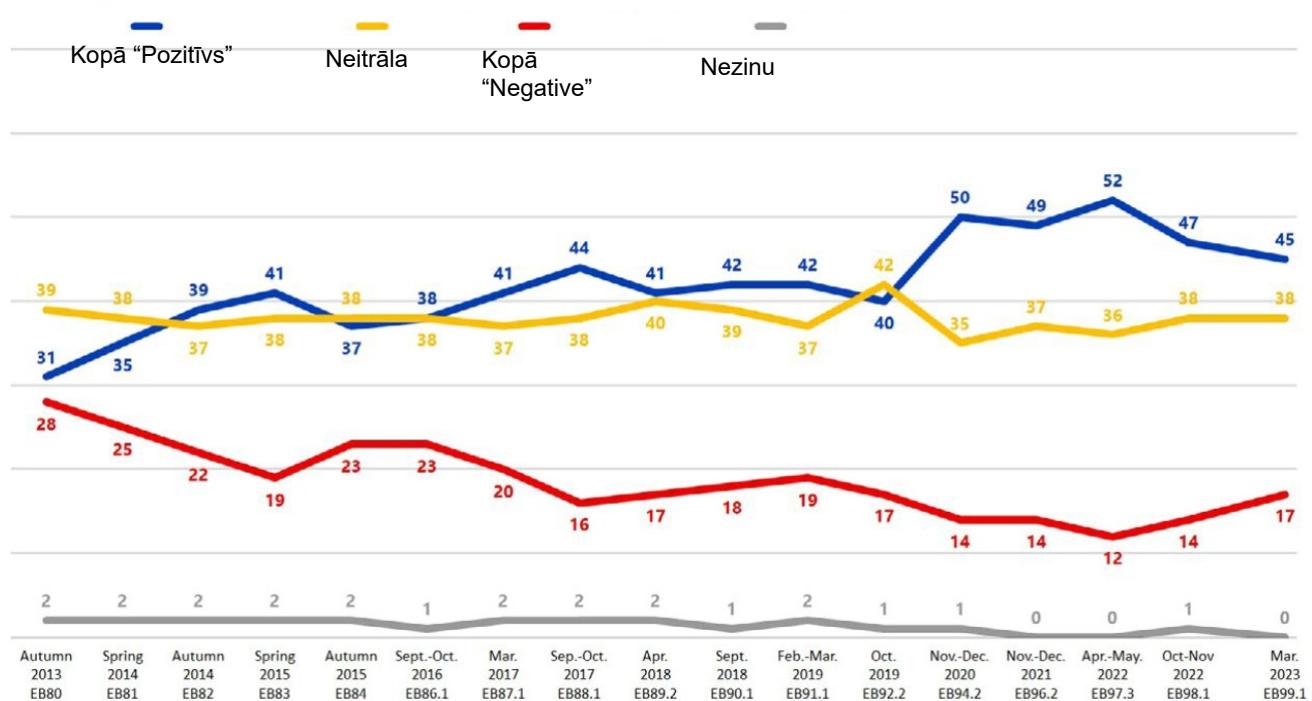
QA3 Daži cilvēki seko līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā, neatkarīgi no tā, vai notiek vēlēšanas vai nē. Citi nav ieinteresēti. Vai jūs teiktu, ka sekojat līdzi tam, kas notiek Eiropas Savienības politikā (%) — ES 27)

	Kopā "Follow"	Kopā "Neseko"
ES-27	56	44
Dzimums		
Vecīt	61	39
Sieviete	51	49
Vecums		
15–24	41	59
25–39	54	46
40–54	59	41
55+	59	41
Izglītība (sākums)		
—15	44	56
16–19	54	46
20+	67	33
Joprojām mācās	45	55
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	62	38
Vadītāji	73	27
Citas baltas apkakles	59	41
Strādnieki	50	50
Mājas personas	42	58
Bezdarbnieku	43	57
Atvalināts	59	41
Studenti	45	55
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	44	56
Laiku pa laikam	51	49
Gandrīz nekad/nekad	60	40
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	52	48
Maza/vidēja izmēra pilsēta	55	45
Liela pilsēta	60	40
ES tēls		
Postitīva	69	31
Neitrāla	45	55
Negatīva	47	53
Mans viedoklis Eiropas Savienībā tiek ļemts vērā		
Piekritu	69	31
Nepiekrist	45	55
Apmierinātība ar demokrātiju ES		
Apmierināts	64	36
Nav apmierināts	49	51
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās		
Jā	68	32
Nē	38	63
Eiropas Parlamenta tēls		
Pozitīvi	75	25
Neitrāla	45	55
Negatīva	46	54

ES tēls

ES tēls iedzīvotāju vidū pārsvarā ir pozitīvs, lai gan plaisa starp pozitīvajiem un negatīvajiem uzskatiem turpina samazināties. Lielākā daļa (45 %) apgalvo, ka ES viņiem ir pozitīvs tēls, bet 38 % — neitrāls attēls un 17 % — negatīvs attēls.

D78 Vai kopumā ES jums rada ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (% — ES27)

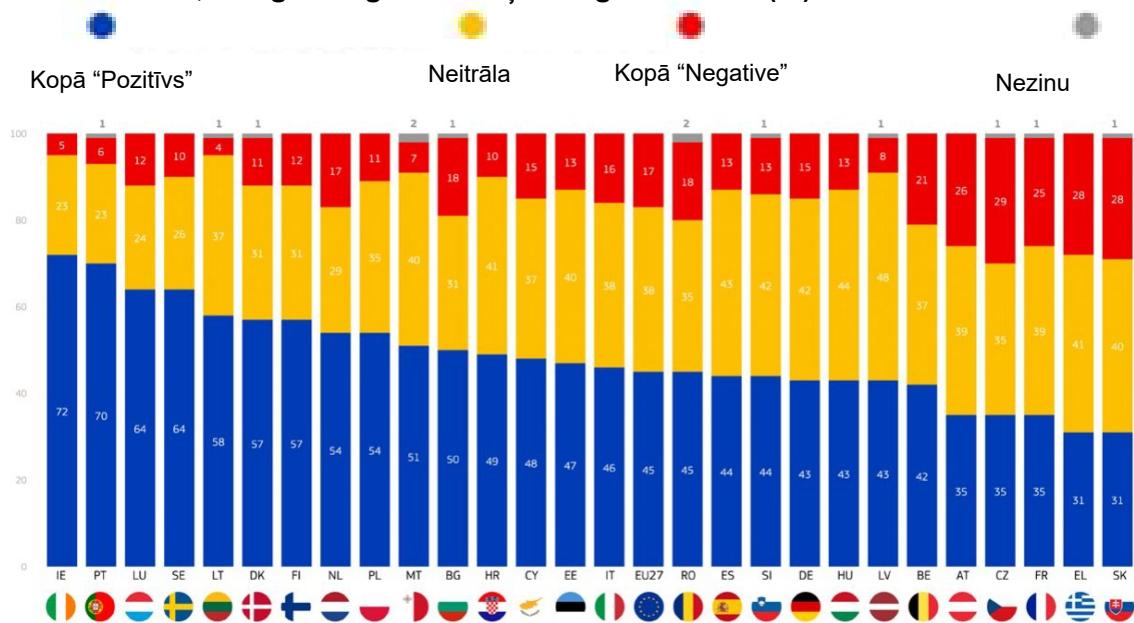
To respondentu īpatsvars, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir saglabājies relatīvi stabils (-2 procentpunkt), savukārt to respondentu skaits, kuriem ir negatīvs viedoklis, ir nedaudz palielinājies (+ 3 procentpunkt). Pēc negatīvajām norisēm, kas novērotas no 2022. gada aprīļa līdz maijam un oktobrim-novembrim, starpība starp pozitīvajiem un negatīvajiem viedokļiem turpināja samazināties un tagad ir 28 procentpunkt (-5 procentpunkt). Tomēr, novērojot šos skaitlus ilgtermiņā, plašākā aina joprojām ir samērā labvēlīga, un pozitīvais viedoklis joprojām ir pārliecinošs.

Visās valstīs pozitīvie uzskati dominē pār negatīviem viedokļiem. Lielākajai daļai respondentu 20 valstīs ir pozitīvs priekšstats par ES, savukārt sešās valstīs dominē neitrāli viedokļi. Čehijā viedokļi ir sadalīti (35 % "pozitīvs" un 35 % "neitrāls").

Respondentiem, visticamāk, būs pozitīvs priekšstats par ES Īrijā (72 %), Portugālē (70 %), Luksemburgā un Zviedrijā (abās 64 %). Skalas pretējā galā pozitīvs tēls ir 31 % Grieķijā un Slovākijā un 35 % Austrijā, Čehijā un Francijā.

Vismaz vienai ceturdaļai ir negatīvs priekšstats par ES piecās valstīs: Čehija (29 %), Grieķija, Slovākija (abās 28 %), Austrija (26 %) un Francija (25 %).

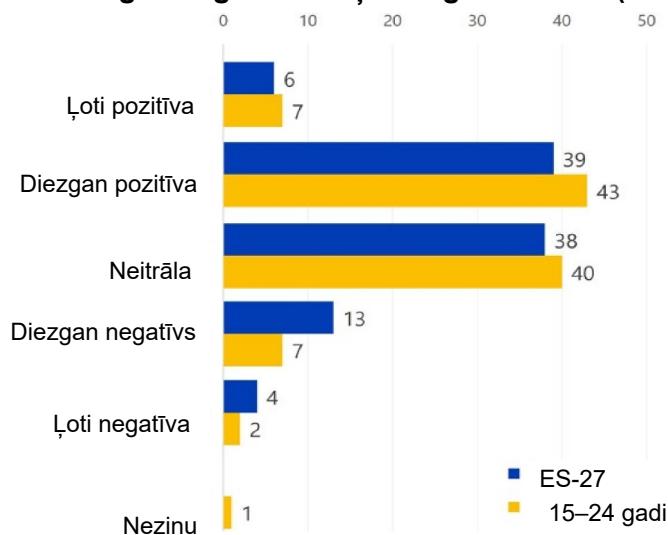
D78 Vai kopumā ES jums rada ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (%)

Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobi un novembri pozitīvie ES viedokļi ir palielinājušies Kiprā (48 %, + 6 procentpunktī), Portugālē (70 %, + 5 procentpunktī), Somijā (57 %, + 5 procentpunktī), Itālijā (46 %, + 4 procentpunktī) un Horvātijā (49 %, + 3 procentpunktī). Turpretī tās ir samazinājušās desmit valstīs, īpaši Maltā (51 %, -13 procentpunktī), Francijā (35 %, -8 procentpunktī) un Latvijā (43 %, -7 procentpunktī). Atlikušajās 12 valstīs ir saglabājies stabils īpatsvars, kam ir pozitīvs priekšstats par ES.

Šķiet, ka vecumam ir nozīme attiecībā uz respondentu tēlu ES, un jauniešiem, visticamāk, būs pozitīvs ES tēls nekā vidēji. Puse jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem (50 %) apgalvo, ka viņiem ir pozitīvs priekšstats par ES, salīdzinot ar ES vidējo rādītāju 45 %. Turklat tikai 7 % jauniešu apgalvo, ka viņiem ir “diezgan negatīvs” ES tēls, kas ir 13 % ES līmenī.

D78 Vai kopumā ES jums rada ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (%) — ES27)

Atšķirības vērojamas arī atkarībā no izglītības līmeņa un respondentu sociālekonomiskā statusa. Tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, ir lielāka iespēja nekā tiem, kas pabeiguši 15 gadus vecu vai jaunāku izglītību, gūt pozitīvu priekšstatu par ES (53 % pret 33 %). Vadītājiem (58 %) visdrīzāk ir pozitīvs viedoklis, jo īpaši salīdzinājumā ar bezdarbniekiem (34 %) un mājokļiem (35 %). Turklat respondentiem, kuriem ir vismazākās finansiālās grūtības, arī ir lielāka iespēja gūt pozitīvu priekšstatu par ES (52 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības samaksāt rēķinus, salīdzinājumā ar 28 % no tiem, kuriem ir grūtības vairumā gadījumu).

Pozitīvie uzskati ir izplatītāki arī tiem, kas dzīvo lielās pilsētās, salīdzinājumā ar tiem, kas dzīvo lauku ciematos vai mazākās pilsētās (50 % salīdzinājumā ar 42–44 %).

D78 Vai kopumā ES jums rada ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neutrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (% — ES27)

	Kopā "Pozitīvs"	Neitrāla	Kopā "Negative"	Nezinu
ES-27	45	38	17	0
Dzimums				
Vecīt	46	35	19	0
Sieviete	43	41	15	1
Vecums				
15–24	50	40	9	1
25–39	46	39	15	0
40–54	46	36	18	0
55+	43	38	18	1
Izglītība (sākums)				
—15	33	45	20	2
16–19	40	40	20	0
20+	53	32	14	1
Joprojām mācās	54	37	8	1
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātie	49	34	17	0
Vadītāji	58	29	13	0
Citas baltas apkakles	48	37	15	0
Strādnieki	37	43	19	1
Mājas personas	35	43	21	1
Bezdarbnieku	34	45	20	1
Atvaiļināts	43	37	19	1
Studenti	54	37	8	1
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	28	43	28	1
Laiku pa laikam	36	43	20	1
Gandrīz nekad/nekad	52	34	14	0
Subjektīva urbanizācija				
Lauku ciemats	88	10	2	0
Maza/vidēja izmēra pilsēta	26	68	6	0
Liela pilsēta	8	23	68	1

Vai dalība ES ir laba lieta?

Pārliecinošs vairākums (61 %, -1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, savukārt tikai aptuveni katrs desmitais (11 %, +1 procentpunkts) uzskata, ka tas ir slikti. Nedaudz vairāk nekā ceturtaļa (27 %, bez izmaiņām) uzskata, ka tā nav ne laba, ne sliktā lieta.

Šie skaitļi ir stabili salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri, un to respondentu īpatsvars, kuri uzskata dalību ES par labu, kopš 2020. gada beigām pastāvīgi pārsniedz 60 %.

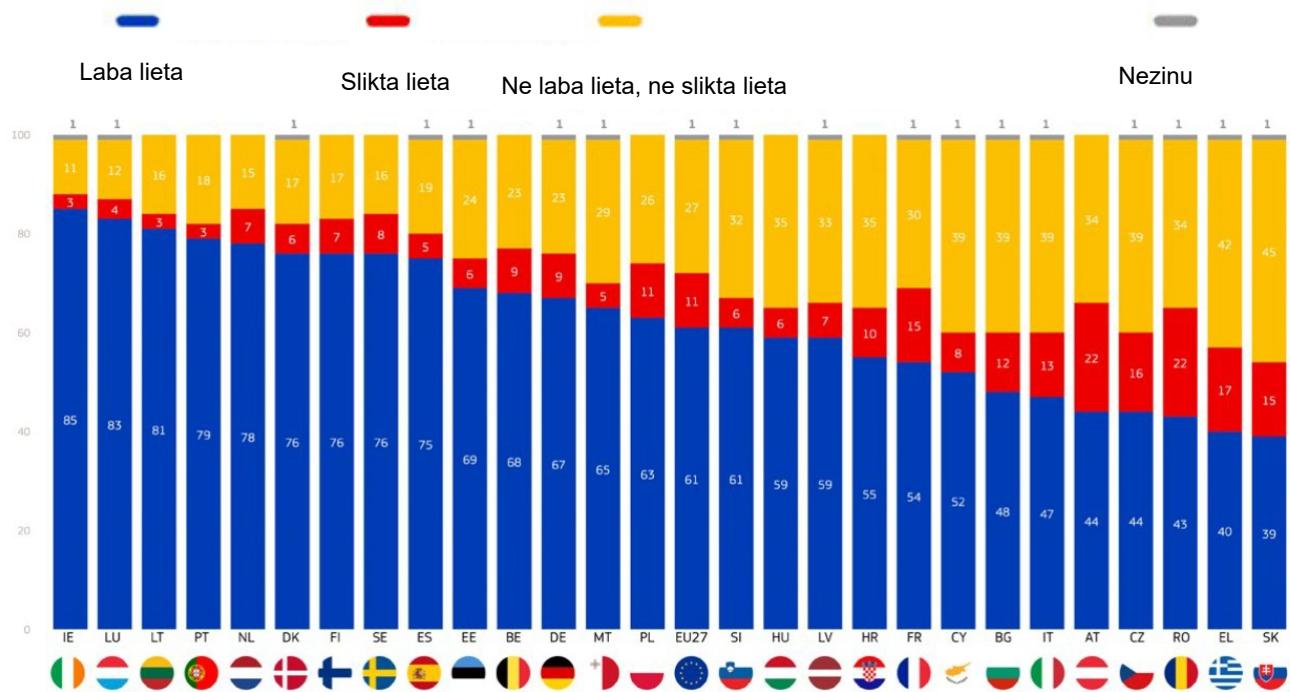
QA8 Vai jūs domājat, ka (mūsu VALSTS) dalība ES kopumā ir...? (%) — ES27)

Vairākums 25 valstu uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta, un vairāk nekā astoņi no desmit respondentiem piekrīt šim viedoklim Īrijā (85 %), Luksemburgā (83 %) un Lietuvā (81 %). Slovākija (39 %), Grieķija (40 %) un Rumānija (43 %) ir valstis, kurās šis atzinums ir vismazāk izplatīts. Slovākija un Grieķija ir arī vienīgās valstis, kurās vairākums uzskata, ka dalība ES nav ne laba, ne sliktā lieta (attiecīgi 45 % un 42 %).

Vairāk nekā viena piektaļa uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir sliktā Austrijā un Rumānijā (abās 22 %).

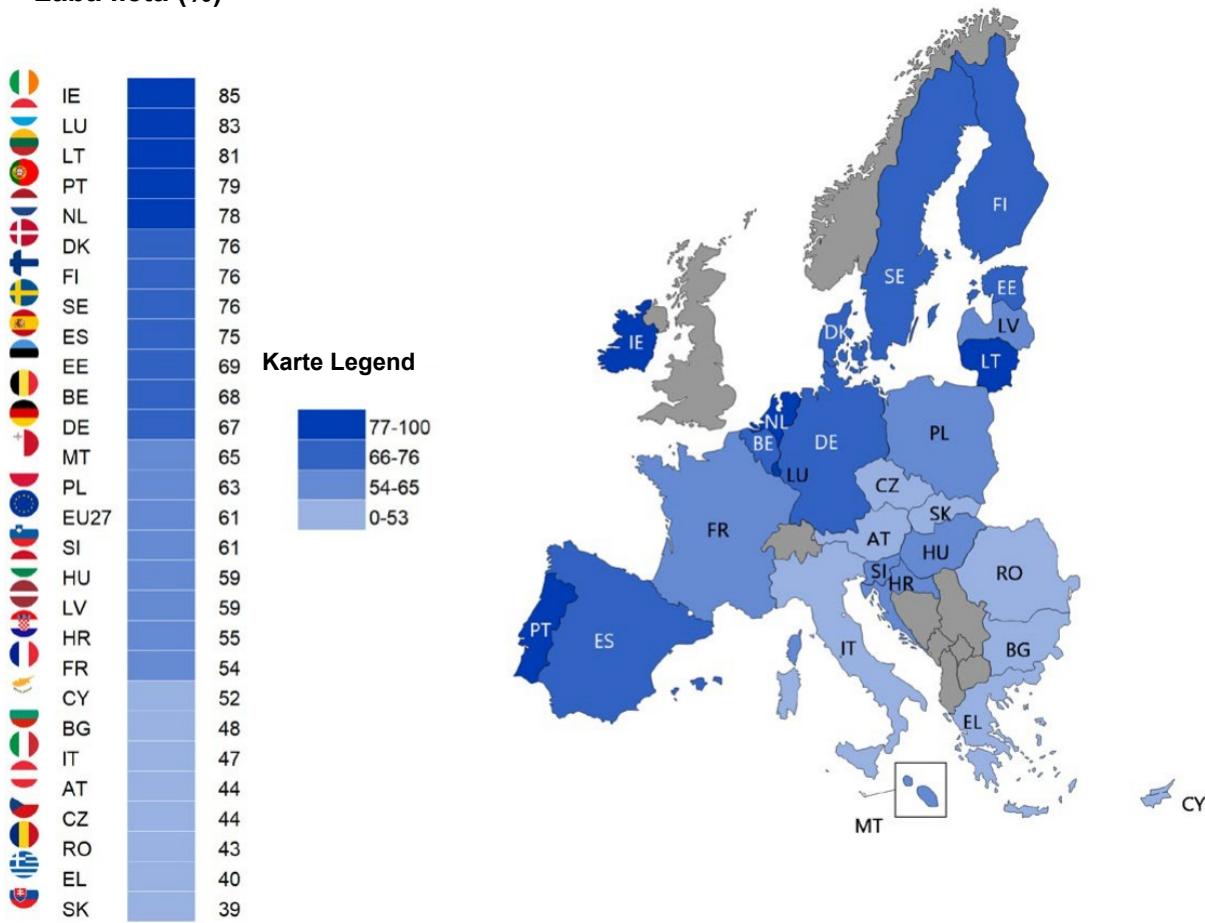
QA8 Vai jūs domājat, ka (mūsu VALSTS) dalība ES kopumā ir...? (%)

Pozitīvie uzskati par dalību ES Ziemeļvalstīs un Rietumvalstīs ir izplatītāki nekā austrumu valstīs, bet rezultāti attiecībā uz dienvidu valstīm ir atšķirīgi.

Igaunija (69 %, + 3 procentpunkti) un Slovēnija (61 %, + 3 procentpunkti) ir vienīgās valstis, kurās īpatsvars, kas uzskata, ka dalība ES ir laba lieta, kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies, lai gan tikai nedaudz. Tā vietā šis respondentu īpatsvars ir samazinājies astoņās valstīs, un Malta (65 %, -14 procentpunkti) atkal vērojams vislielākais samazinājums, kam seko Čehija (44 %, -7 procentpunkti) un Luksemburga (83 %, -7 procentpunkti). Šis pozitīvais viedoklis par dalību ES 17 valstīs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

**QA8 Vai jūs domājat, ka (mūsu VALSTS) dalība ES kopumā ir...? —
Laba lieta (%)**

Pozitīvie uzskati par dalību ES ir izplatītāki gados jaunāku respondentu vidū, to respondentu vidū, kuriem ir augstākā izglītība, un tiem, kuru sociālekonomiskais stāvoklis ir labāks.

Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk nekā 55 gadus veci vai vecāki respondenti apgalvo, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta (68 % pret 58 %). Līdzīgi arī tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, ir lielāka iespēja, ka pozitīvi vērtē tos, kuri pametuši 15 gadu vecumu vai jaunākus (72 % pret 49 %).

Vadītāji (74 %) visvairāk sliecas domāt, ka dalība ES ir laba lieta, savukārt mājkalpotājiem (48 %) ir vismazākā iespēja paust šādu viedokli. Respondenti, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus, biežāk nekā tie, kuriem ir grūtības, apgalvo, ka dalība ES ir laba lieta (69 % pret 41–49 %).

Cilvēki, kas dzīvo lielās pilsētās, biežāk domā, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta (65 % salīdzinājumā ar 58–60 % no tiem, kas dzīvo lauku ciematos vai mazās/vidējās pilsētās).

Atbalsts dalībai ES ir cieši saistīts arī ar respondentu tēlu ES, un 91 % no tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par dalību ES, salīdzinājumā ar 16 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls, ir pozitīvs viedoklis. Turklat respondentiem, kuri bieži runā par Eiropas politiku (67 % salīdzinājumā ar 52 % no tiem, kas to nekā nedara), un tiem, kas seko ES politikai (71 % pret 49 % no tiem, kuri neseko), visticamāk, ir pozitīvs priekšstats par dalību ES.

Vai kopumā ES jums rada ļoti pozitīvu, diezgan pozitīvu, neitrālu, diezgan negatīvu vai ļoti negatīvu tēlu? (% — ES27)

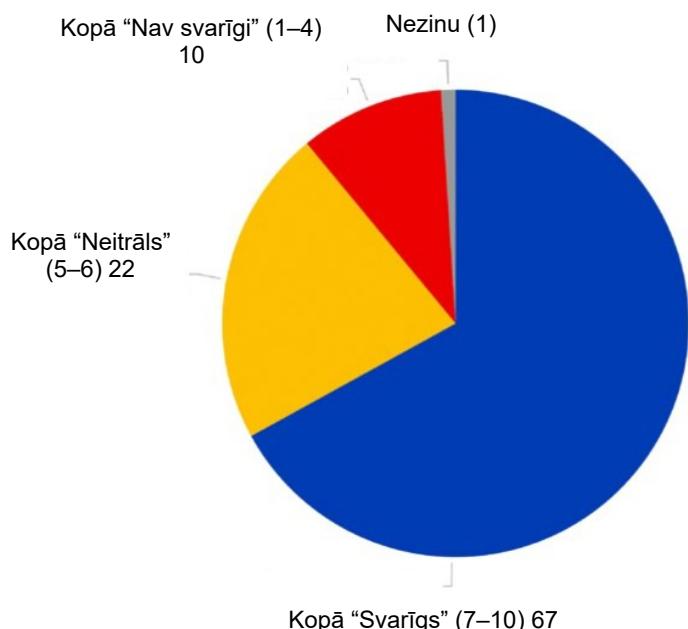
	Laba lieta	Slikta lieta	Ne laba lieta, ne slikta lieta
ES-27	61	11	27
Dzimums			
Vecīt	62	12	25
Sieviete	59	10	30
Vecums			
15–24	68	7	24
25–39	62	11	26
40–54	60	13	27
55+	58	11	30
Izglītība (sākums)			
—15	49	12	37
16–19	54	13	32
20+	72	8	20
Joprojām mācās	72	6	21
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	64	9	27
Vadītāji	74	9	16
Citas baltas apkakles	65	10	25
Strādnieki	52	14	33
Mājas personas	48	15	35
Bezdarbnieku	53	12	34
Atvaiļināts	59	10	30
Studenti	72	6	21
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	41	18	40
Laiku pa laikam	49	16	34
Gandrīz nekad/nekad	69	8	23
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	60	11	28
Maza/vidēja izmēra pilsēta	58	12	29
Liela pilsēta	65	9	26
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem			
Bieži	67	15	18
Reizēm	64	10	26
Nekad	52	11	35
ES tēls			
Pozitīvi	91	2	7
Neitrāla	45	8	46
Negatīva	16	43	40
Sekojet Eiropas politikai			
Sekot	71	9	20
Nesekojet	49	13	37

Vai dalība ES ir svarīga?

Aptuveni divas trešdaļas (67 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) uzskata savas valsts dalību ES par svarīgu. Katrs desmitais (-1 procentpunkts) uzskata, ka nav svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts, savukārt 22 % (bez izmaiņām) ir neitrāls viedoklis.

Šie rādītāji kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir saglabājušies stabili.

**QA9 Cik svarīgi jums ir tas, ka (mūsu VALSTS) ir Eiropas Savienības dalībvalsts?
Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nav svarīgi” un 10 nozīmē
“joti svarīgi”? (ES27) (%)**

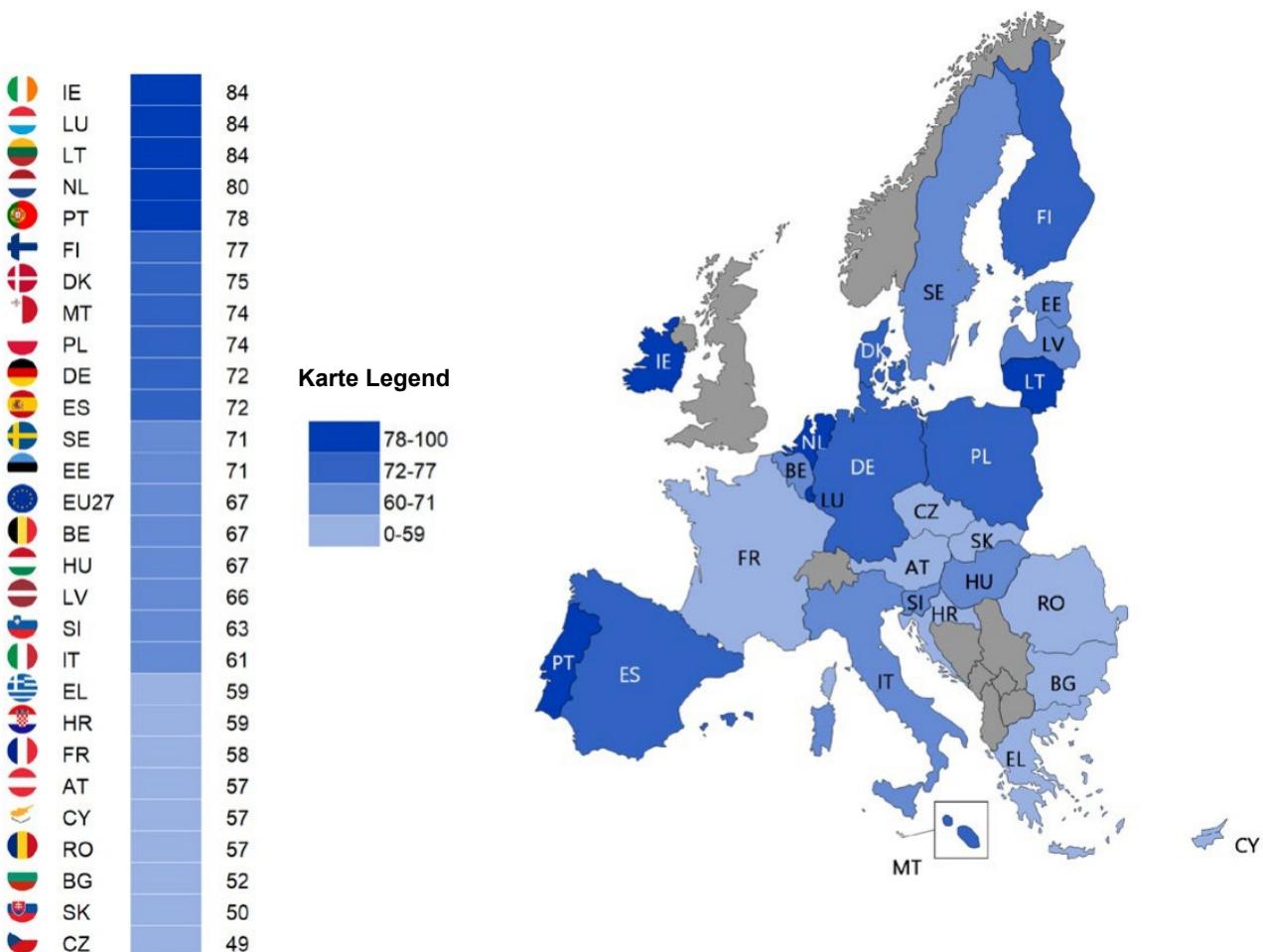

Visās dalībvalstīs vairākums uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga — no 84 % Īrijā, Luksemburgā un Lietuvā līdz 49 % Čehijā, 50 % Slovākijā un 52 % Bulgārijā.

Vairāk nekā viena piektaļa uzskata, ka dalība ES nav svarīga trijās valstīs: Čehija (26 %), Austrija un Bulgārija (abās valstīs 21 %).

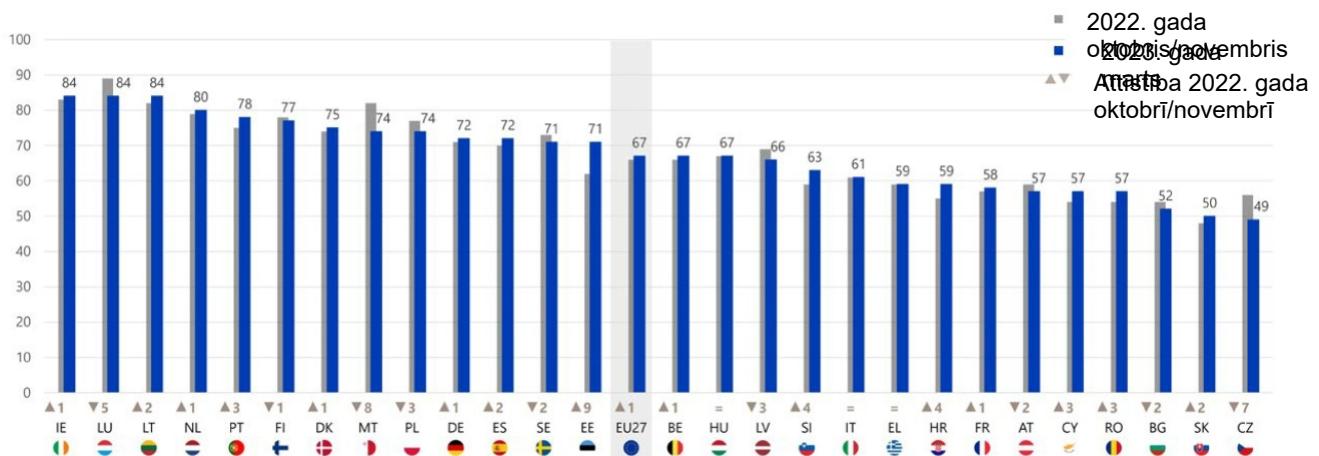
Viedoklis, ka ir svarīgi, lai viņu valsts būtu ES dalībvalsts, ir mazāk izplatīts respondentu vidū Dienvidaustrumu valstīs (Bulgārijā, Rumānijā, Kiprā un Grieķijā) un dažās austrumu valstīs (piemēram, Čehijā un Slovākijā) nekā citās valstīs.

**QA9 Cik svarīgi jums ir tas, ka (mūsu VALSTS) ir Eiropas Savienības dalībvalsts?
Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nav svarīgi” un 10 nozīmē
“joti svarīgi”? (% — kopā “Svarīgi” (7-10))**

Kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim respondentu vidū no 2022. gada oktobra līdz novembrim ir panākts progress respondentu vidū, jo īpaši Igaunijā (71 %, + 9 procentpunkti), Slovēnijā (63 %, + 4 procentpunkti) un Horvātijā (59 %, + 4 procentpunkti). Turpretī piecās valstīs, jo īpaši Malta (74 %, -8 procentpunkti), Čehijā (49 %, -7 procentpunkti) un Luksemburgā (84 %, -5 procentpunkti), ir samazinājies īpatsvars, kas uzskata to par svarīgu. Šis respondentu īpatsvars 16 valstīs ir palicis nemainīgs vai nemainīgs.

QA9 Cik svarīgi jums ir tas, ka (mūsu VALSTS) ir Eiropas Savienības dalībvalsts? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nav svarīgi” un 10 nozīmē “loti svarīgi”? (%) — kopā “Svarīgi” (7–10))

Saskaņā ar citu rādītāju rezultātiem, kas attiecas uz attieksmi pret ES, uzskats, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga, ir plašāk izplatīts starp jaunākajiem respondentiem, tiem, kuriem ir augstāks izglītības līmenis, un tiem, kuri ir labākā sociālekonomiskajā situācijā.

Konkrētāk, cilvēki vecumā no 15 līdz 24 gadiem (70 % salīdzinājumā ar 65 % cilvēku vecumā no 55 gadiem) un tie, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem (76 % salīdzinājumā ar 55 % no tiem, kas pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāku), domājams, ka tas ir svarīgi. Tas pats attiecas uz vadītājiem (78 % salīdzinājumā ar 53 % mājsaimniecību) un tiem, kuriem nekad vai reti ir grūtības samaksāt savus rēķinus (73 % salīdzinājumā ar 51–57 % no tiem, kuriem ir grūtības biežāk).

To iedzīvotāju īpatsvars, kuri uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga, ir arī lielāks to iedzīvotāju vidū, kuri dzīvo lielās pilsētās (71 % salīdzinājumā ar 65 % iedzīvotāju, kas dzīvo lauku ciematos vai mazākās pilsētās).

Tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (92 % salīdzinājumā ar 28 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls), tie, kas bieži apspriež Eiropas politiskos jautājumus (76 % pret 55 %, kuri to nekad nedara), un tie, kas seko ES politikai (76 % pret 54 % no tiem, kuri neseko), biežāk uzskata, ka viņu valsts dalība ES ir svarīga.

QA9 Cik svarīgi jums ir tas, ka (mūsu VALSTS) ir Eiropas Savienības dalībvalsts? Lūdzu, izmantojiet skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “nav svarīgi” un 10 nozīmē “joti svarīgi”? (% — ES27)

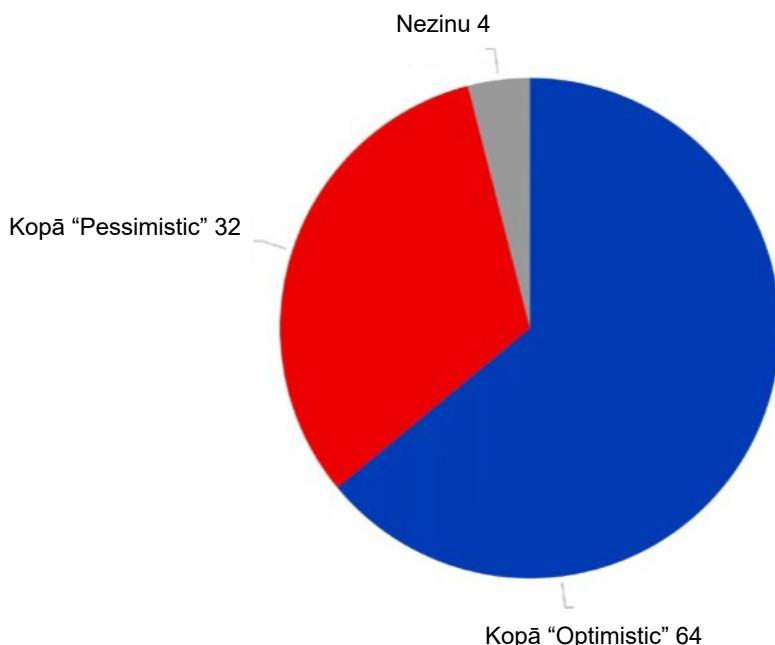
	Kopā “Nav svarīgi” (1–4)	Kopā “Neitrāls” (5–6)	Kopā “Svarīgs” (7–10)
ES-27	10	22	67
Dzimums			
Vecīt	13	19	67
Sieviete	10	23	66
Vecums			
15–24	8	20	70
25–39	10	22	67
40–54	13	19	67
55+	11	23	65
Izglītība (sākums)			
—15	14	28	55
16–19	13	24	62
20+	9	15	76
Joprojām mācās	6	18	74
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	12	19	68
Vadītāji	8	14	78
Citas baltas apkakles	10	19	71
Strādnieki	13	26	60
Mājas personas	18	27	53
Bezdarbnieku	15	26	57
Atvaiļināts	11	22	65
Studenti	6	18	74
Grūtības apmaksat rēķinus			
Lielāko daļu laika	19	28	51
Laiku pa laikam	14	28	57
Gandrīz nekad/nekad	9	17	73
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	12	22	65
Maza/vidēja izmēra pilsēta	12	22	65
Liela pilsēta	10	18	71
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem			
Bieži	10	14	76
Reizēm	9	20	71
Nekad	16	27	55
ES tēls			
Pozitīvi	1	7	65
Neitrāla	9	35	54
Negatīva	44	27	28
Sekojet Eiropas politikai			
Sekot	8	16	76
Nesekojiet	15	29	54

Optimisms par ES nākotni

Pieaug optimisms par ES nākotni. Gandrīz divas trešdaļas (64 %) apgalvo, ka ir optimistiskas attiecībā uz ES nākotni, bet 32 % apgalvo, ka tās ir pesimistiskas.

Optimistiskā proporcija pašreizējā apsekojumā ir palielinājusies par septiņiem procentu punktiem, vairāk nekā kompensējot piecu procentu punktu kritumu, kas novērots no 2022. gada aprīļa līdz maijam un oktobrim-novembrim.

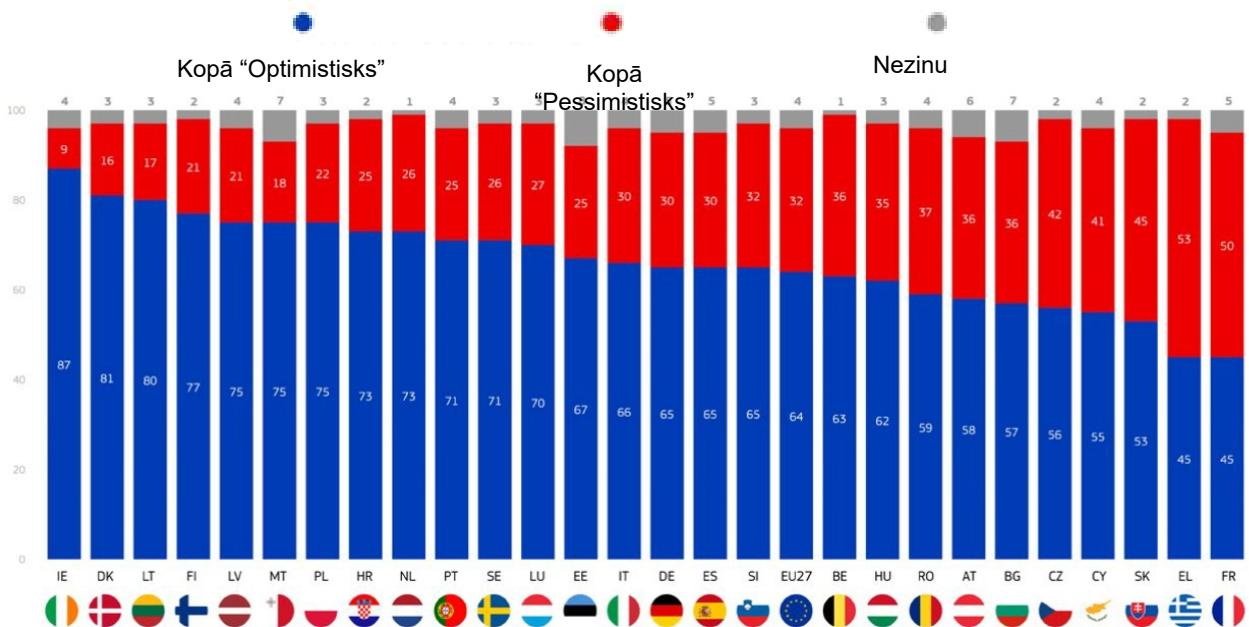
SD22 Vai jūs teiktu, ka esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks attiecībā uz ES nākotni? (ES27) (%)

25 valstīs vairākums ir optimistiski noskaņoti attiecībā uz ES nākotni. Vismaz astoņi no desmit ir optimistiski Īrijā (87 %), Dānijā (81 %) un Lietuvā (80 %), savukārt respondenti Francijā, Grieķijā (abas 45 %) un Slovākijā (53 %) ir vismazāk optimistiski.

Grieķija (53 %) un Francija (50 %) ir arī vienīgās valstis, kurās vairākums ir pesimistiski noskaņotas par ES nākotni.

SD22 Vai jūs teiku, ka esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks attiecībā uz ES nākotni? (%)

Optimisma līmenis attiecībā uz ES nākotni kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir palielinājies 19 valstīs un trīs valstīs — par vairāk nekā desmit procentpunktiem: Portugāle (71 %, + 17 procentpunkti), Latvija (75 %, + 12 procentpunkti) un Kipra (55 %, + 11 procentpunkti). Optimisma līmenis atlikušajās astoņās valstīs ir saglabājies stabils vai nemainīgs.

Optimisma līmenis attiecībā uz ES nākotni ir visaugstākais jauniešu vidū vecumā no 15 līdz 24 gadiem (70 % salīdzinājumā ar 59 % cilvēku vecumā no 55 gadiem) un tiem, kuri pabeidza pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem (69 % salīdzinājumā ar 52 % no tiem, kuri pabeidza 15 gadu vecumu vai jaunāku).

Optimisms ir visplašāk izplatīts vadītāju vidū (73 %) nekā mājokļu un bezdarbnieku vidū (abi 55 %), un tas ir augstāks to cilvēku vidū, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus (68 % salīdzinājumā ar 45 % no tiem, kuriem ir grūtības vairumā gadījumu).

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, visticamāk ir optimistiski noskaņoti attiecībā uz ES nākotni (68 % salīdzinājumā ar 61 % no tiem, kas dzīvo lauku ciematos vai mazās/vidējās pilsētās).

Optimisms par ES nākotni ir cieši saistīts arī ar ES tēla respondentiem, un 90 % no tiem, kuriem ir pozitīvs tēls, apgalvo, ka ir optimistiski, salīdzinot ar 13 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls. Visbeidzot, tie, kas seko ES politikai, visticamāk būs optimistiski attiecībā uz ES nākotni (72 % salīdzinājumā ar 52 % no tiem, kas neseko).

SD22 Vai jūs teiktu, ka esat ļoti optimistisks, diezgan optimistisks, diezgan pesimistisks vai ļoti pesimistisks attiecībā uz ES nākotni? (%) — ES27)

	Kopā "Optimistisks"	Kopā "Pessimistisks"
ES-27	64	32
Dzimums		
Vecīt	63	34
Sieviete	63	32
Vecums		
15–24	70	26
25–39	65	32
40–54	64	33
55+	59	36
Izglītība (sākums)		
—15	52	41
16–19	59	37
20+	69	28
Joprojām mācās	73	23
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	65	32
Vadītāji	73	26
Citas baltas apkakles	69	29
Strādnieki	57	39
Mājas personas	55	38
Bezdarbnieku	55	40
Atvalināts	59	36
Studenti	73	23
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	45	51
Laiku pa laikam	56	40
Gandrīz nekad/nekad	68	28
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	61	34
Maza/vidēja izmēra pilsēta	61	35
Liela pilsēta	68	29
ES tēls		
Pozitīvi	90	9
Neitrāla	54	39
Negatīva	13	85
Sekojet Eiropas politikai		
Sekot	72	26
Nesekojet	52	41

4.2. Priekšstats par Eiropas Parlamentu un tā lomu

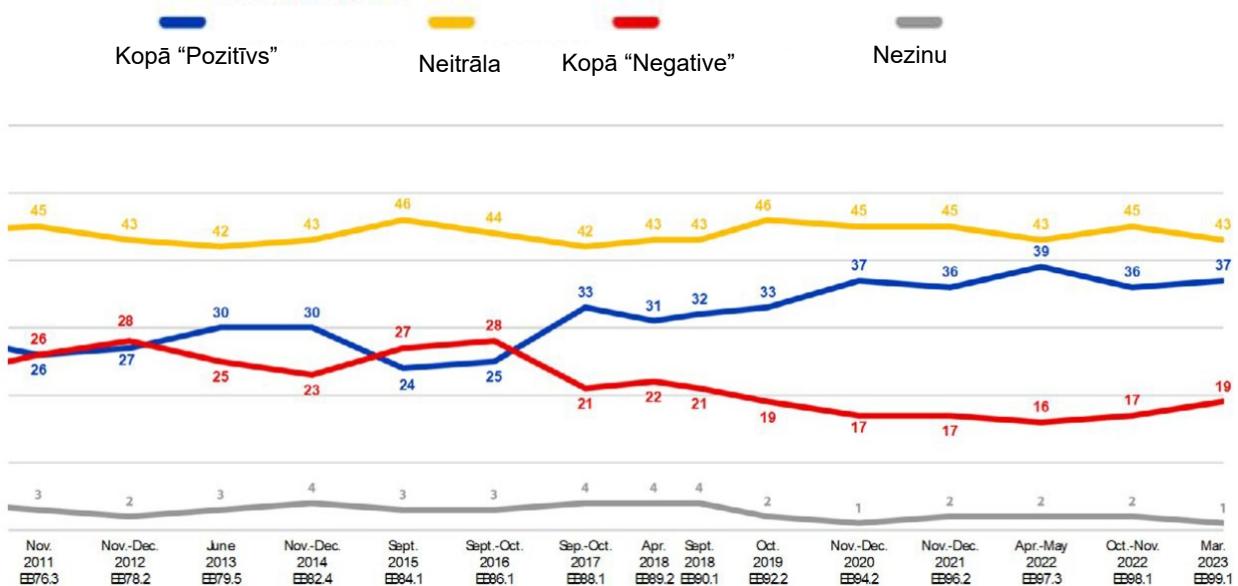
Šajā sadaļā lielāka uzmanība pievērsta eiropiešu priekšstatiem un attieksmei pret Eiropas Parlamentu un tā lomai. Vispirms tā izskatīs pilsoņu tēlu, kāds ir šīs ES iestādes tēlam, un pēc tam pievērsīs viņu viedoklim par tematiem, kuriem tai būtu jāpievēršas prioritārā kārtā, un par to, vai tai vajadzētu būt vairāk vai mazāk svarīgai lomai. Kopumā Eiropas Parlaments pauž neutralitāti pret pozitīviem atzinumiem, un eiropieši uzskata, ka tā lomai vajadzētu būt svarīgākai. Turklāt, nemot vērā dzīves dārdzības pieaugumu un neskaidrības par turpmāko dzīves līmeni, lielākā daļa iedzīvotāju pievēršas cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību, jo šai iestādei prioritārā kārtā būtu jāpievēršas jautājumam.

Eiropas Parlamenta tēls

Respondenti, visticamāk, būs pozitīvi, nekā viņiem būs negatīvs Eiropas Parlamenta tēls. Vairāk nekā vienai trešdaļai (37 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu, savukārt mazāk nekā vienai piektdaļai (19 %, + 2 procentpunkti) ir negatīvs tēls. Lielākajai daļai respondentu (43 %, -2 procentpunkti) ir neitrāls viedoklis par šo iestādi.

Šie rādītāji kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim kopumā ir saglabājušies stabili. Nemot vērā ilgo tendenci, īpatsvars, kam ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, joprojām ir salīdzinoši augsts un tuvu rekordlīmenim, kas sasniegts 2022. gada aprīlī un maijā (39 %).

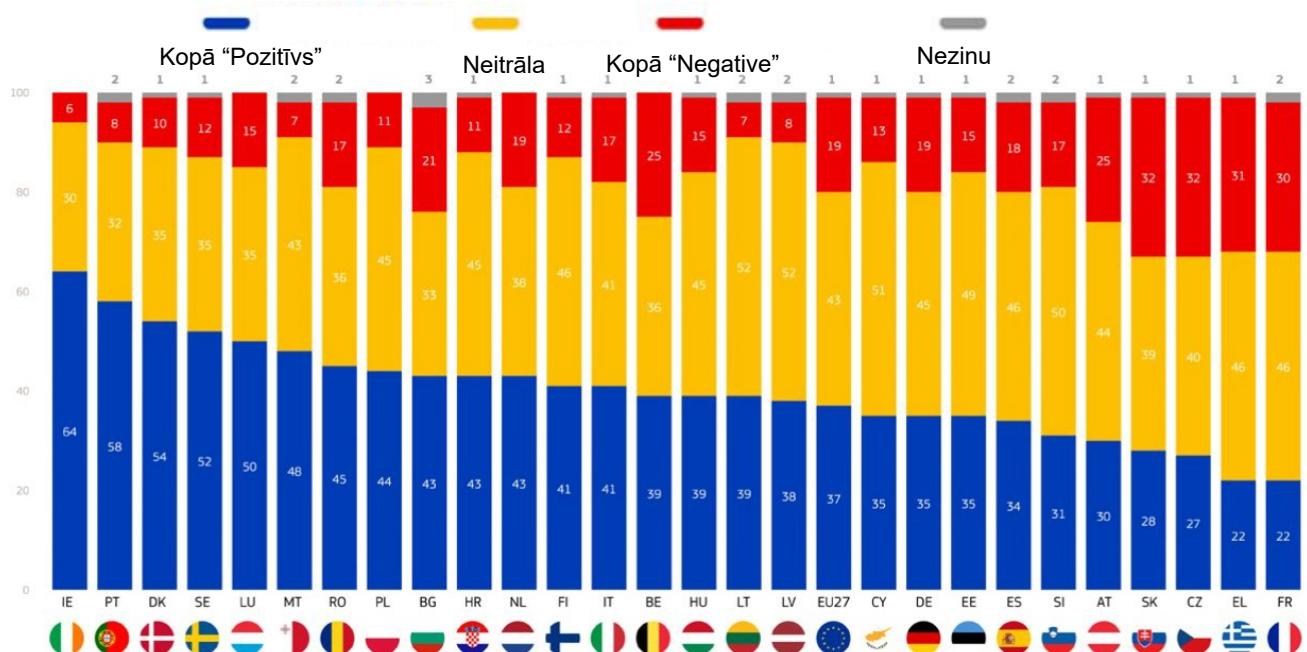
Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (%) — ES27

Desmit valstīs respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu, ir vairākumā, bet pozitīvie viedokļi atsver negatīvos viedokļus 23 valstīs. Tas jo īpaši attiecas uz iedzīvotājiem Īrijā (64 %), Portugālē (58 %) un Dānijā (54 %). Turpretī Francija (22 % "pozitīva" salīdzinājumā ar 30 % "negatīva"), Griekija (22 % pret 31 %), Čehija (27 % pret 32 %) un Slovākija (28 % pret 32 %) ir vienīgās valstis, kurās negatīvie uzskati dominē pār pozitīviem uzskatiem.

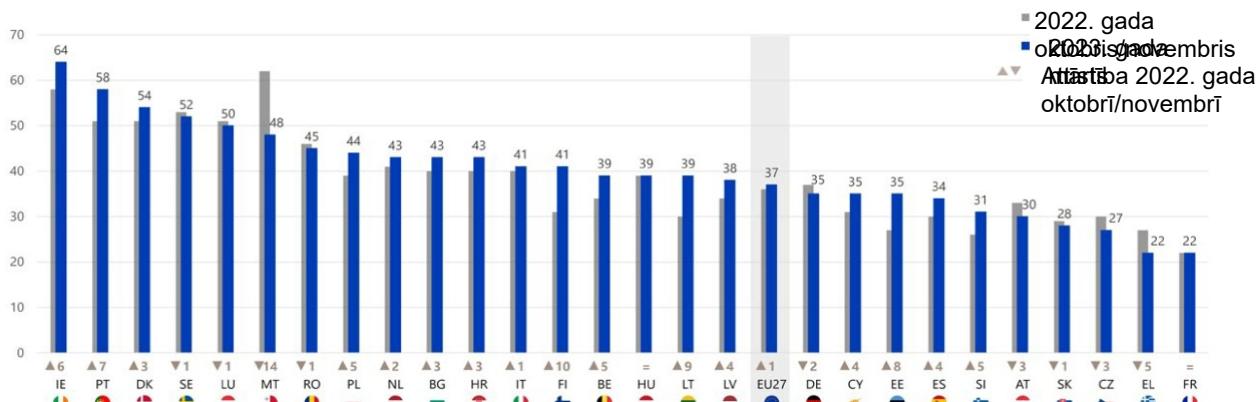
Vairākumam ir neitrāls viedoklis par Eiropas Parlamentu 16 dalībvalstīs, savukārt viedokļi ir sadalīti Itālijā (41 % "pozitīvs" un 41 % "neitrāls").

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (%)

Pozitīvie priekšstati par Eiropas Parlamentu kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim ir uzlabojušies 14 valstīs, jo īpaši Somijā (41 %, + 10 procentpunkti), Lietuvā (39 %, + 9 procentpunkti) un Igaunijā (35 %, + 8 procentpunkti). To respondenti īpatsvars, kuriem ir pozitīvs viedoklis par šo institūciju, ir samazinājies četrās valstīs: Malta (48 %, -14 pp), Griekija (22 %, -5 procentpunkti), Čehija (27 %, -3 procentpunkti) un Austrija (30 %, -3 procentpunkti). Atlikušajās deviņās valstīs šī proporcija ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (%) — kopā “Pozitīvs”)

Rezultāti ir konsekventi visās vecuma grupās, lai gan visjaunākajiem respondentiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, visticamāk, būs negatīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu (12 % salīdzinājumā ar 18–21 % respondentu vecumā no 25 gadiem).

Respondentiem ar augstāko izglītības līmeni un tiem, kuriem ir augstāks sociālekonomiskais statuss, visticamāk ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu. Tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk ir pozitīvs viedoklis nekā tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāku (43 % pret 27 %). Vadītājiem (47 % salīdzinājumā ar 26 % bezdarbnieku) visdrīzāk ir pozitīvs viedoklis, tāpat kā tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt rēķinus (41 % salīdzinājumā ar 23–30 % no tiem, kuriem ir grūtības biežāk).

Respondentiem, kas dzīvo lielās pilsētās, arī biežāk ir pozitīvs priekšstats par Eiropas Parlamentu (41 % salīdzinājumā ar 34–36 % respondentu, kas dzīvo lauku ciematos vai mazās/vidējās pilsētās).

Visbeidzot, Eiropas Parlamenta pozitīvie uzskati ir daudz izplatītāki to cilvēku vidū, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES kopumā (72 % salīdzinājumā ar 3 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls), tie, kas bieži runā par Eiropas politiskajiem jautājumiem (50 % pret 23 % no tiem, kas to nekad nedara) un seko ES politikai (50 % pret 21 % no tiem, kuri neseko), un tie, kas balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (45 % salīdzinājumā ar 24 % no tiem, kuri nebalso).

Vai jums kopumā ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, neitrāls, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs Eiropas Parlamenta tēls? (% — ES27)

	Kopā "Pozitīvs"	Kopā "Negative"
ES-27	37	19
Dzimums		
Vecīt	38	22
Sieviete	35	17
Vecums		
15–24	37	12
25–39	37	18
40–54	37	21
55+	36	21
Izglītība (sākums)		
—15	27	22
16–19	34	22
20+	43	17
Joprojām mācās	39	11
Sociāli profesionālā kategorija		
Pašnodarbinātie	42	20
Vadītāji	47	17
Citas baltas apkakles	42	17
Strādnieki	30	21
Mājas personas	29	23
Bezdarbnieku	26	26
Atvainināts	36	21
Studenti	39	11
Grūtības apmaksāt rēķinus		
Lielāko daļu laika	23	31
Laiku pa laikam	30	23
Gandrīz nekad/nekad	41	17
Subjektīva urbanizācija		
Lauku ciemats	34	20
Maza/vidēja izmēra pilsēta	36	20
Liela pilsēta	41	17
Runāt par Eiropas politiskajiem jautājumiem		
Bieži	50	18
Reizēm	42	17
Nekad	23	23
ES tēls		
Postitīva	72	3
Neitrāla	10	11
Negatīva	3	79
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās		
Jā	45	17
Nē	24	24
Sekojet Eiropas politikai		
Sekot	50	16
Nesekojet	21	23

Eiropas Parlamenta prioritātes

Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību (38 %, + 1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) ir to tematu ranga augšgalā, kurus pilsoņi vēlētos prioritārā kārtā risināt Eiropas Parlamentā. Aptuveni trīs no desmit vēlētos, lai Eiropas Parlaments pievērstos sabiedrības veselībai (33 %, -1 procentpunkts), cīņai pret klimata pārmaiņām un atbalstam ekonomikai un jaunu darvietu radīšanai (abās 31 %, bez izmaiņām). Vismaz katrs piektais uzskata, ka demokrātija un tiesiskums (26 %, -1 procentpunkts), Eiropas nākotne (25 %, -2 procentpunkti), ES aizsardzība un drošība, tostarp ES ārējo robežu aizsardzība (23 %, -1 procentpunkts) un cīņa pret terorismu un organizēto noziedzību (20 %, bez izmaiņām) būtu jārisina prioritārā kārtā.

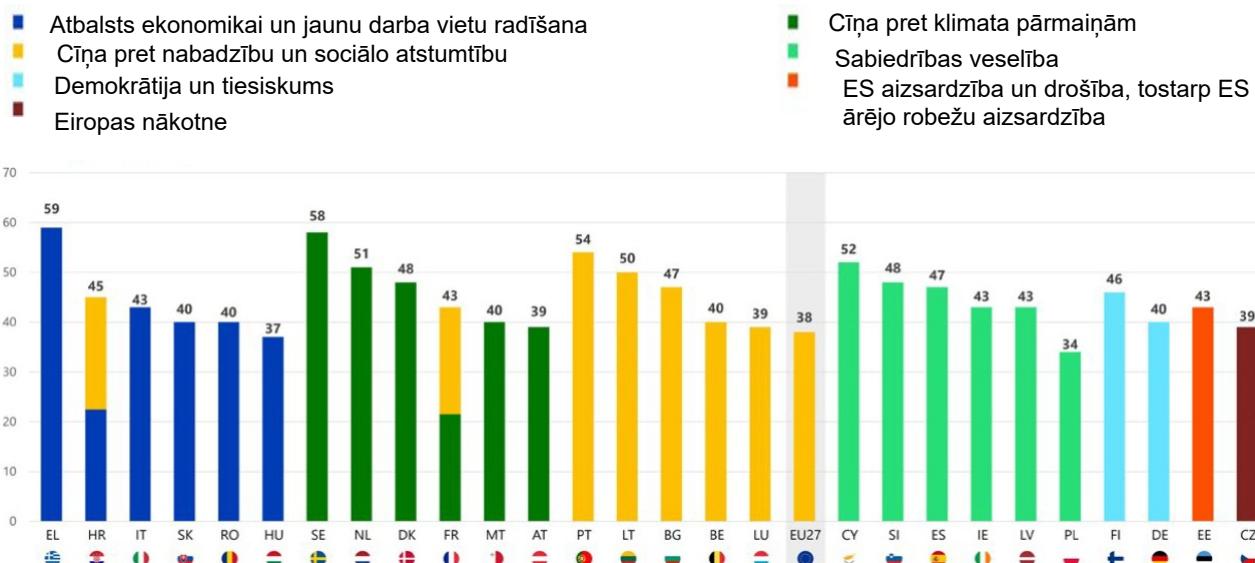
Kopš pēdējās reizes, kad šis jautājums tika uzdots 2022. gada oktobrī-novembrī, šajās proporcijās nav notikušas būtiskas izmaiņas.

QA7ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (ES27) (%)

Septiņās valstīs cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību ir galvenie (vai kopīgie) prioritārie respondenti, kuri uzskata, ka Eiropas Parlamentam būtu jāpievēršas, savukārt visizplatītākā atbilde sešās valstīs ir sabiedrības veselība. Cīņa pret klimata pārmaiņām ir arī visbiežāk (vai visbiežāk) minētā prioritāte sešās valstīs, un vēl sešās valstīs atbalsts ekonomikai un jaunu darvietu radīšana ir galvenā (vai kopīgā augstākā) prioritāte. Respondenti Vācijā un Somijā, visticamāk, atsaucas uz demokrātiju un tiesiskumu, savukārt Eiropas nākotne ir visizplatītākā atbilde Čehijā. Igaunija ir vienīgā valsts, kurā ES aizsardzība un drošība ir visbiežāk minētā prioritāte, kas būtu jārisina Eiropas Parlamentam.

QA7ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (Ne vairāk kā 4 ANSWERS) (% — visvairāk minētā atbilde pa valstīm)

Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību ir viena no trim galvenajām tēmām, kurām Eiropas Parlamentam prioritārā kārtā būtu jāpievēršas 22 valstīs, un proporcijas svārstās no vismaz uz pusi Grieķijā (56 %), Portugālē (54 %) un Lietuvā (50 %), līdz mazāk nekā trim no desmit jautājumiem Čehijā (24 %), Polijā (27 %) un Rumānijā (29 %).

Sabiedrības veselība ir viena no trim visbiežāk minētajām prioritātēm 16 valstīs. Respondenti Kiprā (52 %), Grieķijā (50 %) un Slovēnijā (48 %) to visdrīzāk minēs respondenti Zviedrijā (16 %), Čehijā (18 %) un Vācijā (19 %).

Desmit valstīs cīņa pret klimata pārmaiņām ir viena no trim galvenajām prioritātēm, kas jārisina. Tas jo īpaši attiecas uz Zviedriju (58 %), Nīderlandi (51 %) un Dāniju (48 %). Viszemākais īpatsvars, kas to min kā prioritāti, ir Bulgārijā (10 %), Rumānijā (11 %) un Igaunijā (12 %).

Atbalsts ekonomikai un jaunu darbavietu radīšana 17 valstīs ierindojas trīs galvenajās prioritātēs. Lielākais īpatsvars, kas to min, ir Grieķijā (59 %), Kiprā un Portugālē (abās 49 %). Salīdzinājumā ar 12 % Nīderlandē, 16 % Dānijā un 17 % Zviedrijā, kuri to uzskata par Eiropas Parlamenta prioritāti.

Vismaz četri no desmit Somijā, Zviedrijā (46 %) un Vācijā (40 %) uzskata demokrātiju un tiesiskumu par Eiropas Parlamenta prioritāti, bet tas attiecas uz 12 % Lietuvā, 15 % Portugālē un 16 % Luksemburgā.

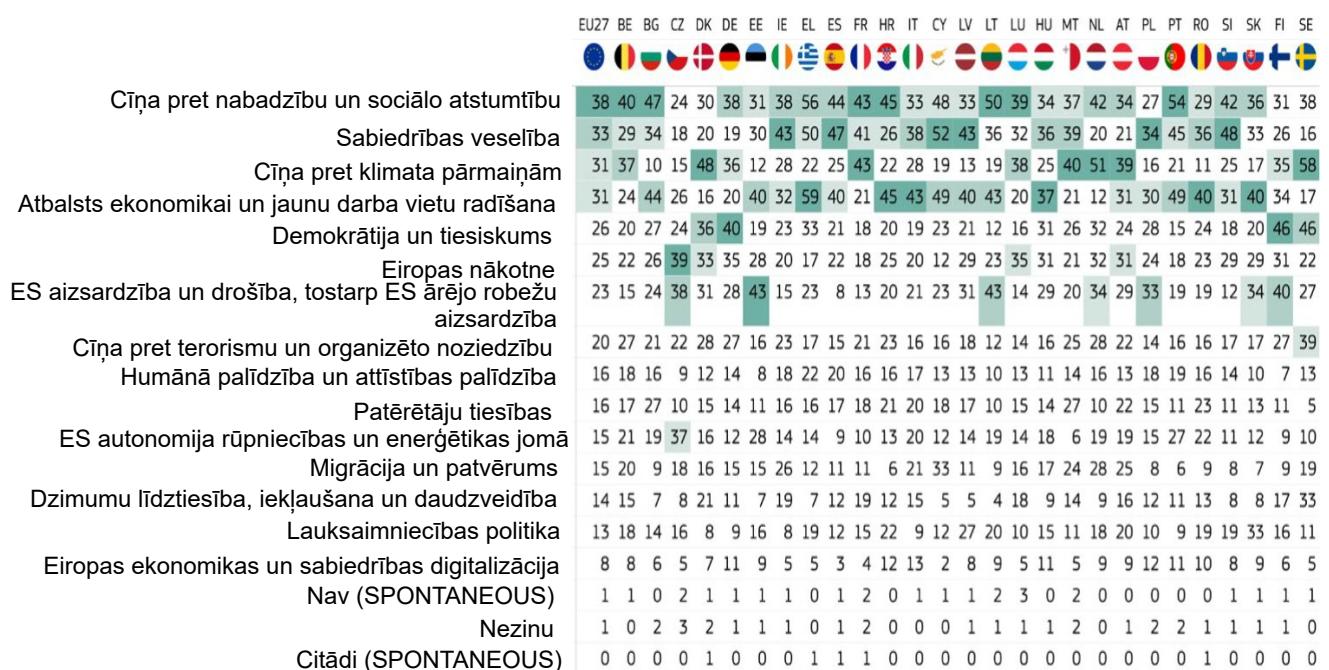
Eiropas nākotni visbiežāk min Čehijā (39 %), Vācijā un Luksemburgā (abās 35 %). Salīdzinājumā ar mazāk nekā vienu piektaļu, kas to min kā prioritāti Kiprā (12 %), Grieķijā (17 %), Francijā un Portugālē (abās 18 %).

ES aizsardzība un drošība, tostarp ES ārējo robežu aizsardzība, tiek uzskatīta par tematu, kas Eiropas Parlamentam prioritārā kārtā būtu jārisina vismaz četriem no desmit Igaunijā, Lietuvā (gan 43 %), gan Somijā (40 %). Respondenti Spānijā (8 %), Slovēnijā (12 %) un Francijā (13 %) ir vismazāk pieminējuši šo tematu.

Lielākais to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka cīņai pret terorismu un organizēto noziedzību būtu jāpievēršas Eiropas Parlamentam prioritārā kārtā, ir Zviedrijā (39 %), kam seko Dānija un Nīderlande (abās 28 %). Maz ticams, ka tas tiks pieminēts Lietuvā (12 %), Luksemburgā un Polijā (abās 14 %).

Attiecībā uz citiem tematiem patērētāju tiesības Bulgārijā un Maltā ir minētas par 27 %, savukārt Čehijas Republikā (37 %), Igaunijā (28 %) un Portugālē (27 %) ES autonomiju rūpniecības un enerģētikas jomā uzskata par Eiropas Parlamenta prioritāti. Migrāciju un patvērumu atlasa vismaz viena ceturtdaļa Kiprā (33 %), Nīderlandē (28 %), Īrijā (26 %) un Austrijā (25 %) un vienā trešdaļā ir minēta dzimumu līdztiesība, iekļaušana un daudzveidība Zviedrijā (33 %). Salīdzinoši lielās proporcijās lauksaimniecības politika tiek uzskatīta par prioritāti Slovākijā (33 %) un Latvijā (27 %). Visus pārējos tematus katrā valstī min mazāk nekā viena ceturtā daļa respondentu.

QA7ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (%)

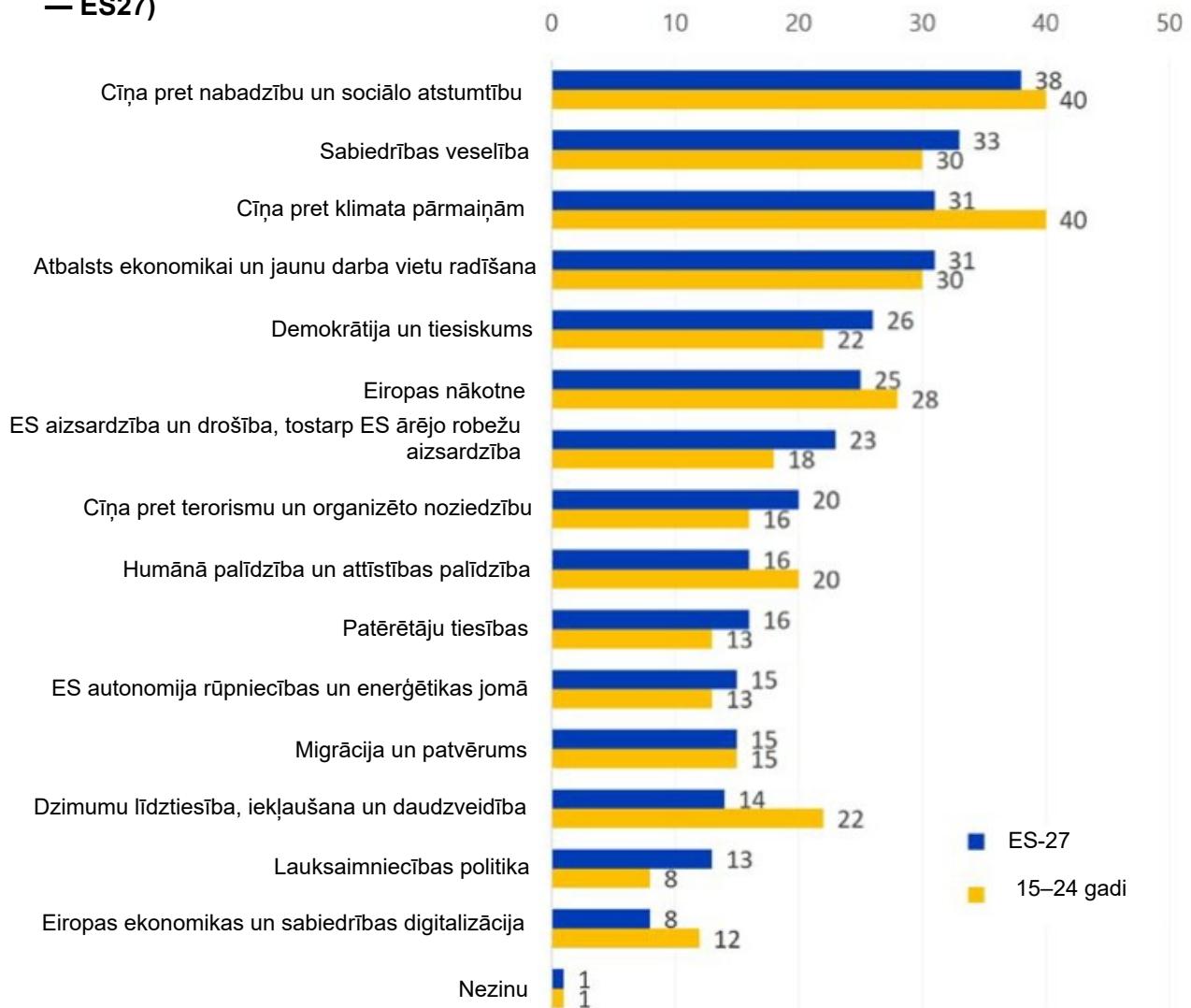

11 valstīs respondenti biežāk nekā 2022. gada oktobri-novembrī norādīja, ka cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību ir temats, kuru viņi vēlētos prioritārā kārtā risināt Eiropas Parlamentā. Tas jo īpaši attiecas uz iedzīvotājiem Maltā (37 %, + 12 procentpunktī), Kiprā (48 %, + 7 procentpunktī) un Slovēnijā (42 %, + 7 procentpunktī). Šī proporcija ir samazinājusies tikai trijās valstīs: Portugālē (54 %, -5 procentpunktī), Čehija (24 %, -4 procentpunktī) un Slovākija (36 %, -3 procentpunktī). Atlikušajās 13 valstīs rādītāji ir stabili vai nemainīgi.

Salīdzinot ar 2022. gada oktobri-novembri, sabiedrības veselība, visticamāk, tiks izvēlēta par prioritāru tematu septiņās valstīs, jo īpaši Latvijā (43 %, + 7 procentpunktī) un Luksemburgā (32 %, + 7 procentpunktī). Turpretī šis respondentu īpatsvars ir samazinājies piecās valstīs, jo īpaši Nīderlandē (20 %, -5 procentpunktī) un Horvātijā (26 %, -5 procentpunktī).

Koncentrējoties uz jaunākajiem respondentiem, var atzīmēt, ka to prioritāšu sarindojums, kuras Eiropas jaunieši vēlētos aplūkot Eiropas Parlamentā, nedaudz atšķiras no tā, ko novēroja vispārējā sabiedrībā. Lai gan cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību (40 % salīdzinājumā ar vidēji 38 %) joprojām ir augstāka, to papildina pasākumi pret klimata pārmaiņām, ko daudz biežāk min 15–24 gadus veci cilvēki nekā iedzīvotāji kopumā (40 % pret 31 %). Trīs no desmit visjaunākajiem min sabiedrības veselību (30 % salīdzinājumā ar vidēji 33 %) un atbalstu ekonomikai un jaunu darbvielu radīšanai (30 % salīdzinājumā ar 31 %) kā prioritātes, kam seko Eiropas nākotne (28 % salīdzinājumā ar 25 %). Jaunākie respondenti mazāk nekā vidēji min demokrātiju un tiesiskumu (22 % salīdzinājumā ar 26 %), bet daudz biežāk uzskata dzimumu līdztiesību, iekļaušanu un daudzveidību (22 % salīdzinājumā ar 14 %) par prioritāti, kas būtu jārisina Eiropas Parlamentam.

QA7ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (%) — ES27)

Arī jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk nekā visi iedzīvotāji uzskata humāno palīdzību un attīstības palīdzību (20 % pret 16 %) un Eiropas ekonomikas un sabiedrības digitalizāciju (12 % pret 8 %) par Eiropas Parlamenta prioritāti. Tomēr tās mazāk sliecas pieminēt ES aizsardzību un drošību, tostarp ES ārējo robežu aizsardzību (18 % pret 23 %), cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību (16 % pret 20 %), patēriņāju tiesības (13 % pret 16 %) un lauksaimniecības politiku (8 % pret 13 %).

Sociāldemogrāfiskā analīze koncentrējas uz astoņiem galvenajiem respondentiem, kuriem Eiropas Parlaments vēlētos pievērst uzmanību. Tas liecina, ka sievietes biežāk nekā vīrieši apsver cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību (40 % pret 36 %) un sabiedrības veselību (36 % pret 30 %), savukārt otrādi — Eiropas nākotni (27 % vīriešu salīdzinājumā ar 23 % sieviešu) un ES aizsardzību un drošību, tostarp ES ārējo robežu aizsardzību (25 % pret 21 %).

Vecāka gadagājuma respondenti biežāk apgalvo, ka sabiedrības veselība (36 % no cilvēkiem vecumā no 55 līdz 39 gadiem salīdzinājumā ar 30 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 39 gadiem), demokrātija un tiesiskums (28 % cilvēku vecumā no 55 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 22 % iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 24 gadiem), ES aizsardzība un drošība (25 % pret 18 %) un cīņa pret terorismu un organizēto noziedzību (23 % pret 16 %) ir Eiropas Parlamenta prioritātes.

Atšķirības vērojamas arī attiecībā uz izglītības līmeni. Respondenti, kuri vairāk laika pavadīja pilna laika izglītībā, biežāk min pasākumus pret klimata pārmaiņām (38 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinot ar 22 % no tiem, kuri pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāku), demokrātiju un tiesiskumu (30 % pret 23 %) un Eiropas nākotni (26 % no tiem, kuri pabeidza izglītību vecumā no 16 gadiem, salīdzinot ar 19 % no tiem, kas pabeiguši 15 gadu vecumu vai jaunāku). Savukārt respondenti, kas pametuši pilna laika izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki, vairāk sliecas apsvērt cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību (42 % salīdzinājumā ar 35 % no tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 20 gadiem), sabiedrības veselību (44 % salīdzinājumā ar 30 %) un atbalstu ekonomikai un jaunu darbvieta radīšanai (34 % salīdzinājumā ar 28 %) kā tematus, kas Eiropas Parlamentam būtu jārisina prioritārā kārtā.

Bezdarbnieki, visticamāk, pieminēs cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību (48 %) un sabiedrības veselību (39 %). Vadītāji visvairāk sliecas izvēlēties pasākumus, kas vērsti pret klimata pārmaiņām (41 %), demokrātiju un tiesiskumu (32 %) un kopā ar pašnodarbinātām personām — ES aizsardzību un drošību (26 %), taču tie vismazāk atsaucas uz atbalstu ekonomikai un jaunu darbvieta radīšanu (27 %).

Visbiežāk respondentiem ir grūtības samaksāt savus rēķinus, jo lielāka iespēja, ka Eiropas Parlamentam būtu jāpievēršas cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību (46 % no tiem, kuriem ir grūtības visvairāk laika salīdzinājumā ar 36 % no tiem, kuriem grūtības ir reti vai nekad nav grūtību) un sabiedrības veselību (40 % pret 31 %). Pretējais attiecas uz rīcību pret klimata pārmaiņām (34 % no tiem, kuriem reti vai nekad nav grūtību, salīdzinot ar 21 % no tiem, kuriem ir grūtības lielāko daļu laika) un ES aizsardzību un drošību (25 % salīdzinājumā ar 18 %). Respondenti, kuriem reti vai nekad nav grūtības apmaksāt savus rēķinus, arī visdrīzāk min demokrātiju un tiesiskumu (29 % salīdzinājumā ar 21–22 % no tiem, kuriem ir grūtības biežāk) un Eiropas nākotni (27 % salīdzinājumā ar 22–23 %), bet vismazāk ticams, ka atbalsts ekonomikai un jaunu darbvieta radīšanai (29 % salīdzinājumā ar 34 %) ir prioritāte.

Respondenti, kuri balsoja pēdējās Eiropas vēlēšanās, visticamāk, domās par rīcību pret klimata pārmaiņām (33 % salīdzinājumā ar 27 % no tiem, kas nebalsoja), demokrātiju un tiesiskumu (30 % pret 21 %), Eiropas nākotni (27 % pret 23 %) un ES aizsardzību un drošību (25 % salīdzinājumā ar 19 %) būtu prioritārā kārtā jārisina Eiropas Parlamentam. Visticamāk, ka šos tematus pieminēs arī tie, kuriem ir pozitīvs Eiropas Parlamenta tēls, nevis tie, kuriem ir negatīvs tēls. Savukārt tie, kuriem ir negatīvs tēls, biežāk atsaucas uz cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību (40 % salīdzinājumā ar 35 % no tiem, kuriem ir pozitīvs tēls), sabiedrības veselību (35 % pret 30 %) un cīņu pret terorismu un organizēto noziedzību (23 % pret 18 %).

QA7ab Kuri no turpmāk minētajiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments tos prioritārā kārtā izskatītu? Pirmkārt? Un tad? (NE VAIRĀK KĀ 4 ATBILDES) (%) — ES27)

	Sabiedrības veselība	Cīņa pret klimata pārmaiņu	Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību	Atbalsts ekonomikai un jaunu darba vietu radīšana	Eiropas nākotne	Cīņa pret terorismu un organizēto noziedzību	Demokrātija un tiesiskums	ES aizsardzība un drošība, tostarp ES ārējo robežu aizsardzība
ES-27	33	31	38	31	25	20	26	23
Dzimums								
Vecīt	30	30	36	32	27	20	28	25
Sieviete	36	31	40	29	23	21	25	21
Vecums								
15–24	30	40	40	30	28	16	22	18
25–39	30	32	36	32	25	18	25	20
40–54	33	29	39	33	25	20	27	23
55+	36	28	38	29	25	23	28	25
Izglītība (sākums)								
—15	44	22	42	34	19	22	23	21
16–19	34	26	39	32	26	22	26	24
20+	30	38	35	28	26	19	30	24
Joprojām mācās	28	43	39	28	27	15	24	15
Sociāli profesionālā kategorija								
Pašnodarbinātie	28	30	33	32	30	18	28	26
Vadītāji	27	41	33	27	28	17	32	26
Citas baltas apkakles	31	33	36	34	25	20	28	23
Strādnieki	36	26	40	32	25	22	24	21
Mājas personas	37	20	37	36	21	19	21	16
Bezdarbnieku	39	27	48	35	23	15	23	17
Atvaiļināts	37	28	39	28	24	25	28	26
Studenti	28	43	39	28	27	15	24	15
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielāko daļu laika	40	21	46	34	22	18	21	18
Laiku pa laikam	36	27	40	34	23	20	22	20
Gandrīz nekad/nekad	31	34	36	29	27	21	29	25
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās								
Jā	33	33	37	30	27	21	30	25
Nē	34	27	40	32	23	20	21	19
Eiropas Parlamenta tēls								
Pozitīvi	30	36	35	31	29	18	31	26
Neitrāla	35	30	40	31	25	22	24	21
Negatīva	35	23	40	31	20	23	23	21

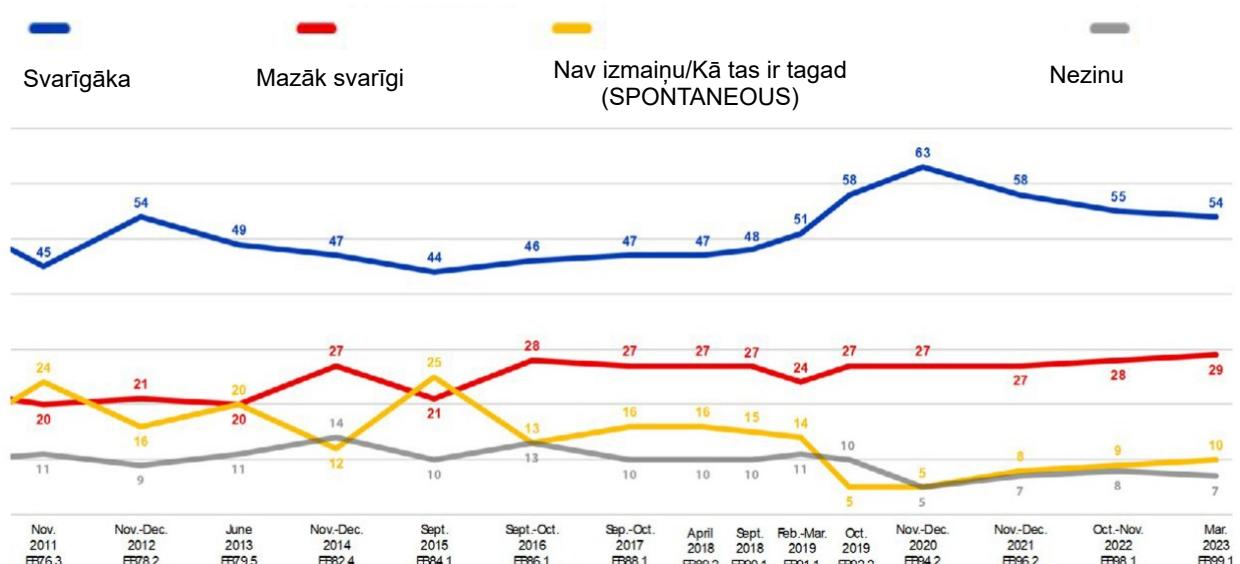
Vai Eiropas Parlamentam būtu jāuzņemas svarīgāka loma?

Absolūts vairākums (54 %, -1 procentpunkts kopš 2022. gada oktobra līdz novembrim) personīgi vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma, savukārt aptuveni trīs no desmit (29 %, + 1 procentpunkts) vēlētos, lai šai iestādei būtu mazāk svarīga loma.

Šis konstatējums saskan ar Eirobarometra standarta rezultātiem, kas liecina, ka Eiropas Parlaments ir konsekventi iekļāvis to iestāžu sarakstu, kurām eiropieši uzticas kopš 2006. gada. Piemēram, pēdējā Eirobarometra standarta aptauja liecina, ka Eiropas Parlamentam uzticas gandrīz puse (49 %) respondentu²⁸.

Pēc samazinājuma, kas novērots laikā no 2020. gada novembra līdz decembrim un 2022. gada oktobrim-novembrim, to respondentu īpatsvars, kuri vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma, pašreizējā aptaujā ir stabilizējies. Lai gan šī proporcija tagad ir tālu no 2020. gada beigās sasniegta augstākā līmeņa (63 %), tā joprojām ir līmenī, kas joprojām ir augstāks nekā lielākajā daļā apsekojumu līdz 2019. gada oktobrim.

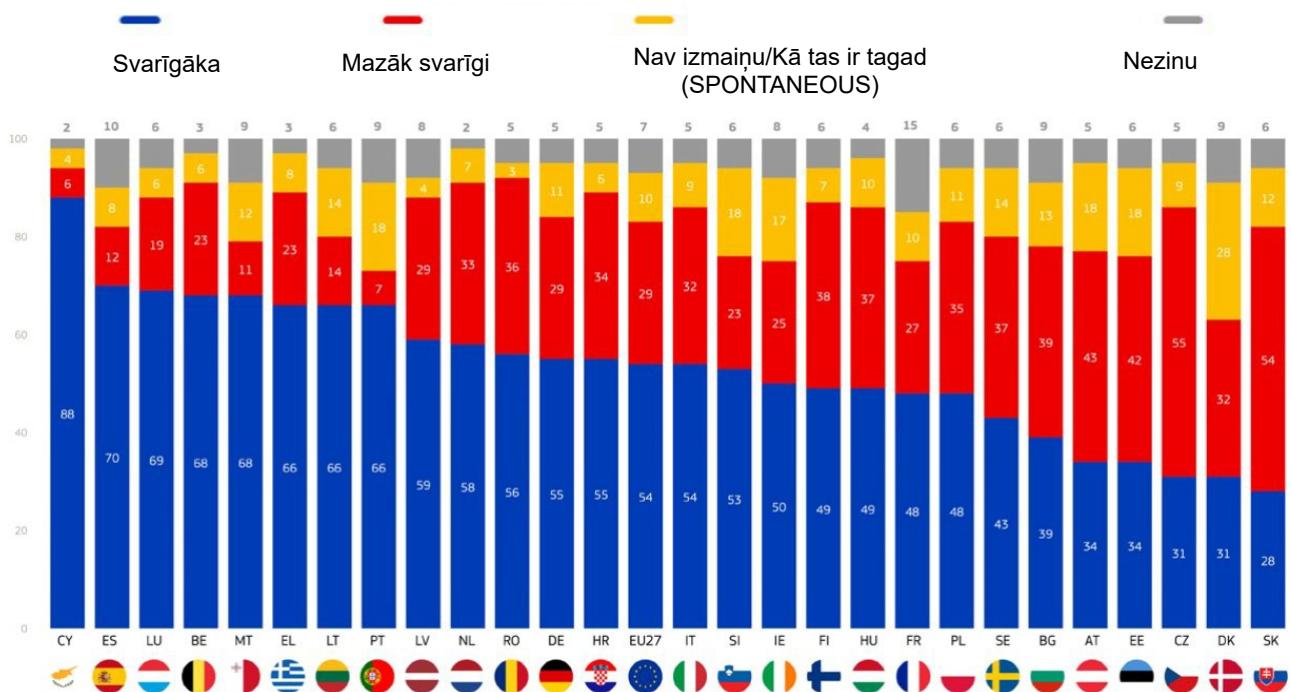
QA5 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (% — ES27)

Lielākā daļa respondentu 21 valstī, visvairāk Kiprā (88 %), Spānijā (70 %) un Luksemburgā (69 %). Piecās valstīs vairākums vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu mazāk svarīga loma: Čehija (55 % mazāk svarīga salīdzinājumā ar 31 % "svarīgāka"), Slovākija (54 % pret 28 %), Austrija (43 % pret 34 %) un Igaunija (42 % pret 34 %). Viedokļi dalās Bulgārijā (39 % pret 39 %).

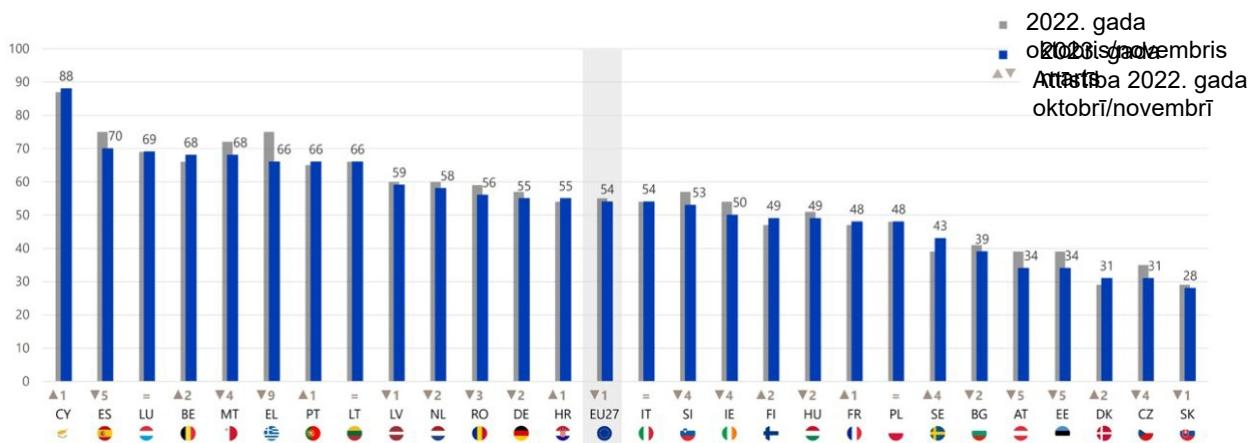
28 Eiropas Komisija, Eirobarometra standartaptauja 98–2022.–2023. gada ziema (EB 98.2), pieejams tīmekļa vietnē: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2872>

QA5 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (%)

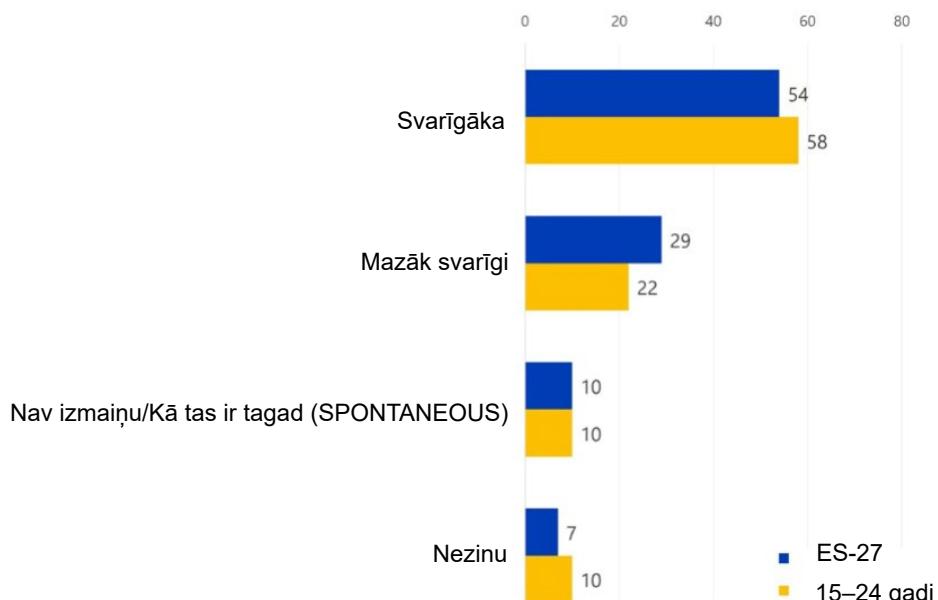
Salīdzinājumā ar 2022. gada oktobri un novembri deviņās valstīs ir samazinājies to respondentiem īpatvars, kuri vēlētos, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma. Grieķija (66 %, -9 procentpunkti) izcejas ar salīdzinoši lielu samazinājumu, kam seko Austrija, Igaunija (34 %, -5 procentpunkti) un Spānija (70 %, -5 procentpunkti). Zviedrija (43 %, +4 procentpunkti) ir vienīgā valsts, kurā šī proporcija ir palielinājusies, bet pārējās 17 valstīs tā ir saglabājusies stabila vai nemainīga.

QA5 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (%) — svarīgāks)

Kā norādīts iepriekš ziņojumā, vismazāk iespējams, ka 15–24 gadus veciem jauniešiem būs negatīvs Eiropas Parlamenta tēls. Tāpēc nav pārsteidzoši konstatēt, ka gados jaunākie eiropieši vairāk nekā vidēji vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme (58 % salīdzinājumā ar 54 %), un līdz ar to mazāk ticams, ka tam vajadzētu būt mazāk nozīmīgam (22 % pret 29 %).

QA5 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma? (%) — ES27)

Rūpīgāk aplūkojot rezultātus atbilstoši respondentu sociāli demogrāfiskajām iezīmēm, atklājas, ka visvecākie respondenti vismazāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma (50 % no 55 vai vairāk gadus veciem un 54–58 % jaunākiem respondentiem). Atšķirības vērojamas arī attiecībā uz respondentu izglītības līmeni, jo tie, kas pabeidz pilna laika izglītību vecumā no 20 gadiem, biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme nekā tiem, kas pametuši 15 gadu vecumu vai jaunāku (59 % pret 46 %).

Vadītāji (62 %) visdrīzāk uzskata, ka Eiropas Parlamentam vajadzētu būt svarīgākai lomai, jo īpaši salīdzinājumā ar mājkalpotājiem (48 %) vai strādniekiem (49 %). Respondenti, kuriem ir grūtības maksāt savus rēķinus lielākoties, visnepieciešamāk pauž vēlmi pēc svarīgākas lomas Eiropas Parlamentam (47 % salīdzinājumā ar 53–55 % no tiem, kuriem ir grūtības retāk).

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, vairāk sliecas nekā tie, kas dzīvo lauku ciematos, vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme (57 % pret 50 %).

Pastāv arī saikne starp vēlmi, lai Eiropas Parlamentam būtu svarīgāka loma, un respondentu tēlu par Eiropas Parlamentu, jo tie, kuriem ir pozitīvs tēls, daudz biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme (77 % salīdzinājumā ar 27 % no tiem, kuriem ir negatīvs tēls).

Visbeidzot, tie, kas balsoja pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, biežāk vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka nozīme (60 % salīdzinājumā ar 43 %, kuri nebalsoja), tāpat kā tie, kas seko ES politikai (64 % pret 40 % no tiem, kuri neseko).

QA5 Vai jūs personīgi vēlētos redzēt, ka Eiropas Parlamentam ir svarīgāka vai mazāk svarīga loma?

	Svarīgāka	Mazāk svarīgi	Nezinu
ES-27	54	29	7
Dzimums			
Vecīt	54	31	6
Sieviete	53	27	9
Vecums			
15–24	58	22	10
25–39	57	27	6
40–54	54	31	6
55+	50	31	8
Izglītība (sākums)			
—15	46	29	14
16–19	50	33	7
20+	59	27	4
Joprojām mācās	62	18	11
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātie	55	30	5
Vadītāji	62	26	3
Citas baltas apkakles	57	30	4
Strādnieki	49	33	8
Mājas personas	48	30	10
Bezdarbnieku	52	30	10
Atvaljināts	49	30	9
Studenti	62	18	11
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	47	33	11
Laiku pa laikam	53	33	6
Gandrīz nekad/nekad	55	27	7
Subjektīva urbanizācija			
Lauku ciemats	77	10	3
Maza/vidēja izmēra pilsēta	46	30	11
Liela pilsēta	27	65	5
Balsojums pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās			
Jā	60	25	5
Nē	43	37	11
Eiropas Parlamenta tēls			
Pozitīvi	77	10	3
Neitrāla	46	30	11
Negatīva	27	65	5

SECINĀJUMS

Gadu pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā un ekonomikas atveselošanās laikā pēc pandēmijas, ko ietekmēja inflācijas un dzīves dārdzības pieaugums, pašreizējā Eirobarometra 2023. gada pavasara apsekojumā uzsvērts, ka eiropieši jau nākamajā gadā ir redzējuši vai paredzējuši dzīves līmena pasliktināšanos. Iespējams, daļēji tāpēc viņi nav apmierināti ar pasākumiem, kas veikti valstu un Eiropas līmenī, lai risinātu dzīves izmaksu krīzi, un kopumā uzskata, ka situācija notiek nepareizā virzienā gan viņu valstī, gan ES. Tāpēc nav pārsteidzoši, ka tās uzskata cīņu pret nabadzību un sociālo atstumtību par galveno prioritāti, kas būtu jāpievērš Eiropas Parlamentam.

Tomēr šīs aptaujas rezultāti nekādā ziņā neliecina par negatīvu ainu. Neraugoties uz grūtībām, eiropieši joprojām lielā mērā apstiprina ES atbalstu Ukrainai. Viņi uzskata, ka viņu dzīvē viss notiek pareizajā virzienā, un tagad viņi ir mazāk pesimistiski nekā 2022. gada rudenī.

Pilsoni turpina izrādīt uzticību demokrātiskām vērtībām, kopumā būt apmierinātiem ar to, kā demokrātija darbojas ES un viņu valstī, un būt apmierinātiem ar konkrētākiem ES demokrātijas aspektiem, piemēram, brīvām un godīgām vēlēšanām un vārda brīvību. Saskaņā ar šiem konstatējumiem, apsverot ES (un jo īpaši Eiropas Parlamenta) rīcību pēdējos gados, apmierinātības līmenis kopumā ir augsts, jo īpaši attiecībā uz atbalstu Ukrainai un demokrātiskajām tiesībām un tiesiskuma ievērošanu.

Eiropas iedzīvotāju demokrātisko vērtību pieņemšanu vislabāk atspoguļo viņu attieksme pret vēlēšanām kopumā un jo īpaši Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Vairākums piešķir lielu personisku nozīmi balsošanai valsts vēlēšanās un, lai gan mazākā mērā, Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Turklat pilsoni parasti ir ieinteresēti nākamajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās un apgalvo, ka viņi, visticamāk, piedalīsies, ja tās notiks nākamnedēļ. Turklat, kad tiek lūgts norādīt šo vēlēšanu datumu, gandrīz trīs no desmit sniedz pareizo atbildi 2024. gada maijā vai jūnijā. Ir vērts atzīmēt, ka gan interešu līmenis, gan informētības līmenis par vēlēšanu datumu tagad ir augstāks nekā tas bija līdzīgā brīdī pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

ES un Eiropas Parlamenta atzinumi kopumā joprojām ir pozitīvi, un šķiet, ka no 2022. gada pavasara līdz rudenim novērotā attieksmes pasliktināšanās ir apstājusies. Optimisma līmenis attiecībā uz ES nākotni pieaug, un vairākumam ir pozitīvs priekšstats par ES. Tāpat eiropieši turpina domāt, ka viņu valsts dalība ES ir laba lieta un ka tā ir svarīga. Turklat, lai gan viedokļi ir atšķirīgi par to, vai viņu viedoklis Eiropas Savienībā tiek ņemts vērā, lielākā daļa apspriež Eiropas politiskos jautājumus ar draugiem vai radiniekiem un seko līdzi tam, kas notiek Eiropas politikā.

Saskaņā ar šiem konstatējumiem vairākums nesen ir lasījuši, redzējuši vai dzirdējuši kaut ko par Eiropas Parlamentu, un iespāids, ko šī informācija atstājusi, kopumā ir pozitīvs. Tā rezultātā Eiropas Parlaments turpina veidot pozitīvu tēlu, un lielākā daļa eiropiešu vēlas, lai šai iestādei būtu lielāka nozīme.

TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

Laikposmā no 2023. gada 2. līdz 26. martam Kantar Public Kantar Belgium vārdā veica Eirobarometra aptaujas 99.1. kārtu pēc Eiropas Parlamenta Komunikācijas ģenerāldirektorāta Sabiedriskās domas uzraudzības nodalas pieprasījuma.

Vilnis attiecas uz Eiropas Savienības dalībvalstu attiecīgo tautību iedzīvotājiem, kas dzīvo katrā no 27 dalībvalstīm un ir 15 gadus veci un vecāki.

Pamata izlases struktūra, ko piemēro visās valstīs, ir stratificēta vairākposmu, nejauša (varbūtība) viena. Katrā valstī izlases ietvaru vispirms stratificē pa NUTS reģioniem un katrā reģionā pēc urbanitātes mēriņuma (DEGURBA). Katrā slānī atlasīto izlases punktu skaits atspoguļo stratu kopu 15+. Otrajā posmā izlases punkti tika atlasīti ar varbūtību, kas proporcionāla to 0+ populācijas lielumam no katra slāņa.

Tādējādi paraugi atspoguļo visu apsekoto valstu teritoriju saskaņā ar EUROSTAT NUTS II (vai līdzvērtīgu) un atbilstoši attiecīgo tautību iedzīvotāju sadalījumam metropoles, pilsētu un lauku apvidos.²⁹

Katrā no izvēlētajiem paraugu nemitīšanas punktiem izlases veidā tika izveidota sākuma koordināta un izmantots reversās ģeokodešanas rīks, lai noteiktu koordinātai tuvāko adresi. Šī adrese bija sākuma adrese nejaušā pastaigā. Papildu adreses (katrā devītā adrese) tika izvēlētas, izmantojot standarta "nejaušā maršruta" procedūras, sākot no sākotnējās adreses. Katrā mājsaimniecībā respondents tika izložēts pēc nejaušības principa. Pieejā atlasei pēc nejaušības principa bija atkarīga no mājsaimniecības lieluma. Piemēram, mājsaimniecībām ar diviem 15 dalībniekiem skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (persona, kas atbild uz pārbaudītāja anketu), vai citu mājsaimniecības atbilstīgo locekli. Mājsaimniecībām, kurās ir trīs 15 dalībnieki, skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (1/3 no laika), vai divus citus mājsaimniecības atbilstīgos loceklus (2/3 no laika). Pēc tam, kad tika atlasīti divi pārējie loceklji, intervētātājam tika uzdots vai nu lūgt jaunāko, vai vecāko. Skripts nejauši piešķirtu atlasi jaunākajam vai vecākajam ar vienādu varbūtību. Šis process turpinās četriem 15+ mājsaimniecības locekliem — pēc nejaušības principa lūdzot jaunākos, 2. jaunākos un vecākos. Mājsaimniecībām, kurās ir pieci vairāk nekā 15 dalībnieki, mēs atgriežamies pie pēdējās dzimšanas dienas noteikuma.

Ja nav notikusi saziņa ar kādu mājsaimniecībā esošu personu vai ja izvēlētais respondents nebija pieejams (aizņemts), intervētājs atkārtoti apmeklēja to pašu mājsaimniecību vēl trīs reizes (kopā četri saziņas mēģinājumi). Intervētāji nekad nenorāda, ka aptauja iepriekš tiek veikta Eiropas Komisijas vārdā; pēc aptaujas pabeigšanas tās var sniegt šo informāciju pēc pieprasījuma.

29 Pilsētu lauku klasifikācija, pamatojoties uz DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 TEHNISKĀS SPECIFIKAČIJAS

Darbā pieņemšanas posms nedaudz atšķirās Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā. Divās pēdējās minētajās valstīs no adreses vai iedzīvotāju reģistra tika atlasīta adrešu izlase katrā atlases punktā (Somijā atlase netiek veikta visos izlases punktos, bet dažās valstīs paredzams, ka atbilžu īpatsvars uzlabosies). Adrešu atlase tika veikta pēc nejaušības principa. Pēc tam sazinājās ar mājsaimniecībām pa tālruni un pieņēma darbā, lai piedalītos aptaujā. Nīderlandē tiek izmantota divu kadru RDD izlase (mobilie un fiksētie numuri), jo nav visaptveroša iedzīvotāju reģistra, kurā būtu pieejami tālruņa numuri. Skaitļu atlase abos kadros tiek veikta pēc nejaušības principa, katram skaitlim iegūstot vienādu atlases varbūtību. Atšķirībā no Zviedrijas un Somijas paraugs nav sagrupēts.

VALSTIS	INSTITŪTI	NR. Intervijas	DATUMI UZ VIETAS		Iedzīvotāju skaits 15+	Īpatsvars 27 ES dalībvalstīs	
BE	Belgija	Mobiel Centre Market Research	1,039	03/03/2023	20/03/2023	9,619,330	2.53%
BG	Bulgārija	Kantar TNS BBSS	1,024	02/03/2023	23/03/2023	5,917,534	1.56%
CZ	Čehija	STEM/MARK	1,014	03/03/2023	19/03/2023	8,982,036	2.36%
DK	Dānija	Mantle Denmark (Kantar Public)	1,006	03/03/2023	22/03/2023	4,891,261	1.29%
DE	Vācija	Mantle Germany (Kantar Public)	1,531	03/03/2023	23/03/2023	71,677,231	18.87%
EE	Igaunija	Norstat Eesti	1,008	03/03/2023	23/03/2023	1,111,597	0.29%
IE	Īrija	B and A Research	1,005	06/03/2023	26/03/2023	4,005,909	1.05%
EL	Grieķija	Kantar Greece	1,006	04/03/2023	21/03/2023	9,167,896	2.41%
ES	Spānija	Mantle Spain (Kantar Public)	1,013	08/03/2023	22/03/2023	40,639,381	10.70%
FR	Francija	ESP - Leaderfield	1,001	03/03/2023	16/03/2023	55,700,114	14.66%
HR	Horvātija	Hendal	1,020	03/03/2023	16/03/2023	3,461,468	0.91%
IT	Itālija	Testpoint Italia	1,027	03/03/2023	16/03/2023	51,599,668	13.58%
CY	Kipras pārstāvniecība Latvija	CYMAR Market Research	504	03/03/2023	17/03/2023	752,304	0.20%
LV		Kantar TNS Latvia	1,000	03/03/2023	21/03/2023	1,590,245	0.42%
LT	Lietuva	Norstat LT	1,011	04/03/2023	22/03/2023	2,373,312	0.62%
LU	Luksemburga	TNS Ilres	507	03/03/2023	23/03/2023	533,335	0.14%
HU	Ungārija	Kantar Hoffmann	1,029	03/03/2023	22/03/2023	8,313,539	2.19%
MT	Malta	MISCO International	516	04/03/2023	26/03/2023	446,788	0.12%
NL	Nīderlande	Kantar Netherlands	1,001	03/03/2023	20/03/2023	14,763,684	3.89%
AT	Austrija	Das Österreichische Gallup Institut	1,011	03/03/2023	20/03/2023	7,647,176	2.01%
PL	Polija	Research Collective	1,004	03/03/2023	19/03/2023	31,982,941	8.42%
PT	Portugāle	Marktest – Marketing, Organização e Formação	1,002	04/03/2023	21/03/2023	8,915,624	2.35%
RO	Rumānija	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Piete (CSOP)	1,044	03/03/2023	22/03/2023	16,174,719	4.26%
SI	Slovēnija	Mediana DOO	1,017	03/03/2023	23/03/2023	1,791,246	0.47%
SK	Slovāku valoda	MNFORCE	1,003	03/03/2023	20/03/2023	4,591,487	1.21%
FI	Somija	Taloustutkimus Oy	1,011	03/03/2023	23/03/2023	4,672,932	1.23%
SE	Zviedrija	Mantle Sweden (Kantar Public)	1,022	03/03/2023	23/03/2023	8,541,497	2.25%
KOPĀ ES27		26,376	02/03/2023	26/03/2023	379,864,254	100%	

* Jāatzīmē, ka šajā tabulā norādītais kopējais procentuālais daudzums noapaļošanas dēļ var pārsniegt 100 %.

2023. GADA PAVASARIS | EB 99.1 TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

Intervijas režīms pa valstīm		VALSTIS	Intervijas ar CAPI	CAVI interviju skaits	Kopā bez intervijas
BE	Belgija		1,039		1,039
BG	Bulgārija		1,024		1,024
CZ	Čehija		751	263	1,014
DK	Dānija		832	174	1,006
DE	Vācija		1,531		1,531
EE	Igaunija		1,008		1,008
IE	Īrija		1,005		1,005
EL	Grieķija		1,006		1,006
ES	Spānija		1,013		1,013
FR	Francija		1,001		1,001
HR	Horvātija		1,020		1,020
IT	Itālija		1,027		1,027
CY	Kipras pārstāvniecība Latvija		504		504
LV			1,000		1,000
LT	Lietuva		1,011		1,011
LU	Luksemburga		507		507
HU	Ungārija		1,029		1,029
MT	Malta		346	170	516
NL	Nīderlande		1,001		1,001
AT	Austrija		1,011		1,011
PL	Polija		1,004		1,004
PT	Portugāle		1,002		1,002
RO	Rumānija		1,044		1,044
SI	Slovēnija		1,017		1,017
SK	Slovākija		1,003		1,003
FI	Somija		996	15	1,011
SE	Zviedrija		1,022		1,022
Kopā ES27			25,754	622	26,376

CAPI: Datorizēta personiskā intervija

CAVI: Datorizēta video intervija

Atbildes reakcijas rādītāji

Katrai valstij veic respondenta izlases un Visuma (t. i., valsts iedzīvotāju kopskaita) salīdzinājumu. Atsvarus izmanto, lai atbildētāju izlasi saskaņotu ar visumu pēc dzimuma pēc vecuma, reģiona un urbanizācijas pakāpes. Attiecībā uz Eiropas aplēsēm (t. i., ES vidējo rādītāju) tiek koriģēti katrais valsts svari, svērot tos uz augšu vai uz leju, lai atspoguļotu to 15+ iedzīvotāju skaitu kā proporciju no ES 15+ iedzīvotāju skaita.

Atbilžu īpatsvaru aprēķina, kopējo pilno interviju skaitu dalot ar visu apmeklēto adresu skaitu, izņemot tās, kas nav atbilstīgas, bet ieskaitot tās, kurās attiecināmība nav zināma. EUROBAROMETER aptaujas 99.1. kārtai atbilžu īpatsvars ES-27 valstīs, ko aprēķināja Kantar Public, ir šāds:

VALSTIS	Atbildes reakcijas rādītāji
BE	Belgija 43.9%
BG	Bulgārija 46.5%
CZ	Čehija 49.0%
DK	Dānija 38.2%
DE	Vācija 22.4%
EE	Igaunija 45.7%
IE	Īrija 36.2%
EL	Grieķija 30.2%
ES	Spānija 33.4%
FR	Francija 36.7%
HR	Horvātija 40.6%
IT	Itālija 23.0%
CY	Kipras pārstāvniecība 47.7%
LV	Latvija 44.4%
LT	Lietuva 42.4%
LU	Luksemburga 26.0%
HU	Ungārija 59.5%
MT	Malta 80.1%
NL	Nīderlande 67.7%
AT	Austrija 41.9%
PL	Polija 47.3%
PT	Portugāle 44.4%
RO	Rumānija 53.8%
SI	Slovēnija 39.5%
SK	Slovākija 54.5%
FI	Somija 24.4%
SE	Zviedrija 62.4%

Kļūdas robežas

Lasītājiem tiek atgādināts, ka aptaujas rezultāti ir aplēses, kuru precizitāte, ja viss ir vienāds, balstās uz izlases lielumu un novēroto procentuālo daļu. Nemot vērā aptuveni 1000 intervijas, reālā procentuālā attiecība svārstās šādās ticamības robežās:

Statistiskās rezerves atlases procesa dēļ

(ar 95 % konfidences līmeni)

dažādi izlases lielumi ir rindās

dažādi novērotie rezultāti ir slejās

5,00 % 10,00 % 15,00 % 20,00 % 25,00 % 30,00 % 35,00 % 40,00 % 45,00 % 50,00 %

95,00 % 90,00 % 85,00 % 80,00 % 75,00 % 70,00 % 65,00 % 60,00 % 55,00 % 50,00 %

N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000

5,00 % 10,00 % 15,00 % 20,00 % 25,00 % 30,00 % 35,00 % 40,00 % 45,00 % 50,00 %

95,00 % 90,00 % 85,00 % 80,00 % 75,00 % 70,00 % 65,00 % 60,00 % 55,00 % 50,00 %

Eiropas Parlamenta 2023. gada pavasara Eirobarometra apsekojumā ir redzams, ka, turpinoties personīgajām un ekonomiskajām grūtībām, iedzīvotāji turpināja piesaistīties demokrātiskajām vērtībām un kopumā apmierināti ar ES demokrātiju. Turklat tajā galvenā uzmanība pievērsta eiropiešu izpratnei par Eiropas Savienības un Eiropas Parlamenta darbībām un attieksmei pret tām, kā arī novērtēta nozīme, kādu eiropieši piešķir balsošanai Eiropas un valstu vēlēšanās.

Šo aptauju visās 27 ES dalībvalstīs veica KANTAR PUBLIC no 2023. gada 2. līdz 26. martam. Tas tika veikts klātienē, videointervijas (CAVI) papildus tika izmantotas Čehijā, Dānijā, Somijā un Maltā. Kopumā tika veiktas 26.376 intervijas. ES rezultāti tika novērtēti atbilstoši iedzīvotāju skaitam katrā valstī.

Lai iegūtu vairāk informācijas par pilnu aptauju, skenējiet QR kodu:

**SABIEDRISKĀS DOMAS UZRAUDZĪBAS NODAĻAS PUBLIKĀCIJA
KOMUNIKĀCIJAS ĢENERĀLDIREKTORĀTS
EIROPAS PARLAMENTS**

**dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer**

EB043EP
KATALOGA NUMURS: QA-CE-23-001-EN-N
ISBN: 978-92-848-0498-6
DOI: 10.2861/93879

© Eiropas Savienība, 2023. gads

Komentāri brīvībā

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

(Pjērs Dieumegards)

Eirobarometra sākotnējais dokuments bija pieejams tikai angļu valodā, izņemot Eiropas Parlamenta paziņojumu presei, kas bija pieejams dažādās oficiālajās valodās.

Pašsaprotami paziņojumi paziņojumā presei neaizstāj precīzu informāciju

Šis paziņojums presei, kas galvenokārt satur apgalvojumus par pašapmierinātību, ir plaši izplatīts. Nedēļu pēc ziņojuma publicēšanas Google meklēja aptuveni desmit rakstus franču valodas presē. Šajos pantos bija atveidoti paziņojuma teikumi, dažos no tiem bija teksta informācija no ziņojuma, bet nevienā no tiem nebija diagrammas, kas parādītu valstu viedokļu dažādību. Tas ir sagaidāms, jo grafikus angļu valodā bija grūti tulkot citās valodās.

Tā rezultātā lielāko laikrakstu vai Eiropā specializētu tīmekļa vietnu lasītāji nevarēja iepazīties ar šīs Eirobarometra aptaujas rezultātiem.

Būtu labi ne citēt tikai pozitīvos rezultātus

Paziņojums sākas ar dažādiem apgalvojumiem, kas nav nepatiesi, bet ir tikai daļa no izmeklēšanas iznākuma.

Tajā teikts: "Jaunieši, visticamāk, atbalstīs nozīmīgāku Eiropas Parlamenta lomu"; tas tā ir (QA5), bet būtu labi piebilst, ka jaunieši ir mazāk ieinteresēti nekā vidēji Eiropas Parlamenta vēlēšanās (QA15) un ka ir mazāka iespēja, ka viņi balsos nākamajās vēlēšanās (QA22).

Teksts angļu valodā bieži vien ir neskaidrs, un pirms publicēšanas tas nebija pareizi iztulkots.

Sākumā dubultlapā ir parādīti 10 galvenie aptaujas punkti. Vispārējais nosaukums ir "10 KEY TAKE AWAYS", kas nav ļoti viegli saprast un tulkot. Katram no punktiem ir arī nosaukums, kas ne vienmēr ir vienkāršs.

Kopsavilkuma sākums attiecas uz pavasara un ķiršu ziediem Japānā un vārdu "permacrise" no jaunākā Collins angļu vārdnīcas izdevuma: tam ir maz sakara ar galveno tēmu.

Detalizēti ir dažādas kļūdas:

—d) punkta dublikāts: pēdējā rindkopa oriģināla 98. lappusē (jautājums QA2) un pēdējā rindkopa oriģināla 108. lappusē (jautājums QA13)

— kļūdas grafiskajā parakstā: sākotnējā 25. lappusē (“% — sieviešu un vīriešu līdztiesība”) otrā grafika nosaukumā ir pārāk daudz).

— 124. lpp. (“3. kvintilē”).

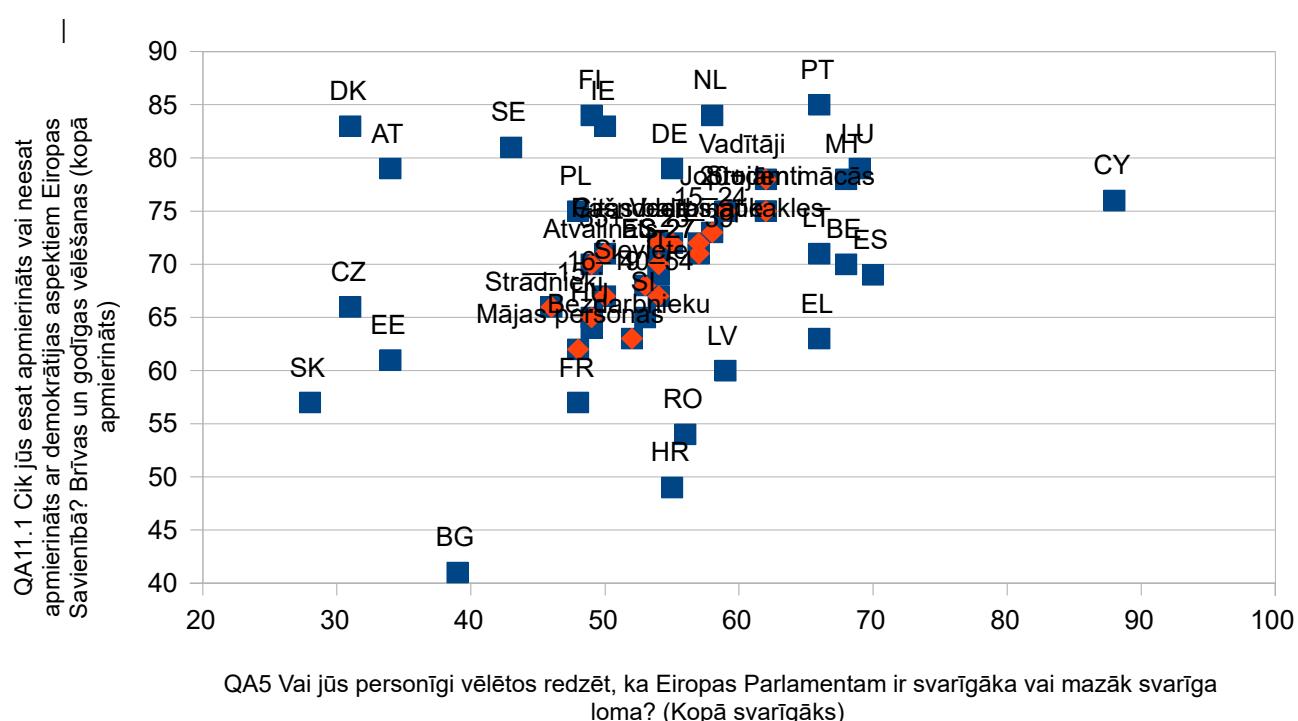
— 2 8.lpp. diagrammas, kas veltīta intervējamo emocionālajam stāvoklim (QA10ab), nosaukums ir "Kādus no šādiem tematiem jūs vēlētos, lai Eiropas Parlaments prioritārā kārtā pievērstu uzmanību? Pirmkārt? Un tad? (ES27) (%)", lai gan tam vajadzēja būt "domājot par dzīvi, ko jūs vadāt, kā jūs vislabāk raksturotu savu pašreizējo emocionālo statusu?". Attiecīgais nosaukums ir QA7ab jautājuma nosaukums.

Līdzīgi, oriģināla 145. lappusē diagrammas par vēlēšanu datumu zināšanām (QA14) nosaukums ir QA15 "Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks 2024. gada maijā vai jūnijā. Cik jūs interesētu vai neteiktu, ka esat šajās vēlēšanās? (% — ES 27)", kad tai vajadzētu būt "Jūsuprāt, kad notiks nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas šeit (MŪSU VALSTIS)?".

— nepareiza atsauce uz lappusi, oriģināla 19. lpp.: "Sīkāku informāciju skatīt tabulā, kas norādīta XX lappusē, attiecībā uz kļūdas robežu atkarībā no interviju skaita." Simbols XX būtu jāaiztāj ar norādi "218" kur atrodas statistikas ticamības robežu tabula.

Tas nav loti no pierīti, bet tas liecina, ka šis zinojums pirms publicēšanas nebija pienācīgi izlabots.

Viedokļu atšķirības starp valstīm ir daudz lielākas nekā starp sociālajām grupām

Sociālās grupas (vecums, dzimums, izglītības līmenis, profesijas) ir sarkanas, valstis ir zilas. Mēs redzam, ka Kipras iedzīvotāju skaits (90 %) ir trīs reizes lielāks nekā slovāku skaits (30 %), kuri

vēlas, lai Eiropas Parlamentam būtu lielāka loma. Sociālo grupu vadītājiemun skolēniem ir tikai par 30 % lielāka iespēja nekā tiem, kas pametuši skolu pirms 15 gadu vecuma.

Šis ir tikai viens piemērs, ko var atrast daudzos jautājumos, šajā Eirobarometra aptaujā vai citā.

Secinājums: parastās valstu politikas kategorijas nav būtiskas ES līmenī.

Sievietēm un vīriešiem ir vienādi viedokļi, bagātīgie un nabagie nedaudz atšķiras, un starp jauniešiem un vecajiem ir maza atšķirība. Eiropas līmenī tā ir valsts, kas ļem vērā: Poliem ir atšķirīgs viedoklis nekā portugāļu vai dāņu viedoklis.

Galvenais šo viedokļu atšķirību cēlonis, lai gan ne vienīgais, ir valodas atšķirība. Valstī cilvēki runā ar saviem kaimiņiem un radiniekiem, skatās to pašu televīziju un lasa tos pašus laikrakstus, neatkarīgi no tā, vai viņi ir bagāti vai nabadzīgi, jauni vai veci. Var rasties vienprātība, kas atšķiras no kaimiņvalsts konsensa.

Šā Eirobarometra ziņojuma nosaukums ir “Demokrātija darbībā”. Šis ir vērienīgs nosaukums: lai demokrātija Eiropā būtu iespējama, būtu jābūt iespējamai demokrātiskai diskusijai. Eiropiešiem ir jāspēj dalīties ar vienu un to pašu informāciju, komentēt to, kritizēt to, izplatīt to, interpretēt to kopā.

Lai Eiropā būtu iespējama patiesa demokrātija, mums ir vajadzīga kopīga valoda. Labākā kopīgā valoda, visvieglāk mācīties, visprecīzākā, taisnīgākā, ir starptautiskā valoda esperanto.